

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

56'ncı Birleşim
30 Ocak 2008 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	295
II.- GELEN KÂĞITLAR	297
III.- YOKLAMALAR	304,356,383
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	304,308
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	304:308,308:309
1.- Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün'ün, Kâzım Karabekir Paşa'nın, 60'ıncı ölüm yıl dönümü nedeniyle, asker ve eğitimci kişiliğine ilişkin gündem dışı konuşması	304:306
2.- Niğde Milletvekili Mümin İnan'ın, Niğde'deki çiftçilerin tarımsal sulamada kullandıkları elektrik borçlarına ilişkin gündem dışı konuşması	306:308
3.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, ülkemizdeki organ bağışı ve nakline ilişkin gündem dışı konuşması	308:309
V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR VE AÇIKLAMALAR	308
1.- Aydın Milletvekili Ertuğrul Kumcuoğlu'nun, Kâzım Karabekir Paşa'nın 60'ıncı ölüm yıl dönümü nedeniyle açıklaması	308

	<u>Sayfa</u>
VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	310
A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	310:315
1.- Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 20 milletvekilinin, sendikal örgütlenme ve faaliyetlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)	310:312
2.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 30 milletvekilinin, Alevi vatandaşların inanç ve kültürlerini yaşamalarında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)	312:314
3.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 21 milletvekilinin, iç göçün nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)	314:315
B) TEZKERELER	316
1.- Portekiz'e resmi ziyarette bulunan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a refakat eden heyete katılması uygun görülen milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/273)	316
VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	316,356,384
A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	316:356,356:383,384:394
1.- Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Komisyonu Raporu (1/490) (S. Sayısı: 97)	316:331
2.- 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24) (S. Sayısı: 98)	332:356,356:383,384:394
VIII.- SORULAR VE CEVAPLAR	395
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	395:404
1.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, işçi emeklilerinin özlük haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/1333)	395:399
2.- Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özboğat'ın, bir Ahman televizyon kanalında yayınlanan bir diziyeye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Said Yazıcıoğlu'nun cevabı (7/1371)	399:403
3.- İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Başbakanın açtığı ve Başbakana karşı açılan tazminat davalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in cevabı (7/1460)	403:404

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.07'de açılarak üç oturum yaptı.

İğdir Milletvekili Pervin Buldan, 25 Ocak 2001 tarihinde kaybolan, dönemin HADEP İlçe Başkanı Serdar Tanış ile ilçe sekreteri Ebubekir Deniz'in akıbetlerinin hâlâ bilinemediğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy'un, Kahramanmaraş ilinde tekstil sektörünün içinde bulunduğu sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Mehmet Şimşek,

Artvin Milletvekili Metin Arıfağaoğlu'nun, Artvin ilinin ulaşım sorunları ile kar nedeniyle kapalı bulunan köy yollarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Cevap verdi.

Muş Milletvekili Sırrı Sakık,

Yalova Milletvekili Muharrem İnce,

Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu,

Yoğun kar yağışından dolayı yurdun çeşitli yerlerinde kapalı bulunan yollar nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Çek Cumhuriyeti Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu,

Estonya Parlamentosu Dışişleri Komisyonu,

İtalya Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu,

Başkanları ve beraberlerindeki Parlamento heyetlerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuşğu olarak, resmî temaslarda bulunmak üzere, ülkemizi ziyaret etmelerinin uygun bulunduğu ilişkin Başkanlık tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın (6/343) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sorunun geri verildiği bildirildi.

Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün Dilekçe Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 23 milletvekilinin, patates üretimi ve pazarlamasında yaşanan sorunların (10/105),

Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve 33 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının (10/106),

Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 23 milletvekilinin, şeker pancarı tarımındaki sorunların (10/107),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Gelen kâğıtlar listesinde yayımlanan ve bastırılarak dağıtılan 98 sıra sayılı Vakıflar Kanunu ve Anayasa'nın 89 ve 104'üncü maddeleri gereğince Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderme tezkeresinin kırk sekiz saat geçmeden bu kısmın 2'nci sırasına alınmasına; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmınının 49, 50 ve 46'ncı sıralarında yer alan 93, 94 ve 90 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın 5, 6 ve 7'nci sıralarına alınmasına ve diğer kanun tasarı ve tekliflerinin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 29/1/2008 Salı günü birleşiminde bir saat sözlü sorulardan sonra diğer denetim konularının görüşülmemek üzere kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine; 30/1/2008 Çarşamba günü birleşiminde ise sözlü soruların görüşülmemesine; 29/1/2008 Salı günü birleşiminde 15.00 – 20.00, 30/1/2008 Çar-

şamba ve 31/1/2008 Perşembe günkü birleşimlerinde ise 14.00 – 20.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesine;

90 sıra sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu Tasarısı'nın (1/458);

1 ila 22'nci maddelerinin (22 madde) birinci bölüm,

23 ila 49'uncu maddeleri (27 madde) ile geçici 1 ile 2'nci maddelerinin (2 madde) ikinci bölüm (toplam 51 madde),

İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin AK Parti Grubu önerisi, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın konuşmasında şahsına sataştığı iddiasıyla bir konuşma yaptı.

Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/3) İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi, yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının:

1'inci sırasında bulunan Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün (6/176),

5'inci sırasında bulunan Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in (6/184),

7, 8 ve 107'nci sıralarında bulunan Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın (6/191), (6/192), (6/340),

9 ve 121'inci sıralarında bulunan Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun (6/193), (6/355),

19'uncu sırasında bulunan İstanbul Milletvekili Mehmet Ufuk Uras'ın (6/240),

29'uncu sırasında bulunan Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın (6/253),

32'nci sırasında bulunan Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in (6/261),

38'inci sırasında bulunan Aksaray Milletvekili Osman Ertuğrul'un (6/267),

57, 58 ve 62'nci sıralarında bulunan Antalya Milletvekili Tayfur Süner'in (6/288), (6/289), (6/293),

71'inci sırasında bulunan Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü'nün (6/304),

72 ve 86'nci sıralarında bulunan Karaman Milletvekili Hasan Çalın'ın (6/305), (6/319),

74'üncü sırasında bulunan Çankırı Milletvekili Ahmet Bukan'ın (6/307),

Esas numaralı sorularına İçişleri Bakanı Beşir Atalay cevap verdi; Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt, Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç, Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve Tokat Milletvekili Reşat Doğru da cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında bulunan, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/490) (S. Sayısı: 97) görüşmelerine devam edilerek tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, 1'inci maddesi üzerinde bir süre görüşüldü.

30 Ocak 2008 Çarşamba günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 20.03'te son verildi.

Meral AKŞENER

Başkan Vekili

Canan CANDEMİR ÇELİK

Bursa

Kâtip Üye

Harun TÜFEKÇİ

Konya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR
30 Ocak 2008 Çarşamba
Sözlü Soru Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, Adana-Karataş yoluna ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/396) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, artan gübre fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/397) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

3.- Adana Milletvekili Yılmaz Tankut'un, Adana-Ankara otoyol projesinin Pozantı-Ulukışla ve Pozantı-Kemerhisar kısımlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/398) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki petrol rezervlerine ve bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/399) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

5.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, Gaziantep'teki bir hastaneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/400) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

6.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, Gaziantep'e kültür ve kongre merkezi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/401) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

7.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, diğer illerden Gaziantep'e yapılan göçe ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/402) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

8.- Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, karkas et fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/403) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

9.- Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu'nun, bir ansiklopedide Türkiye haritasının yanlış gösterilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/404) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

10.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış'ın, iş güvenliğine ve kazalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/405) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

11.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış'ın, koyunculuk projelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/406) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

12.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış'ın, orman yangınlarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/407) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

13.- Karaman Milletvekili Hasan Çalış'ın, kale direği kazalarına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) sözlü soru önergesi (6/408) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

14.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, ATV-Sabah grubunun satım ihalesine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) sözlü soru önergesi (6/409) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

15.- Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz'ün, TRT'de bir siyasi partinin kadın kolları kongresinin naklen yayınlanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) sözlü soru önergesi (6/410) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

16.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, TBMM eski başkanları için Koruma Müdürlüğü memurlarının görevlendirilip görevlendirilmediğine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/411) (Başkanlığa geliş tarihi: 25/1/2008)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun, SSK primlerindeki işveren payına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1640) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Özyürek'in, Dünya Bankasındaki bir yetkilinin öğretmen maaşlarına yönelik açıklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1641) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

3.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Dışişleri konutuna yaptırılan tadilat ve değiştirilen mobilyalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1642) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

4.- Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın, Adalet ve Kalkınma Partisi aylık yayım organında bazı kamu kurumlarının reklam ve tanıtım metinlerinin yer almasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1643) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

5.- Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarıcı'nın, Fransa ve Almanya ile yapılacak zirve toplantısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1644) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

6.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, hastanelerde yatan hastaların ilaç ve tıbbi malzemelerinin hastane tarafından karşılanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1645) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

7.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Yüreğir Aksantaş toplu konutlarının teslimatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1646) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

8.- İstanbul Milletvekili Bayram Ali Meral'in, kamuda geçici personel statüsünde çalıştırılan işçilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/1647) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

9.- Manisa Milletvekili Ahmet Orhan'ın, duble yol çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/1648) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

10.- Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/1649) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

11.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşarının siyasi parti propagandası yaptığı iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/1650) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

12.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı hizmet binasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/1651) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

13.- Edirne Milletvekili Cemaleddin Uslu'nun, Bulgaristan göçmenlerinin emeklilik haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/1652) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

14.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, işitme cihazları verilmesinin durdurulmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/1653) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

15.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, tersanelerdeki çalışma koşullarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/1654) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

16.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, Ermenistan'daki Metsamor I ve II nükleer santrallerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1655) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

17.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Başkomutan Tarihi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı Projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1656) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

18.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, deniz kirliliğini önleyici ve koruyucu olarak alınan tedbirlere ve kıyı yönetim planına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1657) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

19.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Çamlı Barajından içme suyu getirme projesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1658) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

20.- Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, Yeşil Üzümlü ve İncirköy Beldelerine çimento fabrikası kurulmasına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1659) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

21.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla-Milas-Güllük Körfezinde meydana gelen balık ölümlerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/1660) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

22.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Erasmus Değişim Programına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/1661) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

23.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, BDDK'nun internet bankacılığı ile ilgili sorumluluğuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/1662) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

24.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, Gaziantep'teki işsizlik sorununa ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/1663) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

25.- Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu'nun, 2008 yılında KPSS-B'ye yönelik genel bir sınav açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/1664) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

26.- Yozgat Milletvekili Mehmet Ekici'nin, Türkiye Boks Federasyonu Başkanına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/1665) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

27.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, RTÜK yasa tasarısına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/1666) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

28.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, siyasi partilere yönelik yayınlarda fırsat eşitliği ilkesinin uygulanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/1667) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

29.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Türkçe dışında yapılan yayınlara ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/1668) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

30.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, TRT'deki siyasi partilere yönelik yayınlara ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/1669) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

31.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, radyo ve televizyon yayınlarında cevap ve düzeltme hakkının uygulanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/1670) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

32.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, doğalgaz sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/1671) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

33.- Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un, Yatağan'daki Lagina Antik Kenti bölgesinde yeni bir termik santral kurulacağı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/1672) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

34.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, bomba imha uzmanlarına ek ödeme yapılıp yapılmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1673) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

35.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, Bursa-Kütahya arasındaki bir köy yolunun yapımına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1674) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

36.- Ankara Milletvekili Nesrin Baytok'un, 115 yaş üzerindeki kişilerin nüfus kayıtlarının kapatılmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1675) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

37.- Antalya Milletvekili Atila Emek'in, Antalya'da toplu taşıma araçlarında kullanılan Antkart uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1676) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

38.- İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan'ın, İzmir'de yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/1677) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

39.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/1678) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

40.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, yeni yönetici atama yönetmeliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1679) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

41.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Adana İlindeki özürsüz çocuklara yönelik ilköğretim okullarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1680) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

42.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Şubat ayı öğretmen atamaları ve istihdamına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1681) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

43.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, ilköğretim ve liselerde mevzuata aykırı mescit bulunup bulunmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1682) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

44.- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün, yurtdışında burslu eğitim alan ve alacak olan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1683) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

45.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Adana'daki ilköğretim kurumlarında görevli öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1684) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

46.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, öğretmenlerin yer değiştirme isteklerine yönelik düzenlemeye ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1685) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

47.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam'ın, İzmir'de bir lisedeki öğrencilerle ilgili bir iddiaya ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1686) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

48.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1687) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

49.- Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in, Gaziantep'teki okulların başarı durumuna ve İl sanayisinin ara eleman ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1688) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

50.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, kullanılan kredi ve fonlara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1689) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

51.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, bazı ilköğretim ve liselerde ibadethanelerin bulunduğu iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1690) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

52.- İstanbul Milletvekili Bayram Ali Meral'in, sözleşmeli öğretmenlerin özre bağlı yer değiştirme hakkında yararlandırılmamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/1691) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

53.- Giresun Milletvekili Murat Özkan'ın, yatan hastaların ilaç ve tıbbi malzemelerinin hastanelerce karşılanmasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1692) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

54.- Aydın Milletvekili Özlem Çerçioğlu'nun, müsteşarlık makam aracı ile yapılan bir kazaya ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1693) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

55.- Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, özel hastanelere ve personellerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1694) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

56.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1695) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

57.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, bazı ilaçların satış fiyatlarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1696) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

58.- İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız'ın, eğitim hastanelerindeki doktorların ücretsiz izinlerini kullanmadığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/1697) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

59.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, mısır üretimine ve teşvik primlerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1698) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

60.- Muğla Milletvekili Ali Arslan'ın, çam balı üreticilerinin kuraklık destek projesine dahil edilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1699) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

61.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla-Milas-Güllük Körfezinde meydana gelen balık ölümlerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1700) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

62.- Bursa Milletvekili Abdullah Özer'in, fosforik asit ithalatı ve gübre fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1701) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

63.- Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür'ün, Denizli'deki yem bitkileri desteklemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1702) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

64.- Ordu Milletvekili Rahmi Güner'in, Ordu Yağ Sanayi A.Ş.'den işçi çıkartılmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1703) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

65.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, yem bitkileri destekleme ödemelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1704) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

66.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, kırmızı palmye böceği zararlısına ve hurma ağacı ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1705) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

67.- Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, gübre ve mazot fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1706) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

68.- Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin, Çelikhhan-Adıyaman-Yesilyurt-Malatya karayolu projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1707) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

69.- Aydın Milletvekili Özlem Çerçioğlu'nun, uçaklardaki teknik arızalara ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1708) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

70.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, uçak kazalarına ve alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1709) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

71.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, Rize-Erzurum arasındaki yola ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1710) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

72.- Bursa Milletvekili Kemal Demirel'in, Bilecik-Osmaneli-Bursa-Bandırma demiryolu yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/1711) (Başkanlığa geliş tarihi: 21/1/2008)

73.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinin tüzel kişilik kazanmasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/1712) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

74.- İzmir Milletvekili Kemal Anadol'un, Cumhurbaşkanının ABD gezisinde gidilen bir yemeğe ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/1713) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

75.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Diyanet İşleri Başkanlığının personel atamadığı camilere ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Said Yazıcıoğlu) yazılı soru önergesi (7/1714) (Başkanlığa geliş tarihi: 16/1/2008)

76.- Muğla Milletvekili Fevzi Topuz'un, Yatağan'daki Lagina Antik Kenti bölgesinde yeni bir termik santral kurulacağı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/1715) (Başkanlığa geliş tarihi: 17/1/2008)

77.- Adana Milletvekili Hulusi Güvel'in, Diyanet İşleri Başkanlığı personeline ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Said Yazıcıoğlu) yazılı soru önergesi (7/1716) (Başkanlığa geliş tarihi: 18/1/2008)

78.- İstanbul Milletvekili Süleyman Yağız'ın, soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/1717) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.1.2008)

79.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Yasama Dokunulmazlığı Tezkerelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/1718) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.1.2008)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 20 Milletvekilinin, sendikal örgütlenme ve faaliyetlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108) (Başkanlığa geliş tarihi: 25/1/2008)

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 30 Milletvekilinin, Alevi vatandaşların inanç ve kültürlerini yaşamalarında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109) (Başkanlığa geliş tarihi: 25/1/2008)

3.- Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 21 Milletvekilinin, iç göçün nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110) (Başkanlığa geliş tarihi: 25/1/2008)

30 Ocak 2008 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER

KÂTİP ÜYELER: Canan CANDEMİR ÇELİK (Bursa), Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personel-den yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını, görevli personel aracılığıyla, üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kâzım Karabekir Paşa'nın ölüm yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Karaman Milletvekili Sayın Mevlüt Akgün'e aittir.

Buyurun Sayın Akgün. (AK Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün'ün, Kâzım Karabekir Paşa'nın, 60'ıncı ölüm yıl dönümü nedeniyle, asker ve eğitimci kişiliğine ilişkin gündem dışı konuşması

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurtuluş Savaşı'mızın önemli kahramanlarından, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Değerli Başkanlarından Kâzım Karabekir Paşa'nın 60'ıncı ölüm yıl dönümü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 1882 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Kâzım Karabekir Paşa'nın ailesi, Karaman ilimizin şirin bir ilçesi olan Kâzımkarabekirlidir. Paşa, başarılı bir asker olmasının yanında, başarılı bir eğitimci ve aynı zamanda kültür ve sanat adamıdır.

İstanbul Hükümeti tarafından bütün yetkileri alınan Mustafa Kemal Paşa, millî mücadelenin ateşini yakmak üzere, sivil olarak Anadolu'ya geçtiği zaman Şark Cephesi komutanı olarak, "Paşam, eskisi gibi, harfiyen bütün kolordumla emrinizdeyim" diyerek büyük bir bağlılık gösteren Kâzım Karabekir Paşa, aynı zamanda Erzurum Kongresi'nin hazırlıkları ve toplanmasında önemli rol oynayarak, Kurtuluş Savaşı'mızın köşe taşlarından birisi olmuştur. Kâzım Karabekir Paşa, aynı zamanda Erzincan ve Erzurum'u Ermeni ve Ruslardan geri aldığı gibi, Sarıkamış, Kars ve Gümrük Kalesi'ni ve Karaköse'yi kurtarmıştır. Doğuda Ermeni komitacılarını bozguna uğratarak Kars, Ar-

dahan ve Artvin'i yeniden vatan topraklarına katmıştır. Ermenilere karşı elde edilen bu başarıdan sonra doğu cephesinin imkânları batı cephesine kaydırılmıştır. Gümri ve Kars Anlaşmaları onun başkanlığında imzalanmış ve bu başarılarından dolayı Kâzım Karabekir Paşa "Şark Fatihî" olarak adlandırılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, Kâzım Karabekir Paşa, Erzurum, Kars ve havalisinde savaş ve Ermeni katliamları sonucu yetim ve bakıma muhtaç kalmış 6 bin civarında Türk çocuğunun yetimler babası olmuş, onlar için okullar ve kurslar açmış, onları hayata ve ülkeye kazandıran etkinlikler düzenlemiştir.

Fikir icraatlarıyla Türk eğitim tarihinde önemli bir yeri olan Kâzım Karabekir Paşa'nın, Türk çocukları için açtığı ve buralarda uygulanan eğitim programı ve felsefesi günümüz eğitim problemlerine bile ışık tutacak düzeydedir.

Kâzım Karabekir'e göre, okulların niteliği ve programı ne olursa olsun, eğitim ve öğretimin başta gelen amacı, millî ve ahlaki değerler başta olmak üzere, insanı, hayatta en lazım ve en gerekli prensip ve bilgilerle donatmak olmalıdır.

Savaş ortamı içinde bile, yalnızca okullarla değil, tiyatro, kurslar, bayramlar gibi, Doğu Anadolu'da bir eğitim ve kültür seferberliği başlatmıştır. Bu seferberlikte sanat faaliyetlerini de ihmal etmemiştir. Bu çalışmaları ile yetim çocuklar iş ve aş sahibi olurken, diğer yandan doğunun kültür ve sanat yönünden kalkınmasını hedeflemiştir.

Kâzım Karabekir Paşa, bütün bu faaliyetlerinin yanı sıra, günümüzde pek çoğu yayınlanmış olan ellinin üzerinde esere imza atarak Türk fikir ve kültür hayatına da önemli hizmetlerde bulunmuştur. "Öğütlerim" adlı eseri yurt dışında da yayınlanmış olan Kâzım Karabekir Paşa için Atatürk bir konuşmasında "Kâzım Karabekir Paşa, maarif, dil ve tarih konularıyla uğraşmış değerli bir arkadaşımızdır." diyerek, Paşa'nın eğitimci kişiliğini ve sanat ve kültür alanında yaptığı hizmetleri ifade etmiştir.

İşte, bir komutan olarak elinde kılıç doğuda askerî harekâtı yönetirken, bir elinde kalem ile yetimlerin babası olan Kâzım Karabekir'in bu davranışı, kılıcın yanında kalemi ihmal etmeyen örnek bir Türk geleneğidir.

Kâzım Karabekir Paşa, çok partili siyasi hayata geçiş için kurulan ve sonradan kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının başkanlığını yaptığı gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Edirne ve İstanbul milletvekilliği görevlerinde de bulunmuştur. 1946 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçilen Paşa, iki yıl sonra yani 1948 yılında Meclis çalışmaları sırasında vefat eden örnek bir milletvekili olmuştur. Paşa'nın ismi ailesinin yetiştirdiği Karaman ilimize bağlı Kâzımkarabekir ilçesine verilmiştir.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Paşa ve Kâzım Karabekir Paşa olmak üzere, millî mücadelede emeği geçen bütün kahramanlarımızı rahmetle anıyor, ruhları şad olsun diyorum.

Sözlerime, Paşa'nın;

"Ya istiklal, ya ölüm!

Vatanım, milletim, sancağım, evim,

İstiklalsiz yoktur yerim.

Zincir vurdurur mu Türkler boynuna?

Varlığı fedadır vatan yoluna.

Biz tarihin Türk dediği yılmaz milletiz,
Hür yaşar, hür ölür, nurlu ümmetiz.”

Dizeleri ile son veriyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akgün.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Sayın Başkan, ben, iki dakika bu konuşmayla ilgili bir beyanda bulunmak istiyorum.

Bir dakika...

BAŞKAN – Yerinizden, pek kısa söz...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, böyle bir alışkanlık olmaması lazım.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Niye olmaması lazım, şimdi görürsünüz.

BAŞKAN – Sisteme girebilir misiniz Sayın Kumcuoğlu.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Konuşmaya cevap değil efendim, sakın olun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, konuşmaya cevap olmaması lazım.

BAŞKAN – Sisteme girebilir misiniz.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Konuşmaya cevap değil sakın olun, Kâzım Karabekir’le ilgili.

BAŞKAN – Bu arada siz girerken, ben...

Gündem dışı ikinci söz, Niğde’deki çiftçilerimizin tarımsal sulama elektrik borçları hakkında söz isteyen, Niğde Milletvekili Sayın Mümin İnan’a aittir.

Buyurun Sayın İnan. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Niğde Milletvekili Mümin İnan’ın, Niğde’deki çiftçilerin tarımsal sulamada kullandıkları elektrik borçlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜMİN İNAN (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Niğde ilimizin çiftçilerinin tarımsal sulama elektrik borçlarıyla alakalı gündem dışı söz almış bulunuyorum, bu vesileyle yüce heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Dünya üzerinde, toplumların giderek artan ve çeşitlenen gıda maddeleri taleplerinin karşılanması, tarıma dayalı sanayiler aracılığıyla milli gelir, ihracat ve istihdama olan katkısı, biyolojik çeşitlilik ve ekolojik dengeye olan faydaları nedeniyle tarım, tüm ülkeler için çok önemli ve stratejik bir sektör niteliğindedir. Son yıllarda yaşanan küresel kuraklık, birçok ülkeye tarımın stratejik bir sektör olduğunu yeniden hatırlatıyor ve ülkeler, tarım politikalarını liberal söylemlerin ve piyasa şartlarının aksine, artık bu gerçekliğe göre değiştiriyorlar.

Ülkemizdeyse, son dönemde uygulanan politikalar sonucu vatandaşlarımız, tarımsal üretimden kaçırılmaya çalışılmakta, ancak bu insanlara alternatif iş gücü yaratılmadığı için, bu olgu, istihdam sorunları yaratmakta, işsizliği büyütmekte, özellikle batı bölgelerine olan iç göçü hızlandırarak sosyal sorunların yoğunluğunu artırmaktadır.

Ülke ekonomisinin yıllardır büyüdüğü söylene de, ne garip çelişkidir ki, işsizlik de büyümekte ve bugün ülkemizin en önemli sorunu olarak çözüm beklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tarım kesiminin en önemli özelliği üretimin büyük ölçüde üreticinin kontrolü altında olmayan doğa koşullarının etkisi altında olmasıdır. Bu da tarımsal üreticilerimiz açısından risk ve belirsizlik faktörlerini güçlendirmektedir. Çok sayıda ve da-

ğmık olan tarımsal işletmeler ürettikleri ürünleri genellikle tam rekabete çok yakın piyasalarda sattıkları hâlde, ihtiyaçlarının çoğunu bazı hâllerde tekel piyasalardan sağlamaktadırlar.

Devlet müdahalesi olmadığı takdirde, tarımsal üreticiler, bu piyasa koşullarına göre, gerek girdi satın alırlarken gerekse ürünlerini arz ederlerken iki yönlü sömürüye açık durumdadırlar. Bütün bu nedenlerin etkisiyle tarım sektörünün desteklenmeye muhtaç olması gerçeği pek çok ülke tarafından kabul edilerek çeşitli destekleme ve koruma tedbirleri uygulanmaktadır.

Türkiye tarımında en önemli sorun sulama sorunudur. Bu suların tarımda kullanılabilmesinin maliyeti her geçen gün daha da yükselmektedir.

Azalan su kaynaklarının daha verimli kullanılması, hem su tasarrufu hem de tarımsal üretimin olumsuz etkilenmemesi açısından, çiftçilerimizin geleneksel sulama yöntemlerinden vazgeçerek yeni teknik sulamalara yönelebilmesi için desteklenmeleri şarttır.

Son yıllarda, ülkemizin birçok bölgesinde olduğu gibi, Niğde, Nevşehir, Aksaray illerimizde de üreticilerimiz tarımsal sulamada kendi imkânlarıyla yağmurlama ve damla sulama metotlarına geçmişler, yer altı sularını çıkarmada petrole çalışan traktör gücü yerine daha ekonomik olduğunu düşündükleri elektrik enerjisi kullanmaya başlamışlardır. Ancak bu dönüşümleri yapabilmek için bir hayli yatırım yapmışlar ve borçlanmışlardır. Ürettikleri ürünleri de uygun fiyatlara satamayınca geçmiş yıllardan itibaren borçlarını ödemede sıkıntıya düşmüşler ve özellikle Niğde, Nevşehir, Aksaray ve birçok illerimizde MEDAŞ'a olan borçlar uygulanan yüksek gecikme faizlerinin de etkisiyle içinden çıkılmaz bir hâl almıştır. Yıllık enflasyonun yüzde 10 düzeyinde olmasına rağmen bu borçlara uygulanan gecikme zammı oranı aylık yüzde 2 artırı KDV'dir. Bu da yıllık ortalama yüzde 30'lara, yani enflasyonun 3 katına denk gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Niğde'de tarımsal sulamasını elektrik enerjisiyle yapan bütün çiftçilerimizin borcu bulunmaktadır. Çiftçilerimiz, elektrik borçları nedeniyle icraya verilmiş ve takipler başlamıştır.

Niğde çiftçisininin 172 milyon YTL'ye varan borçlarının neredeyse üçte 2'si gecikme faizinden kaynaklanmaktadır. Çiftçilerimizin, bu borcu ödeme güçleri yoktur. Niğde'de binlerce, ülke genelinde yüz binleri bulan vatandaşımızın sıkıntılarını çözebilmek ve devletin, bu hâliyle batık durumda görünen bu alacaklarının tahsil edilebilmesi için, bu borçların, gecikme faizlerinin kaldırılarak veya makul bir ölçüde faiz yürütülerek, yeniden yapılandırılması şarttır. Bu yapılandırmada yeterli vadenin sağlanması ve taksit ödemelerinde de çiftçilerimizin ürün elde etme dönemlerinin göz önünde bulundurulması gerekir. Vatandaşlarımızın devletten ve hükümetten beklentisi budur. Yoksa hiçbir vatandaşımız, bu borcun üstüne yatma düşüncesinde değildir.

Ne yazık ki, coğrafi, hastalık ve diğer nedenlerle birim başına beklediği ürünü alamayan ve geçmiş yıllardaki piyasa koşulları nedeniyle ürününü maliyetinin altında satmak zorunda kalan üreticilerimiz çok zor durumda kalmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İnan, tamamlayın, bir dakika ekledim.

MÜMİN İNAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum efendim.

Geçtiğimiz dönemlerde, hükümetler, yeniden yapılandırma adı altında birtakım çalışmalar yapmışlardır. Bu yapılandırmalar çiftçilerimizin borç ödeme kapasitelerinin üstünde olduğu için, çiftçilerimizin hiçbiri bu konudan fayda sağlayamamıştır. Bugün yapılan icra takipleri neticesinde, çiftçilerimiz, ellerindeki bütün mallar satılsa dahi, bu borçları asla kapatamayacaktır.

Patates fiyatlarının şu anda dibe vurması, ürünün ambarlarda çürümeye terk edilmesi neticesinde sadece çiftçilerimiz açlığa ve yokluğa mahkûm edilmeyecek, siftah etmeden dükkân kapatan Niğde küçük sanayi ve çarşı esnafının yanında, ülke ekonomisine de büyük zarar verecektir.

Türkiye patates üretiminin yüzde 25'ini karşılayan Niğde çiftçisine uygulanan icra takiplerinin bir an önce durdurulup, üreticilerimizin bu sıkıntılarının çözülmesi için hükümetimizin gerekli çalışmaları yapması dileğiyle, yüce heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnan.

Buyurun Sayın Kumcuoğlu.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR VE AÇIKLAMALAR

1.- Aydın Milletvekili Ertuğrul Kumcuoğlu'nun, Kâzım Karabekir Paşa'nın 60'ıncı ölüm yılı dönümü nedeniyle açıklaması

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum ve aynı zamanda, üstün bir vefa duygusuyla rahmetli büyük asker ve devlet adamı Kâzım Karabekir Paşa'nın ölüm yılı dönümü dolayısıyla güzel bir konuşma yapan Mevlüt Akgün Beyefendi'ye teşekkür ediyorum.

Rahmetli Kâzım Karabekir Paşa Aydın'dan evliydi ve bizim eniştemizdi. O vesileyle söz aldım. Aydınlılar, kendilerine olan vefa borcunu, Aydın'ın en mutena meydanına onun bir büstünü dikmek suretiyle göstermişlerdir.

Sayın Akgün, Karabekir Paşa'nın belli meziyetlerinden bahsetti, ama o aynı zamanda Birinci İktisat Kongresi'nde Genel Kurul Başkanıdır ve orada özellikle Türk kadınının Türk ekonomisinde ve sosyal hayatında katkıları konusunda yaptığı çok ilginç ve değerli konuşmayla da hatırlanmasında yarar görüyorum. Türk kadınının arkasında durmasını bilmiş mümtaz devlet adamlarımızdan biriydi. Kendisini rahmetle anıyorum.

Sağ olun, teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, ülkemizdeki organ bağışısıyla, organ nakli hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'a aittir.

Buyurun Sayın Barış. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kırklareli Milletvekili Tansel Barış'ın, ülkemizdeki organ bağışısı ve nakline ilişkin gündem dışı konuşması

TANSEL BARIŞ (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kanayan bir yarası ve binlerce insanımızın umudu olan organ bağışısıyla ilgili düşüncelerimi aktarmak için, vatan-daşlarımızın ve yetkililerin bu konuya dikkatlerini çekmek için söz almış bulunuyorum. Bu nedenle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Organ bağışısı nedir? Kişi hayatayken, serbest, özgür iradesiyle, tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka bir hastanın tedavisi için kullanılmasına izin vermektir. 2238 sayılı Yasa'mız "On sekiz yaşını geçmiş, akli dengesi yerinde olan herkes organlarını bağışlayabilir." demektedir.

Değerli milletvekilleri, tıpta en temel ilke, her bireyin kendi yaşam hakkı olduğu ve milyonda bir yaşama şansı olsa bile, bu şansın sonuna kadar kullanılmalıdır. Hiç kimse için "Nasıl olsa ölecek." tabiri kullanılamaz. Hastane yoğun bakım ortamlarında doktorlardan oluşan bir ekip tarafından tıbbi ölüm kararı verilmeden organ nakli düşüncesi asla gündeme gelemez. Evde ya da yolda vefat eden bir kimsenin, bağış kartı olsa bile ve ailesinin rızası olsa bile organları alınmaz. Yalnızca hastane yoğun bakım ortamında tıbben ölümü kurul tarafından tespit edildikten sonra -ki, bu kurul da nörologdan, nöroşirürjiyenden, kardiyologdan, anesteziologdan veya reanimasyon uzmanından oluşmaktadır- bu karar verildikten sonra organ nakli gerçekleştirilebilir arkadaşlar.

Ülkemizde şu anda organ bekleyen 44 bin arkadaşımız mevcuttur, hastamız mevcuttur. Bunları düşünmek gerekiyor. Bu nedenle organ bağışının, bir kampanya hâlinde, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ve Sağlık Bakanlığımız tarafından yürütülmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bugün bir diyaliz hastasının devletimize maliyeti yıllık 50 bin dolar. Düşünün ki Sağlık Bakanlığı bütçemiz 2006 yılında 7,4 milyar YTL'den 6,6 milyar YTL'ye inmiştir ve diyaliz hastalarımızın maliyeti Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin yarısı kadar.

Değerli arkadaşlarım, yani organ bağışı arttığı müddetçe hem hastalarımız sağlığına kavuşacaktır -diyaliz hastalarımız- hem de Sağlık Bakanlığımız bütçesinin daha fazlasını yatırımlara ayırabilecektir. Bu nedenle organ bağışının artık ülkemizde bir kampanya olarak yürütülmesi gerekmektedir diyorum. Gerçi son zamanlarda bu kampanya hem Sağlık Bakanlığı hem de il sağlık müdürlüklerimiz tarafından gittikçe artarak yürütülmektedir ancak gördüğümüz kadarıyla bu yeterli bir kampanya olmamaktadır.

Özellikle dinî açıdan vatandaşlarımızda bu organ bağışıyla ilgili bir tereddüt vardır. Demek ki Diyanet İşleri Başkanlığımız bu konuya yeterli önemi vermemiştir. Bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığımızın gerekli yerlerde bu konu üzerinde hassasiyetle durması gerektiğine inanıyorum.

Bu arada, Sağlık Bakanlığının bu işte iyi organize olması gerekiyor ve Millî Eğitim Bakanlığımız da ilköğretim okullarında bu konuya hassasiyet göstermeli ve insanlarımızı organ bağışı yapmaya yönlendirmelidir.

Değerli arkadaşlarım, bugün hepimiz sağlıklı olabiliriz ama yarın kimin ne olacağı hiç belli değil. Bugün bana yarın sizlere. Bu nedenle konuya hassasiyetinizi rica ediyorum ve sayın vekillerimin de bu konuya, bu işe öncülük etmesi gerektiğine inanıyorum ve bu konu gerçekten vatandaşlarımız tarafından bizlerden beklenmektedir. Buna bir öncülük etmek durumundayız. Hepiniz konuya hassasiyet gösterin ve ben diyorum ki: Hayattayken bırakabileceğimiz en güzel miras, en büyük miras organ bağışıdır.

Ben bu konuyla ilgili sözlerimi tamamlıyorum, konuya hassasiyetlerinizi rica ediyorum ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Barış.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 20 milletvekilinin, sendikal örgütlenme ve faaliyetlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Günümüzde gelişmiş ülkelerin demokrasilerinin de gelişmiş olduğu ve bunu sağlamada çağdaş ve demokratik anlamda "örgütlü toplum" olmanın önemli rol oynadığı görülmektedir.

Demokrasileri gelişmiş ülkelerde, yurttaşın devlet karşısında edilgenlikten çıktığını, sivil kurumlar aracılığıyla ülkede etkin olduğunu görmekteyiz. Diğer bir ifadeyle, o ülkelerde sadece seçimden seçime oy kullanan/kullanmayan sessiz çoğunluğun yerini örgütleri kanalıyla yönetime katılan, müdahale eden, eleştiren ve seslerini duyurabilen kitlelere bıraktığını görmekteyiz.

Bu nedenle demokrasileri kesintisiz yaşayabilmekte, sağlıklı bir şekilde işleyebilmekte ve gelişmektedir.

Bireyler kişisel çıkarlarının savunucusu konumundan üyesi oldukları örgüt aracılığı ile çıkarları açısından ortaklaştığı kitlelerin, sektörün ve ulusal çıkarların savunucusu konumuna yükselmekte, ülkenin siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamını şekillendiren, denetleyen bir özelliğe sahip olmaktadır.

Demokrasinin vazgeçilmezi olarak görülen örgütlü toplum;

- Laik, sosyal, hukuk devletin korunması ve güçlendirilmesinde,
- Kayıtlı, verimli ve kaliteli üretimin sağlanmasında,
- Yönetimlerin hatalarının en aza indirilmesinde,
- Yolsuzluk ve israfın önlenmesinde,
- Gelir dağılımındaki bozulmanın önlenmesinde,
- Toplumsal huzur ve barışın sağlanmasında,
- Refah toplumuna ulaşmada en önemli unsurlardan biridir.

Örgütlü toplum olmanın yararlarının en geniş ve somut olarak görüldüğü alanların başında işe çalışma yaşamı gelmektedir.

Çalışma yaşamı- Endüstriyel ilişkiler; bir ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasal durumunun belirleyicisidir.

Endüstriyel ilişkiler ülkedeki; Demokrasi düzeyinin, insan hak ve özgürlüklerinin, hukuk ve adalet anlayışının somut göstergesidir.

İş ilişkileri, dünyadaki değişme ve gelişmelere, uluslar arası standartlara uyumun ölçüsüdür.

Üretimi, verimi, kaliteyi-iş huzurunu, toplumsal huzuru yakından ilgilendiren endüstriyel ilişkiler hassas dinamik bir alandır.

Çalışma yaşamının çok yönlü sorunları çalışanıyla, çalıştırana bir bütünlük içinde değerlendirilerek, araştırılarak, incelenerek, geniş uzlaşmalar sağlanarak çözümlenebilir.

Çalışma yaşamının doğal olarak tarafları vardır. Çalışanları, çalıştıranları, sendikaları, örgütleri vardır. Bu demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin gereğidir. AB standartlarının, üyesi olduğu-

muz uluslar arası kurum ve kuruluşların onayladığımız sözleşmelerinin gereğidir. Bu haklar Anayasa-mızla ve yasalarla da güvence altına alınmıştır.

Ancak son yıllarda, sendikal hakların kullanımında yaşanan sorunlarda ve sendikalı olduğu için işten atılanların sayısında bariz artışlar yaşanmaktadır.

Bu sorun, üyesi olmaya çalıştığımız AB'nin 2007 ilerleme raporunda da açıkça dile getirilmekte, özetle:

- Sendikal hakların tam olarak kullanımı üzerindeki kısıtlamaların devam ettiği, özellikle sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev hakkına ilişkin ILO sözleşmelerinin tam olarak uygulanması konusunda yetersiz kaldığı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın sendikalaşma ve toplu pazarlık haklarıyla ilgili 5 ve 6. Maddelerine konan çekincelerin sürdürdüğü,

- AB standartları ve ILO sözleşmelerine paralel olarak sendikal hakları tam olarak güvence altına alan bir mevzuatın kabul edilmesi gerektiği,

- Toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısının düşük olduğu ve düşmeye devam ettiği belirtilmektedir.

Sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin devam ettiği bir ortamda, sendikasızlaştırmaya yönelik uygulamaların her geçen gün artması, çalışma başarısını da tehdit eder hale gelmiştir.

Oysa, ülkemiz ekonomisinin ve toplumsal yaşamımızın sağlıklı bir biçimde geliştirilmesi için:

- Üretimin, verimliliğin ve kalitenin artırılmasına,

- Önemli bir sorun haline gelen, kayıt dışının yarattığı haksız rekabetin, vergi ve sosyal güvenlik sistemindeki zaafiyetin önlenmesine,

- Gelir dağılımının düzeltilerek, yoksulluğun azaltılmasına ihtiyaç olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bunu sağlamanın en önemli unsurlarından biri de, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması ve sendikasızlaştırmaya yönelik çabalar karşısında gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

Bu nedenle, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin, son yıllarda artmaya başlayan "sendika üyesi işçilere baskıların artması ve işten atılması" olaylarının ve toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısının düşük olması ve düşmeye devam etmesinin nedenlerinin araştırılarak gerçek boyutunun ortaya konması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddelerine göre Meclis araştırması açılmasını dileriz.

- 1) Cevdet Selvi (Kocaeli)
- 2) Kemal Kılıçdaroğlu (İstanbul)
- 3) Ahmet Ersin (İzmir)
- 4) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
- 5) Şevket Köse (Adıyaman)
- 6) Hulusi Güvel (Adana)
- 7) Şahin Mengü (Manisa)
- 8) Tayfur Süner (Antalya)
- 9) Hüsnü Çöllü (Antalya)
- 10) Akif Ekici (Gaziantep)

11) Rahmi Güner	(Ordu)
12) Metin Arifağaoğlu	(Artvin)
13) Turgut Dibek	(Kırklareli)
14) Yaşar Ağyüz	(Gaziantep)
15) Atilla Kart	(Konya)
16) Mehmet Ali Susam	(İzmir)
17) İsa Gök	(Mersin)
18) Tansel Barış	(Kırklareli)
19) Esfender Korkmaz	(İstanbul)
20) Hüseyin Ünsal	(Amasya)
21) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 30 milletvekilinin, Alevi vatandaşların inanç ve kültürlerini yaşamalarında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Sayıları 20 milyondan fazla olduğu tahmin edilen Alevi İslam inancına sahip vatandaşlarımızın, inanç ve kültürlerini yaşamak ve yaşatmakta önemli ve ciddi sorunları vardır.

Aleviler, tarihte çeşitli kıyımalar ve iftiralara uğramış, inanç ve kültürleri aşağılanmış, dışlanmıştır. Bugün dahi bazıları kasıtlı, bazıları bilgisizlikten kaynaklanan haksız söz, davranış ve yakıştırmalara muhatap olmaktadır. Toplumunu doğru bilgilendirmesi gereken kişi ve kurumların bile, zaman zaman bu haksız söz ve yakıştırmalara katılması üzücüdür.

Ulusun aslı unsuru olan ve Laik Cumhuriyete, Atatürk ilkelerine, devrimlerine ve Devletin üniter yapısına son derecede bağlı olan Alevi vatandaşlarımızın, inanç ve kültürleri ile ilgili, kırıp dökmeden ve yasal sınırlar içinde, yıllardan beri dile getirdikleri talepleri görmezden gelinmektedir. Devletin ilgili kurumları inkarcı anlayışla, İslamın farklı yorumu olan Aleviliği kabul etmeyerek, Alevi vatandaşlarımızı Sünni İslam inancının kurallarını ve geleneklerini kabul etmeye zorlamaktadır. Bu durum hem Anayasa ve hem de insan haklarına aykırıdır.

Alevilerin, eşit yurttaşlık hakkına dayanarak talep ettikleri eşitlik ve hak talepleri; 10 yıldır AB ilerleme raporlarına yansımaya ve AIHM'nin kararlarına rağmen gerçekleştirilmemiştir. Ve sorun giderek uluslararası boyut kazanmaktadır.

Cemevlerinin ibadethane sayılması, Sünni İslam inancını ifade eden zorunlu din dersinin kaldırılması veya seçimli olması, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yeniden yapılandırılması, Alevi köylerine cami yapılmasına son verilmesi ve Alevi toplumunun kendilerini ifade etmelerinin önündeki engellerin kaldırılmasına ilişkin başlıca talepler, yıllardan beri bir türlü olumlu karşılanmamış, hak ettiği ilgiyi görmemiştir. Yani, Alevi İslam inancına sahip vatandaşlarımızın, en temel hakları olan inanç ve kültürleri ile ilgili, karşılaştıkları engeller ve sorunlar giderilmediği gibi, tersine gayretler olduğu görülmektedir.

Son olarak, AKP'nin Alevi açılımı adı altında düzenlediği, Sünni geleneğindeki iftar yemeği kamuoyunda tartışılmaktadır. Alevi önderleri ve derneklerinin % 98'nin tepki ile katılmadığı bu iftar

toplantısı, oy hesabı ile Alevi toplumunu bölme ve partiye arka bahçe yaratma çabası olarak değerlendirilmektedir. Ki gerçek durum budur. Aslıolan, sorunlardan siyaseten yararlanma değil, hakların ve taleplerin karşılanmasıdır. Alevi vatandaşlarımızın beklentisi budur.

Konu ile ilgili 22.3.2006 tarihinde verdiğim Araştırma Önergesi, 22. dönem sonuna kadar Yüce Meclis'te ele alınmamıştır. Meclisimizin bu önemli soruna uzak durması kabul edilemez.

Sonuç olarak, Alevi İslam inancına sahip vatandaşlarımızın, inanç ve kültürlerini yaşamak, yaşatmak ve kendilerini ifade etmeleri ile ilgili yakınmalarına neden olan sorunların ve bu sorunların giderilmesi için alınması gereken önlemlerin tespiti için, Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereği, bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

- 1) Ahmet Ersin (İzmir)
- 2) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
- 3) Şevket Köse (Adıyaman)
- 4) Ensar Ögüt (Ardahan)
- 5) Mevlüt Coşkuner (Isparta)
- 6) Enis Tütüncü (Tekirdağ)
- 7) Durdu Özbolat (Kahramanmaraş)
- 8) Bayram Ali Meral (İstanbul)
- 9) Yılmaz Ateş (Ankara)
- 10) Tekin Bingöl (Ankara)
- 11) Mehmet Sevigen (İstanbul)
- 12) Ali Rıza Öztürk (Mersin)
- 13) Yaşar Tüzün (Bilecik)
- 14) Nesrin Baytok (Ankara)
- 15) İsa Gök (Mersin)
- 16) Ramazan Kerim Özkan (Burdur)
- 17) Halil Ünlütepe (Afyonkarahisar)
- 18) Atila Emek (Antalya)
- 19) Gökhan Durgun (Hatay)
- 20) Abdülaziz Yazar (Hatay)
- 21) Şahin Mengü (Manisa)
- 22) Mehmet Şevki Kulkuloğlu (Kayseri)
- 23) Ali Oksal (Mersin)
- 24) Fuat Çay (Hatay)
- 25) Ahmet Küçük (Çanakkale)
- 26) Atilla Kart (Konya)
- 27) Fehmi Murat Sönmez (Eskişehir)
- 28) Tayfur Süner (Antalya)

- 29) Hüsnü Çöllü (Antalya)
30) Akif Ekici (Gaziantep)
31) Hüseyin Ünsal (Amasya)

3.- *Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 21 milletvekilinin, iç göçün nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde kırsal alanlardan şehirlere doğru yaşanan iç göç hareketinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla, Anayasanın 98'inci, T.B.M.M. içtüzüğüünün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- 1) Tayfur Süner (Antalya)
2) Ramazan Kerim Özkan (Burdur)
3) Atila Emek (Antalya)
4) Ahmet Ersin (İzmir)
5) Mehmet Ali Özpolat (İstanbul)
6) Mevlüt Coşkun (Isparta)
7) Şahin Mengü (Manisa)
8) Şevket Köse (Adıyaman)
9) Hüsnü Çöllü (Antalya)
10) Akif Ekici (Gaziantep)
11) Yaşar Ağyüz (Gaziantep)
12) Metin Arıfağaoğlu (Artvin)
13) Rahmi Güner (Ordu)
14) İsa Gök (Mersin)
15) Atilla Kart (Konya)
16) Turgut Dibek (Kırklareli)
17) Necla Arat (İstanbul)
18) Mehmet Ali Susam (İzmir)
19) Kemal Kılıçdaroğlu (İstanbul)
20) Tansel Barış (Kırklareli)
21) Esfender Korkmaz (İstanbul)
22) Hüseyin Ünsal (Amasya)

Gerekçe:

Göç olgusu, temelinde sosyal bir hareket olmasına karşın, ekonomik yaşamdan kültüre kadar hayatın her yönünü etkileyen temel bir değişim aracıdır. Ülkemizde 1950'li yıllardan sonra belli sosyo-ekonomik şartlar neticesinde kırsal alanlardan şehirlere doğru gerçekleşen iç göç hareketi, bugün kentlerimizin içinde bulunduğu sorunlar yumağının en büyük sebebidir.

İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve diğer birçok büyük kentimiz, hızlı ve düzensiz göç hareketi ve yoğun nüfus artışı sebebiyle bugün sayıları milyonları aşan bir nüfus kütesini barındırmak zorunda kalmaktadır. Her gün nüfusu daha da artan bu şehirler, sınırlı kaynakları ile vatandaşlara modern bir kente yaraşır kamu hizmeti sunamamaktadırlar.

Göçler toplumdaki pek çok değer gibi aile yapılarını da etkilemektedir. Göç gerçeği ile yüz yüze gelen aileler, gidilen bölgelerde farklı bir kültürel ortam içine girmektedir. Girilen bu yeni ortama adaptasyon süreci aileler üzerinde değişik şekillerde etkilere yol açmaktadır. Geleneksel geniş ailemiz gittikçe çekirdek aileye doğru dönüşmektedir. İç göçte son 50 yılda "rekor kırması" bir ülkeyiz. İçerde ve dışarıda "göç rekorları" kırmış olan Türkiye'de maalesef bir "göç araştırmaları merkezi" yoktur. Bununla birlikte hiçbir üniversitemizde "göç kürsüsü" de bulunmamaktadır.

Türkiye'de gerçekleşen göç hareketi, Avrupa Birliği'nin ülkemize dikte ettirdiği, tarım nüfusunun yüzde 15'e düşmesi ile doğrudan ilgilidir. Bu dikteler sonucunda köylerde arıcılık, hayvancılık ve tarımsal faaliyetler yok olma noktasına gelmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2007'nin ilk 9 aylık döneminde ekonomi yüzde 4 büyürken, aynı dönemde tarım sektörü yüzde 5.6 oranında küçülmüştür. Yılın üçüncü çeyreğinde yani Temmuz-Ağustos-Eylül döneminde ise tarımdaki küçülme yüzde 7.8'e ulaşmıştır.

AKP Hükümeti de AB'nin diktelerini harfiyen yerine getirmiştir ve getirmektedir. Bu dikte sonucunda köydeki nüfus gittikçe azalmaktadır. Demek ki Avrupa Birliği, bu isteğinde muvaffak olmuştur. Köylerde yaşayan nüfusun yaptığı işlerle ilgili destekler de zaman içinde kaldırılmıştır. Onun neticesinde de köylerdeki genç nüfus AB'nin dikte ettirdiği yüzde 15'ten nasibini almış, ilçelere ve özellikle de büyük şehirlere göç etmiştir. Bunun sonucunda büyük şehirlerdeki sorunlar da kendini göstermeye başlamıştır. Köyde kalan nüfus, bugün 80'li yaşların üzerine kaymıştır, 5-6 sene sonra köy nüfusu tamamen kaybolmak tehlikesiyle karşı karşıyadır. Şayet tarımsal nüfusu ve köy nüfusunu azaltmak istemiyorsak, teşviklere arıcılıkta, narenciyede, kesme çiçekte, pamukta, üzümçülükte ve ev şarapçılığında köy merkezli olarak tekrar başlamamız gereklidir. Hayvancılıkta da desteklerin bir an önce köy bazlı sağlanması gereklidir. 3-4 hayvan besleyen köylüye de mutlaka destek olunması lazımdır.

Tarımı ve hayvancılığı köylerimizde geliştirip destekleyebilirsek, iç göçü durdurmuş oluruz. Türkiye'de ekonomik sistemin halkaları köylerden başlamaktadır. Zamanında Mustafa Kemal Atatürk "Köylü Milletın Efendisidir" derken, orada bir ekonomik topluluğun olduğundan bahsetmiştir. Şu anda bu halkalar koştığı için ilçedeki esnaf çökmüştür. İşte bunun temelinde AB'nin dikte ettirdiği yüzde 15 olayı yatmaktadır. Göçü durdurmak istiyorsak, şu anda yüzde 30 civarlarında olan tarımdaki nüfusu yüzde 15'e çekmek yerine, aksine yüzde 31-32'lere yükseltmemiz gerekmektedir. O zaman ülkedeki iç göç tersine dönecektir. Tarımı öldürmek, Türkiye ekonomisini öldürmek demektir. Zaten "küresel ısınma" nedeniyle şehirlere doğru geçişler yakın zamanda yaşanmaya başlayacaktır. Bunu süratlendirmenin yolu da oradaki ekonomiyi canlandırmaktan geçmektedir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, ülkemizde kırsal alanlardan şehirlere doğru yaşanan iç göç hareketinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılması yerinde olacaktır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Başbakanlığın Anayasa'nın 82'nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

B) TEZKERELER

1.- Portekiz'e resmî ziyarette bulunan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a refakat eden heyete katılımı uygun görülen milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/273)

29/01/2008

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Lizbon'da düzenlenen Avrupa Birliği-Afrika Zirvesine katılmak ve görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 7-9 Aralık 2007 tarihlerinde Portekiz'e yaptığım resmî ziyarete ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasanın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Liste

Yaşar Yakış

Düzce Milletvekili

Egemen Bağış

İstanbul Milletvekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Komisyonu Raporu (1/490) (S. Sayısı: 97) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Geçen birleşimde tasarının 1'inci maddesi üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi, söz sırası, şahsı adına İbrahim Mete Doğruer, Osmaniye Milletvekili.

Buyurun Sayın Doğruer. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM METE DOĞRUER (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(x) 97 S. Sayılı Basmayazı 24/1/2008 tarihli 54'üncü Birleşim Tutanağına ektidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 97 sıra sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle ilgili olarak şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun 3'üncü maddesi gereğince her üniversitede fen-edebiyat fakültesi kurulması gerekliliği vardır.

Malumunuz olduğu üzere, temel bilimler önemli bir konudur. Her fakültede, her üniversitede temel bilimlerin olması lazımdır. Ancak ihtisas üniversitelerinde bu temel bilimlerin olması gerekli olduğu takdirde üniversitenin kurulmasında, takdir edeceğimiz gibi, problem ortaya çıkmaktadır. Yani üniversitenin kurulması zorlaşmaktadır.

İlaveten, ülkemizdeki fen-edebiyat fakülteleri yeterli sayıdadır. Bunların, özellikle fizik, kimya, matematik, biyoloji dallarında fazla miktarda öğrenci vardır, fazla miktarda mezun vardır. Başka bir ifadeyle, ülkedeki arz ve talep arasında bir dengesizlik mevcuttur ve bu dengesizlik neticesinde de mezunların büyük bir kısmı işsiz kalmaktadır ve başka sahalarda çalışmak mecburiyetinde olmaktadır. İşte, bu maddedeki değişikliklerle, komisyonun öngördüğü değişikliklerle bu olumsuz durumun önüne geçilecektir.

Bu olumsuz durumun önüne geçilmesindeki başka önemli bir faktör de bu konuyla ilgili olarak bir makro planın ileriki dönemlerde de yapılmasıdır. Konu ihtisas üniversiteleri olunca, bu makro planın ve bölge planının yapılması daha fazla önem arz etmektedir. Bu arz-talep dengesini temin edici plan yapıldığı takdirde, bu mezunlarla iş alanları arasındaki dengesizlik büyük ölçüde ortadan kalkacak ve mezunların istihdamındaki problemler büyük ölçüde azaltılabilecektir.

Bu sebeple, yeni kurulacak üniversitelerde fen-edebiyat fakültelerinin yahut fen veya edebiyat fakültelerinin bulunmasının kanuni bir zorunluluk olmaktan çıkarılması uygun bir yaklaşımdır, doğru bir yaklaşımdır. Böylelikle, özellikle ihtisas üniversitelerine daha geniş bir çalışma alanı sağlanmaktadır. İlaveten her üniversitede üç fakülte bulunması zorunluluğu ile de kurulacak üniversite ile bölgenin ihtiyacı ve aynı zamanda ülkenin ihtiyacı nazarı dikkate alınmış olacaktır. Böylelikle, asgari üç fakülte kurma zorunluluğu olduğu takdirde, o bölgedeki ilk kurulacak üniversitenin... Üniversitede olması gereken en önemli fakülteler burada kurulmuş olacaktır. Dolayısıyla, bir taraftan bölgenin ihtiyacı sağlanırken, daha doğrusu gözetilirken, diğer taraftan ülkenin ihtiyacı da nazarı dikkate alınmış olacaktır.

Bu durum sadece fen-edebiyat fakülteleriyle ileriki dönemlerde sınırlı kalmasa, daha uygun bir yaklaşım olacaktır. Aynı zamanda teknik eğitim fakültelerinde, bir dizi mühendislik fakültelerinde de bu problemle ülkemiz yıllardan beri karşı karşıya kalmıştır.

Dolayısıyla bu yaklaşımı olumlu bir yaklaşım olarak değerlendiriyorum ve Türk Deniz Vakfı tarafından kurulan Piri Reis Üniversitesinin hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğruer.

Şahıslar adına ikinci söz, Kütahta Milletvekili Sayın Soner Aksoy'da.

Buyurun Sayın Aksoy... Sayın Aksoy yok.

Denizli Milletvekili Sayın Hasan Erçelebi.

Buyurun Sayın Erçelebi. (DSP sıralarından alkışlar)

HASAN ERÇELEBİ (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Demokratik Sol Parti ve şahsım adına hepinize saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bu kanun, yıllardır devam eden bir yanlışlığı ortadan kaldırdı. 1'inci maddede. Bu bizim meşhur YÖK Kanunu çok acayip bir kanundur. Çünkü önce 2547 sayılı Yasa çıkmış, sonra da, bir sene sonra da Anayasa çıkmış. Dolayısıyla, Anayasa maddeleri bu 2547'ye uyarlanmıştır. Böylece garip bir hukuk garabeti çıkmıştır. Bu hukuk garabetinde de bir üniversite kurulurken fen-edebiyat fakültelerinin kurulması da zorunlu hâle getirilmiştir. Yıllar sonra bu zorunluluğun kaldırılması, gerçekten güzel bir gelişmedir. Plan ve Bütçe Komisyonundaki değerli milletvekillerini buradan kutluyorum. Gerçekten güzel bir değişiklik olmuştur.

Yalnız, bu yasanın gerekçesine baktığımız zaman pek çok teknik ve bilimsel hatalarla doludur. Tasarının gerekçesinde eğitimin ve özellikle yükseköğretimin yarı kamusal olduğu söylenmektedir. Bu, gerçekten yanlış bir terimdir. Eğitim bütünüyle kamusal bir faaliyettir; aynı, adalet gibi; aynı, güvenlik gibi; aynı, sağlık gibi. O nedenle bu gerekçeler yazılırken çok dikkatli olunması gerekir. Bütçe Plan Komisyonunda da değerli arkadaşımız Sayın Harun Öztürk bu konuya dikkat çekmiş ama demek ki bu dikkat çok yeterli gelmemiş kaleme alınırken.

Değerli milletvekilleri, bu tasarının gerekçesinde, yavaş yavaş, Türkiye'de yükseköğretimin paralı olması yolunda bir ısıtma hareketinin de olduğunu görüyoruz. Nitekim yeni YÖK Başkanımız yükseköğretimin paralı olması konusunda demeçler verdi. Eğer Türkiye'de yükseköğretim paralı olursa, işte o zaman gerçekten ne hukuk devletinden ne sosyal hukuk devletinden ne de sosyal adaletten bahsedebiliriz.

Şu anda Genel Kurulda bulunan sayın milletvekillerimiz içerisinde paralı yükseköğretimde okuyan kaç kişi var, elini bir kaldırabilir mi bir tespit yapsak? Buradan bakalım, AKP'den bakalım, görünmüyor. Cumhuriyet Halk Partisinden, Milliyetçi Hareket Partisinden, DTP'den yok. Demokratik Sol Partiden de yok. Ee, o zaman, arkadaşlar, acaba bir süre sonra sizler gibi sizlerin çocukları da paralı yükseköğretimde okuyamazsa Meclisimiz nasıl oluşacak, bunu düşünebiliyor musunuz? O nedenle, yükseköğretim üzerinde oynamalar yapılırken çok dikkatli olunması gerektiğini düşünüyorum.

Bunun yanında, yükseköğretimde bir akademik altyapıdan söz ediliyor. Yükseköğretimde akademik altyapı dendiği zaman araştırma görevlileri akla gelir. Yine, yeni YÖK Başkanımız araştırma görevlilerinin burslu öğrenci düzeyine çıkarılacağını söyledi. Bu, aslında bir aldatmacadır. Bu araştırma görevlileri eğer burslu öğrenci olursa, aslında statüsü yükseltilmez; tam tersi, millî eğitimde olduğu gibi, sözleşmeli öğretmen gibi olurlar ve sosyal haklardan mahrum olurlar. Aman bu fidanlığı kurutmayın, diyorum! Çünkü yükseköğretimin temelinde araştırma görevlileri çok önemlidir. Eğer siz yükseköğretimin altyapısına bir hizmet yapmak istiyorsanız, o zaman gelin, profesörlerden araştırma görevlilerine kadar bütün öğretim elemanlarının maaşlarını yeniden düzenleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erçelebi.

HASAN ERÇELEBİ (Devamla) – Gelin, yükseköğretimdeki bütün hocalarımıza, aynı, millî eğitimde öğretmenlerimize verdiğimiz gibi, yılda iki kez, iki sömestir başında bir maaş tutarında akademik yayın ve akademik sempozyumlara katılım ücreti verelim. Onları destekleyelim. Yeri geldiği zaman burada üniversitemizin araştırmaya klasmanında altta olduğunu söylüyorsunuz. O zaman gelin, destek verelim. Üniversitelere destek demek Türkiye'ye destek demektir, ülkeye destek demektir. Gelin, bununla ilgili hep beraber güzel bir düzenleme yapalım diyorum.

Değerli milletvekilleri, biraz sonra bir değişiklik önergesi var, orada da söz alacağım, sözlerimin kalanını orada tamamlayacağım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erçelebi.

Madde üzerinde üç önerge vardır. Önergeleri, önce geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 97 sıra sayılı Kanun tasarısının 1. maddesindeki son cümlelerin “Ancak bir üniversitede en az beş fakültenin bulunması zorunludur” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Erçelebi	Hasan Macit	Mustafa Vural
Denizli	İstanbul	Adana
Recai Birgün	Harun Öztürk	Hüseyin Mert
İzmir	İzmir	İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 97 sıra sayılı yasa tasarısının 1. maddesinin son cümlesinde geçen (üç) ibaresinin (dört) olarak değiştirilmesini saygılarımla arz ederim.

Kamer Genç
Tunceli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 97 sıra sayılı Kanun Tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Yüksel Özden	Öznr Çalık
Kayseri	Muğla	Malatya
Cevdet Yılmaz	A. Sibel Gönül	Hamza Yerlikaya
Bingöl	Kocaeli	Sivas

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

- (a) bendi yürürlükten kaldırılmış,

- (b) bendinin başında bulunan “İhtiyaca göre kurulacak;” ibaresi çıkarılarak yerine “Fen, edebiyat,” ve sonunda yer alan “fakülteler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile ihtiyaca göre kurulacak diğer fakülteler” ibaresi eklenmiş,

- sonunda yer alan “Bulunur.” ibaresi “bulunabilir.” şeklinde değiştirilmiş ve bu ibareden sonra gelmek üzere “Ancak bir üniversitede en az üç fakültenin bulunması zorunludur.” cümlesi eklenmiştir.

BAŞKAN – Şimdi okuttuğum önerge, maddeye en aykırı önerge dir. Şimdi, işleme alıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, hayır, en aykırı o değil, orada “üç” var, biz “dört”e çıkarmak istiyoruz. Zaten, önerge iktidar grubunun, bu önergeyi okuttuktan sonra burada kabul edecek, bizim önergemizi işleme koymayacaksınız. En aykırı bizim önerge Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Genç, bütün maddeyi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – En aykırı bizim önerge Sayın Başkan. Burada zaten metinde “üç fakülte” var, biz “dört”e çıkarmak istiyoruz.

BAŞKAN – Bütün maddeyi değiştiren aykırılıkta önerge olduğu için onu işleme alıyorum Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, yani bizim önergemiz neden... Bizimki kabul edilmezse onlarınki kabul edilecek.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Hep aykırı olmak zorunda mısınız? Otur yahu! Hep sen mi aykırı olacaksın?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, eğer siz konuşturmak istemiyorsanız biz milletvekilliğinden istifa edelim.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genç, sizi konuşturmak veya konuşturmamak isteğinin...

KAMER GENÇ (Tunceli) – En aykırı önerge bizim önergemiz.

BAŞKAN – Lütfen dinler misiniz.

...bana ait, kendi ihtiyarına, benim kendi fikrime bırakılan bir konu olmadığını, bire bir uygulayan bir insan olarak siz biliyorsunuz. Ha, bunları böyle söylemek sizin için doğru ve iyi bir şeyse ona da bir şey söylemiyorum. Ama yıllar boyu şu sandalyede oturmuş bir kişisiniz siz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – En aykırı önerge bizim önerge.

BAŞKAN – Yani sonuçta bunları uygulayarak geldiniz. Ne yapmak istediğinizi gerçekten anlamakta zorlanıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onu anlatırım ben size.

BAŞKAN – Yani, benim şahsımla alakalı, burada oturan kişinin kendi ihtiyarında olan bir hadise olmadığını bizatihi bilen, uygulamadan gelen bir insansınız.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya)- Uygun görüşle takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutayım önerge sahibi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Üniversitelerin kurulabilmesi için fen, edebiyat veya fen-edebiyat fakültelerinin ve diğer birimlerin bulunması zorunluluğu kaldırılarak asgari üç fakülte bulunmasının zorunlu hâle getirilmesinin yanı sıra, 2809 sayılı Kanunda yer alan üniversitelerde kurulabilecek fakültelerin isimlerine ilişkin sınırlamanın kaldırılması amaçlanmaktadır. Zira bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmeler ile birlikte, günün ihtiyaçlarına hitap eden fakültelerin kurulması da bir zorunluluk hâline gelmiştir. Özellikle nanoteknoloji ve genetik bilimler başta olmak üzere birçok alanda yaşanan hızlı gelişmeler söz konusu değişikliği gerekli kılmıştır.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen bu önergeyle tasarrufların 1'inci maddesi tamamen değiştirilmiş olduğundan diğer iki önergeyi işleme alamıyoruz.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Piri Reis Üniversitesi

EK MADDE 94- İstanbul’da Türk Deniz Eğitim Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Piri Reis Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Fen-Edebiyat Fakültesinden,
 - b) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
 - c) Mühendislik Fakültesinden,
 - d) Denizcilik Yüksekokulundan,
 - e) Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - f) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
- oluşur.”

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde gruplar adına söz talebi vardır. İlk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Ali Torlak’a aittir.

Buyurun Sayın Torlak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA D. ALİ TORLAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini bildirmek üzere huzurlarımızdayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, ülkemiz istihdamına katkı sağlayacak ve uluslararası standartlarda iyi eğitilmiş zabitan ve gemi adamı yetiştirilmesi amacıyla, Türk Deniz Eğitim Vakfı tarafından Piri Reis Üniversitesinin kurulmasını içermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denizcilik sektörümüz, tüm dinamikleriyle ülkemizin en önemli sektörlerinden biri konumundadır. Özellikle ülkemizin ekonomik açıdan ciddi kaynaklara ihtiyacı olduğu bir dönemde, denizcilik sektörümüzü daha ileri götürmek milletimizin refahını artıracaktır. Günümüzde yılda 10 milyar tondan fazla yükün deniz ticaret filosu tarafından taşındığı bilinmektedir. Sadece taşımacılığın dünyadaki cirosu 350 milyar doları aşmaktadır. Deniz ticaret sektörünün dünya ticareti hacmindeki payı, 1 trilyon doların çok üzerindedir.

Bulduğumuz coğrafi konum itibarıyla dünya ticaretinin önemli noktalarından birinde yaşıyoruz. Her yıl elli binden fazla gemi boğazlarımızdan geçmektedir. Limanlarımızda binlerce gemi geliyor, yükleme ve boşaltma yapıyor. Bu nedenle, deniz ticaretinin ülkemiz için ne kadar önemli olduğunu, ekonomimize ne kadar katma değer kazandıracığını takdirlerinize bırakıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hâlâ yıllık ithalat ve ihracat yüklerimizin sadece yüzde 25'ini taşıma kapasitesine sahip olan Türk deniz ticaret filosunun kapasitesini mutlak surette artırmalıyız. Öncelikle, yüklerimizin yüzde 50'sini kendi milli bayraklı gemilerimizde taşınır hâle getirecek Türk Bayraklı filomuzu tesis etmeliyiz. Bu maksatla, armatörümüzün gemisine Türk Bayrağı çekmekten kaçınmasını önleyecek tedbirler almalıyız. Gemisinde çalıştıracak Türk zabitan bulamayan armatör, doğal olarak yabancı bayrağı tercih etmektedir.

Bugün, üzerinde görüştüğümüz Piri Reis Üniversitesi kurulmasıyla ilgili kanun teklifinin bu konudaki adımlardan biri olduğunu memnuniyetle görmekteyim. Bunu, deniz ticaret filomuzun gelişmesine yardımcı olacağı düşüncesiyle destekliyorum. Açılması öngörülen Piri Reis Üniversitesinin diğer özel ihtisas üniversiteleri gibi başarılı olacağını düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hâlen Türk ticaret filusunda güverte ve makine zabitanı sıkıntısı had safhalara çıkmış ve bu ihtiyaç mevcut üniversitelerimizdeki öğrenci sayısı ile on yılda karşılanamaz duruma gelmiştir. Denizcilik fakültelerinden mezun olan öğrencilerin istihdam edileceği kadrolar günümüzde fazlalaşmaktadır. Elbette bu kadrolara da ihtiyaç vardır, ancak denizcilik fakültelerinin esas amaçlarının gemilerde çalışacak zabitan yetiştirmek olduğu unutulmamalıdır. Aldıkları denizcilik eğitimine karşın karada çalışmayı tercih eden denizcilik üniversitelerimiz mezunlarının artması da zabitan açığını büyütmüş ve armatörümüzü personel temininde sıkıntıya sokmuştur. Bununla beraber, Gemi Adamlarının Eğitimi, Belgelendirilmesi ve Vardiya Tutma Esasları Hakkında Uluslararası Sözleşme olan STCW Sözleşmesi kurallarına uygun eğitim vererek zabitan yetiştirilen özel kurumlar da kapatılınca, zaten sınırlı olan zabitan sayısının ihtiyacı karşılaması imkânsız hâle gelmiştir.

Bu özel kurumlardan biri olan Türk Deniz Eğitim Vakfı, denizcilüğümüzün önündeki bu çok önemli sorunun çözümüne yardımcı olmak amacıyla, mevcut okulu ve tesislerine ilave yatırımlarla üniversite açmaya karar vermiştir.

Türk Deniz Eğitim Vakfının desteğiyle kurulan Piri Reis Üniversitesinin özellikle bünyesindeki Denizcilik Fakültesiyle sektörümüzün bu konudaki eksikliğinin kısmen de olsa giderileceğini ve Türk Bayraklı filomuzun tonajının artmasına yardımcı olacağını düşünüyorum.

Açılacak üniversitenin İstanbul Tuzla'da bulunan İstanbul Teknik Üniversitesi Denizcilik Fakültesine yakın konumda olması, Tuzla'yi, tersanelerden sonra, eğitim üssü hâline getireceğini memnuniyetle ifade etmek istedim.

Bu vesileyle, yasa tasarısında emeği geçen herkesi kutluyorum. Bu kanun tasarısı kapsamında kurulması planlanan Piri Reis Denizcilik Üniversitesinin büyük Türk milletine, Türk denizcilğine ve yeni denizcilere hayırlı, uğurlu olması dileğiyle, yüce heycetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Torlak.

2'nci madde üzerinde şahısları adına söz talepleri vardır.

İlk söz, İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Hasgür'de.

Buyurun Sayın Hasgür. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HASGÜR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 97 sıra sayılı Yükseköğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi hakkında şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Ayrıca, sözlerime başlarken, değerli bir akademisyen ve doktor olan, bir bilim insanı olan Sayın Meclis Başkan Vekilimizin önünde bu kanun tasarısının görüşülmesinin Meclisimiz adına bir şans olduğunu da ifade etmeliyim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, tarihi Hazreti Peygambere kadar uzanan vakıf müessesesi, Selçuklular ve Osmanlılarla gelişerek mektep, medrese, cami, hamam, sebil, su yolu, kervansaray, han, darüşşifa gibi toplumun çeşitli ihtiyaçlarının karşılanmasında çok önemli bir rol oynamıştır. Çeşitli gayeler için kurulan bu vakıflar hemen her türlü sosyal faaliyet ve hizmetleri devlet bütçesine ihtiyaç duymadan yerine getiriyordu. Eğitim için gerekli binaların yapılması, hocaların temini, maaşları, öğrencilerin barınma, yeme ve gıda ihtiyaçları bu müesseseler tarafından karşılanıyordu. Bugün de ülkemizde ilk, orta, lise ve üniversite kademelerinde eğitim ve öğretim imkânı bulamayanlara yardımcı olmayı, barınma ve burs ihtiyaçlarını karşılamayı, onların sosyal ve kültürel gelişimini sağlamayı gaye edinmiş çok sayıda vakıflar bulunmakta ve bu vakıflar bugün de büyük hizmetler vermektedirler. Ancak, eğitim ve bilime toplum katılımının sadece maddi destekle sınırlı kalması, bunun yanında yasal olarak üniversitelerin sadece devlet eliyle kurulabileceği hükmü, vakıf üniversitelerinin kurulması ve ülke sathına yayılmasını 1980'li yıllara kadar geciktirmiştir. Nihayet, 1983 yılında Üniversite Kanunu'na eklenen bir madde ile vakıf üniversitelerine açıklık getirilmiş "Vakıflar, kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari işler dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen usul ve esaslara uymak kaydıyla, yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini ve birden fazlasını kurabilirler." hükmü ile vakıf üniversitelerinin önü açılmıştır.

Vakıf üniversiteleri konusunda yapılan değişik kanuni düzenlemelerin getirdiği imkânlarla, Türkiye, ümit ediyorum ki çok kısa zamanda vakıf üniversitelerinin hızla çoğaldığı ve bunların birbirleriyle yarıştığı bir ülke hâline gelecektir. Zira, diğer ülkelerdeki özel üniversite uygulamaları örnek alınabilecek derecede başarılı sonuçları vermiştir. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Kanada gibi ülkelerin yükseköğretim sistemleri içinde özel yükseköğretim kurumları önemli bir yer tutar. Buralardaki yükseköğretim kurumları, öğrenim görenlere verdiği hizmet dışında, topluma da büyük yararlar sağlamaktadır. Araştırma faaliyetlerinin hemen hemen tamamı toplum ve kamu yararına yöneliktir. Bundan dolayı, özel üniversiteler oralarda da devlet desteği görür. Söz gelimi, Amerika Birleşik Devletleri'nde, 2000 yılında, 20 milyon civarında öğrenciye hitap eden, sayıları 4 bin civarında olan yükseköğretim kurumlarının yüzde 55'i özel, yüzde 45'i kamu kuruluşudur. Bu yükseköğretim kurumlarının yaklaşık 1.500'ü iki yıllık, geri kalan 2.500'ü de dört yıl ve daha üst seviyede eğitim vermektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nin önde gelen 500 üniversitesinde çeşitli kriterlere göre yapılan sıralamalarda ilk 25'e giren üniversitelerden 23'ünü özel üniversiteler oluşturur. Bu kurumlarda üniversitenin sahibi, artık sadece belli bir vakıf değil bizzat toplumdur. Toplum da üniversiteleri mütevellî heyet aracılığıyla yönetir. Bu özel üniversitelerde öğrencilerden alınan ortalama ücret de hiçbir zaman yıllık harcamaların yüzde 40'ını geçmez. Yıllık bütçe içinde devletin katkı payı ise yüzde 33 nispetinde olup, bazı özel üniversitelerde bu katkı devlete yapılan projeler sayesinde yüzde 56'ya kadar çıkabilmektedir.

Bizdeki vakıf üniversitelerine baktığımızda, bu üniversiteler, en son verilere göre, yükseköğretim öğrencilerimizin yaklaşık yüzde 6'sını içine almaktadır. Açık öğretimle birlikte düşünüldüğünde bu oran yüzde 4'lere düşmektedir. Burada dikkat etmemiz gereken önemli bir konu ise 30 vakıf üniversitesinden, 1984 doğumlu Bilkenti göz ardı edersek, diğerlerinin yaşının henüz on civarında olduğudur. Buna karşılık bu üniversiteler hâlen 96 bin öğrenciyi ve 8 bin öğretim üyesini içine almaktadır. Ayrıca bu üniversiteler, 8 bin civarında idari personel çalıştırarak istihdama da önemli katkı sağlamaktadır.

Devlet üniversitelerinde hâlen 75 bin civarında öğretim elemanı, vakıf üniversitelerinde ise 8 bin civarında öğretim elemanı çalışmaktadır. Vakıf üniversitelerindeki bu öğretim elemanlarının çoğunun, başlangıçta devlet üniversitelerinden geldiği söylenebilir, ama bunların çoğunun da yaş had-dinden emekli olmuş yani zaten devletin çalıştıramayacağı öğretim elemanları, bir kısmının da yirmi beş yılı doldurmuş kişiler olduğu dikkate alırsa vakıf üniversitelerinin devlet kadrolarını sürekli ek-silttikleri görüşü havada kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HASGÜR (Devamla) – Buna karşılık, maddi imkânları bulunmasına rağmen, vakıf üniversitelerinin asistan alımlarında çok cimri davranmalarının, çok az sayıda yabancı öğretim elemanı istihdam etmelerinin, kendi öğretim elemanlarını yetiştirmede çok pasif ve isteksiz davranmalarının, vakıf üniversitesi olmalarına rağmen, okuttukları burslu öğrenci oranının ortalama yüzde 15’leri geçmemesinin, ayrıca, aldıkları ücretlerin de Türkiye standartlarına göre hayli yüksek olmasının, bu üniversitelerin halk nezdindeki itibarını azalttığını da ifade etmek gerekir.

Bu duygular içerisinde, İstanbul’da kurulacak olan Piri Reis Üniversitesi’nin, vakıf üniversite-leri üzerindeki bu hassasiyetleri de dikkate alarak gerekli çalışmalarda bulunacağına inanıyor, bu ve-sileyle hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hasgür.

İkinci söz, Mersin Milletvekili Sayın Ömer İnan’da.

Buyurun Sayın İnan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER İNAN (Mersin) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamıyo-rum. 97 sıra sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili görüşlerimi paylaşmak üzere aranızdayım.

Bu tasarı ile “Piri Reis Üniversitesi” adıyla bir üniversite kurulmak isteniyor. Türk Deniz Eği-tim Vakfı tarafından kurulacak olan bu üniversitede Fen-Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilim-ler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Denizcilik Yüksekokulu, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü yer alacaktır. Temennim, Türk denizcilik sektöründe önemli bir boşluğun bu şe-kilde doldurulmuş olmasıdır. Bu üniversite, adına yakışır bir şekilde Türk denizcilğine hizmet ede-cektir. İhtiyaç olan diğer bölümler de bu üniversitede kurulmak suretiyle bir ihtisas üniversitesi hâline gelecektir diye temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 1933 yılında Türkiye’de sadece 1 üniversite vardı. Bu, 1992’ye kadar 28’e yükseldi. 1992 senesinde 24 yeni üniversitenin kurulmasıyla sayı 52’ye çıktı. 1992’den bugüne kadar kurulan üniversitelerle şu anda 115 üniversitemiz var. Bunun 30’u vakıf üniversitesi, 85’i de devlet üniversitesi. Piri Reis Üniversitesiyle bu 116’ya çıkacak.

Sayı itibarıyla önemli bir gelişme, üniversitelerin sayısı önemli ölçüde arttı. Birçok il, ilçe, hatta belde, belki de köy üniversiteyle tanışmış oldu.

İSMAİL HAKKI BİÇER (Kütahya) – Biraz fazla oldu.

ÖMER İNAN (Devamla) – Köyde de var, evet, atmadım. Düzce Meslek Yüksek Okulunun bu-lunduğu yer köy statüsündedir.

Fakat, kalitede, nitelikte de aynı gelişmenin olduğunu söylememiz oldukça zor. Kalite itibarıyla, nitelik itibarıyla üniversitemiz arzu edilen seviyede değil. Herhangi birimizin çocuğu Harvard’da,

Oxford'da, Sorbon'da okuduğu zaman, bunu ifade ederken göğsümüz kabara kabara söyleriz "Oğlum Harvard'da okuyor." diye, ama herhangi bir Türk üniversitesinde okuyan çocuklarımız için aynı dedecede bir memnuniyet söz konusu değil.

Bunun sorumlusu kim diye aramak yerine, ne yapmamız lazım diye hep birlikte düşünmemiz gerekiyor. Acaba mesele özerklikte midir, üniversitelerin özerkliğinde midir, kabahat burada mıdır? Acaba idari mekanizmada bir sıkıntı mı var, YÖK'le diyalogda bir sıkıntı mı var? Bunları düşünmemiz lazım.

Özerklik meselesinde Türkiye, OECD'nin bir raporuna göre, maalesef iyi bir konumda değil. OECD'nin 2003 senesine ait raporunda, Türkiye özerklik açısından 1,5 puan almış. Tam puan 8. 7 puan alan Kanada, Meksika gibi ülkeler var. Avustralya, İngiltere onun altında geliyor, ama Türkiye'nin puanı 1,5; özerklik açısından oldukça geri.

Üniversitelerdeki sıkıntının kaynağı bu mu? Ben, özerklik deyince üçe ayırıyorum: Bunlardan birisi mali özerklik, ikincisi idari özerklik, üçüncüsü de akademik özerkliktir. Akademik özerklik ile idari özerkliğin gerçekleşmesi benim kanaatime göre mali özerklikten geçer. Bir üniversite mali açıdan göbeğiyle bir yere bağlıysa maalesef akademik açıdan da, idari açıdan da özerk olduğunu iddia etmek zordur.

Bir başka maddede bu kavramları biraz açarak görüşlerimi ifade etmeye devam edeceğim. Şu anda -galiba Başkan bir dakika müsaade edecek bana- rektör seçimiyle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Biliyorsunuz rektör seçimleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın İnan.

ÖMER İNAN (Devamla) - ...üniversitelerdeki öğretim üyeleri tarafından yapılmakta. Bir seçim yapılmakta orada; 6 rektör aday adayı belirlenmekte ve YÖK'e gönderilmekte. 6 öğretim üyesi üniversitelerde belirlenmekte, seçim yapılmakta. Buna, seçim mi diyoruz bilemiyorum yani!

Şöyle düşünün: 155 tane üyesi olan bir üniversitede 50 tane bir üye, 40 tane bir başka üye, 30 tane diğer üye, en son üye de 5 tane rey almış olsun. Bu 6 kişi YÖK'e gider, YÖK, bu 5 oy alan kişiyi birinci sırada pekâlâ Cumhurbaşkanına gönderebilir. Cumhurbaşkanı da 5 oy alan kişiyi rektör olarak atayabilir. Yani, 155 kişiden, 5 kişinin oyunu alan rektör. Buna seçim dememiz mümkün mü? Bu garabeti hep birlikte devam ettirmeye devam edecek miyiz? Bunu iyi düşünmemiz lazım.

Bundan sonraki konuşmamda devam edeceğim. Teşekkür ederim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İnan.

Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

T.B.M Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 97 sıra sayılı yasa tasarısmın 2. maddesinin (a) bendinde geçen (Fen-edebiyat) ibaresinin (Fen) olarak değiştirilmesini saygılarımla arz ederim.

Kamer Genç

Tunceli

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’ndaki değişikliklerle ilgili verdiğim bir önerge. Burada, “fen-edebiyat fakültesi”nde “edebiyat”ın kaldırılmasını istiyorum, çünkü o kadar çok edebiyat fakültesi mezunu gençlerimiz var ki, maalesef, öğretmenliğe de alınmayınca bu insanların açığa kalıyor, işsiz kalıyor.

Üniversiteleri kurarken mümkün olduğu kadar ülke için ihtiyaç duyulan dallara öğrenci alalım, o konularda fakülte kuralım. Hiç olmazsa, devlet o konularda masraf etmiş olur. Biliyorsunuz, her gün kapımıza birçok, üniversiteyi bitirmiş, öğretmen olma niteliğini kazanmış insanlar geliyor, maalesef öğretmenliğe atanmıyor.

Değerli milletvekilleri, tabii, üniversitelerle ilgili bir kanun müzakere ediyoruz. Bugün en güncel olan konu, türban mı, baş örtüsü mü? Bir Anayasa değişikliği yapıldı. Bu, Türkiye’yi, rejimi çok yakından ilgilendiren bir konu. Geçen gün bir köşe yazarı diyor ki: “Canavarlaşan şeriat, laik cumhuriyeti yutuyor.”

Şimdi, değerli milletvekilleri, Türkiye çok ciddi sıkıntılar içine sokuluyor. Yani, şimdi, bu iş zaten basit bir şey olsaydı, üniversitedeki türban meselesi iki satırlık bir kanunla müzakere edilseydi, biz sizlerden daha fazla istiyorduk. Sizden de daha fazla istiyoruz ki, bu memlekette huzur olsun, güven olsun. Ben sizlere bir şey tavsiye ediyorum: Evvela gidin, hani diyorsunuz ya... Din adamlarına ne diyorlar? (CHP sıralarından “utema” sesleri) Evvela ulemayı bir toplayın. Bu ulema bir karar versin: Hakikaten bu türban takma dinî bir gereklilik midir, dinî bir gereklilik değil midir? Eğer, “Dinî bir gereklilik.” derse ve biz de inanırsak, o zaman deriz ki: “Tamam, Müslüman bir ülkede dinî bir gerekliliktir.” Bunu da çok fazla şey etmeden, bunun o zaman belki bir şeyi olabilir. Ama, o sizin dediğiniz ulema arasında da bunun Kur’an’da yazılı dinî bir gereklilik olduğu konusunda bir hemfikirlik yok. Dolayısıyla dinî gereklilik olmadığı anlaşılırdı takdirde, o zaman siz de bir fedakârlıkta bulunun, deyin ki: “Ey gençler, bakın, evet Müslüman’ız ama bu bir dinî gereklilik değildir.”

Bu mesele ülkeyi çok karıştıracaktır. İleride türban takan öğrenciler arasında... Yarın her tarikat ayrı bir türban rengini takacaktır, her ırktan gelen ayrı bir türban takacaktır. Dolayısıyla üniversitelerde insanlar birbirlerine karşı, belli bir renklerle birbirleri arasına ayırım girecektir, üniversitede barış kalkacaktır.

Bakın, biz hepimiz Parlamentodayız. Yalnız bu getirdiğiniz teklifin Türkiye’ye fayda getireceğine kesinlikle inanmıyorum. Yani, efendim bir türbanın bilmem boğazım altında bağlamakla, üstünde bağlamak arasında... Bunlar çocuk oyuncağı arkadaşlar.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Bunun ne ilgisi var?

KAMER GENÇ (Devamla) – Bakın, Parlamentonun görevi doğru olan şeyleri söylemek ve çözmektir. Türkiye’de çok ciddi sıkıntılar yaratıyorsunuz.

Siz iktidarsınız, 340 milletvekiliniz var. Neden böyle, bu ülkeyi hep vahim olaylara götürecek olaylarla uğraşıyorsunuz? Bakın, iktidara geldiğiniz zaman Türkiye’de öyle çok silahlı bir eylem de yoktu, işte, bir nevi, silahlı eylemlerin sonu gelmişti ama Tayyip Erdoğan gitti, Diyarbakır’da “Kürt sorunu var, ben bunu çözeceğim.” dedi. Ondan sonra... E peki, çöz bakalım!

Şimdi, türban meselesi halledilmişti zaten. Sizin Bakanınız “Yahu, bu, Türkiye’de yüzde 1,5 insanın meselesi” diyor, ama siz şimdi Türkiye’nin meselesini getirdiniz ve bu meseleden dolayı öğrenciler okumayacak. Bakın, işte sizin anayasanızı hazırlayan Özbudun da diyor ki: “Küçük yerlerde artık öğrenciler başı açık üniversitelere gitmeyecek.” Bunun sonu, devlet memuriyetinde adam diyecek ki “Kardeşim, ben üniversiteyi başı örtülü okudum, dinî inancım gereği.” Peki. “Dinî inancım gereği niye hâkimlik, savcılık yapmayayım?” diyecek. Biz, bunları yıllarca önce söyledik. Bakın, işin doğrusu... Yani, eğer, bir şey yapacaksınız doğrusunu yapın. Türkiye’yi kara çarşaflılar ülkesi yapın. Yapın, işte, deyin: “Kardeşim, madem Müslüman’ız Müslümanlığın da dini budur, görüşü budur.” Türkiye’yi kara çarşaflılar ülkesi yapalım. İşin içinden çıkım. Yani, şimdi üniversitedeki takacak da lisedeki niye takmayacak, meslek liselerindekiler takmayacak.

Geçen hafta bana Samsun’dan bir arkadaş telefon ediyor, diyor ki...

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Kapkaranlık, kara sizsiniz. Kara sizin zihniyetiniz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Efendim, kapkaranlık... Siz insanları kapkaranlığa götürüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

KAMER GENÇ (Devamla) – Türkiye aydınlık bir ülke. (AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Milletvekili... Sayın Milletvekili...

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Karanlık, kapkaranlık sizsiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, geçen hafta Samsun’dan bana bir vatandaş telefon ediyor, diyor ki: Bundan önce imam hatip lisesindeki öğrenciler güvenlik dersine hepsi başı açık giriyorlardı, birdenbire geçen hafta bütün öğrenciler başlarını örtmüş, imam lisesinin güvenlik dersinde. Bu, arkadaşlar, siz böyle şey ederseniz, Türkiye’yi buraya getirirsiniz. (AK Parti sıralarından “Yok öyle bir şey.” sesleri) Sorabilirsiniz, eğer inanmıyorsanız sorabilirsiniz.

Demek ki sizin işiniz memleketi yönetmek değil. Sizin işiniz, bu memleketi nasıl parçalayacağız.

ÖMER İNAN (Mersin) – Geri al sözünü.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, bu Vakıflar Kanunu’nu getireceksiniz. Bu Vakıflar Kanunu’nu Karamanlis gelmeden önce niye getirmediniz? (AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

KAMER GENÇ (Devamla) – Yani, şimdi siz Türkiye’nin lehine bir kanun getirmiyorsunuz. Türkiye’nin geleceğini karanlıklara götüren her olayın içinde oluyorsunuz, çünkü geçmişinizde, yaptığımız bu beş senelik, altı senelik iktidarda çok ciddi suiistimaller var, soygunlar var, bunları örtmek için diyorsunuz ki memlekette bir kargaşa çıksın insanlar birbirini öldürsün. Biz de böyle iktidar yapacağız. Bunu size yedirmezler. Bu memleketin, Cumhuriyetin bekçileri vardır. Bu Cumhuriyetin bekçileri bu Cumhuriyete sahip çıkacaklar, bunu bilmenizi istiyorum.

Önergemin kabulünü istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına söz talebi yoktur.

Şahıslar adına söz talebi var: Osmaniye Milletvekili Sayın İbrahim Mete Doğruer.

Buyurun Sayın Doğruer. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM METE DOĞRUER (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Deniz Eğitim Vakfı tarafından kurulan Piri Reis Üniversitesinin bölgeye ve ülkemize hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz, İstanbul Milletvekili Sayın Necat Birinci'ye aittir.

Sayın Birinci... Yok.

Madde üzerinde soru-cevap faslına geçiyoruz.

Buyurun Sayın Doğru.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkanım, Sayın Bakana bilgilendirme amaçlı olarak sormak istiyorum.

Tokat ilinde kurulu bulunan Gaziosmanpaşa Üniversitesi, kurulduğu günden itibaren büyük bir gelişme içerisinde. Halk şu anda o gelişmenin bir eseri olarak Güzel Sanatlar Fakültesi ve Mimarlık-Mühendislik Fakültesinin yanında, teknik eğitim fakültesinin de üniversite bünyesinde kurulmasını istiyor. Bununla ilgili, Sayın Bakanın bazı çalışmalar yapmış olduğunu biliyorum. Bunun da Meclis kürsüsünden dile getirilmesi noktasında, tekrar etmesi amacıyla sorumu sormak istiyorum. Teşekkür ediyorum.

İkinci sorum: Nüfusu 50 bini aşmış olan yerlerde üniversite kurulması ve öğrenci seçme sınavı merkezinin kurulabilmesiyle ilgili olarak -vatandaş bunu istiyor- herhangi bir çalışma var mıdır?

Üçüncü soru olarak da: Son yıllarda, aşağı yukarı her vilayete bir üniversite açılmış durumdadır. Ancak birçok yerde öğretim üyesi ve elemanlarına da ihtiyaç vardır. Bu mealde, acaba üniversitelerimiz bünyesinde master ve doktora programlarına yaklaşık olarak 3 kişi veya 5 kişi alıyor her bölüm için. Bunun artırılması noktasında, yani hocaların bulunduğu yerlerde, mesela, farzımuhal 10 tane hocası bulunan bir yerde 15 kişi veya 20 kişi civarında alınmasıyla ilgili bir çalışma YÖK tarafından yapılamaz mı? Bu yapıldığı takdirde, birçok yerdeki öğretim elemanı açığı da bir vesileyle gidermiş oluruz diye düşünüyorum. Bu sorularına cevap verilmesini bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, Şırnak'ta bir yeni üniversite çalışması olduğunu biliyoruz. Ne aşamada? Ne zaman kurmayı düşünüyorsunuz? Bunu sormak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Doğru'nun Tokat'ta teknik eğitim fakültesi kurulmasıyla ilgili sorusuna cevap veriyorum: Şu anda Türkiye'de ihtiyacın üzerinde teknik eğitim fakültesi vardır, teknik eğitim fakültesi de, eğitim fakültesi de. Yeni teknik eğitim fakültesi veya eğitim fakültesi kurdurmuyoruz Sayın Doğru, çünkü buralardan mezun olan arkadaşlarımız, gençlerimiz mesleki ve teknik eğitime çok fazla rağbet olmadığı için maalesef öğretmenliğe atanamıyorlar, boş kalıyorlar. Ancak teknik eğitim fakültelerinin özellikle yeniden yapılandırılması, gözden geçirilmesi gerekiyor. Bununla ilgili olarak YÖK'le çalışıyoruz. Çünkü buradan mezun olan insanlar teknisyen değil, mühendis değil. Onların piyasada da istihdam edilebilmesi için teknik eğitim fakültelerini yeniden yapılandıracağız. Güzel sanatlar fakültesi de, Tokat'ta, kuruyoruz, ama teknik eğitim fakültesi için size müjdeli bir haberim yok.

Öğretim üyesi yetiştirilmesiyle ilgili, üniversitelerimizin enstitüleri bünyesinde daha fazla program açılması ve bu programlara daha fazla öğrenci alınmasıyla ilgili bir teklifiniz var. Dün, bir değerli öğretim üyesi milletvekilimiz ifade etti. Sadece Konya'da 7 bine yakın lisansüstü eğitim yapan öğrenci var, master ve doktora yapan. Türkiye'de aslında bu anlamda 60-70 binin üzerinde lisansüstü eğitim yapan insan var. Biz öğretim üyesi yokluğundan şikâyet ediyoruz, "Öğretim üyesi yetişmiyor." diyoruz ama, bir taraftan da bu insanlar yetişiyorlar. Yani, bunların hepsi şüphesiz ki araştırma görevlisi değil, ama kendi imkânlarıyla yapanlar var, burslu yapanlar var vesair.

Sayın Kaplan'ın Şırnak'ta bir üniversite kurulmasıyla ilgili sorusuyla ilgili olarak da şunu söyleyirim: Bu yasama yılı bitmeden önce, Sayın Kaplan, bu dokuz ilimizde de üniversite kurulmasıyla ilgili tasarımı Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne getireceğiz. Böylelikle, yani 2008 yılı içerisinde bu üniversiteler kurulmuş olacak.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir. 4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Soru talebi yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, oyumun rengini belirtmek üzere söz istiyorum.

BAŞKAN – Lehte mi, aleyhte mi?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Aleyhte.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletvekilleri; 97 sıra sayılı yasanın tümü oylanmadan önce aleyhte oyumun rengini belirtmek üzere söz aldım.

Benim, tabii, aleyhteki oyumun rengi, bu iktidara olan güvensizliğimden kaynaklanıyor, çünkü, bu...

FERİT MEVLÛT ASLANOĞLU (Malatya) – Aleyhte olmaz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Canım, bu benim takdirim, siz bırakın!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Böyle bir üniversite, aleyhte olmaz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bu iktidar, üniversitelere şaşı gözle bakıyor. Bakın, 1998’de üniversitedeki araştırma görevlisi 5 bin, 2003’te 1.410, 2007’de 2 bin.

Şimdi, YÖK Başkanlığına bir kişiyi getirdiler. Diyor ki: “Ey rektörler, üniversitelerinizde Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarını uygulamayın.”

Şimdi, Bakana soruyoruz, diyoruz ki: “Suç işliyor bu, niye hakkında soruşturma açmıyorsunuz?” Tıss, ses yok.

Şimdi, benim ilimde, Tunceli’de bir tane yüksekokul var, bir de iktisadi ve idari bilimler fakültesi kurulması için 1992’de çıkmış bir kanun var. Defalarca söyledik, daha hâlâ bu fakülte kurulmadı. Yüksekokulumuzda -siz benden daha fazla biliyorsunuz, çok söyledim- 510 tane öğrenci var, bir tek öğrenci yurdu yok. Şimdi, böyle, bir yandan kanunlarla kurulmuş, öngörülmüş, on yedi, on sekiz sene önceki fakülteleri kurmuyorsunuz, var olan yüksekokullarda okuyan gençlerimize yurt vermiyorsunuz, yeni yeni de yerler kuruyorsunuz. Yani, evvela, mevcut olan kanunları uygulayın bir defa. Onun için, kendi ilim, yani Tunceli’de -ben öğrenmek istiyorum- bu yurt ne zaman yapılacak? Ne zaman orada okuyan öğrenciler ...

İkincisi, fakülte ne zaman açılacak? Gerçi “Dokuz ilde üniversite yok, bunları da açacağız.” denildi. Bu, laflarda kalmasın. Bir an önce de bu faaliyete geçirilsin.

Şimdi, yüksekokul mezunu insanların büyük bir kesimi işsiz. Bunlara bir çare bulmamız lazım değerli milletvekilleri. Yani, üniversiteler açmak tabii güzel, eğitim çok güzel bir şey de, bunlara evvela iş sahası açmak lazım. Bunları düşünelim. Yani, türbanı düşünceğimize, gelin, evvela, bu boş gezen öğrencilerimize, gençlerimize nasıl bir iş temin edeceğiz, neler yapmamız gerekir, onu bir şey edelim.

Ekonomiyi iflase götürmüşsünüz. Normal olarak...

M. MÜCAHİT FİNDİKLİ (Malatya) – Destek verin YÖK’ü kaldıralım.

KAMER GENÇ (Devamla) – Verelim işte... Getirin, hangi... Vergi kanununu getirin, ben size destek vereyim. Ben maliyeciyim. Bakın, size iyi şeyleri de, vergi yasalarını düzenlemeyi getiriyorum.

Bakın, dünyanın hiçbir yerinde cari açık yüzde 7,5 seviyesinde değildir; yani, bu yüzde 1,5-2’dir, sizde 7,5. Bu artık patlatmış, yani, ekonomi kurallarını patlatmış. Siz hâlâ hiçbir şeyin farkında değilsiniz. Ekonomi bir yandan böyle, ciddi sıkıntılar içindeyken, vergide ciddi, doğru dürüst bir vergi toplanmazken... Hâlbuki, doğru dürüst vergi toplanmaz, eğer kamu maliyesindeki harcamaları usulüne göre yapsanız, dengeli harcama yapsanız, Türkiye’de üniversiteyi bitiren gençlerimizin hepsine iş bulunabilir. Yeni yeni iş sahaları açılabilir. Bence, yine, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu aşamasındaki KİT rejimine dönmek lazım. Özellikle doğu ve güneydoğuda ve batının küçük ilçelerinde, burada devlet destekli KİT’ler, yeni yeni KİT’ler oluşturmakta yarar var. KİT’ler geçmişte işsizliğin en önemli giderici unsurlarıydı. Ama, şimdi, olabilir, geçmişte bazı yerlere siyasetçiler tutular sorumsuzca, hakikaten adamlarını yetiştirdiler. Ama, o yetişen insanlar da orada nihayet bir ücret aldılar, aç kalmadılar. Orada aldıkları parayı da yine piyasada harcadılar. Ama, şimdi, öyle bir şey var ki, milyon, milyar dolarlık iş adamları türettiniz. Sayenizde, özelleştirme sayesinde, devletin mallarının, işte, tarumar edilmesinde, har vurup harman savrulmasında milyar dolarlık insanlar yarattınız ve bu milyar dolarlık insanların paralarının çoğu da yurtdışıdadır.

Dolayısıyla, bu memleketin en önemli sorunu işsizlik iken, bu üniversitemizi bitiren insanlara iş sahaları konusunda bu Meclisin ciddi araştırmalar yapması, ciddi düzenlemeler getirmesi gerekirken, bunları bir yere bırakıp da çeşitli güç odaklarının istekleri doğrultusunda yasalar getirmek, bence, bu Meclisi Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde halledilmesi gereken görevi yapmama durumuyla karşı karşıya bırakmak demektir.

Onun için, maalesef, sizin bakanlarımızın çoğuna da “bakan” demeye içim varmıyor ya, dilim varmıyor. Varmıyor. Çünkü, görüyorum, burada konuşmaların seviyesini görüyorum. Sordüğümüz soruların yüzde 90’ına yanlış bilgi veriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devleti, gerçekten, Türkiye Cumhuriyeti devletinin şarına uygun nitelikte, bilgide, başarıda, dürüstlükte insanlarla temsil edilmesi lazım.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Hakaret ediyorsun, hakaret...

KAMER GENÇ (Devamla) - Ee, çıkılıyor, gidiliyor, diyor ki: “Efendim, biz Avrupa’dan ahlaksızlık aldık.” Ya, böyle bir şey olur mu?.. Biz Avrupa’dan, Fransa’dan laiklik almışız. Laiklik ahlaksızlık mıdır? Ya, böyle bir şey olur mu?.. Ondan sonra, çağdaş eğitimi almışız. Latin alfabesini almışız. Bu, ahlaksızlık mıdır? Yok. Bunlar, efendim... Yani, siz, zaten laiklikte, laikliği yok etmek için bir uğraş içindediniz, ama ona gücünüz yeter mi? Yettiği zaman da sonunda nasıl bir felakete karşılaşılacağını herhâlde tahmin edersiniz. (AK Parti sıralarından gürültüler)

Ben, bu Hükûmete güven duymadığım için kanunun aslında özüne karşı olmamakla beraber, sırf bu Hükûmetten dolayı bu kanuna ret veriyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı, uğurlu olsun.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.40

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Meral AKŞENER****KÂTİP ÜYELER: Canan CANDEMİR ÇELİK (Bursa), Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada yer alan 09/11/2006 Tarihli, 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Anayasa'nın 89'uncu ve 104'üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2- 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24) (S. Sayısı: 98) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon raporu 98 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, 09/11/2006 tarihli ve 5555 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68'inci maddeleri Cumhurbaşkanınca uygun bulunmayarak bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterilen gerekçeyle birlikte Başkanlığımıza geri gönderilmiştir. Anayasa'nın 89'uncu maddesinin ikinci fıkrasında "Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir.", İç Tüzük'ün 81'inci maddesinin son fıkrasında ise "Cumhurbaşkanınca yayımlanması kısmen uygun bulunmayan ve bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderilen kanunların sadece uygun bulunmayan maddelerinin görüşülmesine kanunun görüşmelerine başlamadan önce Genel Kurulca görüşmesiz karar verilebilir. Bu durumda, sadece uygun bulunmayan maddelerle ilgili görüşme açılır. Kanunun tümünün oylaması her halde yapılır." hükümleri yer almaktadır. Bu hükümlere göre, geri gönderilen Kanun'un tümünün veya sadece Cumhurbaşkanınca uygun bulunmayan maddelerinin görüşülmesi Genel Kurulun kararına bağlıdır.

Bu nedenlerle, söz konusu Kanun'un sadece Cumhurbaşkanınca uygun bulunmayan 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68'inci maddelerinin görüşülmesini Genel Kurulun onayına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Yeni vakıfların kuruluşu, mal varlığı, şube ve temsilcilikleri

MADDE 5- Yeni vakıflar; Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulur ve faaliyet gösterirler.

Yeni vakıfların kuruluşunda gayesini gerçekleştirecek asgari mal varlığı miktarı, mahkemesince belirlenir.

Yeni vakıflar, vakıf senetlerinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere Genel Müdürlüğe beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabilirler. Beyannamenin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yabancılar, Türkiye'de, hukukî ve fiilî mütakabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler.

(x) 98 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Kanunun ilk görüşmeleri 1/11/2006-9/11/2006 tarihleri arasında 13-17'nci birleşimlerde yapılmıştır.

BAŞKAN – Madde hakkında gruplar adına söz talebi vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Ordu Milletvekili Sayın Rahmi Güner.

Buyurun Sayın Güner. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAHMİ GÜNER (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 09/11/2006 tarihli 5555 sayılı Vakıflar Kanunu'nun Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen maddelerden 5'inci madde konusundaki görüşlerimi grubum adına sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, önümüzde bir Vakıflar Yasası var. Bu Yasa'nın ne amaçla, niçin gündemimize geldiği, neden bu Kanun'un bu kadar ivedilikle görüşülmesi için Hükümet tarafından yasa organına baskı yapıldığını bir türlü anlamış değilim.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin sorunları büyük. Anadolu'nun birçok yerinde halk açlık seviyesine düşmüş, yoksullaşmış. Bu sorunlara çözüm aramadan, maalesef, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve Avrupa Birliğinin, bilhassa Avrupa Birliği üyesi Yunanistan'ın Türkiye'ye telkinleri ve baskısıyla böyle bir kanun tasarısı gündemimize gelmiştir. Bu kanun tasarısı gelmeden önce vakıflar üzerinde hiçbir sorun yokken, işlemlerinde sorun yokken ne amaçla getirildiği, niçin getirildiği de açıklanmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, Lozan Anlaşması'nın 37 ve 44'üncü maddeleri arasında azınlık ve cemaat vakıflarının düzenlenmesi kararlaştırılmıştır ve bu düzenlemede, azınlıklar -Türk vatandaşları gibi onlar da bizim vatandaşımız- vakıf faaliyetlerinde hiçbir zaman ne haksızlığa uğramış ne de baskı uygulanmıştır, böyle bir baskı durumu da hiçbir zaman olmamıştır. Kanun maddesini incelediğimiz zaman bir hususu görmekteyiz: Bu Kanun, Avrupa Birliğindeki üyeler ve diğer devlet arasında bir mütekabiliyet sistemi şeklinde çıkarılacağını göstermektedir.

Değerli arkadaşlarım, Yunanistan'ın dışında bizimle vakıf konusunda ilişkisi olan hiçbir ülke yok, bir tek Yunanistan'la var, o da Lozan Anlaşması'yla belirlenmiş. Türkiye'nin anayasal güvencesi, kanun güvencesi altında bulunan bu cemaat vakıfları hiçbir zaman baskı görmemiştir. Fakat, Yunanistan'da nasıl baskı gördüğü, hatta cemaat vakıflarının kimler tarafından idare edildiği, kimler tarafından baskı kurulduğu, birçoklarına nasıl devletçe el konulduğu açıkça ortadadır. Fakat, Hükümetimizin bu konuda Yunanistan'a karşı hiçbir girişimi de şimdiye kadar olmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, geçen, Yunanistan Başbakanı geldi. Dışişleri Bakanına ve Başbakanına soru sordu, "Bizim ekümenlik sistemimiz ne olacak?" diye soru sordu ve cevap: "O sizin iç meseleniz."

Değerli arkadaşlarım, bu ekümenlik sistemi basit bir olay değil. Dünya Ortodokslarının Türkiye'de örgütlenmesidir ve Türkiye'de bulunan Rum vakıf mallarının bu vakıflara, cemaat vakıflarına iadesidir. Benim ilimde sekiz-on tane bu şekilde vakıf var. Bu vakıfları biz iade mi edeceğiz? Bunlara teslim mi edeceğiz değerli arkadaşlarım? Bu kanun çıkarsa bunların hepsi tehlikeye giriyor değerli arkadaşlarım.

Bakın, ekümenlik sistemi kurulursa Anadolu'nun birçok yerlerinde misyonerlik faaliyetleri başlayacaktır. Şunu çok iyi düşünmek lazım: Misyonerlerin hiçbirisi -din adamı kisvesinde siyasi niteliği olan kişilerdir- hiçbir zaman din adamı konumunda da değillerdir. Bu konuda çok dikkatli olmamız gerekirken biz onlara taviz vermekteyiz Avrupa Birliğinin ve Amerika Birleşik Devletleri'nin dayatmasıyla. Bu Kanun hem Türkiye'nin egemenliğini hem Türkiye'nin bağımsızlığını hem de Lozan Anlaşması'yla elde ettiğimiz kazanımları tehlikeye düşürmektedir.

Değerli arkadaşlarım, biz, bu ekümenlik sisteminin başlangıcı olan, taviz veren bu kanun tasarısını geçirmekle Anadolu'muzda bunların örgütlenmesine taviz veriyoruz, onların örgütlenmesine yol açıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, şunu söylemek istiyorum: Ben, ilimde ezan sesiyle doğdum, büyüdüm, kilise, çan sesiyle değil. Onun tekrar örgütlenmesini istemiyorum. Bu, siyasi bir niteliktedir.

Değerli arkadaşlarım, şunu da belirtmek istiyorum: Bugün, siyasi iktidar İslam dinini, Müslümanlığı siyasete alet etme çalışmaları içinde. Buna şiddetle karşıyım. Her yerde bununla karşılaşılıyor. Ama Türkiye’de, bir yanda bu şekilde örgütlenme yapılırken, bir yandan da Büyük Orta Doğu Projesi’nin parçası olan ılımlı İslam teziyle bu şekilde hem ekümenlik örgütlenmesi hem içimizde belli siyasete alet edilmesi inancımızın ve dinimizin... Bunu kesinlikle kabul etmiyoruz değerli arkadaşlarım, buna şiddetle karşıyız.

Bizim siyasi yapımızda, bünyemizde, kesinlikle yabancı cemaat vakıflarının şube açmasına, yabancı cemaat vakıflarının girişimde bulunmasına, teşebbüste bulunmasına, ticari işletmeler açmasına da şiddetle karşıyız, yurt içi ve yurt dışı örgütlenmelerine de karşıyız. Bu Kanun çıkarsa, Türkiye’de çok daha değişik durumlar çıkacak.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti’nin bir kuruluş felsefesi vardır: Demokratik, laik, sosyal hukuk devletidir. Eğer bu Vakıflar Kanunu çıkarsa Türkiye’de şimdiye kadar daha geniş faaliyetlerde bulunmayan tarikatların, Türkiye’de kapatılmış olan tekke ve zaviyelerin, Türkiye’de hâlen üzerinde ısrarla durulan, terör yaratan bazı görüşlerin, dinimizi istismar eden görüşlerin Türkiye’de büyük bir örgütlenmesi olacaktır, ticari işletmeler şubeler açma durumuna gelecektir.

Değerli arkadaşlarım, bu Kanun Türkiye’nin üniter yapısını, bu Kanun Türkiye’nin Misakımillî hudutlarını, Türkiye’nin bağımsızlığını ve özgürlüğünü tehlikeye düşürecektir, bu Kanun -açıkça söylüyorum- Türkiye’nin bir yüz karası olacaktır, bu Kanun Türkiye’ye hiçbir şey getirmeyecektir, bu Kanun Türkiye’nin bütün kazanımlarını yok edecektir. Biz, bu Meclise geldiğimiz zaman yemin ettik. Bu yeminimiz doğrultusunda, Türkiye’nin menfaatlerini, Türkiye’nin çıkarlarını en iyi şekilde korumak durumundayız. Eğer koruyamıyorsak bunun hesabını bize sorarlar değerli arkadaşlarım.

Bu bakımdan, bu Kanun’un yüce Meclisimiz tarafından geri çekilmesini ve reddedilmesini talep ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güner.

Gruplar adına ikinci söz, Demokratik Toplum Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hasip Kaplan’da.

Buyurun Sayın Kaplan. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa’nın 10’uncu maddesi “kanun önünde eşitlik” diyor. Yüce Meclisin değerli üyelerine bir daha okuyup hatırlatmak gereğini duyuyorum: “Dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde herkes eşittir.”

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlıdan devraldığı mirasla, tarihinden gelen zenginliğiyle, Anadolu’nun bin bir çiçek kültürüyle, zenginliğiyle bugün elliye yakın etnik kimlik ve bütün semavi dinlerin olduğu bir ülkedir. Öncelikle bunu ifade ediyorum ve ve şu kürsüden, Türk, Kürt, Arap, Çerkez, Boşnak, Pomak, Arnavut, Abaza ve Adige, elliye yakın insan, elliye yakın etnik kimlik sayabilirim. Hristiyanlık, Yahudilik, Musevilik ve onun dışında, İslam diniyle bu ülkede birçok mezhep de sayabilirim. Bu ülkenin bu topraklarda doğan her yurttaşı eşit ve özgür yurttaşlardır, onurlu yurttaşlardır, onlar arasında ayrımcılık yapan, ırkçılık yapan, mezhepçilik yapanların, kafatasçılık yapanların, nasıyon sosyalizm veya Mussolini’nin veya Hitler’in çağrışımını yapacak şekilde hareket etmesi bu Mecliste kabul edilemez. Bu bir.

İkincisi: Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, aşiret devleti değildir. Bunu, özellikle altını çizerek söylemek istiyorum. Yasama meclisi kanunlar çıkarır. Bu çıkardığı kanunların içinde uluslararası sözleşmeler de vardır. Bu uluslararası sözleşmeler, aşiret devletlerinde değil, hukuk devletlerinde, meclislerinde onaylanır, yasalastırılır ve o ülke, ondan sonra... Uluslararası bir kuraldır non bis in idem, yani ahde vefa, yani sözleşmeye saygı... Sözleşmeye saygı, ahde vefa, pacta sunt servanda. Yani bu kavram, çok açıkça, hukuk devletinin, onurlu bir hukuk devleti olmanın ölçütüdür. Şimdi, biz bunu tartışırken Balkanlarda, Kafkaslarda ve Orta Doğu'da binlerce, Osmanlıdan kalan vakfımızın olduğu gerçeğini unutup sadece ülkemizdeki 161 tane cemaat vakfı üzerinde konuştuğumuz zaman elimizi vicdanımıza koyalım. Demin bir konuşmacı burada dedi ki: "Benim bulunduğum yerde kilise yoktur." Ben İdilliyim, Şırnak İdil. Benim bulunduğum yerde, ben doğduğumda yüzde 99'u Süryaniydi, Hristiyan'dı. Otuz sekiz tane de kilise vardı ama bugün dokuz tane ev kalmış durumda. Süryani yurttaşlarımız... Mezopotamya'nın o çiçeğini kopartıp soldurduk. Deyrulzafaran, Deyrulumur... Bugün onların çok az bir temsiliyeti kaldı ülkemizde. Bu gerçekliğimizi göremiyoruz. Benim yaşadığım İdil'de Yezidi cemaati de vardır ve ben çocukluğumda 6 tane bayram gezerdim, 2 Yezidi bayramı, 2 Hristiyan bayramı, 2 tane de Müslüman bayramı gezerdim, üstüne de hep beraber Nevruz Bayramı'nı kutlardık. Böylesine geniş, böylesine güzel bir ülkenin mensuplarıyız. Ne olur bu kürsüde konuştuğumuz zaman insan olduğumuzu, insan onurumuzu... Ayrımcılık yapmadan düşüncelerimizi burada açıklayalım.

Bunu açıkladıktan sonra, bir noktada daha bir sitemimi ifade etmek istiyorum, bu sefer de AKP'ye, iktidar partisine.

ERTEKİN ÇOLAK (Artvin) – AK Parti.

HASİP KAPLAN (Devamla) – AK Parti mi, AKP mi? Bazen onu kullanıyoruz, bazen onu. Artık alışın siz de.

Şimdi, biz seçilerek geldik bu Meclise. Sizin oylarınız bizim oylarımızdan kıymetli değil. Sizin oylarımız bizim oylarımızdan daha üstün de değil. Biz 2 milyon seçmeni temsil ederek geldik ve bu Mecliste bir grup kurduk. İstesenez de istemesenez de... Farklılık, çoğulculuk, çok kültürlülük diye diye her gün bu kürsüden Sayın Cumhurbaşkanı konuşacak, Başbakan konuşacak, ama söz görüşmeye geldiği zaman, bir türban olayında, AK Parti Mecliste grubu bulunan CHP'ye gidiyor, bu konudaki görüşünü biliyor, MHP'ye de gidiyor, grubu olmayan DSP'ye de gidiyor, ama Demokratik Toplum Partisine gelmiyor. Bu resmen ayrımcılıktır, bu resmen demokrasiyi sindirememektir, bu resmen Meclisi yok saymaktır, bu resmen 2 milyon seçmenin iradesine saygısızlıktır. 2 milyon seçmeni ben bu kürsüde temsil ediyorum. Bu grup görüşmelerinde bu ayrımcılığı yapanlar yarın bölgeye geldiği zaman, halkı -teneke bağlarsa peşlerine- ben zapt edemem. Uyarıyorum sizi: Bu ayrımcılığı bir daha yapmayın. Başbakanı uyarıyorum, kabinesini uyarıyorum, grup başkan vekillerini uyarıyorum.

Bu Mecliste ortaklaşa da yaptığımız şeyler var. Gruplar olarak, temsilen, birlikte yaptığımız işler var. Birlikte oturuyoruz, birlikte kararlar veriyoruz, birlikte Meclise getiriyoruz. O zaman niye bizimle görüşüyorsunuz? Soruyorum: Niye o zaman görüşüyorsunuz? Niye Başkanlık Divanına çağırıyorsunuz? Niye gruplar arası görüşme yapıyorsunuz? Niye komisyonlara bizi çağırıyorsunuz? Niye komisyonlarda "Birlikte önerge verelim." diyorsunuz? Arkasından da bu çiğliği, bu hazımsızlığı, bu yakışsız davranışı bu Meclise nasıl yakıştırabilirsiniz? AKP olarak, Kürt halkından, 2 milyon seçmenden özür borcunuz var. Özür borcunuz yerine gelmediği sürece ellerim yakanızda olacaktır. Grubum adına söylüyorum, bunu affetmeyeceğiz, gittiğim her yerde şikâyet edeceğiz. Yarın Meclis bitiyor ve yarın Diyarbakır'a gidiyorum. Mardin'e gideceğim, Şırnak'a gideceğim, ilçe ilçe, köy köy dolaşacağım ve sizleri şikâyet edeceğim.

Bu Mecliste bu seçmenin iradesine saygıyı sağlayamayanlar, bu ülkede birliği de sağlayamaz, bu ülkede mutabakatı da sağlayamaz. Ben inanıyorum ki doğru dürüst gelseniz, doğru dürüst konuşsanız, bu türban konusunu, CHP dâhil, hep beraber çözeriz. CHP dâhil diyorum, diğer partiler dâhil, bir mutabakat, bir yöntem buluruz. Bir çözüm bulunur. Bir konuşmak gerekir. Bir konuşmadan, bir görüşmeden, evet...

Baş örtüsüne özgürlük kahramanlarına sesleniyorum: Bu ülkede baş örtüsü, örtü sonradan gelir. Bir de insanların doğuştan hakları var. Doğarken haklarını edinirler. Ana dili doğuştandır, ana dilini doğarken kazanır. Bir Kürt ananın, 20 milyon Kürt yurttaşımızın 10 milyonu kadındır. Kadın olan Kürt yurttaşlarımızın ana diline özgürlüğü o 42'nci maddede getirmeyeceksiniz, içinize sindirmeyeceksiniz ama başörtüsünü de "özgürlük" diye kamuoyuna lanse edeceksiniz, kamuoyunu aldatacaksınız, ayrımcılığa devam edeceksiniz.

Evet, gelseydiniz size doğruları söyledik, bu doğruların bunlar bunlar olduğunu anlatırdık. Biz, programında "Başörtüsü nedeniyle üniversitelerde yasak olmaz." diyen tek partiyiz, programında bunu koyan tek partiyiz. Harbi, dobra dobra biz bunu da koyarız, laik, sosyal hukuk devletini de, demokrasiyi de sonuna kadar savunuruz. Bizim bu inancımız var, bizim bu yürekliliğimiz var, bu kararlılığımız var. Ama yakıştıramıyorum bu ülkenin Başbakanına, bir çay içmeyi, gelip bizim grubumuza hayırlı olsun demeyi içine sindirememiş, gelip bir nezaketten çay içmemiş Başbakanı ben de sindiremiyorum bu ayrımcılığını. Bu Başbakan özür dilemediği sürece şuna ant içiyorum ki grubum adına da, bunun hak ettiği cevabı her yerde, her zaman bu kürsüde ve alanlarda vermeye devam edeceğiz. Bu saygısızlığa bu sitemim bir son uyardır. Lütfen gerdirmeyin Meclisi, lütfen bu konuda bizim anlayışımıza saygılı olun, farklılıklara tahammül edin, demokrasinin çoğulculuk olduğunu öğrenin, kültürel çoğulculuğu da hazmedin ve bunları bilerek burada görev yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – İstiyorsanız tercih sizin, işte, gelecek ve yarın sizin. Siz istediğiniz gibi devam etme özgürlüğüne sahipsiniz ama biz de istediğimiz gibi tepki koyma özgürlüğüne sahibiz. Bunu da herkes böyle bilsin ve bu ayrımcılığı asla hazmetmediğimizi burada grubumuz adına ifade etmek istiyorum.

Evet, çok şey hazırlamıştım vakıflarla ilgili. Daha çok madde var, konuşacağım. Bunu konuşmak zorunda kaldım ama bir şey söyleyeceğim: Burada tanıdığım hukukçular var, baro başkanlığı yapmış, Barolar Birliğinde yöneticilik... Müttekabilyet ilkesi devletler arasında mı uygulanır, yoksa?.. Bu ülkenin yurttaşı olan Ermeni, Rum, Yahudi, Yezidi, Süryani, Keldani vatandaşlarla Yunanistan arasında, vatandaşlarla Bulgaristan arasında müttekabilyet ilkesi uygulanmaz. Bu ülkenin yurttaşları eşit ve özgürdür. 66'nci maddede bunun tanımı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) - Bu ülkenin yurttaşlarının vakıflarıyla Yunanistan'daki uygulamaların müttekabilyeti uygulanmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan. Bir dakika da ek süre vermiştim. Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Teşekkür ederim, sağ olun. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Rıdvan Yalçın.

Buyurun Sayın Yalçın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 98 sıra sayılı Vakıflar Kanunu'nun Sayın Cumhurbaşkanınca veto edilen 5'inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Meclis Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bugüne kadar zaman zaman nefsimize ağır gelse de, haksız da olsa zaman zaman iktidarla aynı paralelde olmakla itham edilmemize rağmen, ülkemizin menfaatleri öyle olmasını gerektirdiği için gereken inisiyatifleri kullandık. Cumhurbaşkanlığı seçiminden tutun da baş örtüsü yasağına çözüm üretmede, Nükleer Enerji Yasası'ndan Tanık Koruma'ya, Temel Ceza Kanunlarına Uyum'dan Tütün Mamulleri Kanunu ve Hakimler ve Savcılar Kanunu'na kadar "Biz muhalefetiz, iktidar ne derse tersini söylemeliyiz." anlayışı yerine, ülkemizin hayrına olan işlerde uzlaşmaya açık, katkı sunan bir anlayış içerisinde davrandık. Onun için, bu Yasa'ya karşı söylediklerimizi de lütfen ciddiye alınız.

Sayın milletvekilleri, bu tasarı, bu Meclisin yeterli çabayı göstermeyen muhalefet milletvekillerini bile gelecekte sorumluluk altına sokacak kadar önemli bir tasarıdır. Onun için, bu tasarıya karşı çıkmayı, aleyhinde konuşmayı, kamuoyunu bilgilendirmeyi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yalnızca bir siyasi faaliyet, bir muhalefet vazifesi olarak değil, askere gitmek, vergi vermek, vatan savunmasına katılmak gibi bir vatan borcu olarak kabul ediyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, cemaat vakıflarını yeni vakıflarla aynı statüye getirip ayrıcalık tanıyan, yabancılara ülkemizde vakıf kurma, kurulu olanların yönetiminde bulunma imkânı getiren, şube, temsilcilik açma, şirket kurma, sınırsız mal edinme, yurt dışından bile sınırsız ve izinsiz yardım, bağış alma hakkı getiren, vakıf meclisinde cemaat vakıflarına da söz hakkı tanıyan bu tasarıya komisyon görüşmelerinde de bulundum. Sayın Bakana "Yıllarca terör örgütünü besleyen, hamilik eden, uyduruk soykırım iftiralarını yasalılaştıran ülkelerden kimler acaba vakıf kurup da bize iyilik yapmak istiyor diye?" sordum, cevap yok. Sayın Vakıflar Genel Müdürüne "Osmanlıdan Türkiye dışında kalmış kaç vakıf var, kaç eser var?" diye sordum, cevabı insanı dehşete düşürüyor. Devletimizin böyle bir envanteri yokmuş. Bazı eserlerin resimleri de ismini söylemediği bir sponsor firma tarafından resimlenmiş. Değerli arkadaşlarım, müteakabiliyete bakın!

Sayın milletvekilleri, komisyon üyeliğim boyunca, AKP'li arkadaşlar, özellikle geçen dönemden kalan tasarıları hararetle savunmaktaydılar. Bu tasarı görüşülürken özellikle rica ettim ve hatta, tahrik ettim. Ancak, bir tek AKP'li komisyon üyesi bile söz almadı ve hatta, özel sohbetlerimizde onlar da bu tasarıya "kabul edilemez" olduğunu ifade ettiler...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Ama kabul ettiler.

RIDVAN YALÇIN (Devamla) - ...ancak, mahcubiyetle el kaldırmaktan da geri kalmadılar.

Şimdi bu arkadaşlarımızı, partilerine karşı isyana değil, inandıklarını grup yönetimlerine söyleyecek cesaret ve vicdana davet ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, tasarıda geçen müteakabiliyet bir kandırmacadan ibarettir. Öncelikle belirtmeliyim ki bize özellikle Avrupa Birliği tarafından dayatılan bu tasarı bir Avrupa Birliği uyuymuyla açıklanamaz. Zira "vakıf" kavramı, özellikle hayri, dini hizmet açısından bize özgüdür, AB'nin ortaklaşa bir vakıf mevzuatı yoktur, olmayan mevzuatın müteakabiliyeti de elbette olmaz.

Cemaat vakıfları bakımından, vatandaşlık bağı, müteakabiliyet uygulamasını zaten imkânsız kılmaktadır. AB ülkeleri içerisinde "cemaat vakıfları" kavramı yalnızca Yunanistan hukukunda karşımıza çıkmaktadır. Yunanistan'da bulunan Türk-Müslüman azınlık vakıflarında, Türkiye'deki cemaat

vakıflarının neredeyse tamamında etnik ya da dinsel isimler kullanılmaktayken, "Türk" kelimesi kullanılmıyor. Başka neden bulunamıyorsa ya askeri bölge ilanı ya da kamulaştırma gibi nedenlerle mülkleri ellerinden de alınıyor, müftüleri bile Yunan Hükümeti tarafından tayin ediliyor. Seçilmiş vakıf yönetimleri keyfi olarak azledilip, yerlerine hükümetçe atama yapılıyor ve bütün bunlar bir Avrupa Birliği ülkesi içerisinde yapılıyor. Soruyoruz: "Mütekabiliyet" dediginiz bu mu?

Sayın milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin bu Yasa'ya itirazını, kimse şovenist bir söylem olarak anlamamalıdır. Biz, yüzyıllardır atalarımızın da yaptığı üzere, bu topraklar üstünde bu vatana, bu millete bağlı her yurttaşımızı, etnik ve dini farklılığına bakmaksızın, yüce Allah'ın kutsal bir emaneti olarak kabul eden bir anlayışın temsilcileriyiz. Ancak, bu duygu, bizi tarihsel gerçekleri, tecrübeleri ve ülkemizin geleceğini düşünmekten alıkoymamalı. Medeni Kanun'un 111'inci maddesinde dinsel ve etnik amaçlı vakıf kurulamayacağı düzenlenmiştir. Bu şartlar içerisinde, Türkiye'de, etnik kökeni, dini, mezhebi ne olursa olsun herkes zaten vakıf kurabilmektedir. O hâlde bizim bu Yasa'ya karşı çıkışımızı "bir kısım vatandaşımızın haklarına karşı çıkmak" gibi takdim etmek hem gerçeğe hem hukuka hem insafa aykırıdır.

Devletimiz, Müslüman Türk eserlerini intikam duygusuyla tarumar eden -sözüm ona- Battlı ülkeler gibi yapmak yerine, 1935 yılında çıkardığı Kanun ile azınlık vakıflarına ait mülkleri adlarına tapuya tescil ettirip, varlıklarını teminat altına almıştır. Vakıf senetlerinde yer almıyorsa -doğal olarak- yeni mülk edinmelerini de men etmiştir. Ancak, kimi vakıflar hukuka aykırı olarak farklı yollarla mal edinmeyi sürdürmüş ve nihayet yargı, hükmünü vererek, bu vakıfların yeni mal edinmeyeceği içtihat edilmiştir.

Şimdi, biz, hukuku uygulayan ve yıllardır istikrar kazanmış bu uygulamayı terk ediyor, bu vakıfları haklar bakımından yeni vakıflarla aynı statüye getirirken, diğer yandan etnik ve dini faaliyet alanını genişleterek, âdeta ayrıcalıklı hâle getiriyoruz. Bu yolla da, tek taraflı olarak devletimizin kuruluş senedini kendi ellerimizle yırtıyoruz.

Sayın milletvekilleri, vakıf senedine bakılmazsınız, vakıf amacına uyumlu olup olmadığına bakılmaksızın, vakıflara şube ve temsilcilik açma hakkı, yabancılara vakıf kurma hakkı getiriyoruz. Böylece, yabancı güç odaklarını ülkemizde birer siyasi aktör hâline getiriyoruz. Dünyanın birçok ülkesinde bazı kutsal ve çağdaş değerlerin arkasına saklanarak istikrarsızlık yaratan, pembe devrimlerle birçok ülkenin karışmasına ve rejim değişikliğine yol açan sürecin bu vakıflar olduğunu nasıl unuyoruz?

Sayın Bakan "Mütekabiliyet var." diyorsunuz. Hangi vakfınız aracılığıyla, acaba, Alman vakıflarıyla, AB vakıflarıyla, Soros vakıflarıyla mücadele etmeyi düşünüyorsunuz?

Sayın milletvekilleri, Hükümetçe, bu tasarı geçmezse devasa tazminatlar ödeyeceğimiz iddiasıyla korkutuluyoruz. İnsan Hakları Mahkemesi birçok kararında, Sözleşme'nin imzasından önce gerçekleşen olaylara bakamayacağını içtihat etmiştir. O hâlde, bu iddia hukuk ve gerçekle bağdaşmamaktadır.

Tarihsel gerçekler ve tecrübeler gösteriyor ki, değerli arkadaşlarım, bu Yasa'yla verdiklerimizi geri almak için yalnız kanun yapmak yetmeyecek, korkarım, savaşmamız gerekecek. İşte bunun için ısrarla ve samimiyetle bir kez daha söylüyorum ki bu düzenlemeden vazgeçin. Ülkemize sıcak para gelmeyecekmiş, gelmesin, bizi AB'ye almayacaklarmış, almasınlar. Bedeli ne olursa olsun birlikte ödeyelim, ancak gelecek nesillerin karşısına bu utançla çıkmayalım diyor, hepimizi vicdanlarınızta emanet ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçın.

Gruplar adına söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Bozdağ. (AK Parti sıralarında alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında sizleri saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Vakıflar Kanunu Tasarısı'nın dokuz maddesi Sayın Cumhurbaşkanımızca iade edilmişti. Bu çerçevede, Komisyon değerlendirmelerde bulundu ve Genel Kurulda yeniden görüşmeyi devam ettiriyoruz. Ben faydalı, hayırlı, yararlı bir Yasa olduğu kanaatindeyim.

Türkiye'de uzunca bir zamandır değil, belki Osmanlı'da, belki daha önce de bizim medeniyetimizde vakıf esastır. Esasen, vakıf kültürünü belki de dünyaya yayan, yerleştiren, kökleştiren en birinci ülkelerden bir tanesi Türkiye'dir.

Şimdi, buradan konuşurken, anlatırken, ben eminim, her arkadaşımız olumlu ve iyi niyetli düşüncelerle, ülkemize, milletimize, devletimize yararlı olsun düşüncesiyle fikirlerini ifade ediyorlar. Ancak, hepimiz aynı iyiliklerle hareket ettiğimiz bilincinde olmamız lazım. Benim bu tasarıyla ilgili, geçen dönem Adalet Komisyonunda konuşulurken, bugün burada yine teşekkür edilirken gördüğüm bir şey var. Bu konu doğru dürüst incelenmemiştir. Konuşanlar, Lozan Anlaşması'nın ilgili maddelerinin bu konuda ne getirdiği ne götürdüğüyle veyahut da bu Vakıflar Yasası'nın maddelerinde neler olduğuyla, neler olmadığıyla fazla ilgilenmekten öte birtakım kelimelerden, cümlelerden hareket suretiyle, "Şunlar olacak, bunlar olacak..."

Peki, ne getiriyor? Ben, bizim vakıflar mevzuatımızda bugüne kadar yurt dışında, Balkanlarda, Avrupa'da yüzlerce demiyorum ama binlerce Türklere ait vakıflar var, vakıf senetleri var. Bugüne kadar bunlarla ilgili bir iş yapıldı mı? Kaç tane Balkanlarda vakıf var? Sorduk, efendim, var mı yok mu? Peki, şurada ne kadar vakfımız var? Sorduk, var mı yok mu? Cevap? Cevaplar yok. Neden? Bugüne kadar bunların üzerinde ciddi anlamda bir envanter çalışması yapılmadığı gibi, bunların durumlarını tespit edip Türkiye'nin ne yapması veya yapmaması gerektiği noktasında da durulmamış. Neden? Bütçelerden kaynak ayrılmamış, bu konuyla ilgili düzenlemeler yapılmamış. İşte, bu tasarı bunu getiriyor. İlk defa vakıflarda Dışişleriyle ilgili bir daire kuruyor ve Türk milletinin yurt dışındaki vakıflarıyla ilgilenmek üzere bütçe ayırıyor, görevli ve yetkili kişiler tayin ediyor. Bugüne kadar var mıydı böyle bir şey? Yok.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Vardı efendim, vardı. Nasıl olur da böyle konuşabiliyorsunuz?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kötü mü arkadaşlar?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Nasıl olur ya?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Peki, kötü bir şey mi bu? Yanlış bir şey mi bu?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – İnsaf denen bir şey var.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Peki, bu getiriliyor.

Bir başka şey, müttekabiliyet konusu. Biz, her işte müttekabiliyeti esas alıyoruz. Vakıflar konusunda da Türklerin Almanya'da, Fransa'da, değişik ülkelerde vakıf kurmasına imkân var mı? Var. Almanya'da Türklere ait vakıflar var mı?

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Cemaat vakıfları da mümkün mü? Yanılmayın Meclisi.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Efendim, bakın, ben bir soru soruyorum.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) - Cemaat vakıfları mümkün mü?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Almanya'da Türklerin demekleri, vakıfları var mı?

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) - Yanlıyorsunuz.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Efendim, bakın, yüzlerce, yüzlerce, yüzlerce... (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

Bir başka şey... Bir başka şey: Mütakabiliyetten ne anlarsınız?

OKTAY VURAL (İzmir) - Sizin biraz daha çalışmanız gerekiyor bu konuda galiba.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Fiili ve hukuki mütakabiliyet, hem de aranan şey bu.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) - Cemaat vakıfları yok ki Avrupa'da.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Yani, kanunlarınıza sizin "bizde de Türkler vakıf kurabilir" yazmanıza gerek yok. Yazmanız yetmez, affedersiniz, ama fiilen Türkler sizin ülkenizde vakıf kurabiliyorsa, öyleyse yabancı da Türkiye'de vakıf kurabilir. Türklere kendi ülkesinde vakıf kurmaya hukukten ve fiilen imkân vermeyen birinin Türkiye'de vakıf kurması zaten mümkün değil. Buraya getirmişiz, biz bunu koymuşuz, bu da burada var.

Öte yandan, efendim, yabancılar şirket kuracak, vakıflar veyahut da bir şekilde paralar gelecek dışarıdan içeri, şöyle olacak, böyle olacak... Buna kötü niyetle... Affedersiniz, öyle demeyelim, yanlış anlaşıldı. Yanlış pencereden baktığımız zaman, yani olumsuz bir noktadan baktığımız zaman, doğru paralar gelecek, şöyle olacak, şirket kuracak, böyle olacak...

Peki, değerli arkadaşlar, bugün bu vakıflara dışarıdan paralar geliyor mu gayiresmî yollardan, kayıt kuyut altına alınmaksızın? Gelebiliyor. Değişik kanallardan geliyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Niye yakalamadın?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Şimdi ne yapıyor? Şimdi bakın...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Niye yakalamadın?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Şimdi...

AHMET BUKAN (Çankırı) - Biliyorsun da niye engellemiyorsun?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Beni bir dinter misiniz ama beni bir dimleyin. (MHP sıralarından gürültüler)

Şimdi bakın, bu tasarıda kayıt ve kuyut altına alınıyor, devletin gözetim ve denetimi altında bir iyileştirme, bir düzenleme yapılıyor.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - KİLİSE vakıflarını savunuyorsun. Allah'tan kork!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Bir defa onu görmek lazım. Nereye geldi? Kayıtları var, resmî kayıtlar.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Yalan söylüyorsun!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Gelen, giden, takip ve kontrolü yapma imkânı getiriliyor. Bunden niye rahatsız olalım?

ÜMİT ŞAFAK (İstanbul) - Altı yıldır göz mü yumuyorsunuz?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Doğru bir şey yapıyor. Doğru bir şeyden rahatsız olmanın da bir manası yok.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Yüz altmış tane kiliseniz hayırlı olsun size, yüz altmış kiliseniz hayırlı olsun!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Lozan'ı da iyi okumak lazım. Lozan'ı da iyi okumak lazım. Ben buradan bir maddesini okumak istiyorum, uygun görürseniz.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Bozdağ, mesele paraysa Ayasofya'yı satılığa çıkarın.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - 42'nci maddesinin, görüşmekte olduğumuz konuyla ilgili üçüncü fıkrasını okuyorum. Diyor ki: "Türk Hükümeti söz konusu azınlıklara ait kiliselere, havralara, mezarlıklara ve öteki din kurumlarına tam bir koruma sağlamayı yükümlenir. Bu azınlıkların Türkiye'deki vakıflarına, din ve hayır işleri kurumlarına her türlü kolaylıklar ve izinler sağlanacak ve Türk Hükümeti yeniden din ve hayır kurumları kurulması için bu nitelikteki öteki özel kurumlara sağlanmış gerekli kolaylıklardan hiçbirini esirgemeyecektir." Şimdi mevcut düzenlemeye bakın...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Helal olsun size!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...buradakine bakın. Hangisi, nerede, onun takdirini de ben, değerli Genel Kurulda bulunan ve bizi izleyenlere bırakıyorum.

Bir başka şey, gayrimüslim Türk vatandaşları bugün yeni vakıf kurmak isteseler, buna mâni bir hâl var mı? Yeni vakıfları kim kurabilir? Türk vatandaşı olan herkes, yasanın aradığı koşulları yerine getiren herkes yeni vakıf kurabilir mi?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Mahkeme izin verirse. Mahkemeden izin almadan olmaz.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, bakın. Rum asıllı bir Türk vatandaşı veyahut da gayrimüslim başka etnik kökenden gelen bir Türk vatandaşı, mevcut Anayasa'mıza göre Türk vatandaşı hüviyetini taşıyan herkes, kökeni ne olursa olsun, yeni vakıf kurabilir mi, kuramaz mı? (CHP ve MHP sıralarından "Cemaat vakfı kuramaz!" sesleri)

OKTAY VURAL (İzmir) – Cemaat vakfı kuramaz kardeşim, kuramaz!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ya, Türk vatandaşları kurabilir mi kardeşim? Türk vatandaşı olan birisi, bir Rum asıllı...

OKTAY VURAL (İzmir) – Şirket de kurabilir.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...veya Yunan asıllı bir gayrimüslim Türk vatandaşı kişi Türkiye'de yeni vakıf kurabilir mi, kuramaz mı? (CHP ve MHP sıralarında "Kuramaz" sesleri)

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Demagoji yapıyorsunuz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Din esaslı kuramaz.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kurabilir kardeşim. Yeni vakıf kurabilir değil mi?

OKTAY VURAL (İzmir) – Cemaat vakfı kuramaz.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bekir Bey, arkadaşları yanıltıyorsunuz!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Peki, peki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kuramazsa burada gelir söylersiniz. Dersiniz ki: Yeni vakıf kurmak... Türk vatandaşlarının hepsi yeni vakıf kurabilirler. Ama ben buradan anlamıyorum.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Cemaat vakfı kuramaz.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Türk vatandaşı bir Rum, yeni vakıf kurmasına herhangi bir şey denmiyor, bir şey ifade edilmiyor.

ŞENOL BAL (İzmir) – Demagoji yapıyorsun!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Başka yerlerden başka şekil suretlerde farklı şeyler söyleniyor. Eğri oturalım ama konuyu doğru takdim edelim diyorum.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Hem eğri oturuyorsun hem eğri konuşuyorsun.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben bir de bir konuya değinmek istiyorum değerli arkadaşlar. Bu kürsüde biz birbirimizle konuşurken...

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletvekillerinizin vicdanına da sığan bir tasarı değil, bunu da biliniz. Dayatma bu.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...belli bir seviyede, belli bir üslup içerisinde konuşmamız lazım. Milletvekili olsun...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – İzmir’de 5 bin kişiyi katleden vakfı niye ihya ediyorsunuz?

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...bakan olsun, Sayın Başbakanımız olsun, herhangi biriyle ilgili ifadelerde bulunurken belli bir nezaketin, belli bir saygının içerisinde bulunmak lazımdır. Burada biraz önce konuşan bir değerli milletvekili burada ifadelerini kullanırken belli ölçülerin, belli nezaket kurallarının ötesinde birtakım üslupla değerlendirmelerde bulundu.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – İşgal kuvvetlerinin yandaşı gibi davranma!

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Bizim üslubumuz bu minval bir değerlendirmeye elvermiyor. Ama, bu kürsü herkesin asgari birbirine saygıyı göstermesi gerekli olan bir kürsüsüdür, milletin kürsüsüdür. Bu kürsüde millete saygı ve milletin temsilcilerine saygı çerçevesinde biz konuşursak daha yararlı bir iş yapmış oluruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Herkes öyle davranrsa çok iyi olacak.

BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Eleştirmek serbest. Her şeyi söyleyebilirsiniz, “Şöyle oluyor, böyle oluyor...” Bizim usul ve üslubumuzu da beğenmeyebilirsiniz, “Yanlış” da diyebilirsiniz. Eleştirtirinizi yaparsınız, ama, bunu belli bir saygı, belli bir seviye içerisinde tutmak hepimizin vazifesidir diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Burada millete ve devlete sevgi ve saygı önce gelir.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Burada kimse kimseye saygı dersi vermek hakkına sahip değil.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bekir Bey, vakıflardan sorumlu devlet bakanlığı hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bozdağ.

Şimdi, şahıslar adına...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bekir Bozdağ yasa dışı yollardan cemaat vakıflarına para geldiğini açıkladı.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben öyle demedim.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, tutanaklara bakın. (AK Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sessiz olursanız...

ASIM AYKAN (Trabzon) – Sayın Başkanım, lütfen...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bekir Bozdağ Meclis kürsüsünde, yasa dışı yollardan cemaat vakıflarına para geldiğini söyledi. Bunun lütfen kaynağını açıklasın. Çok ağır bir ithamdır ve Meclis kürsüsünde yapılmıştır bu itham.

Dikkatinize sunuyorum efendim.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, benim ifade etmek istediğim husus yanlış anlaşılırsa düzeltiyorum. Bugün Türkiye’de bulunan vakıflara -herhangi bir vakıf, ben bir misal olarak takdim ederken söyledim- gayriresmî yollardan bir para geldiği takdirde bunu takip edip önlemenin bir güçlüğü var mı? Var.

OKTAY VURAL (İzmir) – Önleyeceksiniz, gelmemesini sağlayacaksınız.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu işi resmîyete dökmek, muvazaayı önlemek yanlış mı olur? Ben o anlamda söyledim. Yoksa herhangi bir vakfın dışarıdan para aldığını ifade etmek anlamında söylemedim. Tashih ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Öyle bir şey olur mu canım? Gayrimeşru ilişkileri meşru hâle getirmek çözüm mü?

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sana geliyor, belli oluyor!

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Gel paylaşalım!

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sizden artıyor mu ki, paylaşalım!

BAŞKAN – Şahıslar adına söz talepleri vardır.

İlk söz, Kayseri Milletvekili Sayın Yaşar Karayel’e aittir.

Buyurun Sayın Karayel. (AK Parti sıralarından alkışlar)

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhurbaşkanının yayımlanmasını uygun bulmadığı 5555 sayılı Vakıflar Kanunu’nun 5’inci maddesi üzerinde şahsım üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Vakıf kavramı ve vakıf kurumu, insanın mutluluğunu ve huzurunu esas alan, insan merkezli medeniyetimizin temel taşı, nirengi noktasıdır. Bu noktada, üç kıtada adaletin temsilcisi olan milletimiz kadar hiçbir millet bu tecrübeye de sahip değildir. Bu büyük mirasa sahip çıkmak, milletimizin ruhuna, maddi mirasına, sosyal kurumlarına sahip çıkmakla aynı anlama gelir. Tarihi mirasımızla sadece övünmek bize yakışmaz, o mirası geliştirmek, korumak da bizim görevimizdir.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bu bizim mirasımız değil Sayın Sözcü.

YAŞAR KARAYEL (Devamla) – Bildiğiniz gibi vakıflarla ilgili mevzuat 10 ayrı kanun, 6 rüzük ve 27 yönetmelikle idare edilmektedir. Türkiye’nin gelişen sosyal ihtiyaçları doğrultusunda ise bu mevzuat bir tek kanun çatısı altında toplanmaktadır. Asıl mesele, toplumsal dokumuzu korumada önemli roller alan birer sosyal kurum olan vakıflarımıza sahip çıkmamızdır çünkü bizler bir vakıf medeniyetinin insanlarıyız.

Güçlü vakıf medeniyetimiz bizlere her zaman yol göstermiştir, bundan sonra da yol göstermeye devam edecektir ama bu medeniyetin mensupları olarak vakıflarımıza ne kadar sahip çıktığımızı da sorgulamamız gerekir.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Bu kanun, bizim medeniyetimizin vakıflarına sahip çıkan bir kanun değil.

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - 41.550 mazbut, 300 adet mülhak, 161 adet de cemaat vakıfları şu anda kayıt altındadır.

OKTAY VURAL (İzmir) - Ecdadımızın kemikleri sızlıyor.

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - Cumhuriyet döneminizde ise 4.450 adet vakıf vardır. Yeni tasarı talebi, asıl bizim bu vakıflarımız tarafından gündeme getirilmiştir. Mevzuattaki karışıklıklar ve güçlükler yeni bir düzenlemeyi zorunlu kılmıştır.

Bu Yasaya göre, yeni vakıf kurmak kolaylaştırılırken yönetici olma şartları da kolaylaştırılmaktadır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Yabancıları da yönetici alacaksınız.

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - Aynı zamanda yönetici olamayacakların nitelikleri net olarak belirleniyor. Yükümlülüklerini yerine getiremeyen yöneticiler için ise doğrudan görevden almak yerine, uyarı, idari para cezası, daha sonra mahkemece görevden alma şeklinde bir kademelendirmeye gidilmektedir. İstifa, ölüm, iş görmezlik hallerinde boş kalan organlara yeniden atama imkânı getirilerek vakıfların dağılması, yok olmasının önüne geçilmektedir.

Yeni kurulacak vakıflarda Türkiye'de yerleşim hakkına sahip olan yabancıların da görev alma imkânı getirilmektedir. Bu düzenlemenin cemaat vakıflarıyla doğrudan bir ilgisi de yoktur. Cemaat vakıflarında sadece cemaat mensupları yönetici olarak görev almaktadır.

Yeni Yasayla vakıflar, İçişleri Bakanlığından izin almaksızın uluslararası faaliyet ve iş birliğinde de bulunabileceklerdir. Yurt dışında aynı ve nakdi bağış alabilecek veya yapabileceklerdir. Ancak, nakdi bağışlar banka üzerinden olacak ve sonuçları genel müdürlüklerce kontrol edilecektir.

Yeni yasa tasarısı ile vakıflar için yeni bir denetim esası öngörülmüş. Bu düzenleme ile vakıfların kendi iç denetimleri bağımsız denetçiler tarafından da yapılabileceği gibi Vakıflar Genel Müdürlüğü de ayrıca denetimini devam ettirecektir. Bu düzenlemeler, iddiaların aksine vakıflar üzerindeki denetimi azaltmıyor, aksine daha sıkı ve rasyonel bir denetim imkânı da sağlamaktadır.

Özetle, vakıflar, daha katılımcı bir bünyeye, daha demokratik bir işleyişe kavuşuyor. Hizmet alanlarının önündeki engeller de kaldırılıyor. Yeni yasa tasarısıyla, atanmış 5 kişiden oluşan vakıf meclisi yerine 15 kişiden oluşan meclise dönüştürülüyor.

Bu tasarıyla vakıflar, her şeyden önce kendilerine ait olan malların dışında kalan mallar üzerinde vakıflar meclisinden izin almaksızın tasarruf hakkını da kullanmış oluyorlar. Bunlar, yeni Yasayla getirilen kolaylıklardır. Ancak, vakıfların edinmiş olduğu mallar da bir ay içerisinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne tescil ettirilecektir.

Bu Kanun'la, vakıflara ait hayrat taşınmazlar haczedilemeyecek, rehin alınamayacak ve kamulaştırılamayacaklardır. Bu Kanun'la, tapu kayıtları üzerinde vakıf şerhi bulunan taşınmazların kullanıcıların mülkiyetlerine geçirilebilmesi için ödenmesi gereken tazviz bedelleri rayiç bedelin yüzde 20'sinden emlak bedelinin yüzde 10'una çekilmektedir. Kırsal alanda yaşayan ekonomik gücü yetersiz vatandaşların düşük bir bedelle kullandıkları taşınmaz mallara sahip olmaları da bu vesileyle sağlanmış olacaktır. Özellikle Nevşehir, Aydın, Balıkesir, Eskişehir, Kayseri ve Samsun gibi illerimizin kırsal kesiminde bulunan köylülerimizin kullandığı araziler böylece tapu değişikliği sırasında da kolayca mülkiyet hâline dönüştürülecektir. Özellikle kendi ilçem olan Tomarza'nın tamamında, burada vakıf şerhi bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - Kayıtlarının üzerinde vakıf şerhi bulunmaktadır. Böyle olduğu zaman da hiçbir tapu değişikliği söz konusu olmamaktadır. Genel Müdürlüğün böyle bir kaide getirmesinden dolayı da kendilerine teşekkür ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, masa başında bu Kanun yapılmıyor.

AHMET DENİZ BÖLÜKBAŞI (Ankara) - Brüksel'de... Brüksel'de...

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - Yıllardır bu Kanun üzerinde çalışılıyor. Hatta, devlet ve toplumun bütün ilgili kurumlarıyla, uzmanlarıyla görüşerek, talepleri ve ihtiyaçları alarak, muhtemel gelişmeleri görerek, Anayasa'yla eşit haklara sahip olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları arasındaki ahengi güçlendirmek ve ülkemizin geleceği için bir adım daha atıyoruz.

KADİR URAL (Mersin) - Türkiye'de hazırlanmadığı belli zaten.

YAŞAR KARAYEL (Devamla) - Medeniyet yolunda, refah ve huzur yolunda attığımız diğer bütün adımlar gibi, kimsenin endişesi olmasın, kılı kırk yarıyoruz, geleceği hesap ediyoruz ve muhtemel riskleri görüyoruz. Ülkemizin zarar göreceği en ufak bir ihtimali göz önünde tutarak, adımlarımızı da buna göre atıyoruz.

Bu Kanun'un memleketimiz, milletimiz ve Türk vakıf medeniyeti için hayırlar getireceğini düşünüyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

KADİR URAL (Mersin) - Hayırlı, uğurlu olsun size!

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Karayel.

Şahısları adına ikinci söz hakkı İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Müezzinoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Müezzinoğlu. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL BAL (İzmir) - Batı Trakya'yı unutmayınız.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (İstanbul) - Emriniz olur!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - Estağfurullah Sayın Müezzinoğlu!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhurbaşkanlığına daha önceden yayınlanması uygun bulunmayan 5555 sayılı Vakıflar Yasası'nın 5'inci maddesiyle ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, bu Yasa'ya bakarken, bir medeniyet anlayışının, kendine öz güvenin bir bakışı olarak mı bakacağız, yoksa bir korku refleksinin üretildiği ve topluma korkuların pompalandığı bir bakış açısı olarak mı bakacağız, onu iyi ayırt etmek lazım.

Kendi medeniyet değerlerine güvenen, kendi medeniyet değerlerinin özünde de vakfiye kültürü olan, bu anlamda da "İnsanı yücelt ki, devlet yücelsin." anlayışıyla dünyaya farklı bir medeniyetin zenginliklerini sunmuş bir milletin değerleriyle mi bakacağız, yoksa zaman zaman sıkıntıya düştüğü dönemlerle ilgili korkuların pompalandığı ve yeni yeni bedellerin ödemesinden korktuğu bir bakış açısı mı bakacağız? Her iki bakış açısının da kendisine ait... (MHP sıralarından "Ne alakası var?" sesleri)

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Ne alakası var? O gün de işgal kuvvetleriyle beraberdiler.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Evet, her ikisinin de kendine ait, kendini savunacak mekanizmaları vardır, ama ben inanıyorum ki, yüce Türk milleti 70 milyon insanıyla ve 70 milyon insanının, hangi dinin, hangi mezhebin, hangi inancın, hangi hayat felsefesinin mensubu olursa olsun, insan hak ve özgürlüklerinden yararlanmasını anlamında, ülkesine bir zenginlik katması anlamındaki özgürlüklerinin ve yasal haklarının eşit olarak kullanılmasından yana bir bakışımın, bu milletin tarihi geçmişine, medeniyet anlayışına, saygın duruşuna daha uygun düşeceği kanaatindeyim.

Ben Batı Trakya'da doğdum, orada büyüdüm. Oranın vatandaşlık bedellerinin ne ağır olduğunu yaşadım. Oranın vatandaşlığından ıskat edilerek bu ülkede dünya vatandaşı statüsüyle dört yıl nasıl kaldığını bilen ve yalnız kendisi yaşayan değil...

FARUK BAL (Konya) – Ve buna “Evet” diyen...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - ...orada 60 bin insanın da vatandaşlıktan hangi koşullarda atıldığını, oranın vakfiyelerinin...

OKTAY VURAL (İzmir) – Nasıl “Evet” diyorsunuz peki?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne çabuk unuttunuz.

ŞENOL BAL (İzmir) – Onlarla ilgilenin, onlarla.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne demek istiyorsun!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Bakın, yaşayan unutmaz, ama buralardan ahkâm kesenler, yarın farklı ahkâmları keserler. Yaşayan unutmaz, bedel ödeyen unutmaz, bedel ödeyen! (AK Parti sıralarından alkışlar) Bizler bedel ödemişiz

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz ahkâm kesmeyiz, kesmeyiz...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Siz buralardan ahkâm kestiniz. (MHP sıralarından “Hayır” sesleri, gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Hadi canım, siz makbuz kesiyordunuz galiba!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Ne zaman?

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Ben 70’li yılları bilirim, ben 80’li yılları bilirim, ben 90’lı yılları bilirim. Oradaki insanların ödediği bedelleri bilirim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Geç onları, geç, geç, geç!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Lütfen, lütfen, lütfen... (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Geçin onları, geçin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Onun ne olduğunu, bir saç teli bile...

OKTAY VURAL (İzmir) – Geç onları, ahkâm kesme, geç!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne demek istiyorsun!

BAŞKAN – Sayın Korkmaz...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - ...yıpranmamış olan bilemez. Tamam mı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ahkâm kesme, geç!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Ahkâm kesmiyorum, ben yaşadım. Yani, rol yapmanın âlemi yok.

Arkadaşlar...

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz Türklük mücadelesini sürdürürken, siz makbuz kesiyordunuz!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne çabuk unuttunuz!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Evet, evet, öyledir, öyledir, öyledir... (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Cemaat vakıflarını anlatın bakalım!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Müezzinoğlu, lütfen Genel Kurula hitap ediniz.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Onun için, bu ülke ve bu millet, bugün dünya milletleri arasında hâlâ hak ettiği saygın yeri ve hâlâ dünya ülkeleri arasındaki güçlü yerini alamadı. (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Türk milleti saygın bir millettir! Ne demek! Ne demek ya!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Yunanistan yanlış yaptı. Yunanistan... Yunanistan... (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Türk milleti ve devleti saygın bir devlettir!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Yunanistan saygın davranmamıştır. (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Ülkemize, devletimize ve milletimize saygınlık olmayan sıfatınızı aynen size iade ediyorum! Bu millet saygıdeğerdir, bu devlet saygıdeğerdir!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Saygın yerini alma mücadelesini...(MHP sıralarından gürültüler)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hangi milleti saygın buluyorsanız...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Evet, Sayın Başkan... Sayın Başkan... Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Öyle bir şey olur mu! Sözüünüzü geri alın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

KADİR URAL (Mersin) – Titre ve kendine dön! Titre!

BAŞKAN – Sayın milletvekili...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sözüünüzü geri alın! Bu devletin özelliği tarih sahnesinde hep saygınlıkla anılmıştır!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Mikrofonu size bırakayım. (MHP sıralarından gürültüler) Mikrofonu size bırakayım.

BAŞKAN – Sayın Müezzinoğlu...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne demek! Milletime ve devletime nasıl böyle bir ifade kullanabilirsiniz!

BAŞKAN – Sayın Vural... Sayın Vural...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sizin konuşmamanız, konuşmanızdan daha hayırlıdır!

BAŞKAN – Sayın Korkmaz... Sayın Korkmaz...

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletime ve devletime saygınlık eksikliğini atfedemezsiniz!

BAŞKAN – Sayın Vural...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Böyle bir hakkınız yok!

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekili olarak bu konuda bir eksiklik atfedemezsiniz!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti devleti de milleti de saygındır. Saygındır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Atfedemezsiniz, sözünüzü geri alın!

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletimize, devletimize bühtan yapmayın!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Bu milletin bir ferdi olmaktan onur ve gurur duyuyorum...(MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletimiz saygındır, devletimiz saygındır!

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne demek canım! Saygın değilmişiz! Siz, başkalarının yanında eğilip büzülmekten vazgeçin! Saygın değilmişiz, vay anasına ya!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Hangi milleti saygın buluyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Şandır... Sayın Şandır...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Bu milleti hak ettiği daha saygın yerlere taşıma gibi bir görevimiz ve sorumluluğumuz ve bunun mücadelesi...(MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu millet nereye zulmetmiş, bu devlet kime zulmetmiş! Öyle bir hakkı yok!

BAŞKAN – Sayın Vural... Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Irak'a gidip bomba atanlar, adalet mi götürüyor!

BAŞKAN – Sayın Vural...

Sayın Müezzinoğlu, lütfen devam edin.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, hatibe uygun süre söz verirsiniz...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) - Şimdi, değerli arkadaşlar, bugün, 5 milyon insanımız yurt dışına yalnız karın tokluğuna gitmiştir. Bu 5 milyon insanın üçüncü kuşaklarının... Bugün gerçekten milliyetçiliği ve vatanperverliği konusunda tereddüdüm olmayan değerli muhalefet grubu tarafından da zaman zaman dile getirilmektedir. Oradaki insanlarımız geleneklerini göreneklerini, oradaki nesillerimiz kimliklerini kaybetme derdini taşıma gibi bir duyarlılığı gösteriyor ve hep birlikte gösteriyoruz. Oralarda bizim vakıf kurma gibi bir derdimiz olmayacak mı? Dünyada bugün on binlerle ifade edilen dünya çapında iş adamlarımız, sanayicilerimiz, eğitim kurumlarımız olmasıyla ilgili bizim bir vakıf derdimiz olmayacak mı?

FARUK BAL (Konya) – Yunan vakıf yasasını al getir koy!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Müezzinoğlu, efendim, bu getirdiğiniz kanun onlar için mi?

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Selanik'te, Drama'da, Kavala'da, Priştine'de, Sofya'daki bizim eserlerimizi yeniden ihya etme gibi bir derdimiz olmayacak mı? (MHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Soros Vakfı'nın şube açmasına niye izin veriyorsun yahu?

BAŞKAN – Sayın Vural...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Arkadaşlar... Arkadaşlar... Arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bu doğru değil, siz de inanmıyorsunuz söylediğimize. Bu Vakıflar Kanunu cemaatler vakıfları için. Yoksa yurt dışındaki Türklerin vakıfları için değil. Bunu siz de biliyorsunuz.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Sayın Şandır...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Sayın Şandır, sizinle çıkınca birlikte değerlendiririz.

BAŞKAN – Sayın Müezzinoğlu...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Ama, sizin duyarlılığınızı, kendinize inandığımız gibi bize inanmazsanız, “siz çok haklı-biz çok suçlu” dersiniz...

BAŞKAN – Sayın Müezzinoğlu, lütfen siz de Genel Kurula hitap edin ve toparlayın lütfen.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Müezzinoğlu, 2003 tarihinde bu Kanun'u siz yaptınız, niye değiştiriyorsunuz? Bu sorunun cevabını istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Şandır...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Batı Trakya'da yaşamış insan eğer hatıralarını unutup burada farklı şeyler söylüyorsa size inanmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz... Sayın Korkmaz...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Arkadaşlar, benim orada hâlâ annem-babam var, benim orada hâlâ dayım, teyzem var.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Nasıl yüzüne bakacaksın dayımın, teyzenin!

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Orada ne bedeller ödendiğini sen burada fotoğrafla göremezsin, ben yaşayarak görüyorum.

BAŞKAN – Sayın Müezzinoğlu, lütfen toparlayın.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Onun için, kusura bakmayın, orada yaşayıp da çözüm üretmeyenler, şunca çözüm sürecine yeni yeni tıkanıklıklar koyarak oraya bedel ödetmeye ve oradaki insanların yarımını karartmaya...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Kaç defa değişti? En kötü değişiklik bu.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Müezzinoğlu, bu Kanun...

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – İnanıyorum ki, sizlerle bire bir de bunları paylaşacağız.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Anladım da, bu Kanun...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Siz neyi değiştiriyorsunuz?

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Acı hepimizin acısı, sıkıntı hepimizin sıkıntısı. İnanıyorum ki, bu Vakıflar Yasası'yla, Balkanlarda, Sofya'da, Üsküp'te, Priştine'de, Selanik'te, Girit'teki...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bir faydası yok onlara Sayın Müezzinoğlu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Hep bize şunları söylediler...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Müezzinoğlu.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Oraya bir faydası yok.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Bu düzenlemelerin onun önünü açacağına inanıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Müezzinoğlu.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Efendim oraya bir faydası varsa, çıkısın anlatsın.

MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Devamla) – Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, maddeyle ilgili, on dakika süreyle soru-cevap faslına geçiyoruz.

Sayın Akcan, buyurun.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, aracılığınızla Sayın Bakana şu soruyu yöneltmek istiyorum:

Güvenoyu aldıktan sonra, Hükümetimiz, sadece Adalet ve Kalkınma Partisinin hükümeti olarak mı kalır, yoksa tüm Türk milletinin ve onun temsilcisi olan milletvekillerinin tamamını da temsil eder hâlde midir? Birinci sorum bu.

Eğer bu böyleyse, neden, bu kanun tasarısıyla ilgili olarak, şahsınızın imzasını taşıyan şu broşürü, şu bilgi notunu -değerli milletvekilleri, bu- niye sadece Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine gönderirsiniz? Burada basılı olan evrakın tamamında benim de hakkım var, bana oy veren insanların vergilerinin parası da var. Bu ayrımcılık değil mi? Partizanlık kelimesini kullanmak istemiyorum. Yürümenin, konuşmanın adabı olduğu gibi, devlet idare etmenin adabı da vardır. Bu sizin adabınıza uymuyor kanaatindeyim. Buna nasıl meydan verdiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Doğru...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkanım, aracılığınızla Sayın Bakana sormak istiyorum:

24/1/2004 tarihinde İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığından gelen, Yunanistan Dışişleri Bakanlığına ait bir yazıyı bütün belediyelere gönderdi. Bu yazı da, bölgesinde bulunan Yunan ve Rumlara ait eski, tamir edilmesi gereken eserler varsa, bunlar kendimiz tarafından parasız tamir edilecektir diye bir yazıydı. Bu yazıya izafeten acaba ne kadar vakıf eseri veyahut da Yunanistan'a ait eser bildirildi ve kaç tanesi tamir edildi?

BAŞKAN – Sayın Asil...

BEYTULLAH ASİL (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bugün dünyanın nizamını değiştirmeyi amaçlayan birçok güçlü vakıf olduğunu biliyoruz ve bu vakıfların pek çoğunun amaçları ile ülkemizin çıkar ve menfaatleri de uyumamaktadır. 5'inci madde aynen kabul edilirse, bu güçlü vakıflarla "mütekabiliyet esasına göre vakıf kurulabilir" in dışında, ülkemizin menfaatlerini nasıl korumayı düşünüyorsunuz? Çünkü, küresel sermayenin desteklediği bu güçlü vakıfların zararlı etkilerinden mütekabiliyet esasına göre ülkemizi koruyamayacağımız malumumuzdur. Ne gibi tedbir aldınız? Bunlarla ilgili bir açıklama yapar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ural...

KADİR URAL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

5555 sayılı Vakıflar Kanunu'nun veto edilen maddeleri hakkında, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak sadece AKP'li milletvekili arkadaşlarımıza gönderilen bilgi kitapçığı niçin diğer milletvekillerimize gönderilmiyor? Vakıflar Genel Müdürlüğü, sadece AKP'nin Genel Müdürlüğü müdür? Vakıflar Genel Müdürlüğü, AKP tarafından AKP'ye özelleştirildi de haberimiz mi yok? Teşekkür ediyorum.

İkinci sorum: Yabancıların vakıf kurmaları konusunda İçişleri, Dışişleri gibi Türkiye Cumhuriyeti kurumlarından izin almaları gerekmiyor mu? Gerekmiyor ise, hangi cumhuriyetten, hangi devletten bahsediyorsunuz? Türkiye Cumhuriyeti devleti, egemen bir devlet değil midir? Yabancıların Türkiye Cumhuriyeti'nde vakıf kurabilmeleri serbestisinin verilmesiyle amaç nedir? Bu kurulacak vakıf, Türkiye'de kime hizmet edecek, kime hayır yapacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bal...

ŞENOL BAL (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Sayın Bakana sormak istiyorum: Kendi ülkemizde vakıflarımızın, derneklerimizin denetiminde sıkıntı çekerken yabancıların Türkiye'deki faaliyetlerini nasıl denetleyeceğiz ve vakıfların bu zararlı faaliyetleri -ki olacaktır- karşısında hukuk düzeni içinde nasıl cevap vermeyi düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çalış...

HASAN ÇALIŞ (Karaman) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, gayrimüslim azınlık cemaat vakıflarının kaç tane, mülkiyetle ilgili, tescille ilgili Bakanlığınızda, Vakıflar Genel Müdürlüğüne talebi var? Bunların ne kadarı talep edilmiştir? Bunların karşılığının ödenmesi gerektiği zaman Türk milletine maliyeti ne olacaktır?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Enöz...

MUSTAFA ENÖZ (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

25'inci maddede diyor ki: Cemaat ve yabancı vakıflar uluslararası faaliyet ve iş birliğinde bulunabilirler, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilirler, üst kuruluşlar kurabilirler ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabilirler. Yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilirler, benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabilirler.

Ülkeyi örümcek ağı gibi saran, Lozan'a ve Anayasa'ya aykırı bu kilise vakıflarının büyük ölçüde güç kazanması, bizim egemenlik haklarımızı ihlal değil midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, birinci soruyu soran arkadaşım, değerli milletvekili arkadaşımız, elbette ki, 60'ıncı Cumhuriyet Hükümeti bu coğrafyada yaşayan herkesin hükümetidir. Sizin, elinize alıp gösterdiğiniz -bir

başka arkadaşım da aynı doğrultuda bir soru yöneltti- kitapçık, benim parti grubumun istemi üzerine, grupta verdiğim brifingin aynıdır. Grubum benden brifing talep etmiştir Vakıflar Kanunu'yla ilgili ve ben grubumu aydınlatmışım. Aynen, orada yaptığım sunumun kendilerine dağıtılmasını talep etmişler, göndermişim. Bilsem ki, böyle kabul görecekti, elbette ki, size de gönderirdim.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Yapmayın Sayın Bakanım!

KADİR URAL (Mersin) – Gözünü seveyim, yapma Sayın Bakanım!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – O bir eksiklikse, kabul ediyorum, özür diliyorum. Yani, bir eksiklikse kabul ediyorum, özür diliyorum, doğrudur. (AK Parti sıralarından alkışlar)

KADİR URAL (Mersin) – Üstünde “Vakıflar Genel Müdürlüğü” diye yazıyor.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Yani, keşke, beni, şöyle birkaç gün önce uyardıysanız, size ayrıca bir teşekkür yazardım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Size görevinizi hatırlatmamıza gerek yok ki!

KADİR URAL (Mersin) – Söyleseydiniz, uyarırdık Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Kitapçığı da ben size getirdim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilgilendirme ihtiyacı duyarsanız, bilgilendirirsiniz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Yani, biz anlaşık iyi niyetle. Bakın, hiç burada tartışacak bir şey yok. Ben eksik yapmışım, tamam.

ERTUĞRUL KUMCUOĞLU (Aydın) – Özür dile, bitsin.

BAŞKAN – Sayın Bakan özür diledi.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Asil'in sorusu: “Bu madde aynen kabul edilirse, efendim, ülkemizin menfaatleri nasıl korunacak?”

Değerli arkadaşlar, biz, büyük bir devletiz, güçlü hükümetimiz var.

Ülkemizin menfaatlerini, kamu kurum ve kuruluşları, bakanlarımızın sevk ve idaresinde en iyi şekilde korur, gözetir. Bu konuda hiç kimsenin kaygısı olmasın.

FARUK BAL (Konya) – Yetki yok, kanun yok. Yetkisiz ve kanunsuz mu koruyacaksınız?

BEYTULLAH ASİL (Eskişehir) – Ondan hiç şüphemiz yok Sayın Bakanım. Ne gibi tedbirler aldınız öğrenmek istiyoruz, sadece bilgilenecek için sordum. Ondan hiçbir şüphe yok.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bu menfaatlerimizi koruruz. Zaten, bu Kanun'da da bazı konuların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir, o detaylar yönetmeliklerde açıklanacak.

BEYTULLAH ASİL (Eskişehir) – Bize de bilgi verseniz, tahmin yapsak yasalaşmadan, iyi olmaz mı?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, Sayın Ural'ın sorusu, yabancıların vakıf kurmaları. Kanun'un 5'inci maddesinin son fıkrasında “Yabancılar Türkiye’de hukuki ve fiilî mütakabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler.” Burada, dikkat ederseniz iki koşul aranmaktadır: Bir, hukuklarında olacak, düzenlemelerinde olacak; o yetmiyor, hukuklarını uygulayacaklar, yani fiilen hukuklarını hayata geçirme şartları aranmaktadır. Bu şekilde, yabancılar, ülkemizde, çok doğaldır ki, bu mütakabiliyet ölçüleri içerisinde bizim ülkemizde de vakıf kurabileceklerdir.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Sayın Bakanım, ne maksatla kuracaklar?

KADİR URAL (Mersin) - Ne yapacaklar bunlar Sayın Bakanım, ne iş yapacak bunlar? Yani hayır işi mi yapacaklar?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Biz insanlara ön yargıyla bakmıyoruz. İnsanlar birbirlerine hayır ederler, yardımda bulunurlar, o düşünceyle bakıyoruz ama birisi kem gözle bakarsa, buraya transfer edeceği vakıf sermayesini kötü amaçla kullanmaya yeltenirse, elbette ki Vakıflar Genel Müdürlüğü ve kamu güvenliğinden sorumlu, ülke çıkarlarını gözetmekle sorumlu diğer kurumlar da en zecrî şekilde müdahale edeceklerdir. Zaten, denetimlerin bu yasada nasıl yapılacağı da ayrıca ön görülmüştür. Taşınmaz edinimleri, getirecekleri sermayeler bunların tamamı da Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirilecektir. Vakıf kurarken de zaten, Türk yargısının onayını almak zorunda, yani tescile yetkili, Türkiye’de görev yapan yetkili ve görevli mahkemeye başvurup mahkemenin tescilini almaları gerekir. O tescil davasında da Vakıflar Genel Müdürlüğü yasa gereği hasım olarak yer alacaktır.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Sayın Bakan, siz izin verdikten sonra mahkeme ne yapsın!

FARUK BAL (Konya) – Tespit davasıdır o, mahkemenin inceleme yetkisi yok.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Çı-
lış’ın sorusu: “Kaç mülkiyet var?”

Değerli arkadaşlar, Kanun’un geçici 7’nci maddesinde düzenlenmiş, nam-ı müstear, nam-ı mevhum niteliğinde 18 taşınmaz bu vakıfların malı olması gerekirken, 1974 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararı çerçevesinde ellerinden alınmış taşınmazların sayısı, hazine nezdinde 114 tane, Vakıflar Genel Müdürlüğü nezdinde ise 28 tane taşınmaz bulunmaktadır.

Diğer sorulara da yazılı cevap vereceğim.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde emsal olma durumu...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bir sonraki soruda alayım ben onu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde on beş önerge vardır ancak her madde üzerinde, milletvekillerce sadece yedi önerge verilebildiğinden, önce geliş sırasına göre ilk yedi önergeyi okutacağım, sonra bu önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “kurulur ve” ibaresinin “kurulurlar ve” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Kıratlı
Kırıkkale

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “hükümlerine göre” ibaresinin “hükümlerince” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kerim Özkul
Konya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "mahkemesince" ibaresinin "mahkemesi tarafından" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Ataş
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "belirlenir" ibaresinin "tespit edilir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Faruk Koca
Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

5555 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ
Yozgat
Hayrettin Çakmak
Bursa

M. Necati Çetinkaya
Elâzığ

Asım Aykan
Trabzon
Öznur Çalık
Malatya

"Yeni vakıfların kuruluşunda amaçlarına göre özgülenecek asgarî mal varlığı her yıl Meclisçe belirlenir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 5555 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 5. maddesinin son fıkrasının başına "Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ve Bakanlar Kurulunun izni ile" ibaresinin eklenmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal
Konya
Metin Ergun
Muğla

Emîn Haluk Ayhan
Denizli
Mustafa Enöz
Manisa

Kadir Ural
Mersin
Ahmet Orhan
Manisa

BAŞKAN – Şimdi en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 98 Sıra Sayılı 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Adalet Komisyonu Raporunun "Yeni Vakıfların Kuruluşu, Malvarlığı, Şube ve Temsilcilikleri" başlıklı 5 inci maddesinin, Anayasaya aykırılığı nedeniyle Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Halil Ünlütepe
Afyonkarahisar
Metin Arifağaoğlu
Artvin

Rahmi Güner
Ordu
M. Rıza Yalçınkaya
Bartın
F. Nur Serter
İstanbul

Ali İhsan Köktürk
Zonguldak
Bilgin Paçarız
Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Gerekeceği mi okutalım, konuşacak mısınız?

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Rahmi Güner konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güner. (CHP sıralarından alkışlar)

RAHMİ GÜNER (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu'nun 5'inci maddesinin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle tasarı metninden çıkarılmasını arz ediyoruz. Teklifimiz bu şekilde.

Değerli arkadaşlarım, Anayasa'nın "Yabancıların durumu" başlıklı 16'ncı maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir." denilmekte ve dolayısıyla, Anayasa'ya göre, yabancıların temel hakları ancak kanunlarla sınırlandırılabilir. Eğer kanunda bir kısıtlama yoksa, bu haklardan yabancılar da yararlanabilir.

Maddenin bu hükmü kazuistik bir şekilde düzenlenmiştir. Burada kanunla herhangi bir kısıtlama getirilmediği takdirde, otomatik olarak, zaten var olan bir hak yeni bir hakmış gibi gösterilmektedir. Bu maddenin Yasa'dan çıkarılması yabancılarla vakıf kurma hakkının tanınmayacağı anlamına gelmemektedir. Madde, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasa'nın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 ve 35'inci maddelerindeki kurullarla bağdaşmamaktadır. Bu sebepten dolayı, "Yeni vakıfların kuruluşu, mal varlığı, şube ve temsilcilikleri" başlıklı 5'inci maddenin yasa metninden çıkarılmasını istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, daha önceki görüşmelerimde de belirttiğim gibi, böyle bir yasanın Meclise gelmesinden gerçekten zül duyuyordum. Çünkü, bu devlet, bu cumhuriyet kolay kurulmamıştır. Bizim hudutlarımızı, bizim özgürlüğümüzü, bağımsızlığımızı emperyalist devletler bize tanımamıştır, bizim bu bağımsızlığımızı, bu özgürlüğümüzü, büyüklerimiz, dedelerimiz, atalarımız kanlarını dökerek çizmişlerdir.

Değerli arkadaşlarım, Ankara'da Kuvayimilliyeye Batum'dan silah dedelerimiz kayıklarla taşımıştır. Çıkış yerinin birisi İnebolu, birisi Ordu'dur. Şunu anlatmak istiyorum: Biz bu emperyalistlerin isteklerine hiçbir zaman boyun eğmedik. Şu anda görüyorum ki Amerika Birleşik Devletleri, şu anda görüyorum ki Avrupa Birliği ve Avrupa Birliğinin üyesi Yunanistan, Türkiye'ye büyük bir dayatma yapmaktadır. Biz bu dayatmanın ışığında Türkiye'de birçok varlıklarımızı, birçok kazançlarımızı, birçok özgürlüklerimizi kısıtlama durumuna girmektediriz.

Bu şekilde bir örgütlenmenin, bu şekilde bir Vakıflar Yasası'nın çıkması, Türkiye'nin gerçekten birçok haklarının, birçok yeni yapıların önünü alacaktır. Bu yönden... Avrupa zaten Türkiye'yi Avrupa Birliğine almamaktadır. Bunu basında görüyoruz. Bugün gazetede okumuşsunuzdur, Fransa Reiscumhurunun, Fransa hükümetinin, Fransa devletinin bugünkü demeçlerinde nasıl Türkiye'yi aşağıladığını, nasıl Türkiye'yi küçük gördüğünü de açıkça belirtmiştir. Onu da okumanızı istiyorum ve Türkiye'ye dayatmalarla, Türkiye'ye yapılan bu baskılarla ne Lozan'ın hükümleri yok edilebilir ne Türkiye'nin bağımsızlığı, özgürlüğü yok edilebilir.

Çok değerli arkadaşlarım, bu kürsü ulusal Kurtuluş Savaşı'nı başlatan, bu kürsü Türkiye'nin milli Kurtuluş Savaşı'nı veren, bu kürsü dünyaya, emperyalizme karşı en iyi şekilde mücadele veren Mustafa Kemal Atatürk'ün kürsüsüdür. Bu kürsü, kimsenin egemenliğinde olmadığı gibi, bu kürsü ancak Türk milletinin, Türk milletini temsil eden kişilerin kürsüsüdür. O bakımdan ben açıkça söylüyorum, bu şekilde bir kanunun bu Mecliste görüşülmesinden üzüntü duyuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güner.

RAHMİ GÜNER (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, inşallah, çok değerli Meclis üyeleri, bu Kanun'u çok iyi şekilde irdeler ve Kanun'un reddine oy verirler.

Ben hepimize saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güner.

Önergeyi oylarımıza...

III.- YOKLAMA

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Toplantı yeter sayısı yoktur Sayın Başkanım, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini tespit edeceğim. Yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Sayın Şandır, Sayın Vural, Sayın Bal, Sayın Akcan, Sayın Kurmcuoğlu, Sayın Bal, Sayın Asil, Sayın Tankut, Sayın Korkmaz, Sayın Uslu, Sayın Sipahi, Sayın Ural, Sayın Enöz, Sayın Paksoy, Sayın Çelik, Sayın Büyükataman, Sayın Bölükbaşı, Sayın Yalçın, Sayın Kutluata, Sayın Şafak.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Adlarını okuduğum sayın üyelerin yoklama için elektronik cihaza girmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24) (S. Sayısı: 98) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 5555 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 5. maddesinin son fıkrasının başına "Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ve Bakanlar Kurulunun izni ile" ibaresinin eklenmesini saygı ile arz ederiz.

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon, katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Takdire bırakıyorsunuz.

Hükümet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Katılıyorsunuz... Katılmıyorsunuz...

OKTAY VURAL (İzmir) – Neye katılıyor efendim?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılıyoruz efendim bu önergeye.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hangi önergeye “Katılıyoruz.” dediler?

BAŞKAN – Faruk Bal ve arkadaşlarının önergesine katılıyor musunuz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet, “Katılıyoruz.” dediler.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Bozdağ...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Bekir Bozdağ...

BAŞKAN – Yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, on dakika ara verin, Sayın Hükümet...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Efendim, yeter sayımız olmadığı için burada...

BAŞKAN – Takdire bırakıyorsunuz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değil, takdire bırakıyorum değil, katılmıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – “Takdire bırakıyorum.” dediniz.

BAŞKAN – Siz, Hükümet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Faruk Bal'ın önergesi değil mi?

BAŞKAN – Evet.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Gerekeceyi mi okutalım, konuşacak mısınız?

FARUK BAL (Konya) – Konuşacağım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, katılıyor mu, katılmıyor mu, anlamadık.

BAŞKAN – Katılmıyorlar.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hangisine?

BAŞKAN – Sayın Faruk Bal ve arkadaşlarının önergesine Hükümet ve Komisyon katılmıyor Sayın Vural.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bizim kültürümüzde “beşer şaşar” diye bir laf vardır. Bugün burada iki defa tekerrür etti. İnşallah, şaşırmadan, hakikati bulabileceğimiz bir iklime kavuşuruz.

Diğer bir güzel sözümüz de: “Hafızai beşer nisyan ile maluldür.”

Değerli arkadaşlarım, bu sözü açıklamam lazım, özellikle bu yasayla ilgili olmak üzere, hafızamızın bizi yanılmaması gerektiğini sizlerle paylaşmam lazım.

Arkadaşlar, Vakıflar Kanunu Türkiye Cumhuriyeti devletinin önüne “Avrupa Birliği uyum yasası” olarak gelmiştir. İlk geldiği tarih 3 Ağustos 2002’dir. O tarihte, bunun Avrupa Birliğiyle alakası olmadığını iddia eden, savunan Milliyetçi Hareket Partisinin ret oylarına karşı, 3 Ağustos 2002 tarihinde Mecliste bulunan altı tane parti -ki bunun içerisine AKP de dâhildi- “Evet.” demek suretiyle bu Kanun’u çıkardılar ve Vakıflar Yasası özellikle cemaat hukuku açısından birinci geldiğini almıştır.

İkinci gedik ise dördüncü uyum paketiyle açılmıştır -dördüncü uyum paketi Ocak 2003 tarihinde AKP’nin iktidarıyla beraber olmuştur- üçüncü gedik altıncı uyum paketiyle açılmıştır, dördüncü gedik yedinci uyum paketiyle açılmıştır ve bu son gedik artık delik hâline gelmiştir, bu cemaat hukuku ya da cemaat vakıflarıyla ilgili mevzuat külliyen berhava edilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, beş defa “Avrupa Birliği uyum yasası” adı altında bu Kanun üzerinde değişiklik yapılması getirilirken her defasında “Bunu kabul ederseniz trene bineceksiniz, kabul etmezseniz Avrupa Birliği treni kaçır.” denilmiştir. Demek ki biz beş defa treni kaçırmışız ve bu Yasa ile de kaçacak bir tren ortada göremiyoruz.

Yani bugün burada konuşulurken hafızamızın bizi yanılmaması için beşer olarak bunları hatırlamamıza gerek var diye bu bilgiyi verdim. Ama bugün burada bunların hiçbirisi konuşulmuyor. İşte, konuşulmamasının sebebi, AKP Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği bilgi kirliliğidir. Bu bilgi kirliliğinden arındıramazsak bu Meclisi değerli arkadaşlarım, vicdanımızın sesini dinleyemeyiz. Vicdanımızın sesini dinlemeye mecburuz ve mahkûmuz, çünkü biz milletin sesiyiz. Parti ayırımı yapmadan konuşuyorum.

Burada, çok değerli bir milletvekili arkadaşımız Batı Trakya’dan geldiğini ifade ederek konuştu. Bu ülkede, Batı Trakya kökeninden gelmiş bir milletvekili olmuş arkadaşımız -tabii ki, siyasi iradesine saygımız vardır ama- o sıkıntıları yaşamış bir kişi olarak, ben isterdim ki burada şunu konuşsun: Benim oradaki mensup olduğum insanların, Yunan Hükûmeti tarafından Osmanlı vakıfları, Türk vakıfları, Müslüman vakıflar yasak bölge ilan edilmiştir. Bu vakıflar kamulaştırılmıştır. Bu vakıfların arazisine kamulaştırma olmadan Yunan Hükûmeti el koymuştur. Bu vakıfların arazileri askeri bölge ilan edilmiştir. Oradaki cemaatin seçtiği müftüyü Yunan Hükûmeti tanımamaktadır. Oradaki Mehmet Aga’nın mahpuslarda çektiği çileyi anlatmasını isterdim.

Değerli arkadaşlarım, ben orayı devlet bakanı olarak ziyaret etmiş bir arkadaşımızım. Ben gitmeden önce, iki defa Sayın Bakan orayı ziyaret etti. Ben oraya rahmetli Sadık Ahmet’in ruhuyla gittim, onun fikriyle gittim. Bunu, açıkça da oradaki bölge sekreteriyle konuştum ve sizin gidemediğiniz Türk Gençler Birliğinin içine girdim. Millî duruş ve kararlılık bunu gerektiriyor.

Değerli arkadaşlarım, bunu siyasi bir tartışma olduğu için anlatmıyorum. Bu, millî bir davadır. Bu millî davada, şimdi, biz, bütün Lozan’ın... Bir tek Lozan değil -Bekir Bey burada yanlış ifade de bulunuyor- bizim cemaat vakıflarıyla ilgili mevzuatımız sadece Lozan’ın 42’nci maddesi değil, bir de Atina Anlaşmamız var, bunların ek protokolleri var, Yunan Sevr’i var. Bunlardan niçin bahset-

miyorsunuz? İşte, bu bilgi kirliliğini bertaraf etmemiz lazım. Kirlilikle ilgili olmak üzere mütekebbiliyet iddiası ve ifadesi bir bilgi kirliliğidir. Burada ne yazarsanız yazın, asla, kat'a bilgi kirliliği çerçevesi içerisinde söylediğiniz sözler hakikat olmayacaktır. Hiçbir zaman bu mütekebbiliyet uygulanmayacaktır. Uygulamak mı istiyorsunuz? Kararınız bu mu? Gelin, altına imzamızı atalım. Yunan vakıflarıyla ilgili Yunan Meclisinde bulunan, 15 Ocak 2008 günü Yunanistan'ın komisyondan geçen Batı Trakya'daki vakıflarla ilgili mevzuatı aynen kabul edelim. Eğer mütekebbiliyetse, budur mütekebbiliyet.

Bakın, orada ne yazıyor? Burada, Lozan'a tabi azınlıklar, 1935 tarihinden itibaren kendi temsilcilerini kendileri seçer, Türk Hükümetinin hiçbir müdahalesi olmaz, ama Yunanistan'da, Lozan'a tabi olan Batı Trakya Türkleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Bir dakika eklemiştim demin.

FARUK BAL (Devamla) – Peki, arkadaşlar, diğer önergede bir araya geleceğiz.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

5555 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ (Yozgat) ve arkadaşları

“Yeni vakıfların kuruluşunda amaçlarına göre özgülenecek asgari mal varlığı her yıl Meclisçe belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Vakfın kuruluşunda tahsis edilecek malvarlığını belirleme ve tescile karar verme yetkisi, Türk Medeni Kanununa göre mahkemelere ait olup, uygulama birliğini temin amacıyla önerge ile kuruluş malvarlığının asgari miktarının her yıl Vakıflar Meclisince belirlenmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

BAŞKAN - Komisyon takdire bıraktı, Hükümet katılıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "hükümlerine göre" ibaresinin "hükümlerince" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kerim Özkul

Konya

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Efendim, sayın milletvekilinin bu engin bilgisini öğrenmek istiyoruz. Acaba hangi gerekçeyle... Bu önergeyle ilgili olarak Sayın Milletvekilinin gerekçesini kürsüde öğrenmek istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum Sayın Kılıçdaroğlu.

Gerekçe:

Kanun tekniği açısından uygun görülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Kendi milletvekilinizin önergesini reddediyorsunuz!

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama, çok önemli bir önergeydi bu yani!

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

98 sıra sayılı kanun tasarısının 5 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "kurulur ve" ibaresinin "kurulurlar ve" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Kıratlı

Kırıkkale

OKTAY VURAL (İzmir) – İktidar Meclis çalışmalarını sabote ediyor. Yani, milletvekilinin önerge verme hakkını elinden alıyor.

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İbarenin değiştirilerek, anlamın netleştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Kendi arkadaşınızın önergesini niye kabul etmiyorsunuz?

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bir hakkın suistimali Sayın Başkan.

BAŞKAN - Geriye kalan iki önergeyi kabul edilen bir önerge nedeniyle işleme koyamıyorum.

Şimdi, maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Yeni bir önerge daha işleme almanız lazım efendim.

BAŞKAN - Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 87'nci maddesinde diyor ki, milletvekilleri yedi önerge verir ve her halükârda grupların da birer önerge hakları saklıdır.

Bir de temel kanunlarla ilgili 91'inci maddede deniliyor ki, temel kanun olarak kabul edilen şeylerde, her maddede milletvekilleri iki önerge verebilir, her halükârda grupların önerge hakları saklıdır.

Geçen gün sizin yerinizde Sayın Mumcu oturuyordu. Bir temel kanunun müzakeresi sırasında milletvekillerininin madde üzerinde ikişer önergesi kabul edildi ve gruplara da ayrı bir önerge hakkı uygulandı.

Şimdi, 87'nci maddeye gelince: 87'nci maddede sizin uygulamanız, şimdi, siz diyorsunuz ki, dört önerge grup veriyor, üç tane önergeyi de milletvekilleri veriyor.

Sayın Başkan, bu, daha önce, Anayasa Mahkemesine gitmeden önceki şekli buydu. Yani, milletvekilleri üç önerge verebiliyorlardı. Ancak, Anayasa Mahkemesi dedi ki "Üç önerge azdır" ve bu İç Tüzük'ü iptal etti, yediye çıkardı. Yani, uygulamanızı rica ediyorum... Bana göre, milletvekillerininin yedi önergesini işleme koyun, ama grupların önergesini de ayrıca işleme koyacaksınız.

İsterseniz bu konuda bir usul tartışması açın. Çünkü, iki tane değişik uygulamanız var.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Efendim, Sayın Genç'in söylediği husus gerçekten İç Tüzük'ümüzün 87'nci maddesinde gayet açık ve sarih. Burada diyor ki...

Sayın Başkan, mikrofonu açarsanız...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

İç Tüzük'ümüzün 87'nci maddesi bu konuda çok açık, net, tereddüde mahal yok. Diyor ki: "Bu esaslar dairesinde milletvekilleri tarafından Anayasaya aykırılık önergeleri dahil her madde için yedi önerge verilebilir. Her siyasî parti grubuna mensup milletvekillerininin birer önerge verme hakkı saklıdır." Bu demektir ki çok açık...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Yedi önerge artı...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Yedi önerge artı dört önerge, yani burada her maddeyle ilgili on bir önerenin işleme alınması gerekir.

Bu konuda bir teamül oluştuğu yönünde Sayın Komisyon Başkanımızın beyanı da Sayın Genç'in söylemiyle boşluğa düşmüş oldu. Eğer bir başkan vekili arkadaşımız bunu bu şekilde uyguladıysa bir teamül de oluşmamış demektir.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Teamül de bir uygulamadır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Dolayısıyla, bu kanun da ihtilafli bir kanundur, farkındaysanız Meclisimiz bu konuda gruplar olarak muhalefet yapmaktadır. İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin uygulanmasını istiyoruz, çünkü -gerekliyse usul tartışması da açabilirsiniz- bir şey yaşıyoruz, Meclise sunulan kanunlar komisyondan Genel Kurula indiği anda, bir yerlerde, iktidar partisi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Her ne hikmetse!

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – ...her ne hikmetse, hem şahıslar adına konuşmayı hem de önerge hakkını gidiyorlar peşinen kapatıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Şandır...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Bunu nasıl yapıyorlar öğrenemedik. Çünkü biz de bu kanunun görüşülmesi sırasında çok titiz davrandık, müdürümüzü gönderdik, önergelerimizi, taleplerimizi hazırladık, ama dört dakikayla kaybettik. 14.29'da AKP hem şahıslar adına konuşmayı hem önergeleri kapatmış bulunuyordu. Eğer bu kanunları bu Genel Kurulda iktidarıyla muhalefetiyle görüşerek doğru olanı bulacaksak, bu kapıyı aralamamız lazım. Şimdi bu yedi önerge usulünün uygulanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, ben birleşime on dakika ara vereceğim. Grup başkan vekilleri lütfen gelirlerse beraberce bir tartışalım konuyu.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.45

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Nevzat PAKDİL**KÂTİP ÜYELER: Canan CANDEMİR ÇELİK (Bursa), Fatma SALMAN KOTAN (Ağrı)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

98 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

11'inci maddeyi okutuyorum:

İdarî para cezası

MADDE 11- Genel Müdürlükçe yapılan tebligata rağmen, bu Kanun uyarınca istenen beyanname, bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen, organların vakfiye veya vakıf senedine aykırı olarak toplanmasına sebebiyet veren veya gerçeğe aykırı beyanda bulunan vakıf yönetimine Genel Müdürlükçe her bir eylem için beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. İdarî para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

BAŞKAN – 11'inci madde üzerinde söz alan üyelerin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili İsa Gök, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Demokratik Toplum Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Şahısları adına: Manisa Milletvekili İsmail Bilen, Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz ve İzmir Milletvekili Şenol Bal.

İlk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Mersin Milletvekili İsa Gök'e aittir.

Sayın Gök, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSA GÖK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11'inci madde hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Saygılar sunuyorum yüce Meclise.

Öncelikle, tüm arkadaşlarımız, cemaat vakıfları üzerinde duruyorlar, doğrudur. Bu Kanun cemaat vakıfları konusunda önemli değişiklikler içermektedir. Ama bu Kanun'un farklı bir yanı daha var arkadaşlar: Bu Kanun, aslında -çok bilinçli bir şekilde- Kamu Reformu Yasa Tasarısı vardı ya hani geçen dönem geçirilemeyen, iade olunan, bu reformun bir ayağıdır. Çünkü bu Yasa ile merkezî otorite, devlet erki zaafa uğratılmaktadır. AKP'li milletvekillerine söylüyorum, bu Kanun'u doğru dürüst okudunuz mu? Bu Kanun'u incelediniz mi? Yalnızca el kaldırmaya gelmediniz umarım. Çünkü bu Kanun'la "üçüncü sektör" adı altında, belki de 77'nci maddeye sığınarak, belki de farklı gerekçelerle, ama Avrupa kaynaklı dayatma olduğu muhakkak olan üçüncü bir sektör yaratılıyor. Bu, gözden kaçırılıyor arkadaşlar, kaçırılıyor gözden. Bu Kanun'la devlet erki ciddi olarak azaltılmakta, yeni bir dev yaratılmakta, ama hiç kimse bu devin nereye kadar gideceğini, bu canavarın daha sonra kimleri yiyebileceğini düşünmüyor.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Korkular...

İSA GÖK (Devamla) – Korkular değil...

Bu Kanun, hassas bir kanun.

Vakıf nedir arkadaşlar? Vakıfı bir okudunuz mu? Bakın, vakıf konusunda, böyle “Osmanlı geldi, çok iyi işler, harika, kaşı gözü bu...” gibi lafları bırakın. Tanımı kanun koyar, kanun. Bunu okumayı başarmak lazım. 743 sayılı Medeni Kanun çok güzel bir tanım koymuştur. Ey milletvekilleri okuyunuz! Diyor ki 73’üncü madde: “Vakıf, başlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere, bir malın belli bir gayeye tahsisidir.” Bir malın, bir gayeye tahsisi. Daha sonra 4721 sayılı Kanun 101’inci maddesinde yeni bir tanım koydu, bu da güzel bir tanım: “Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.”

Kanun’a bakıyorsunuz, bu Kanun’da ne var arkadaşlar? Bu Kanun’da bunun dışında bambaşka bir güç yaratılma çalışması var. Bunu aşıyor, Medeni Kanun’u aşıyor. Sayın AKP Grup Başkan Vekili, vakıflar hakkında bazı şeyler söyledi konuşmasında, “Dışarı giden bizim dindaşlarımız orada da dinî vakıf kuramazlar mı?” falan. Kuramazlar, kuramazlar; çünkü İnsan Hakları Mahkemesi buna engeldir. Neden? Tüm milli mevzuatlarda ırk veya cemaat, mezhep kaynaklı vakıf kurulması yasaklanmıştır, yasaktır. Aynı yasak, 2002’de gelen Medeni Kanun’umuzun 101’inci madde dördüncü fıkrasında var, aynen “Belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz.” der. Avrupa’da da kuramazsınız. Neden kuramazsınız? Bakın, bizde kuruluyor. Neden kuruluyor? Mecburiyetten kuruluyor. Çünkü, Lozan, 37 ve 44 arası, 42’nci maddede... Sayın Grup Başkan Vekili okudu, ama lafzi değil ruhuna bakmak lazım. Lozan’ın dönemi Birinci Dünya Savaşı sonrasıdır, kolektif hakların olduğu dönemdir, yani cemaat haklarının olduğu dönemdir, yani Osmanlıdaki millet esasının olduğu dönemdir. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra hiçbir barış anlaşmasında bu türden maddeler geçmemiştir, geçmez de. Niye geçmez? Dünya ilerledi, kolektif haklar kalktı, birey hakları geldi. İnsan Hakları Mahkemesi -kimse dolanmasın- mülkiyeti dahi Ek 1 Protokolü ile bireysel haklar anlamında değerlendirir. Kolektif haklar, cemaat hakları, azınlık hakları yoktur, birey hakları vardır. O dilinize doladığınız mahkeme kararı var ya, o mahkeme kararı da bireysel hak ve özgürlüklere ihlalden dolayı verilmiştir.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Lozan ne olacak?

İSA GÖK (Devamla) – Lozan’ı mahveden sizsiniz üstadım.

Sevr 140... Sevr Anlaşması bizim boynumuzdaki ilmektir, bizim sonumuzdur, bizim bitirilmemizdir. Sevr’in 140 ve sonrası maddeleri vardır. Azınlıklar orada düzenlenmiştir.

MEHMET NİL HİDİR (Muğla) – Lozan...

İSA GÖK (Devamla) – Her lafı atın, cevabınızı vereceğim. Bu konuşmanın bir giriş-gelişmesi yok, doğaçlama konuşacağım, her lafınıza cevap vereceğim arkadaşım. Sorunuzu siz sorun oradan bana.

Sevr 140 ve sonrası Lozan 42’ye geldi. Lozan 37 sonrasında Sevr’in hiçbir hükmü kalmadı. O bile bir tavizdi. Niye? Birinci Dünya Savaşı sonrası oluşan kolektif, yaygın haklar cümlesindendi. Ama Lozan bile bir tavizdi. Niye? Bir ant, bir sözleşme yapıyorsunuz, bir taviz vereceksiniz. Oradaki azınlıklara verilen haklar dahi şu anda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilmemiştir.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani şimdi, Lozan’ı taviz yaptın. Yanlış yaptın!

İSA GÖK (Devamla) – Müsaade eder misiniz? Bir dakika... Bir saniye... Dinleyin.

Bakın arkadaşlar, orada şu anda cemaat vakfı kurulamaz, Lozan'daki haktan dolayı, bu hak, vakıflar devam edebilir. Lozan 42 gereği devam edebilir. Yeni ırk ve cemaat esaslı vakıf kuramazsınız. Medeni Kanun... Yasaktır. Devlet sistemimiz bunu engeller. Siz şu anda bu Vakıflar Kanunu'yla arkadaşlar, Sevr'deki hükümleri getiriyorsunuz, Sevr hükümlerini. Açın okuyun Sevr'i, açın okuyun. Bu Kanun, Türkiye'nin tapusu olan, anayasal statüsü olan Lozan'ı tartışma konusu yapıyor, çünkü Lozan'da verdiğimiz yetkileri de aşarak... Lozan yetkileri, büyük önder Atatürk'ün, dokuz yıllık içinde bulunduğu çalışma ekibiyle beraber... 2762 sayılı Yasa, bu Yasa 1935'te yasalaşmıştır.

Arkadaşlar, bu Yasa, dokuz yıllık çalışmayla -26- büyük bir devrim olan Medeni Kanun sonrası vakıf olayını düzenlemiştir ve eski vakıf - yeni vakıf ayrımını yapmıştır. Yapmak zorunda, Lozan var, Lozan'ı nazara almak zorunda. Her kelimesi, her virgülü nazara alınmıştır büyük hukukçularla.

Siz ne yaptınız? Geçen dönem getirdiniz. Kırk beş önerge yedi bu Kanun, kırk beş önerge yedi. Bu Kanun, nereye gittiğinizi... Bana bakıyorsunuz ya, aynen öyle, hiçbir şey bilmiyorsunuz, bu Kanun'un nereye gideceğini bilmiyorsunuz. Bu Kanun'un Türkiye'yi, devleti, sistemi nereye götüreceğini kestiremiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, davaları göreceksiniz üç dört yıl sonra. Türkiye'nin başına nasıl bir çorap örüldüğünü göreceksiniz. Mühlak vakıflar -teknige girmeyeceğim, hukukçu değil çoğunuz- mazbut vakıflar, yani eski vakıflar. Siz, eski vakıfların, yani 2162 sayılı Yasa'nın sistematigindeki eski vakıfları kaldırıyorsunuz bu Kanun'la -hangi akhevvelin hikmeti, bilmiyorum bunu- yeni vakıf statüsüne koyuyorsunuz, yeni vakıflarla aynı hâle getiriyorsunuz, aynı yetkileri veriyorsunuz. Yapmayın! Lozan buna bir sınırdır, Lozan buna bir sınırdır. Bu sınırı aşıyorsunuz, sınırı dağıtıyorsunuz, yepyeni bir sistem getiriyorsunuz. Yetmiyor.

Bakın, bu Vakıflar Kanunu, yalnızca cemaat vakıfları yönünden tehlike arz etmiyor, arkadaşlar. Medeni Kanun'a göre kurulan yeni vakıflar var. Bu vakıfların denetimi yok, hesabınızda da yok, düşüncenizde de yok. Bakın, hani "Avrupa'da vakıf yok." diyoruz ya, doğru. Sizin anladığınız anlamda vakıf bir tek Yunanistan'da var. Ama vakıf anlamında vakıflar Almanya'da var, her siyasi partinin siyasi çalışmasının tabanını oluşturur vakıflar. Türkiye'de Hablemitoğlu öldürüldü. Vakıflar çalışmasını düşünün! Nerede bir altın araması var, bir vakıf var, devreye giriyor. Nerede bir santral var, vakıflar devreye giriyor. Vakıfların parası geliyor, vakıfların adamları geliyor Türkiye'ye. Ne oluyor hiç araştırdınız mı, hiç bunları düşündünüz mü? Bu Vakıflar Kanunu'yla sermaye hareketlerine izin veriyorsunuz, şube açtırıyorsunuz, yurt dışına gönderiyorsunuz, şirket kurduyorsunuz, yeni ticari işletmeler açtırıyorsunuz. Siz ne yapıyorsunuz ya? Siz ne yapıyorsunuz? Siz Türkiye'nin geleceğini dinamitliyorsunuz, farkında değilsiniz! Dinamitliyorsunuz! (CHP, MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Lütfen bu Kanun'u okuyun, şu maddeleri bir gözden geçirin; ama lafzına değil ruhuna inin, bu maddeleri şerh edin. Bu Kanun başa bela olacak bir kanun arkadaşlar.

Tehlike bununla bitmiyor arkadaşlar. Soros vakıflarını unutuyorsunuz. Unutuyorsunuz...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) - İhanet yasası!

İSA GÖK (Devamla) - Bu ülkedeki o önemli vakıfları unutuyorsunuz. Denetim gelmiyor. Denetim diyen, kusura bakmayın, gerçeğe aykırı beyanda bulunur. Denetim falan gelmiyor. "Denetimi vakıflar meclisi yapacak..." Mecliste kendileri var. Yapmayın ya! Bu nasıl denetim? Kuzuyu kurda emanet ediyorsunuz. Böyle denetim mi olur? Bu oylamada vicdanımıza bakmak zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gök, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

İSA GÖK (Devamla) – Peki efendim.

Efendim, ben tekrar huzurunuzda geleceğim, bu konuyu konuşacağıız zaten.

Şimdi, bakın arkadaşlar, vakıflar mevzuunda atacağınız her adım önemlidir. Çünkü bunun zararı bugün ortaya çıkmaz, üç yıl, beş yıl sonra... Sayın Bakan demiş ki: "10 kanun, 6 tüzük, 20 yönetmelik var, bunları temizleyeceğiz." Bu laf mı ya? Bu Kanun'u sen bugün çıkar, normlar hiyerarşisinde yarın yine tüzük çıkaracaksın, yarın yine yönetmelik çıkaracaksın. Kanunun uygulanması tüzükle, yönetmelikle olur. Bu gerekçe mi yani? Bu gerekçe mi? Taviz... Bu Kanun'un özü tavizdir. Taviz, başka bir şey değil.

OKTAY VURAL (İzmir) – Teslimiyet!

İSA GÖK (Devamla) – Mütakabiliyet maddesi... Mütakabiliyete ben gülüyorum. 2762'de "mütakabiliyet" lafı yoktur. Niye yoktur? Bu millî hukuktur, millî hukuk. Yabancıya sen bunu uygulamıyorsun. Yabancılık unsuru taşımayan bir kanunda sen "mütakabiliyet" kelimesi koymuşsun, sizleri uyutmak için. Komik bir kelime. Bu Kanun'da "mütakabiliyet" kelimesi olmaz. Bunu çıkarın! Bunu çıkarın! Olmaz! Yunanistan... Bir tek mütakabiliyet Yunanistan için geçerli arkadaşlar. Lozan'ı uyguluyor mu Yunanistan? 42'yi uyguluyor mu Yunanistan? Siz ne diyorsunuz: "En iyisini yapalım, dünyada örnek biz olalım." Bunun zaten örneği yok ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA GÖK (Devamla) - Tekrar huzurlarınıza geleceğim. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gök, teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 98 sıra sayılı Vakıflar Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biz, bir vakıf medeniyetinin mensubu ve mirasçlarıyız. Vakıflarımızın korunup geliştirilmesi kadar, milletimizin vakıf kurmaya da teşvik edilmesi gerekmektedir. Ancak, görüşmekte olduğumuz Vakıflar Kanunu, ülkemizin geleceğini ve Türkiye'nin menfaatlerini yakından ilgilendiren fevkalade önemli bir yasadır. Yüce Meclis, bu yasayla vereceği kararlarda çok büyük bir sorumluluk ve vebal altındadır. Vahim gerçeklere gözlerini kapatan ve Milliyetçi Hareket Partisinin hakkı ve yerinde uyarılarını dikkate almayan AKP Hükümetinin, Türkiye'nin başına büyük belalar açacak bu düzenlemeyi yapmakta inat ettiği anlaşılmaktadır. Vakıflar Kanunu'nun bu haliyle uygulamaya konulması, Türkiye'mize, vatanımıza tafafisi olmayan büyük zararlar verecektir. Bu Yasa'nın getireceği vahim endişelerimizi, öngörülerimizi ve uyarılarımızı yüce heyetinizin ve büyük Türk milletinin dikkatine ve takdirlerine sunuyoruz.

Eski ve yeni bütün vakıflara yurt içinde ve yurt dışında sınırsız bir örgütlenme, faaliyet gösterme, dışarıdan, yani yabancılardan para yardımı alma serbestisi getirilmektedir. Bütün yabancı vakıflara, devletin hiçbir müdahalesi olmadan, sınırsız sayıda şube açma imkânı getirilmektedir. Yabancıların Türkiye'de istedikleri gibi, serbestçe vakıf kurmaları ve bunların yönetiminde yer almaları imkânı verilmektedir. Bu vakıflara siyasi amaçları doğrultusunda faaliyette bulunabilme imkânı verilmektedir.

5'inci maddesinde "Yabancılar, Türkiye'de hukuki ve fiilî mütakabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler." denilmektedir.

Türklerin yabancı ülkelerde vakıf kurması, uygulamada ya hiç olmayacak veya yok denecek kadar az olacaktır. Bir Türk vakfının yabancı ülkede faaliyet sahasının az olduğu aşikârdır. Olsa olsa Türkiye'nin tanıtımı hususunda faaliyet gösterebilirler. Ekonomik olarak oralarda faaliyet göstermeleri mümkün değildir. Yabancılar Türkiye üzerindeki emellerini gerçekleştirmek için tahminimizin üzerinde, çok sayıda vakıf kuracak, şubelerini açacaklardır. Bu yabancı vakıflar, büyük maddî güçleri ve faaliyet alanlarının çeşitliliğiyle yurdumuzun her köşesine karşımıza çıktıklarında o zaman ne büyük bir hata yapıldığı anlaşılacaktır, cumhuriyetimizin kurucularının niçin Lozan'da bu hakları vermedikleri daha iyi anlaşılacaktır.

12'nci maddede "Vakıflar mal edinebilir, malları üzerinde her türlü tasarrufta bulunabilirler." denilmektedir.

Cemaat vakıfları kendilerine Lozan'da verilmeyen 1936 Beyannamesi ve 1974 mahkeme kararlarıyla edinemediği taşınmaz mal alımını vakfî adına iktisap etmeyi bu Kanun sayesinde elde edeceklerdir.

Fener Rum Patrikhanesi, çeşitli isimler altında Patrikhane etrafında aldıkları taşınmazları kendi üzerine geçirecekler, Vatikan misali toprak boyutunda ekümeniklik hükümlerini ilan etmeye kalkışacaklardır. Bu maddeye göre cemaat vakıflarına yeni mal edinme ve bunları vakıflarına tescil imkânı sağlandığında, önü alınamaz ve önlemez bir kaosa yol açacaktır. Yeni mal edinme ve tescil imkânı verilmemelidir.

Yabancı vakıflar, yabancı devlet ve yabancı sermaye şirketlerinden aldıkları maddî güçle, ülkemizdeki vakıfları sayesinde, her yerde, her faaliyet alanında karşımıza çıkacaklardır. Dev marketler zincirleri kuracaklar, taşınmaz mal alım satım yapacaklar; gıda işleri, inşaat sektörü, aklımıza gelebilecek, kârlı her alanda faaliyet göstereceklerdir. Dev bütçeleriyle yerli Türk rakiplerini kısa zamanda yok ederek, alanlarında tekel durumuna geçeceklerdir. Ekonomide ve sosyal hayatta bir ahtapota, bir habis ura dönüşeceklerdir.

25'inci maddede "Vakıflar; vakıf senetlerinde yer almak kaydıyla, amaçları doğrultusunda uluslararası faaliyet ve işbirliğinde bulunabilirler, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilirler, üst kuruluşlar kurabilirler ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabilirler." denilmektedir. Vakıf senetleri istedikleri faaliyetlere izin vermiyorsa, senette yapılacak değişiklikle istedikleri faaliyetlere işlerlik kazandırabileceklerdir.

Vakıfların amaçları doğrultusunda uluslararası faaliyet göstermesi, uygulamada, ülkemiz aleyhine faaliyet ve iş birliğine dönüşecektir. Ülkemizde gözü olan yabancı güçler, vakıflar yoluyla amaçlarına ulaşmaya çalışacaklardır ve çalışmaktadırlar. Özellikle şirketler ve yabancı okullar sayesinde misyonerlik faaliyetlerini rahatça yerine getireceklerdir.

Yabancıların Türkiye'de kurduğu bir vakıf, kuruluşun Türkiye'de olması nedeniyle Orta Asya Türk cumhuriyetleri ile İslam ülkelerine rahatlıkla girip istediği faaliyetleri yerine getireceklerdir. Oralarda şube ve temsilcilik açarak, örtülü gayelerini, üstelik Türkiye'nin de adını kullanarak gerçekleştirmeleri çok kolay olacaktır. Bu, vahim bir durumdur.

26'ncı maddede "Vakıflar; amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir termin etmek amacıyla, iktisadî işletme ve şirket kurabilirler, kurulmuş şirketlere ortak olabilirler." denilmektedir. Yabancı vakıfların iktisadî işletme ve şirket kurmalarını, kurulmuş şirketlere ortak olmalarını tehlikeli buluyoruz. Yabancılar eğer ülkemizde iktisadî işletme kurmak istiyorlarsa, zaten şirket ku-

arak gayelerine ulaşabilirler, ayrıca vakıf kurmalarına gerek yoktur. Vakıf, ulvi gayelere ulaşmak amacıyla kurulur. Kurulan vakfın gayesine ulaşması için taşınır ve taşınmaz malları olur. Yabancılar, vakıf adına iktisadi işletme ve şirket kurduklarında, öncelikle, devletin vakıflara tanıdığı ayrıcalıklardan faydalanacaklar ve denetim mekanizmasından kurtulacaklardır. Aynı zamanda, işletme ve şirket sayesinde kısa sürede gelişerek diğer vakıflar yanında dev boyutlara geleceklerdir. Yabancı vakıfların, bu maddi gücü, ülkemiz aleyhine kullanılmayacağını ve kullanılmadığını kim garanti edebilir. Soros Vakfının ve bazı diğer yabancı vakıfların ülkemizdeki faaliyetlerini biliyoruz.

Vakıf meclisinin oluşumunda cemaat vakıflarından ve yeni vakıflardan üye alınması öngörülmektedir. Cemaat vakıflarından ve yeni vakıflardan vakıf meclisine üye alınmaması gerekir. Uzman kurum olan Vakıflar Genel Müdürlüğü dışındaki kuruluşlardan meclis üyesi alınması yarar sağlamaz, siyasi polemik yaratır ve -uzmanlık konusu işlerin- uzman olmayanların amaçsız bir tasdik meclisi olur. Şu durumda bile bazı dosyaların aylarca tartışıldığını, karar verilemediğini düşünürsek böyle kalabalık mevzuatlar ve konudan habersiz kişilerden oluşan meclisin hiçbir karar alamadan geçen süreler vakıfların aleyhine bir durum oluşturacaktır.

Bu Yasa'nın yürürlüğe girmesi durumunda Türkiye vakıf malları yüzünden büyük miktarda tazminat ödemek durumunda kalabilecektir. Bütün azınlık vakıfları ve kiliseleri tüzel kişiliğe kavuşacaktır. Vakıflar, istedikleri şirketleri kurarak denetimsiz faaliyette bulunacaklardır. Batı Trakya'daki Türk azınlığı için Lozan'da öngörülen karşılıklılık ilkesi çiğnenecektir. Türkiye'de misyoner örgütleri ve ideolojik dernekler, yabancıların para yardımlarıyla "vakıf" adı altında örgütlenerek denetimsiz faaliyette bulunacaklar, her türlü şer ittifakı içinde ve her konuda Türkiye'ye içten ve dıştan saldıracaklardır. Bütün bu kötülükler karşısında Türkiye Cumhuriyeti, denetim yetkisine sahip olmayacak ve bu vakıfların zararlı faaliyetleri karşısında hukuk düzeni içinde cevap verilmesi ve önlenmesi imkânı bu Yasa'yla hukuk sistemimizin elinden alınacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, konuşmanızı tamamladınız, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Eğer bu Kanun bu yüce Meclisten çıkarsa, bize bu aziz vatanı emanet eden atalarımızın, aziz Türk milletinin ve gelecek nesillerin iki eli bu Kanun'a "evet" deyip oy verenerin yakasında olacaktır.

Meclis çatısı altındaki milletvekillerine sesleniyorum: Vakıf duasını ve vakıf bedduasını unutmayın. Değerli milletvekilleri, bu kanun tasarısına "hayır" diyelim. Büyük bir hatadan, büyük bir günahattan, büyük bir vebalden sakınalım.

Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine sesleniyorum: Bu Yasa'yı aklınız, mantığınız ve vicdanınız kabul ediyor mu? Niçin susuyorsunuz? Basiretiniz mi bağlandı? İradeniz mi ipotek altında? Haksızlık karşısında susan, kötülük karşısında susan dilsiz şeytan değil mi bizim kültürümüzde? (MHP sıralarından alkışlar)

Yüce Türk milletine sesleniyorum: Aziz milletim, senin kalpgâhın, senin tecelligâhın olan bu yüce Meclisin çatısı altında varlığımızı, birliğimizi, dirliğimizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...bozacak, geleceğimizi karartacak, aziz vatanın her köşesinde ihanet çetelerinin cirit atmasına meydan verecek bu kanun tasarısı için "Hayırlı ve uğurlu olsun." demiyoruz, çünkü bu Kanun ülkemiz için maalesef hayırlı olmayacaktır.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Demokratik Toplum Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Buyurun Sayın Kaplan. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün üzerinde çalıştığımız vakıflar yasa tasarısı konusunda gerçekten şaşırtıcı görüşlerle zaman zaman karşı karşıya kalıyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti devletini, onun çok sesliliğini, renkliliğini, onun tarihten gelen zenginliğini görmezden gelerek biz birtakım sorunları çözemeyiz. Bu yasa tasarısına ihtiyaç nereden doğdu? Özellikle cemaat vakıflarının sorunları konusunda Türkiye, Anayasa’sı ve uluslararası insan hakları normları çerçevesinde, demokratik, eşitlikçi ve adilane yasal çözümler bulmak için, yine cemaat vakıflarının el konulan taşınmazlarının iadesi, tazmini ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde açılan davaları kaybederek tazminat ödemek zorunda bırakılmak yerine, mağdurların zararlarının ulusal mercilerde çözümünün sağlanması, Avrupa Komisyonunun, yine, ilerleme raporunda özellikle vurgulanmış olan, cemaat vakıflarının taşınmazları sorununa içeriden adil bir çözüm ve Avrupa Birliği ile entegrasyon sürecinin sağlanması. Bir de, bu vakıflarla ilgili geçmişte yapılan haksızlıkların telafisi, bu vakıfların gelecekte benzer uygulamalarla karşılaşmasının engellenmesi, yine, cemaatlerin gelenek ve göreneklerinin, mevcut uygulamalarının dikkate alınması.

Şimdi, biz böyle, bu gerekçeyle hazırlanmış, değerli bürokratların, uzmanların üzerinde çalıştığı, emek verdiği bu tasarıya da ne siyah ne de beyaz gözlüklerle bakmıyoruz. Doğru olana doğru, doğru bulmadığımızı da önergelerimizi vererek değiştirilmesini istiyoruz. Ama bunu da, bu yasa tasarısını da şöyle, bir yabancı düşmanlığı havasına götürüp, vatan, millet, Sakarya elden gidiyor gibi bir hava estirmeye de gerek yok bu Mecliste.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sana göre gerek yok.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Yani, biraz gerçekçi olacağız. İşte, öyle değil... O hamasi nutukları atarsak, o zaman gideriz, ne olmuş bakarız yakın zamana: İstanbul’da Ortodoks Kilisesini kullanan Ergenekon çetesinin üs merkezine gideriz. Ergenekon çetesi, orada Ortodoks Kilisesini kullanıyor, arkasından beş yılda 50 milyon dolar para geliyor.

Şimdi, beş yılda 50 milyon dolar para gelirken, para, Türk-Ortodoks Kilisesi Basın Sözcüsü kanalıyla “bağış” adı altında geliyor, ulusalcı bir örgüt bu parayı Türk-Kürt çatışmasına ve darbe girişimine -2009’da darbe yapmak üzere- hazırlıklar yapıyor, Ümraniye’de bombaları paketiyor, başka bir yere silahları gömüyor ve silahlar üzerine yemin törenleri düzenliyor. Yetmiyor, Kuvvai Milliye Derneği Başkanı olarak tutuklananların CIA’yla, MOSSAD’la, ajanlarıyla telefon görüşmeleri tespit ediliyor. Arkasından, Alman Gizli Servisi BND ile irtibatlar tespit ediliyor ve bunlara baktığın zaman hepsi vatansever, hepsi kahraman. Kürtsün, düşman... İslamsın, düşman... Yani, bu ülkede biraz daha objektif, serinkanlı, olaylara bakersak, gerçekten sorunların çözümü konusunda biraz daha makul, olaylara bakersak, hiç de gerçeklerin öyle olmadığını görürüz.

Şimdi, arkadaşlarımız burada konuşuyor: Yunanistan –ben kendim tanık oldum- Strasbourg’da, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde, kilise vakıfları nedeniyle Türkiye’den daha fazla mahkûm oldu. Hatta, askerî birlikler Atina’da bir kilise vakfının malının üzerinde bina yaptığı için mahkûm oldu Yunanistan.

Sidiropoulos kararına bakıyorsunuz, Makedon Evi davasında; yine kültürlerini yaşatmak için kurdukları bir örgütü Yunanistan kapattığı için mahkûm oluyor.

Yani, Türkiye, yalnız, Avrupa Mahkemesinde zorda kalan, Yunanistan da korunan veya Bulgaristan'daki Türklere baskı yapıldığı için sıkıntı yaşanan bir durum yok. Gerçekçi olalım. Avrupa Birliğine girmiş Yunanistan, ama bal gibi oradaki azınlıklara -oradaki Türk yurttaşlarımızın dini ibadetlerinde- birçok konuda baskılar yapıyor. Bu baskılar da, Avrupa Mahkemesinde, Yunanistan'ın mahkûmiyetiyle sonuçlanıyor.

Şimdi, Yunanistan'ın mahkûm olduğu bu konuda, Türkiye'nin de birkaç davada -bu, özellikle gayrimenkulleri konusunda cemaat vakıflarının- mahkûmiyet kararı oldu. Ama, daha önce oldu Yunanistan.

Şimdi, bu gerçeği gördüğümüz zaman, şu noktada -biraz, yani bu Yasa üzerinde tartışmalarımızı yaparken- bizim çok ciddi bulduğumuz eksiklikler var. Yani, vatan elden gitmiyor. Bu Yasa'yla da, öyle, vakıflar, uluslararası şirketler kurmuyor, şubeler açmıyor, merkezler açmıyor. Açın nüfus istatistik bilgilerini, kaç tane azınlık kaldı? Kaç tane Ermeni kaldı? Kaç tane Süryani kaldı burada? Kaç tane Rum kaldı? Mübadeleden sonra zaten çok asgari düzeye inmiş. Zaten, burada Vakıflar Genel Müdürlüğü açıklama yapıyor, diyor ki: "Toplam vakıf sayısı yüz altmış bir." Bu yüz altmış bir vakfın da... Örneğin, Cizvit Katolik papazlarının Boğaz'da... Cizvit rahip ve rahibeler evlenmediği için miras yoluyla intikal yok. Onların ölümlüyle o vakıfların da bizim hazineye geçtiğini biliyoruz. Şimdi de Sevda Tepesi, üzerinde konuşulan yer.

Şimdi, bu tür şeylerle ilgili birtakım düzenlemelerde adil olmak, eşitlikçi olmak, vicdan sahibi olmak, vicdan... Bunlar bizim vatandaşlarımız, bu topraklarda doğdular, bu topraklarda büyüdüler, bu topraklarda bizden önce vardılar. Bizden önce bu medeniyetler vardı. Ben, kendim, yaşadığım topraklarda bunu bizzat yaşamış bir insan olarak bu kültürü özümsemişim.

Şimdi, kalkıyoruz "medeniyetler buluşması, dinler hoşgörüsü" diyoruz; "Bir araya geleceğiz, dünya barışını kuracağız." diyoruz. Yüce Mecliste ırkçılık şaha kalkıyor. Bunu böyle yapmak doğru değil. Bunu böyle yaparsak kendi içimizde de dışarıda da barış ve güveni sağlayamayız. Şanlıurfa'yı, Mardin'i, Antakya'yı niye diyaloglar, medeniyetler merkezi olarak seçip, bütün dinlerin temsilcilerini alıp araya götürdük?

Şimdi, bunları düşündüğümüz zaman, gerçekten biz bu ülkede, bu topraklarda yaşayan kendi azınlığımız, kendi yurttaşımız, askerliğini yapan, vergisini ödeyen, bu topraklarda soluk alan insanlarımızı karşı ayrımcı olursak... Bunu, insani ve vicdani açıdan biraz teraziye vurmak gerekir. Biz kendi yurttaşlarımıza eşit yurttaş, onurlu yurttaş, mutlu yurttaş muamelesini yapmadığımız zaman bu ülkenin büyüklüğünü, bu ülkede hukukun üstünlüğünü, bu ülkede insana ve onuruna olan saygımızı nasıl kanıtlayacağız?

Yani, şu an, geçmişte, baktığımız zaman, Birinci Dünya Savaşı, İkinci Dünya Savaşı, yaşanan mübadeleler oldu, bitti. Ama şu an Türkiye'de çok az, Süryanilerin sayısı 5 bin civarında, 40-50 bin civarında Ermeni cemaati var, Yahudi cemaatini alıp diğerleriyle topladığımız zaman 1 milyon etmiyor 70 milyon Türkiye'de. Şimdi, bu kadar etmeyen bir konuda kıyameti koparıyoruz. Eğer kıyameti koparmak gerekiyorsa, eğer vatansızlık, insanları dillerinden, dinlerinden, mezheplerinden, renklerinden aşağılayarak, dışlayarak, düşman görerek, potansiyel suçlu görerek değil; potansiyel hayır kurumları olan cemaat vakıflarını potansiyel suçlu görerek değil... İşte, potansiyel suçluyu gördük, Ortodoks Kilisesine yuvalanmış illegal çeteler, örgütler, hukuk tanımayan, nizam tanımayan, bu Meclisi tanımayan, insan haklarını tanımayan, demokrasiyi tanımayan, darbe yapmaya kalkan, bu ülkede karışıklık yapmaya kalkantardadır potansiyel. Bunu çok iyi görmek lazım. Bu duygularla bakarsak, o zaman doğru bir şeyler yapmış oluruz.

Bizim, yüz on tane cemaat vakfının bir tane okulu var; geçmişte cemaati vardı, öğrencisi vardı. Şimdi, gitmiş, cemaati de yok, öğrencisi de yok, o okul da harabe. Şimdi, bu harabeyle ilgili bir yasa çıkıyor, diyor ki: "Bu gayrimenkulünü değerlendir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, konuşmanızı tamamlayınız.

HASİP KAPLAN (Devamla) – "İstiyorsan, okul olarak değerlendiremiyorsan -kendi cemaatinin malı mülküdür- vasiyetine uygun, vakıfnamesine uygun bunu değerlendir." diyor. Bu tür düzenlemeler üzerinde bugün tartışıyoruz. Bugün Türkiye’de biz Avrupa Birliğine de kendi kimliğimizle, kültürümüzle girersek, orada korku, 70 milyon Türkiye’nin Strasbourg’da 90 tane Avrupa Parlamentosunda milletvekiliyle buradaki milletvekillerinin Strasbourg’da olması zamanında duyacakları gerçekler ve korkulardır. Biz Strasbourg’a 80 milletvekiliyle gittiğimiz zaman kendimizi anlatabiliriz, bu ülkeyi savunabiliriz. Yoksa, uluslararası şirketler gelmiş, Türkiye’nin ekonomisini hallaç pamuğuna çevirmiş, bankalarımızın yarısından fazlasını satın almış, fabrikalarının yarısından fazlasını satın almış, ondan sonra burada hamaset, vatan nutukları atmakla... Bu ülke bu Vakıf Yasası’yla batmaz. Ben çok açık söylüyorum. Biz bu konuda kendimize yeni bir sanal hobi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, teşekkür ederim.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Teşekkür ederim, sağ olun. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına, Manisa Milletvekili İsmail Bilen.

Sayın Bilen, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İSMAIL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına, Vakıflar Kanunu üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, değerli arkadaşlar, bir fikrimi sizinle paylaşmak istiyorum. Biz öyle bir medeniyetin mirasçılarınız ki, 70 milyonluk Türkiye’de bir tek kişiye yapılacak hukuksuzluğu men eden bir inancın, bir medeniyetin mensuplarıyız. Biz birbirimize böyle bakmak durumundayız. Dolayısıyla da, medeniyetimizin bir ürünü olan vakıflarımızı çağdaş bir kanuna kavuşturmak ve günümüz ihtiyaçlarına uygun bir kanun yapmak gayesiyle bu tasarı hazırlanmış ve ilk defa da bu tasarıyla, yabancı ülkelerdeki, ecdadımızdan yadigar kalan vakıflarla ilgili sorumlu bir birim de bu Kanunumuza zedilmiş, dercedilmiştir.

Arkadaşlarımızın bir kısmını hayretle izliyorum. Bizi, Kanun’u okumamakla itham ettiler, ben Kanun’u gayet iyi okudum; geçen dönemde de okudum, bu dönemde de. "Denetim yok" deniyor; bakın, üç türlü denetim getiriliyor bu Kanun’la. İç denetimle birlikte...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Niye değiştiriyorsunuz Kanun’u?

İSMAIL BİLEN (Devamla) - Bakın, gaye ve amaca uygunluk, mevzuatımızın bir parçası. Türk Ceza Kanunu’muz ortada. Genel Müdürlüğün de bu yetkisi kaldırılmamış, Genel Müdürlüğün bu yetkisi güçlendirilmiş durumda Sayın Başkanım. Dolayısıyla gayeye, amaca aykırılık söz konusu ise gerek Ceza Kanunu’muz gerek savcılarımız gerekse silahlı kuvvetlerimiz, zabıtamız, polisimiz bunla ilgili mücadelesini yapma yetkisi ve salahiyetine sahiptir. (MHP sıralarından gürültüler)

FARUK BAL (Konya) – Silahlı kuvvetlerle ne alakası var?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Yani, Kanun'da tamamen denetim kaldırılmış...

FARUK BAL (Konya) – Silahlı kuvvetlerle ne alakası var? Silahlı kuvvetler mi denetleyecek bunu?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - "Denetim kaldırıldı" deniyor; deminden beri hangi konuşmacı çıksa...

FARUK BAL (Konya) – Yani, silahlı kuvvetler mi denetleyecek bunu?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Bakın, aslında 11'inci maddeyle getirilmek istenen çok teknik bir konu. Kesilecek idari para cezasıyla ilgili, Kabahatler Kanunu'na atıfta bulunuluyor, Kabahatler Kanunu'na göre yapılacak itirazlar düzenleniyor. Ama hayretle izliyorum, Kanun'un maddesiyle, 11'inci maddeyle ilgili hiçbir, evet hiçbir konuşma yapılmadı.

Şimdi, yurt dışındaki, kendi ecdadımızdan yadigar kalan vakıflarla ilgili bir birim var mıydı? Yetmiş yıldır, seksen yıldır, cumhuriyet kuralı var mı? Yok. Bunun sorumlusu AK Parti mi? İlk defa böyle bir müessese getiriliyor. Bunun için, bence AK Partiyi, AK Parti Hükümetini tebrik etmek gerekir. Endişelerinize belki haklılık verilebilir veya haklı görülebilir, makul de karşılanabilir. Ancak medeniyetimiz, sadece, haksızlık karşısında susanı dilsiz şeytan addetmiyor, bir tek kişiye yapılacak yanlış da yasaklıyor, menediyor. Biz o kültürün de, o medeniyetin de bir parçası değil miyiz? Niye böyle bakmıyoruz? Mütakabiliyet kendi vatandaşlarımıza uygulanabilir mi? Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değil mi azınlıklar? (MHP sıralarından gürültüler)

Nasıl? Azınlıklar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıdır. Anayasa'mızın 10'uncu maddesi de bunlara yapılacak muameleyi eşitlik kuralına bağlıyor. Peki bu eşitlik kuralını nasıl menedebilirsiniz?

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Yurt dışında bunlar için ne yapılıyor?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakınız mütakabiliyet esasları bunlar için getirilmiyor. Mütakabiliyet esasları...

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bunlar uygulanmaz, bunlar uygulanmaz.

FARUK BAL (Konya) – Yapacağı hiçbir iş yok, maşa bağlıyorsunuz,

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Aynı zamanda vakıflar amacını ne ile gerçekleştirir? Sayın Bakanım, vakıflar amacını, kendilerine bahşedilen, kendilerine verilen sermayeyle... Bu sermayeyi güçlendirmek adına şirketlere ortak olması, ticari faaliyette bulunmasını nasıl engelleyebiliriz? Bu faaliyetleri sadece baştan bağışlanmış bir gelire nasıl sınırlandırabiliriz? Bunu güçlendirmek istiyorsak, hem...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Türkiye'deki vakıflar için de sınırlama var, yani, ce-maat vakıfları değil.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bu sınırlandırma yanlıştır, kanaatimiz budur. Sizin kanaatiniz farklı olabilir Sayın Kılıçdaroğlu.

Sayın Başkanım...

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İsmail Bey, Genel Kurula hitap edin.

BAŞKAN - Sayın Bilen, Genel Kurula hitap ediniz efendim.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Dolayısıyla bu tasarı ile yabancı ülkelerde kurulacak, Türk vatandaşları tarafından kurulacak vakıflarla ilgili, Türkiye'de de kurulacak yabancı tüzel kişiler veya yabancı şahıslar tarafından kurulacak vakıflarla ilgili mütakabiliyet esasları getirilmiştir. Dolayısıyla

da inanıyorum ki mevzuattaki dağınıklığı da giderecek bu hüküm 10 tane kanunu, 6 tane tüzüğü, zannediyorum 20'nin üzerinde yönetmeliği de tek bir metinde zapturapt altına alacak ve dağınıklık da giderilmiş olacak, şüpheler de. Daha doğrusu, müphem kalan konular da vuzuha kavuşmuş olacaktır. Dolayısıyla bu Kanun'un bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bilen, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – ...iyi tarafını görmek gerekirse, mevzuattaki dağınıklığı da giderecektir. Aynı zamanda da, Türkiye'nin dışında bulunan ecdat yadigarı vakıflara da sahip çıkılabilecek bir müesseseyi, bir kurumu kurmuş olması nedeniyle de inanıyorum ki çok hayırlı hizmetlere de vesile olacaktır. Dolayısıyla Kanun'un vakıflarımıza ve ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına, Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz.

Sayın Öz, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK ÖZ (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5555 sayılı Vakıflar Yasa Tasarısı'nın 11'inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11'inci maddede şöyle belirtilmektedir: “Genel Müdürlükçe yapılan tebligat sonucuna rağmen görevini yerine getirmeyen vakıf yöneticileri vakfiye esasları doğrultusunda kurulunu toplamayan vakıf yöneticilerine her bir eylem karşılığında beş yüz YTL idari para cezası verilir.” diye belirtilmektedir.

KADİR URAL (Mersin) – Beş yüz YTL değil, beş yüz Türk lirası. Yanlış okuyorsunuz herhâlde.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen Hatibe müdahale etmeyiniz.

Sayın Öz, buyurun.

KADİR URAL (Mersin) – Yanlış okuyorsunuz.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Evet, siz düzelttiniz.

KADİR URAL (Mersin) – Düzeltilen o zaman.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Siz düzeltiyorsunuz ya...

KADİR URAL (Mersin) – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) - Siz yanlış yapım, biz düzeltelim.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Evet, burada “Verilen bu idari para cezalarına ilgililer Kaba-hatler Kanunu'na atıfta bulunarak itirazda bulunabilir.” diye bir madde vardı. Bu yasa tasarısı veto edildikten hemen sonra çıkan 5560 sayılı Kanun'la bu Anayasa'ya aykırılık hükmü ortadan kalkmıştır. Dolayısıyla bu maddenin aynı şekilde geçmesini talep ve arz ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada üç saattir dinliyoruz. Hep her şeyin en olumsuz yönlerine bakıyoruz. Niye bu vakıfların olumlu yönlerine bakmıyoruz? (MHP sıralarından “Yok ki” sesleri) Şöyle bir bakıyorum, 2002'de 44 milyon YTL olan vakıflar bütçesi 2007 yılında 410 milyon YTL'ye çıkmış. Bu, hazineden bir kuruş para almadan kendi öz kaynaklarıyla oluşturulan bir bütçedir. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Beş yıl önce neredeydiniz, bu paralar neredeydi? Bunu soran yok. 44 milyon YTL'den 410 milyon YTL'ye çıkan bütçe ve bunun karşılığında neler mi yapılmadı? Sayın vekillerim... (MHP sıralarından gürültüler)

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Akdamar Kilisesi onarımı...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – O da yapıldı...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Kızılay...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Onu da söyleyeceğim...

1999'la 2002 yılları arasında onarılan eski eser sayısı 46 adet iken, 2002 ile 2007 yılları arasında binin üzerinde eski eser onarılmıştır. (AK Parti sıralarından alkışlar) Ecdat yadigarı o eserlerimiz geçmişten bugünüme geldiği gibi, bizden sonraki nesillere de layık vechile ile intikal ettirmek üzere onarılmıştır.

Değerli arkadaşlar...

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Vakfın parasını hep kiliseye harcıyorsunuz.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kilise de bu ülkenin gerçeğidir. Yani, o şekilde, kusura bakmayın...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sizin gerçeğiniz.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – İşi o boyuta getirirseniz, yani, en az sizin kadar milliyetçiyiz...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Camilerin elektrik parasını ödemiyorsunuz, suyunu ödemiyorsunuz, kilise onarıyorsunuz.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Öz, Genel Kurula hitap ediniz siz efendim.

Buyurun.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Neyse artık... Yani, bu nereye gitti? Şimdi, ben bu konuları açmak istemiyorum. 2002'den...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Açalım, açalım...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Açalım tabii...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Her şeyi konuşalım.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Konuşalım tabii...

Eskiden 50 milyon dolar giden bankalara, nereye gitti bu paralar? Yüzde 58'i Vakıflar Bankası Vakıflar Genel Müdürlüğünün. Ya... Hortumlar nereye gitti?

Lütfen, arkadaşlar, bu şekilde demagoji yaparak bir yere gidemeyiz. Bu ülkenin gerçeklerine göre hareket etmek zorundayız ve şu Kanun'da şunu da anlamıyorum: Cemaat vakıflarıyla ilgili birçok şeyler konuşuldu. Hiçbir vakıf bir cemaati desteklemek üzere kurulamaz.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Amaç ve işlev değişikliği...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Cemaat vakıfları uluslararası faaliyetlerde bulunamaz.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Nasıl bulunamaz? Baksana Yasa'ya!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Bakarsanız... Siz de bakın!

x

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Yasa’yı oku!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Sayın Vekil, üslubuna dikkat et. Burası dağbaşı değil.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Yasa’yı oku, yanlış bilgilendiriyorsun!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Üslubuna dikkat et!

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Yasa’yı oku, yanlış bilgilendiriyorsun!

BAŞKAN – Sayın Öz, Sayın Ünlütepe, sayın milletvekilleri, Sayın Hatip, karşılıklı konuşmalıyız.

Buyurun.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Zaten yeni vakıflar şu anda da uluslararası faaliyetlerde bulunuyorlar.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Yasa’yı oku! Ezbere konuşuyorsun!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen Hatibi dinleyelim.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Biraz saygılı olursanız var ya...

BAŞKAN – Sayın Öz...

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Yalan konuşuyorsun!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Babam yaşındaki adamsın, biraz saygılı olsan, üslubuna dikkat etsen ne olur yani! Hiç yakışıyor mu sana?

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Toplumunu yanıltıyorsun!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Hiç yakışıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Öz, lütfen...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Ben ne olduğunu çok iyi biliyorum.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Toplumunu yanıltıyorsun!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Dinlerseniz... Dinlerseniz...

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bunu oku!

BAŞKAN - Sayın Ünlütepe... Sayın Öz...

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Evet.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin siz, buyurun.

HALİL ÜNLÜTEPE (Afyonkarahisar) – Bunu lütfen oku!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Bugün...

KADİR URAL (Mersin) – Malatya sizi dinliyor!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Dinliyor, dinliyor. Evet, onu da söyleyeyim. Cumhuriyet kurulduğu günden bugüne Malatya’daki hiçbir tarihi eser onarılmazken...

KADİR URAL (Mersin) – Malatya’ya sevgiler, saygılar de! Malatya seni dinliyor!

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – ...Malatya’da bu beş yıllık iktidar döneminde 25 trilyon lira-lık yatırım yapıldı. (AK Parti sıralarından alkışlar) Malatya dinliyor tabii, dinliyor Malatya. Kimin ne yaptığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR URAL (Mersin) – Malatya sizi dinliyor!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, saygıdeğer grup başkanı arkadaşlarım; lütfen, böyle bir üslup yok. Bakınız, bütün konuşan hatipleri dinleme diye bir görevimiz var. Lütfen, böyle olduğumuz yerden...

KADİR URAL (Mersin) – Hatipler de doğru konuşsun ama ya!

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilim, lütfen...

KADİR URAL (Mersin) – Hatip de doğru konuşsun!

BAŞKAN – Buyurun konuşmanızı tamamlayınız Sayın Öz.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Bu şekilde... Bu hazırlanan yasa tasarısı Medeni Kanun'a ters düşmemektedir.

BAŞKAN – Sayın Öz, konuşmanızı tamamlayınız.

ÖMER FARUK ÖZ (Devamla) – Tamam Sayın Başkan.

Bunun için değerli arkadaşlar, lütfen dinlemesini bilelim. Konuşma sırası gelmişse gelip konuşursunuz.

Ben, bu vesileyle, bu Kanun'un hayırlı olması temennisiyle hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Sayın Ağyüz, buyurun.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım şu sormak istiyorum: Büyük hukukçu, saygın Cumhurbaşkanı Sayın Sezer'in iade ettiği Vakıflar Kanunu'nda iade gerekçesi 8 sayfa. Maalesef Adalet Komisyonunun 4 sayfa ve büyük hukuksal temeli olmasına rağmen hiçbiri incelenmemiş. Şimdi diyorsunuz ki: "Yeni bir statü kazandırıyoruz." Hayır, yeni bir hukuki statü kazandırmıyorsunuz. Kurulmuş vakıflarımız var, bu vakıflarımıza ticari yaşamda kolaylık sağlamaya çalışıyorsunuz. Bugüne kadar göz yumduğunuz vakıflar var. Bunlar Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı, Hizmet Vakfı, Demokrasi Vakfı, Deniz Feneri Derneği. Şimdi, bunlara şirket kurma ve üçüncü sektör olma kolaylığı sağlıyorsunuz. Bunu göz ardı etmek için de cemaat vakıflarını kullanıyorsunuz. Yımpaşzede yaratmış, Kombassanzede yaratmış, İhlaszede yaratmış. Bugün de vakıf sektörü, vakıfzede yaratacağınız. Niye Vakıflar Genel Müdürlüğünde "cumhuriyet" başlığı adı altında "demokrasi" başlığı adı altında vakıf kurulmasına izin vermiyorsunuz. Bunlara her türlü engel çıkarılıyor, ama herhangi bir cemaate bağlı olan vakıf...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağyüz.

Sayın Pazarcı, buyurun.

HÜSEYİN PAZARCI (Balıkesir) – Sayın Başkan, aracılığımızla Sayın Bakana sorum şudur: Kanun'da yer alan "milletlerarası mütakabiliyet" ilkesinin devletlerin kendi vatandaşları olan azınlıklara tanıdığı hakları kıyaslamak yoluyla uygulanmasının hukuken ve fiilen olanaklı olduğunu düşünüyor musunuz? Örneğin, Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine yaptığı olumsuz uygulamalar

karşısında müttekabiliyete dayanarak Rum vatandaşlarımızın vakıflarının haklarının kısıtlanmasına kalkıldığında, birçok örneğini gördüğümüz gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi aracılığıyla bunun önlenileceğini hiç düşündünüz mü?

Öte yandan, Musevi ve Ermeni cemaat vakıfları bakımından müttekabiliyeti hangi devleti değerlendirerek uygulayacaksınız? İsrail ve Ermenistan'ı mı, örneğin Musevi vatandaşlarımız için daha çok buldukları Amerika Birleşik Devletleri'ni mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pazarıcı.

Sayın Öztürk.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet Komisyonu Raporu'nda "Mülkiyet hakkı ile egemenlik, farklı iki kategoriye anlatılmaktadır. Egemenlik anlamında vatanımız içinde yer alan bir çakıl taşı bile feda edilemez." denilmektedir. Ancak düzenlemeyle azınlık vakıflarına yeni mal edinme, yurt içinden ve dışından bağış kabul etme gibi imkânlar getiriliyor, ayrıca iktisadi işletme ve şirket kurma hakkı tanınıyor.

Vakıfların zamanla oluşacak ekonomik gücünün siyaseti de belirleyeceği gerçeği karşısında Adalet Komisyonunun hamaset niteliğindeki "Vatanın bir çakıl taşı bile feda etmeyiz." görüşüne siz inanıyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Çalış.

HASAN ÇALIŞ (Karaman) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, gayrimüslimlerin vakıflarının, bu Yasa'nın uygulamaya geçmesinden sonra, doğruluğu tartışılacak belgelerle Vakıflar Genel Müdürlüğü ve yargıda mal varlığını tescil ettiremeyince uluslararası mahkemelerde tescil imkânı yolu açık mıdır? Böyle bir durum olursa ülkemizin ödeyeceği tazminat hakkında bir öngörünüz var mıdır?

İkinci sorum: Patrik Bartholomeos 18 Kasım 2002'de Kastamonu gezisinde, bir kitapçık çıkararak "Şu caminin yeri kilisedi. Şurası falancanın evi." gibi âdeta tespit yapmaktadır. Bu iddiaları ülkemizin her yerinde yapmak mümkündür. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yoluyla hak sahipliği yolu açılırsa, şahıslara ödenecek tazminatlar hakkında bir öngörünüz var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çalış.

Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Fatih Sultan Mehmet vasiyetinde diyor ki: "Nefis kilise Ayasofya, kıyamete kadar cami olarak vakfedilmiştir. Bunu Allah'a, ahirete, onun heybetine inanan hiçbir mahluk –sultan olsun, hâkim olsun, bir müttegallibe olsun- değiştiremez. Vakıf şartlarını kim değiştirirse, Allah'ın, meleklerin, bütün insanların lapeti onların üzerine olsun. Yüzlerine bakan ve onlara şefaaf eden hiçbir kimse bulunmasın."

Bu Kanun'da Ayasofya'nın dahi azınlık vakıflarına devrinin söz konusu olduğunun farkında mısınız?

Yıllardır “Ayasofya ibadete açılısın.” dediniz. Yoksa Ayasofya'nın kilise olarak mı açılmasını istiyordunuz?

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Akkuş, buyurun.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Sayın Bakan, Türk Medeni Kanunu'nun -4721 sayılı Kanun- Üçüncü Bölümü, 101'inci maddesine göre, “Belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz.” denilmektedir.

Hâl böyle iken, yeni kurulan bir vakfın mal ve nakdi yardım yapma ve almasıyla ilgili serbesti sonucu Vakıf Yasası ve Medeni Kanun'un delinmesine müsaade edilmiş olmuyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkuş.

Sayın Bakanım, buyurun.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağyüz'ün sorularında amacını aşan birtakım ifadeleri oldu. Bugün Türkiye'de faaliyette bulunan vakıflar, türü ne olursa olsun, ticari işletme açabilmektedir. Bunu hepimiz biliyoruz. Şayet vakıflarla, vakıf müessesesiyle azıcık ilişkiniz varsa bilmelisiniz ki, şu anda, bu Kanun çıkmadan önce, şu anda meri Kanun'a göre bütün vakıflar ticari işletme kurabilmektedirler.

Demin sözünü ettiğiniz birtakım sivil toplum kuruluşları, yok, Gönüllü Teşekküller Vakfı, işte, Deniz Feneri vesair... Bunlar benim bildiğim kadarıyla -özellikle Deniz Feneri- Türk milletinin gönlünde önemli bir yer işgal etmiş, çok önemli faaliyetlerde bulunmaktadırlar. Her Türk vatandaşının o faaliyetlerden bana göre gurur duyması gerekir. Sorgulamadan, kim yapıyor, kim ediyor demeden, sorgulamadan gurur duyması gerekir.

Diyorsunuz ki: “Cumhuriyet, demokrasi ismiyle niye vakıf kurulmuyor?” Kurulabilir. Türk Demokrasi Vakfı var. Var... Yani, dolayısıyla, bunları iyi irdelersek, bu sorularımızın çok da fazla bir tabanı bulunmadığını göreceğiz.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Bunlar sorularımın cevabı değil.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Efendim, siz sorunuzu sordunuz, ben de cevaplıyorum.

Sayın Pazarcı'nın, mütakabiliyet ilkesi... “Batı Trakya'da Müslüman azınlıkla, Türkiye'deki gayrimüslim cemaat arasındaki uygulamalar itibarıyla mütakabiliyet söz konusu mu?” diyor.

Kesinlikle böyle bir şey söz konusu olamaz. Mütakabiliyet kavramı uluslararası hukukun önemli bir kavramıdır. Yabancı ülke vatandaşları arasında söz konusu olur.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – “Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlık.” diyor.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Batı Trakya'yla ilgili Yunan terminolojisini kullanıyorsunuz Sayın Bakanım. Yunan ağzıyla konuşuyorsunuz.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım lütfen...

Sayın Bakanım, Genel Kurula hitap ediniz.

Sayın Korkmaz, lütfen...

Buyurun.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Şimdi, efendim, Lozan Anlaşması'nda Türkiye'de gayrimüslim azınlıklar olarak ifade edilen cemaatler var. Bunlar Türk vatandaşlarıdır. Yine, aynı şartların paralel bir biçimde, mütekabiliyet esasına dayanmak-sızın -yanlış hatırlamıyorsam 45'inci maddesinde öngörülüyor- paralel bir biçimde Batı Trakya'da yaşayan Müslüman Türkler için de uygulanması yükümlülüğü Yunanistan'a getirilmiş bulunmakta-dır. Dolayısıyla, burada mütekabiliyet söz konusu değil. Bir paralel uygulama öngörülmüştür.

Efendim, Sayın Öztürk'ün egemenlik, mülkiyet kavramı çerçevesinde ifade ettikleri hususlara katılmamız mümkün değildir. Türkiye egemen bir ülkedir. Toprağın ne anlama geldiğini de hepimiz bilmekteyiz. Dolayısıyla, bu Kanun'la ne Türkiye'nin egemenliğine bir nakisa ne de toprak bütünlü-ğüne bir eksiklik söz konusu olması mümkün değildir.

Efendim, Sayın Çalış "Patrik Bartholomeos'un bir gezisinde -işte, bir yerden bahisle- burada bir kilise vardır şeklindeki tespiti yaygınlaşacak mı?" diyor. Bir kere, bu Kanun'un Fener Rum Patrik-hanesiyle, kiliselerle alakalı bir tarafı yok. Kiliselerin tüzel kişiliği yoktur, kiliseler ibadethanedir. Biz, burada cemaat vaktlarına ilişkin yaptığımız düzenleme çerçevesinde Türkiye'nin neresinde olursa olsun kiliselerin bu Yasa'ya dayalı olarak ihya edileceği anlamına gelecek bir yoruma katıl-mamız mümkün değil. Böyle bir durum da kesinlikle söz konusu değil. Ama, elbette ki vatandaşla-rın ihtiyaçları varsa ibadetlerini yapacak, her neye inanıyorlarsa, onu da ihya etmeleri, diriltmeleri hakkıdır.

HASAN ÇALIŞ (Karaman) – Sorunun cevabı bu değil Sayın Bakanım, cevabını alamadım.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Ka-laycı, maalesef konuyu fazla irdelemeden bir soru yöneltti.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Geçici maddeye bakın Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Şimdi, efendim, Fatih Sultan Mehmet'in Ayasofya Camii ile ilgili beyanlarına atıfta bulundu ve sonunda da dedi ki: "Kilise olarak mı açılacak?" Şimdi, arkadaşlar, ben size Ayasofya'nın tapusunu okuyorum, biraz sonra da ekrana getireceğim. Tapusunda, Vakıflar Bölge Müdürlüğü İstanbul, Tapu Sicil Mü-dürlüğü İstanbul, Tapu Sicil Müdürlüğü, yine İstanbul Eminönü ilçesi. Taşınmazın niteliği yazılmış. Vakıf adı: Ebu'l-Feth Sultan Mehmed Vakfına ait. Yani Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfa ait. Orijinal tapusu da bu. Bak. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Kıbrıs... Maraş... Kıbrıs ile Maraş'ı nasıl verdiniz? (MHP sırala-rından gürültüler).

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Hayır, Fatih Sultan Mehmet Vakfına ait Ayasofya'nın tapusu. Nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz? Hayretle, ta-accüple karşılıyorum.

KADİR URAL (Mersin) – Geçici 7'nci madde!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Şimdi, de-ğerli arkadaşlar, bakın, 7'nci maddeyi çok iyi okumak lazım. 7'nci maddede... Uygulanabilmesi için

1936 Beyannamesi'nde yer almış olması lazım, bir; hâlen tasarruflarında olması lazım, iki; başkasının adına tapulu olmaması lazım, üç; namı müstear, namı mevhumu olarak kayıtlı olması lazım, dört. Bu Fatih Sultan Mehmet namı müstear mı size göre, namı mevhum mu? Olur mu böyle bir şey? Yani dolayısıyla burada bir bilgi eksikliği var.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Maraş... Maraş...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakanım, baktın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru hakkı...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Efendim, Sayın Akkuş'un...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – ...iç hukuk yolları tüketilmeden kabul edilmeye başlandı.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, lütfen...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Son bir soru, cevap veriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Sayın Akkuş'un, "Medeni Kanun'un 101'inci maddesinden bahisle... "İrk ve cemaat esasına dayalı vakıf kurulamaz deniliyor, kurulabilecek mi?"

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Yabancılar kuracak ya Sayın Bakan, yabancıların kurduğu vakfa satış yapılacak.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, Türkiye'de... Yani bakın, bu Parlamento çok önemli bir kurul, milletin temsil edildiği bir yer. Burada konuşurken biraz daha bilgili olarak konuşmak gerekir diye düşünüyorum. Başından bu yana şu vurguyu yapıyoruz: Arkadaşlar, Türkiye'de 161 tane cemaat vakfı var. Bu da Lozan Anlaşması'yla bu statüyü kazanmış ve 1936 Beyannamesi'yle, cumhuriyetin kurucusu Atatürk tarafından çıkarılmış 2762 sayılı Kanun'a dayalı olarak 1936 Beyannamesi'yle bu hayır kurumları olan cemaatlere ait bu kurumlar Atatürk döneminde vakıf statüsüne kavuşturulmuştur. Bunların sayısı 161'dir. Bunların artırılması, yeniden irk ve cemaat esasına dayalı vakıf kurulması mümkün değildir. Bu Kanun'un öyle bir amacı yok ve bu Kanun'da da yeni bir cemaat vakfı kurulmasına dönük bir düzenleme kesinlikle söz konusu değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, madde üzerinde üç adet önerge vardır. Önergeleri önce geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılık durumlarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan 5555 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 11. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve fıkra numaralarının teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

"(2) Lozan Antlaşmasına tabi cemaat vakıfları hakkındaki düzenleme statülerine uygun olarak ayrıca düzenlenir."

Faruk Bal
Konya
Metin Ergun
Muğla

Emin Haluk Ayhan
Denizli

Mustafa Enöz
Manisa
Ahmet Orhan
Manisa

T.B.M.Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 98 sıra sayılı yasa tasarısının 11. maddesinin son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını saygılarımla arz ederim.

Kamer Genç
Tunceli

T.B.M.Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 98 Sıra Sayılı Yasanın 11. maddesinin yasa metninden çıkarılmasını arz ederiz.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
Malatya
Şevket Köse
Adıyaman

Halil Ünlütepe
Afyonkarahisar

Şahin Mengü
Manisa
İsa Gök
Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, konuşacak mısınız?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – İsa Bey konuşacak efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

İSA GÖK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Mehmet Müezzinoğlu'nun -AKP'den bir arkadaşımız- cümlesini tutanaktan okuyorum arkadaşlar: "Bu ülke ve bu millet bugün dünya milletleri arasında hâlâ hak ettiği saygın yeri ve hâlâ dünya ülkeleri arasında güçlü yerini alamadı."

ÖMER FARUK ÖZ (Malatya) – Daha ileride...

İSA GÖK (Devamla) – Arkadaşlar, Türk milletinin saygınlığını hiçbir milletvekili, bu Mecliste, bu kürsüde, bu şekilde ayaklar altına alamaz. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK ÖZ (Malatya) – Çarpıtmayalım!

İSA GÖK (Devamla) – Herkes kendine gelecek. Herkes kendine gelecek, kimi temsil ettiğini, hangi Mecliste olduğunu, gazi Mecliste olduğunu, Ulusal Kurtuluş Savaşı yürüten Mecliste oturduğunu bilecek ve titreyecek. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar) Bu laf düzeltilmeli. Bu laf, özür dlenmeli. Taviz vererek, saygın olmak, müstemleke insanların mantığıdır. Kıbrıs'ı ver! Limanları ver! Limanları ver! Ormanları ver! Maden Kanunu çıkar, madenleri ver! Saygın mı olduk? Saygın mı olduk? Müstemlekeyle saygın olunmaz. Önce mantığı düzeltmeniz lazım. Bu konuşmada bu kelime-

lerin düzelmesi lazım. Türk milleti adına konuşuyorum burada. Anayasa'mıza göre, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı herkes bu millete dâhildir, asla ayırım yapmıyorum, herkes adına konuşuyorum.

Teşekkür ediyorum.

ASIM AYKAN (Trabzon) – Siz de “müstemeleke”yi düzeltin.

İSA GÖK (Devamla) – Arkadaşlar, deniyor ki, mevzuatı toplayalım diye bu Kanun'u getirdik. İşte, ne deniyordu? On kanun, altı tüzük, altı tebliğ, yirmi yedi yönetmelik var. Yine yapacaksınız ayınsını. Atama yönetmeliği, disiplin yönetmeliği, tüzüğü, yapacaksınız. Normal hiyerarşide bu zorunluluktur. Bunu, sakın ha sakın, buraya birisi gelip de bu Kanun'un getiriliş, ihdas amacı olarak açıklamam, güldürmeyin bizi. Her kanunda, tüzük, yönetmelik, tebliğ olacak. Az önce bilgisayarımda taradım, hepsini taradım, hepsi yine zorunlu tüzükler, çıkartmak zorundasınız. Böyle bir gerekçe olamaz.

İkinci bir gerekçe, AB'ye uyum sağlamalıyız diye. Bakanın konuşmasını okudum az önce.

Arkadaşlar, AB'de böyle bir mevzuat yok. Olmayanın uyumu mu olur? Yok böyle bir mevzuat. Avrupa Birliğinde yok. Bir tek Almanya'da parti vakıfları var. İşte, o Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra, bir anda emperyalist ülkelerin çoştğu, azınlıklar, cemaatler, çoşup da saldırdığı, “Kadife Devrim”, “Pembe Devrim” dedikleri, yaratan, o devrimleri yaratan, o hükümetleri düşüren, rejimleri değiştiren vakıflar var. Özlediğiniz bu mu? Buyurun, geçirin Kanun'u. Buyurun, geçirin.

Cemaat vakıfları, arkadaşlar. Bakın, deniyor ki: “Gayrimenkul alımı konusunda, taşınmaz alımı konusunda engel vardı.” Yapmayın ya! Bu Kanun'da böyle bir gerekçe konuşulamaz. Hiçbir bakan bu lafı diyemez. Niye diyemez? Arkadaşlar “36 Beyannamesi” diyor Sayın Bakan; doğru. 1936 yılında bütün vakıflara, cemaat vakıflarına, -Medeni Kanun bunlara vakıf statüsü vermişti 26'da- dendi ki: Emvalinizi ortaya dökün bakalım, bunların hepsini senet yerine kabul edelim, bunların hepsi senet olsun. Geldi hepsi. 36'dan 74'e kadar bu vakıflar taşınmaz edindiler. 74 yılında, beş yıllık bir davanın sonucu... Buraya birisi çıktı dedi ki geçen konuşmada: “İşte, Kıbrıs Barış Harekâtının maneviyatı içerisinde Yargıtay böyle bir karar verdi.” Yalan. Yargıya laf atmayın. Yargıya laf atmayın. Yargıya saygı duymak lazım. Beş yıllık bir dava sonucunda, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Lozan Anlaşması'nda cemaatlerin 36 Beyannamesi sonrası, yani, Lozan sırasında edindiği mallara ilaveten yeni mal edinemeyeceklerine hükmetti. 74'ten sonra mal edinemediler. Gelinen noktada nereye gildi? Ama, mal edinme engellenmedi.

Arkadaşlar, 2762 sayılı Yasa iyi bir yasa, harikulade bir yasa. Bu Yasa'da on beş tane değişiklik gerçekleştirildi; 38, 39, 49, 50, 52, 64, 81. Ama, en önemli değişiklik, bizim, Cumhuriyet Halk Partisinin Mecliste olmadığı tarihte, arkadaşlar, 3 Ağustos 2002, 4771 Sayılı Kanun, bu Kanun'la azınlık vakıflarının, cemaat vakıflarının taşınmaz mal edinmesi önündeki engel kaldırıldı, 74 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı bitirildi. Taşınmaz mal edinmiyorlar, bu Kanun'u yeniden onun için getiriyoruz demeyin. Zaten, bizim olmadığımız Mecliste bu Kanun geçti.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Barajın altındaydınız o zaman.

İSA GÖK (Devamla) - Bunu uyguladınız, yönetmeliği yayımladınız. Bu Kanun... Mal edinmiyorlar.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Anayasa Mahkemesine...

İSA GÖK (Devamla) – Lütfen... Lütfen...

Devam edeceğim arkadaşlar, çünkü, sürem de doldu. Önerge hakkında... Diğerinde konuşacağım.

Fakat, bakın “Restorasyon yapamıyoruz.” diyorlar. Hangi engel var restorasyon konusunda ya? Yapın restorasyonu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gök, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

İSA GÖK (Devamla) – Bakın arkadaşlar, şunu hassaten belirtmek istiyorum: Biz, grup olarak hiçbir cemaate, hiçbir azınlığa asla ve asla farklı gözle bakmıyoruz. Biz, hümanist felsefenin partisiyiz.

LÜTFİ ÇIRAKOĞLU (Rize) – Türk milletine karşı da keşke hümanist olsaydınız!

İSA GÖK (Devamla) - Biz, insanlara insan olması sebebiyle bakıyoruz. Mersin’deki Lina... Lina benim dostumdur, iyilik meleğidir. Dış Hekimi Şahin, ortodoks kilisesi yönetim kurulunda, Ortodoks kilisesinde. Şahin benim kırk yıllık dostumdur. Bunlar bizim dostlarımız. Bizim tavrımız onlara değil. Onlar bu ülkenin vatandaşları. Bizim kardeşimiz, hiçbir ayırımımız yok. Hepsi bizim en yakın dostlarımız. Ama, bu Kanun’la amaçlanan şeyler farklı. O yüzden diyorum Kanun’u okuyun. Bu Kanun’la çok farklı şeyler, dayatmalar geliyor. Lozan’da yer almayan yeni ödünler veriliyor. Lozan ne dedi? Dört konuda vakıf hakkı verdi Lozan: dinî, hayrî, sosyal, eğitimsel. Siz, yeni vakıf yaptınız bu vakıfları, bütün önünü açtınız. Ne yapıyorsunuz siz? Okuyun, bakın, anlamaya çalışın ve lütfen kendinize gelin.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

III.- YOKLAMA

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, yoklama yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, önergenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır.

Şimdi, bu talebi yerine getireceğim. Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Sayın Şandır, Sayın Bal, Sayın Kutluata, Sayın Akcan, Sayın Ertugay, Sayın Tankut, Sayın Bulut, Sayın Vural, Sayın Akkuş, Sayın Çalış, Sayın Enöz, Sayın Paksoy, Sayın Özdemir, Sayın Bal...

Arkadaşlar, ayakta duran arkadaşları okuyacaktım, şu anda 20’yi bulamadım.

Sayın Çelik, Sayın Ural...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Geliyorlar, biraz daha bekleyin Sayın Başkan, acele etmeyin!

BAŞKAN – ...Sayın Homriş, Sayın Bukan, Sayın Ekici, Sayın Kalaycı, Sayın Durmuş.

Evet, tespitini yapmış olduğumuz arkadaşlarımız lütfen yoklamaya girmesinler.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

**VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşül-
mek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24) (S. Sayısı: 98) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

T.B.M.Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 98 sıra sayılı yasa tasarısının 11. maddesinin son cümlesinin madde met-
ninden çıkarılmasını saygılarımla arz ederim.

Kamer Genç

Tunceli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) - Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) - Katılmı-
yoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli üyeler; Vakıflar Kanunu'nun 11'inci mad-
desinin son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını önerdim. Gerekçem de şu... Diyor ki: "İdari
para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na
göre itiraz edilir."

Şimdi, değerli milletvekilleri, burada kesilen para, idari para cezasıdır. İdari para cezalarının
bence idari yargının görev alanına girmesi lazım ve İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda da bu tür iş-
lemlere karşı kaç gün içinde dava açılacağı bellidir. Şimdi, bir kısım idari işlemlere karşı Kabahat-
ler Kanunu'na göre, bir kısmına İdari Yargılama Kanunu'na göre dava açarsanız bu çok karışıklığa
neden olur ve aynı zamanda da hak kaybına da sebebiyet verebilir. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda
-2577 sayılı Kanun zannedersen- burada, tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde dava açıyor-
sunuz. Bence bu dava açma konusunda bir yeknesaklık getirmek lazım. Yani her fiile, her cezaya
karşı ayrı ayrı süre, ayrı ayrı yerlere dava açma hakkını tanırsanız, vatandaşlar bilmemezlikten do-
layı acaba şu kadar sürede mi açacaktım, bu kadar sürede mi açacaktım konusunda tereddütlere dü-
şerler ve süresinde dava açmazlar, kayıplara da karışabilirler. Bu Kanun hakikaten çok önemli bir
kanun. Yani bunu verirken tabii ki şeyi de işin esasıyla ilgili söyleyeyim.

Şimdi, sevgili milletvekilleri, tabii ki hepimiz insanız, demokratız, herkes insandır. Türkiye
Cumhuriyeti devleti tabiiyetinde olan herkesin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının getirdiği masuni-
yetten, himayeden yararlanması lazım. Ama, karşıımızdaki insanları bir düşünelim.

**Ben Batı Trakya'ya gittim. Batı Trakya'da bir otele gittim, bir kahve içtim, dediler ki: "Bu otel
arsası daha önce bir Türk'e aitti ve buna 2 milyon drahmi verdiler." Yani, evvela almak istemişler bu-**

rayı, 2 milyon drahmi vermişler, ama vermemiş adam. Fakat, sonra 22 milyon drahmi vermişler, adam vermiş. Tabii, oradan aldığı parayla gelmiş İstanbul'da büyük arsalar almış.

Şimdi, değerli milletvekilleri, eğer bizim karşımızda olan... Tabii, bu Kanun, daha ziyade Yunanlı dostlarımızı ilgilendiriyor. İşte, zaten Karamanlis geldi, âdeta talimat verdi, "Şunları, şunları, şunları yapacaksın, yoksa Avrupa Birliği yolu yok." dedi. Şimdi, bu Kanun'la, özellikle patriğe çok büyük imkânlar getiriliyor. Yani, İstanbul surları içinde on bir bin beş yüz tane vakıf arazisinin tekrar bunlara verilmesi meselesi önemli. Tabii, bunların incelenmesi lazım. Şimdi, on bir bin beş yüz civarında söyleniyor -belki ben rakamda yanlılabilirim- oraları siz patrik ve patriğe bağlı vakıflara verdiğiniz zaman, İstanbul'da yaşayacak yer kalmıyor. Şimdi, bakın, Yunanistan geldi Türkiye'de Finansbank'ı aldı, bayağı çok güzel faaliyette bulunuyor; ama, Ziraat Bankasının Yunanistan'da bir şubesini açtıramadık, şubesini açtıramadık değerli milletvekilleri. Şimdi, karşımızdaki insanlar hakikaten insan haklarına saygılı olsa, Türkiye Cumhuriyeti devletine saygılı olsa, biz onlar hakkında nasıl iyi niyet taşıyorsak onlar da taşısın burada söylenenlerin çoğu doğru, ama bu kişilerin Türkiye Cumhuriyeti devletinin toprakları üzerinde gözleri var. Yarın, siz, bu kanunlarla bu avantajları tanıdığımız takdirde, o büyük sermaye grupları, bankalar kanalıyla Türkiye'ye büyük sermaye transfer edecekler, fark edemediğiniz büyük gayrimenkulleri alacaklar ve Türkiye'de, inanınız ki, siz, özellikle İstanbul'da, Bozcaada'da ve Adalar'da yer de alamazsınız. Büyük sermaye grupları var. Bakın, ben Batı Trakya'ya gittiğim zaman... Yunan bankaları oradaki Türk azınlığa ait malların satın alınması için bedava, faizsiz kredi veriyor ve üstelik de bedava da veriyor, faizsiz de kredi veriyor. Yani, hangi Türkiye Cumhuriyeti devleti hükümeti Türkiye'deki Yunan mallarının alınması için vatandaşlara bedava, faizsiz kredi verdi? Vermiyor. Çünkü bizim onlar hakkında böyle bir art niyetimiz yok. Ama adamların Türkiye Cumhuriyeti devletini silme hesapları var ve maalesef, burada, dün bir bakanın bir konuşması, diyor ki: "Efendim, işte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

KAMER GENÇ (Devamla) – "Efendim, Yargıtay Genel Kurulu haksız karar verdi." diyor.

Arkadaşlar, bakın, tabii, bu iş... Orada Yargıtay diyor ki: Efendim, bir vakıf kurulmuş, ama bu vakfın sahipleri belli değil. Yani, artık malı ortalığa kalmış. Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaş da olsanız, eğer bir malın sahipleri belli değilse bu mal devlete intikal eder, hazineye intikal eder. Bu vakıflar da... İşte, tabii, çok eskiden birtakım heyetleri var, bu heyetlerin çoğu ortada yok. Şimdi bu kanunla, o vakıfların mallarını birtakım insanlara veriyorsunuz. Esas sıkıntı burada doğuyor.

Burada şimdi birbirimize karşı incitici laf söylemeye de gerek yok. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devleti hepimizin devleti. Burada Türkiye Cumhuriyeti devletinin menfaatini korumak hepimizin görevi. Burada doğruların peşinde koşalım. Yoksa ki birbirimizi suçlamamın da bir anlamı yok.

Bence, bu ikilemi de ortadan kaldırmak için bu önergeyin kabulünü diliyorum, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan 5555 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 11. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve fıkra numaralarının teselsül ettirilmesini saygı ile arz ederiz.

“(2) Lozan Antlaşmasına tabi cemaat vakıfları hakkındaki düzenleme statülerine uygun olarak ayrıca düzenlenir.”

Faruk Bal (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tekrar huzurunuzdayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, birkaç defa ifade edildi “Burada bilinerek konuşulması lazım” diye. Doğrudur, bilinerek konuşulması lazım. Ben buna bir şey daha ekliyorum: Bilgi kirliliğini de arındırarak konuşmamız lazım.

Değerli arkadaşlarım, vakıflarla ilgili müthiş bir bilgi kirliliğinin Meclisimizde de etkisini gösterdiğini hissediyorum. Vakıflarla ilgili konunun, daha önceki konuşmamda da Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesi içerisinde gündeme geldiğini ifade etmiştim. Avrupa Birliği hayal trenine bir teslimiyet bileti alınmıştı. 3 Ağustos 2002 tarihinde bu Meclisten geçen ilk vakıflarla ilgili düzenlemeyle birlikte, vakıflarla ilgili Lozan Anlaşması’nın getirdiği statü delinmişti. Arkasından, dördüncü uyum paketi, altıncı uyum paketi, yedinci uyum paketi... Bu dokuzuncu uyum paketidir. Bugün burada hiç kimse, Avrupa Birliği istiyor diye bu kanunun gerekçesini ifade etmiyor. O zaman bu bilgi kirliliğinden arındırılmış olduğunu Sayın Bakanın ifade etmesini istirham ediyorum. Bunun gerçekten Avrupa Birliği ile bir ilgisi yoktur, çünkü Avrupa Birliğinin Osmanlı hukukuyla ilgili bir vakıf mevzuatı yoktur. Olmayan hâllerde Avrupa Birliği, bu konuyla ilgili birlik üyesi en yakın, en makul uygulama yapan ülkenin hukukunu benimser. Bu ülke de Avrupa Birliği içerisinde Yunanistan’dır. Şimdi görüştüğümüz 11’inci maddeyle ilgili biz bir ceza hükmü getiriyoruz. Şu şu işlere uymayan vakıflara verilecek ceza 500 liradır. Ben, şimdi size 15 Ocak 2008 tarihinde Yunan Parlamentosunun İçişleri Komisyonundan geçen benzer konuya Yunan hükümetinin önermiş olduğu kanun tasarısını okuyorum: Burada, sadece Trakya Bölge Sekreterliğinin bulunduğu alanda ve Doğu Makedonya’da kurulu bulunan Osmanlı-Türk vakıflarının yapmış olduğu işlemlere karşı uygulanacak en önemli müeyyide azil hükmü olarak getirilmektedir. Azil hükmü 1’inci maddesinde bir düzenlemeye tabi tutulduktan sonra, ikinci fıkrayı aynen size okuyorum, lütfen dinleyin. İçinizde Batı Trakya’dan gelme arkadaşlarımız da var. Bunu size okuyorum: “İdare kurulu ve vakıf heyeti üyeleri ayrıca bu Kanun hükümlerine ve bu Kanunla ilgili bakanlık kararlarına ve diğer idari kararlara itaat etmemeleri halinde görevlerinden azledilir.”

Değerli arkadaşlarım, diğer kararlar nedir? Ben size diğer kararlardan bir örnek vereyim. Oradaki Osmanlı vakıfları ağır vergi yükü altındadır. Evladı fatihanın yönetimindeki bu vakıflar ağır

vergi yükü altında bulup buluşturup vergisini ödemek için gittiklerinde Yunan vergi mercileri bahane uydurup bu vergileri almamaktadır ya da haber gönderiyorlar: "Bu vergileri ödemeyin." Şimdi, bu direktife, bu talimata uymazsa azledilecek oradaki vakıf yöneticisi. Uyduğu takdirde ne olacak? Uyduğu takdirde bugün 7 ila 8 milyon euro arasında vergi borcu vardır bu vakıfların. 7 ve 8 milyon euro'luk vergiyi ödeyebilecek hâlde değillerdir. Adalet Komisyonunda gösterdim. Batı Trakya Türkü bir milletvekili bas bas bağırıyor "Bizim vergi borçlarımızı silecektiniz, niçin silmiyorsunuz, ne zaman sileceksiniz?" diye. Şimdi, burada vakıflar ile ilgili mevzu konuşulurken içimizde o kökenden gelme insanların bunu dile getirmesini beklerdim. Böyle bir görüşmede bu konuşulmayacak da ne konuşulacaktır?

Değerli arkadaşlarım, tabii ki bunlar dile getirilemez. Niçin dile getirilemez? Çünkü, vatansız hükmü zülmüne uğramış olan bir arkadaşımız çıkıp Yunanistan'daki vakıf ile evladı fatihana uygulayacak zulmü burada konuşup Türk milletini bu konuda aydınlatması gerekirken, her yönü ile kazanılmış bir Kurtuluş Savaşı neticesinde kurulmuş bir hukuki statüyü ortadan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bal, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

FARUK BAL (Devamla) - ...kaldıran ve tek taraflı olarak kazanılmış hakları ortadan kaldıran bu Kanun'u savunmaya kalkışmak, sanıyorum, o vatansızlık hissini bir zulüm olarak yüreğinin içinde yaşayamamış olmanın ürünüdür.

Değerli arkadaşlarım, vatansızlıkla ilgili bir cümle daha ifade edeceğim: 69.004 tane evladı fatihan "Türkiye'ye gidiyorum." diye çıkış yapıyor -veya "Yurt dışına çıkıyorum." diye- bir gün, iki gün geciktiği için Yunan vatandaşlığından atılıyor ve bunlara, bütün Avrupa Birliği, Avrupa Komisyonu kurumları bir çare bulamıyor.

ECRI diye bilinen ayrımcılık ve ırkçılıkla mücadele komisyonu bizzat Yunanistan'da tespit yapıyor, 48.700 tane insanın hukuksuz olarak insan haklarının ihlal edildiğini ve vatansız hale getirildiğini tespit ediyor, Yunan hükümeti buna uymuyor. Bunun dile getirilmesi lazım burada.

Değerli arkadaşlarım, tabii, bunun dile getirilebilmesi için Sadık Ahmet ruhunu hissetmek gerekir, Mehmet Emin Aga'nın yaşadığı zulmü hissetmek gerekir.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Vakıf Malları ve Faaliyetleri

Vakıfların mal edinmesi, akar cinsinden olan malların değiştirilmesi

MADDE 12- Vakıflar; mal edinebilirler, malları üzerinde her türlü tasarrufta bulunabilirler.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait akar mallar ile hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesine, paraya çevrilmesine veya değerlendirilmesine Meclis yetkilidir.

Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıflara, başlangıçta özgülünen mal ve haklar, vakıf yönetiminin başvurusu üzerine, haklı kılan sebepler varsa, Denetim Makamının görüşü alınarak mahkeme kararı ile sonradan iktisap ettikleri mal ve hakları ise bağımsız ekspertiz kuruluşlarının düzenlenecek rapora dayalı olarak vakıf yetkili organının kararı ile daha yararlı olanları ile değiştirilebilir veya paraya çevrilebilir.

Vakıf yöneticileri, iktisap ettikleri veya değiştirdikleri taşınmaz malları tapuya tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirirler.

Kurucularının çoğunluğu yabancı uyruklu olan vakıfların, taşınmaz mal edinmeleri hakkında, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Cumhuriyeti Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Birgen Keleş.

Sayın Keleş, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BİRGEN KELEŞ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 12'nci maddeyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum ve yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Bugün burada tartışmalı bir yasayı, 5555 sayılı Vakıflar Yasası'nı ikinci kez görüşmekteyiz. Bu Yasa'yı Sayın Sezer 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68'inci maddelerini Anayasa'ya aykırı bulduğu için bir kez daha görüşmek üzere geri göndermişti.

Aslında bu maddelerin hepsi birbirleriyle bağlantılıdır ve bunların her biri ayrı ayrı sakıncalıdır. Ancak içlerinde iki madde var ki -12 ve 25'inci maddeler- sadece sakıncalı değil, aynı zamanda Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü, toprağını, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Lozan Anlaşması'nı hedef alan niteliktedir. Lozan Anlaşması'na, Anayasa'nın "Başlangıç" bölümüne ve çeşitli maddelerine aykırıdır bu incelediğimiz maddeler, kamu düzeni ile ülkenin birlik ve bütünlüğünü de bozacak hükümler içermektedir.

Aslında cumhuriyeti kuranlar vakıflar konusunun ne kadar önemli olduğunu daha o tarihlerde fark etmişler ve onun için de daha sonra 2762 sayılı Kanun'u çıkarmışlardır. Çağdaş hukuk düşüncesine uygun olarak bu Kanun, aynı durumda olan vakıfların aynı statü altında toplanmasını öngörmüştür. Buna karşılık eski vakıflarla yeni vakıflar arasında farklı statüler oluşturmuştur ve uzun vadede hak sahiplerinin haklılığını korumak koşuluyla mülhak vakıf statüsünün, yani yönetimi sadece vakfedenlerin soyundan gelenlere bırakılan vakıfların tasfiyesini öngörmüştür.

Bu Yasa, vakıfların hukuki statüleri, özellikleri, istisnai olma niteliklerini hiç dikkate almadan, hepsini Türk Medeni Kanunu'yla kurulan vakıflarla birlikte aynı potaya koymuştur. Bu, çok tehlikelidir, ülkenin bölünmez bütünlüğü açısından ve başta laiklik olmak üzere cumhuriyetin temel nitelikleri açısından sorunlar yaratacak bir düzenlemedir.

Gerek günümüzde kabul gören anlayış gerek Avrupa Konseyinde azınlıklarla ilgili olarak kabul edilen bazı sözleşmelerde azınlık hakları, insan hakları gibi bireysel haklar olarak düzenlenmekte ve talep edilmektedir. Bu nedenle, azınlıklara tüzel kişilik tanınması yolundaki Avrupa Birliği raporlarında yer alan önerilerin hiçbir yasal dayanağı yoktur. O nedenle, bu Yasa'yı Avrupa Birliğine uyum argümanı altında savunmak mümkün değildir.

Sayın milletvekilleri, 12'nci ve 25'inci maddeler, Yasa'da yer alan birçok sakıncalı maddeden en önemlileridir. Bu iki madde, hem diğer sakıncalı maddelerden olumsuz yönde etkilenmektedir hem de birbirlerini Türkiye açısından daha olumsuz şekle getirmektedir.

Yasa'da yabancıların Türkiye'de vakıf kurmaları ve vakıf yönetmelerine yasal dayanak hazırlandığı gibi, vakıflarının şube açmalarının devlet tarafından sınırlandırılmayacağı yasal hükme bağlanmıştır. Böylece, tarikatlara, misyoner örgütlerine ve yurt dışı bağlantılı siyasi partilere geniş olanaklar tanınmıştır.

Böyle bir ortamda, 12'nci maddeyle "Kurucularının çoğu yabancı uyruklu olan vakıfların, tasınmaz mal edinmeleri için, 2644 sayılı Tapu Kanununun 35'inci maddesi uygulanır." denilmektedir. Böylece 35'inci maddenin hem kapsamı genişletilmekte hem de içeriği değiştirilmektedir. Çünkü 35'inci madde, gerçek kişiler ile başka bir ülkede o ülke kanunlarına göre kurulan şirketler açısından hazırlanmış olan bir maddedir. Şimdi, vakıflar bundan yararlanacaktır, yani kapsamı genişleyecektir, hem yararlanacak hem de binde 5 sınırlamasına da tabi olmayacaktır.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, en azından İçişleri Bakanlığında bazı illerde binde 5 kısıtlamanın yeterli olmadığını ve ilçe bazında en azından bu sınırlamanın kullanılması gerektiğini öngören çalışmalar olduğunu ben biliyorum, eminim iktidar partisi bunu rahatlıkla öğrenebilir.

Sayın milletvekilleri, vakıflara tanınan sınırsız toprak edinme Türkiye'de çok olumsuz gelişmelere yol açabilir. Örneğin, Fener Rum Patrikhanesi tarafından tamamen yerli statüde kurulacak olan bir vakıf, yurt dışından gelecek büyük bağışlarla İstanbul Balat'ta, İstanbul'un göbeğinde ne kadar arazi satın alabilir, hiç düşünüyor musunuz? Gene Avrupa Birliğinin bazı fonlarının daha şimdiden neden Balat'taki binaların -başka bir yer değil- restorasyonunda kullanıldığını hiç düşündünüz mü? Bu iktidarın geçen dönemde ve bu dönemde çıkardığı birçok yasa ne yazık ki tam bir aymazlık örneğidir.

Yabancıların Türkiye'de vakıf kurmalarının, vakıfları yönlendirmelerinin zaten anayasal bir engeli yoktur. Ancak bunun Türk Medeni Kanunu'nun 101'inci maddesindeki kısıtlamalarla birlikte düşünülmesi gerekir. Bu ise denetimi gerektirir. Ama ne yazık ki getirilen düzende bu mümkün değildir, çünkü denetim sayenizde çöktürülmüştür.

Yeni vakıf organlarında yabancıların yer alması bu Kanun'da mümkün hâle getirilmektedir ama getirilen sınırlamalar göstermelidir. Cemaat, azınlık vakıfları ise tamamen kayırılmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, yabancılardan bahsederken biz azınlık vakıflarını kastetmiyoruz, çünkü getirdiğiniz düzende yabancılar da vakıf kurabiliyor gelip Türkiye'de. Azınlık vakıfları ama kayırılmıştır burada, Lozan'dan farklı bir statüye getirilmiştir. Bu durum yurt içi ve uluslararası yardım ile onu öngören 25'inci madde ve söz konusu vakıfların iktisadi işletme kurabilmeleri, ticaret yapabilmelerini öngören 26'nci maddeyle birlikte düşünüldüğünde milli güvenliğin ne kadar büyük tehlikelerle karşılaşabileceği ve Lozan'ın kısıtlayıcı hükümlerinin nasıl kâğıt üzerinde kalacağı, isterseniz eğer, rahatlıkla görülebilir.

Yabancıların kurduğu ve yönetiminde bulunduğu vakıfların yahut da yabancıların içinde bulunduğu diğer vakıfların siyasi nitelikte bir amaç güdememesi için de herhangi bir sınırlama yoktur. Bu durum sadece yabancıların bulunduğu vakıfları daha tehlikeli hâle getirmektedir değerli arkadaşlarım, aynı zamanda partilerin dış yardım alanamaları konusundaki Anayasa'nın 89'uncu maddesini de kâğıt üstünde bırakmaktadır. Çünkü partiler vakıflar kanalıyla pekâlâ dışardan yardım alabilir hâle gelmektedir. Bunu takdirlerinize sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, Türkiye devleti Lozan Anlaşması'yla cemaat vakıflarını tanımayı, söz konusu vakıfların o günkü hâliyle üstlenmiştir. Orada da vakıfların mevcut arazilerini kullanmak, mal varlığını, taşınmazlarını kullanmak ve değerlendirmek dışında mal edinmek hakkı yoktur. Oysa, bu Yasa ile getirilen düzenlemede hiçbir sınırlama olmadığı gibi kamu kuruluşlarından izin almak da gerekmemektedir ve cemaatler lehine ayrımcılık yapılmış olmaktadır.

2762 sayılı Yasa ile getirilen yasal düzeni eskiden çiğneyen cemaat vakıflarının mal edineme-yeceğini hükme bağlayan yargı kararı da çiğnenmiştir bu Yasa'yla. Bu da Anayasa'nın "Başlangıç" bölümüne ve 138'inci maddesine aykırıdır.

Sayın milletvekilleri, 12'nci madde hem bir çelişki yaratmakta hem de Türkiye'nin büyük bas-kırlarla karşılaşmasının ortamını hazırlamaktadır. Çelişki yaratmaktadır, çünkü bir yandan mülhak vakıfların yeniden kurulması mümkün değildir, ama burada sınırsız taşınmaz edinme olanağı sağ-lanmaktadır ve eğer şirket kurma ve yurt içinden, yurt dışından bağış almayla birlikte düşünüldüğünde cemaat vakıflarının ne kadar genişleyebileceği ve Türkiye aleyhine karar almaya hazır olan yurt dışı yargı organlarının da ne kadar önemli kararlar alabileceğini rahatlıkla görmek mümkündür. Türkiye aleyhine yargı kararları bu Yasa'dan sonra azalacak zannediyorsanız tam bir yamalı içindesiniz, çok daha artacaktır.

5'inci maddede yurt içinde şube açmanın yeni vakıflarla ilişkilendirilmesi, 25'inci maddede ise yurt dışında şube açmanın serbest bırakılması tam bir çelişkidir aslında.

Vakıfların mallarının haczedilemeyeceği, kamulaştırılamayacağı ve yöneticilerinin sadece mah-kemelerce görevden alınacağı düşünüldüğünde, Türkiye'nin karşılaşacağı sorunları şimdiden tahay-yül etmek mümkündür.

Sayın milletvekilleri, bu Yasa'nın yabancı ülkelerin ve uluslararası kuruluşların etkisiyle hazırlan-dığı, hatta bırakınız yasal dayanağı, haklı bir dayanağının bile olmadığı açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keleş, konuşmanızı tamamlayınız.

Buyurun.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Sayın Başkan, siz eskiden pozitif ayrımcılık yapan bir Başkanımızdınız. Sanıyorum bu huyunuzdan bu dönem de vazgeçmemişsinizdir.

BAŞKAN – Buyurun.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Bu Yasa'nın yabancı ülkelerin etkisiyle hazırlandığı açıktır. Oysa değerli arkadaşların, Türkiye'nin başına büyük sorunlar açacağı yadsınamayacak bir gerçektir. Hiç-bir yabancı ülkenin, kendi hukuk sisteminde olmayan bir şeyi veyahut da kendisine verdiği tavizden daha fazlasını Türkiye'den isteme hakkı yoktur. Buna Avrupa Birliği de dâhildir.

Adalet ve Kalkınma Partisi, ne yazık ki gerek geçen dönemde gerek bu dönemde dışarıdan gelen taleplere karşı hep olumlu yaklaşmakta ve kabul etmektedir. Bunu gören yabancılar da taleplerinde ısrar etmeyi, hem hedeflerine ulaşmanın hem de Türkiye'yi adım adım çökertmenin bir yolu olarak görmektedir.

İktidarı bir kez daha uyarıyoruz. Tıpkı 2003 ve 2005 tarihleri arasında çıkartılan ve yabancıya toprak satışını düzenleyen yasalarda olduğu gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keleş...

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Çok az...

BAŞKAN – Buyurun, ricanızı kırmış olmayayım ben.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Kırmayın, bir dakika daha...

BAŞKAN – Buyurun efendim, tamamlayın.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Evet, teşekkür ederim.

...tıpkı Petrol Yasası'nda olduğu gibi bu Yasa'nın da savunulabilir tarafı yoktur, açıklanabilir tarafı da yoktur.

Görevimiz, Türkiye'nin yararına olan yasaları çıkarmaktır. Ama anlaşıyor ki Hükümet, vatan topraklarının satışı konusunda çok karardır. Üç yasa yetmediği gibi, özelleştirmeye satılan dönümlerle arazi yetmediği gibi, hepsi satışa çıkarılan hazine arazileri yetmediği gibi, şimdi de vakıflar kanalıyla toprakları satmak, bunu hızlandırmak istemektedir.

Yasa çıktığında -AKP'li milletvekillerine sesleniyorum- Bozcaada ve Gökçeada'yı vermeyi ve başta Ayasofya olmak üzere, Anadolu'daki tarihi eserleri yabancıların üstüne tapulamaya hazırsanız size söyleyecek hiçbir sözüm yoktur.

MEHMET NİL HIDİR (Muğla) – Sayın Bakan bu konuyu biraz önce izah etti.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) - Ama bilin ki Avrupa Konseyi ülkeleri başta olmak üzere yabancılar Yasa'nın çıkmasını heyecanla beklemektedir, sizi ayakta alkışlayacaktır ve bunun vebali bü-yüktür.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET NİL HIDİR (Muğla) – Sizden daha olgun bir konuşma beklerdik.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Şenol Bal.

Buyurun.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, süre tamamlandı.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bal'ın konuşması tamamlanmaya kadar Genel Kurulun onayını alacağım.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Yarın devam etsek, çok yoruldu heyet. Lütfen efendim...

BAŞKAN – Sayın Şandır, yedi dakikamız var.

Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Evet, Sayın Bal'ın konuşma süresi tamamlanmaya kadar Genel Kurulun çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bal, buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA ŞENOL BAL (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 98 sıra sayılı Vakıflar Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüştüğümüz tasarının ele alınan maddeleri, hatta görüşmeye açılmayan bilhassa Geçici 7'nci madde de dâhil olmak üzere hepsi bir bütün olarak değerlendirildiğinde ortaya çıkan manzara gerçekten endişe vericidir.

Mehmet Âkif'in şu mısralarını hatırlatmak istiyorum sizlere sayın milletvekilleri: "Tarih teker-rürden ibarettir derler. Hiç ders alınsaydı, tekerrür eder miydi tarih?" Biz milletçe çok yakın tarihten de maalesef ders alamadık. Görüşülen Vakıflar Yasası, cemaat vakıfları için kılıf olmuş bir yasadır ve geçmişte yapılan hatalar artarak devam etmektedir.

Sayın Bakanım da sormak istiyorum: Bu düzenlenen Kanun, ortaya konan vakıflar anlayışı, bizim medeniyet anlayışımızda, felsefemizde, hatta Medeni Kanun'umuzda tanımlanan "vakıf" a uy-makta mıdır?

MEHMET NİL HIDIR (Muğla) – Aynen.

ŞENOL BAL (Devamla) – Vakıf kişiye aittir, vakfedeni vardır. Çünkü vakıf, vakfeden kişinin amacına yeterli olacak menkul ve gayrimenkul üzerine kurulur. Bu anlayış da sadece biz Türk mil-letine aittir. Vakıf dışarıdan beslenmeden, yardım almadan, şirket kurmadan, şube açmadan olmalı-dır. Şimdi siz, çıkaracağımız kanunla bir örgüt kuruyorsunuz, ticarethaneler açuyorsunuz, Lozan'la belirlenen azınlıklara yeni bir örgütlenme hukuku getiriyorsunuz. Buna hakkımız var mı Sayın Ba-kanım? Sizi milletimize şikâyet ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar) Siz inanarak bu Kanun'u onaylıyor musunuz? Buna da inanmak istemiyorum.

Evensel kurallara göre vakıflar kurulmuş olsa, üzerinde kuruldukları coğrafyanın bağlı bulun-duğu devletin menfaatlerine aykırı olmamak kaydıyla kurulabilir. Ancak, gerek Osmanlı Devleti'nin bilhassa son zamanlarında gerekse cumhuriyet döneminde azınlık vakıfları sürekli olarak ve belli amaçlar hedefleyen Batı ülkelerinin müdahalelerine konu olmuş ve devletin sistemini işlemez hâle getirerek olağanüstü imtiyazlar kazanmıştır.

Sayın milletvekilleri, 1926 yılında Medeni Kanun'la vakıflar "eski" ve "yeni" olarak ikiye ay-rılmıştır. Medeni Kanun yeni kurulacak vakıfların eski hukukla bağlantısını kesmiştir. Bu yasal dü-zenlemeler 1936 yılında yürürlüğe giren Vakıflar Kanunu ile 1926 yılından önce kurulmuş vakıflar -ki bunlar içinde cemaat, yani azınlık ve esnaf vakıfları da dâhil- mülhak vakıf statüsünde kabul edil-miş ve bu mülhak vakıfların idare organları, yönetim merkezleri, görevleri, vakıfların hukuki du-rumu, gayrimenkulleri ve bütün bunlarla ilgili kurallar ve esaslar yeniden düzenlenmiştir. 1936'da vakıf mütevellileri ile birlikte azınlıklardan da beyanname istenmesi üzerine, cemaat vakıfları önce beyanname vermek istememişler, daha sonra vakıf olmadıklarına dair şerh koymak suretiyle beyan-nameyi imzalamışlardır. 36 beyannamesinde tüm vakıflar kendilerine ait olan taşınmazları mal var-lığı olarak kayıt altına almak zorundaydı. Bununla amaçlanan, Türkiye'de bulunan tüzel kişiliklerin mevcut mal varlıklarının tapuya tescil ettirilmesi idi.

Osmanlı döneminde bir vakfın kurulabilmesi için vakfiyesinin de bulunması zorunluluktur. Vak-fiye, bu vakıfların tüzüğü niteliğindedir. 1936 beyannamesiyle verilecek beyannameler vakfiye ye-rine geçecekti. Bugün, azınlık vakıfları vakfiyeleri olsun olmasın, vakfiyelere göre değil, verilen 1936 beyannamelerine göre işlem görmektedir ve mülhak vakıf statüsündedir. Yani, vakfiyesi olsa dahi beyanname vermeyen vakıfların tanınması söz konusu değildir.

O yıllarda azınlık vakıflarına iki yıl süre tanındı, mülkleri hangileriye bunların beyannamede belirtilmesi istendi. Verilen süre sonunda yapılan müracaatlar istenilip gerçekten adı geçen vakıflara ait olan mülkler adlarına tapuya tescil edildi. İncelemeler sonunda bazı mülklerin Hazreti İsa, Haz-reti Meryem, Aziz Paul gibi isimlerin kullanıldığı görüldü. Bunlar ve hukuken mirasçıları bulunma-yan mülkler hazineye devredildi. Ayrıca senetlerinde yazılı olmadığı takdirde vakıfların yeni mal ve

mülk edinmeleri yasaklandı. Buna rağmen, azınlık vakıfları 1950'den sonra bağış ve vasiyet gibi yollarla yeni mallar elde ettiler. Bu durum mahkemelere intikal etti ve nihayetinde, Yargıtay, sonradan edinilen bu mülkleri geçersiz sayınca hepsinin hazinesine devri kararlaştırıldı.

İşte, daha sonraki sürece baktığımızda, 2002'de 4471 sayılı Yasa ile Bakanlar Kurulunun iznine tabi olarak cemaat vakıflarına mal-mülk edinme imkânı tanındı. Milliyetçi Hareket Partisi bunu Anayasa Mahkemesine götürdü ve neticede altıya beş oy çokluğuyla Kanun'un Anayasa'ya aykırı olmadığı ve iptalinin reddine karar verildi. Ama, gerekçeleri de tam olarak bilinmemekte ve kamuoyunu da tatmin etmeyen bir açıklama yapıldı. Bu da yetmedi çünkü AB'den gelen baskılar devam etmeye başladı ve 2003 tarihinde 4778 sayılı Kanun'la, Bakanlar Kurulu yerine Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkili kıldı.

Ben tutanaklara baktığımda, 22'nci Dönem Genel Kurulda söz alan Anayasa Komisyonu Başkanı Sayın Burhan Kuzu, cemaat vakıflarıyla ilgili açıklamalar yaptırırken şöyle bir ifade kullandı: "Burada mütekabiliyet esasını aramıyoruz çünkü bunlar yabancı konumunda değiller ama elbette ki görüşmelerle bunlar sağlanabilir. O ayrı bir konu." gibi yuvarlak cümleler kullandı. Tabii, Burhan Kuzu'nun bu konuşması talihsiz bir beyandı. Şunu hatırlatmak isteriz ki, cemaat vakfı mensupları, Osmanlı döneminde Lozan Anlaşması'nın imzalandığı ve mütekabiliyet esasının uluslararası anlaşmalara bağlandığı cumhuriyet döneminde de bizim vatandaşlarımızdı. Bugün Türkiye'de yaşayan gayrimüslimler Türk vatandaşı, Batı Trakya'da yaşayan Türkler de Yunan vatandaşıdır. Her iki kesimin azınlık statüsünde gösterilmesi, mütekabiliyet esasına göre muamele görmesi hem soyca hem de din konusunda ayrı bir millete mensup olmasından kaynaklanmaktadır. Mütekabiliyete önem verilseydi zaten, Hükümet nezdinde 4771 ve 4778 sayılı Yasaların karşılığı Yunanistan'dan istenirdi.

Kurtuluş Savaşı yapılarak kurulan milli devletin surlarında dayatmacı ve teslimiyetçi anlayış, açılan sayısız gedik kâfi gelmemiş olsa ki, sorun daha çok yıkılması için Vakıflar Kanunu'nu tamamen yok etmeye çalışıyoruz. Bugün tartıştığımız yasa tasarısında çok daha ileriye gidilmiştir. Cemaat vakıflarının mülhak vakıflar statüsünden çıkarılıp yeni vakıflara tanınan haklar verilmiş, hatta geçmişte hak etmedikleri haklar da ilave edilince çok ayrıcalıklı bir hal ortaya çıkmıştır. Vakıflar Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesinin birinci fıkrasıyla "Vakıflar mal edinebilirler, malları üzerinde her türlü tasarrufla bulunurlar." şeklinde yapılan değişiklikle, cemaat vakıflarındaki mal edinme rejimindeki sınırlamalar kaldırılmakta ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulan vakıflarla eş değer statüye kavuşturulmaktadır. Ayrıca tasarının geçici 7'nci maddesinde de şimdiye kadar yasal sınırlamalar nedeniyle tapuda "namı müstear", "namı mevhum" olarak kayıtlı olan taşınmazlar ile evveliyatı vakıf olmakla birlikte yasalara uygun şekilde hâlen Vakıflar Genel Müdürlüğü yahut hazinesine intikal eden, hâlen vasiyet eden veya bağışlayan adına kayıtlı taşınmazların da cemaat vakıfları adına herhangi bir şart aranmaksızın tescili öngörülmektedir. Üyesi giderek azalan cemaat vakıflarının Lozan'daki sınırlamaya rağmen bu kadar çok taşınmaz edinme hevesinin nedenlerini acaba siz kendinize soruyor musunuz? Sizleri acaba rahatsız etmiyor mu diye de sormak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bu değişiklik, bir sonraki adımda doğrudan Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sözleşmesinin ve temel hukuk sisteminin yeniden tartışmaya açılmasını sağlayacak gelişmelere kapı aralayan bir nitelik içermektedir. Düzenlemeye salt ihtiyaç ve bir hakkın kullanımı olarak bakmak da safdilliliktir. Bu konu Türkiye Cumhuriyeti'nin bugün ve gelecekteki güvenliğini de ilgilendirmektedir. Bu nedenle, cemaat vakıflarıyla ilgili yasal düzenlemenin Lozan Anlaşması'na ve hâlen yürürlükte olan 2762 sayılı Vakıflar Kanunu'ndaki hükümlere sadık kalınarak yapılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bal, konuşmanızı tamamlayınız efendim.

ŞENOL BAL (Devamla) – Bu çerçevede denilebilir ki, bu vakıfların mal edinme hakkı mevcut Yasa ve Lozan Anlaşması'ndaki amaçlarla sınırlandırıldığı takdirde cemaat mensuplarının diğer yasal amaç ve ihtiyaçları nasıl karşılanacak diye sorabilirsiniz. Bilindiği gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin azınlık statüsünde olmayan vatandaşlarına tanınan tüm anayasal haklardan azınlık statüsünde bulunan vatandaşlar da yararlanmaktadır. Burada cemaat mensupları ile cemaat vakıflarının ayrı birer hukuki varlık olduğunu kabul etmek gerekir, Sayın Başkan Vekiline de duyuruyorum. Bu nedenle cemaat vakıflarının mal edinme hakkının Lozan'daki kısıtlamalara bağlanması, cemaat mensuplarının da bireysel haklarının kısıtlanması anlamına gelmemektedir.

Ben sözlerimi vaktim dolduğu için bitirirken, elinizi vicdanınıza koymanızı ve yol yakinken, geleceğimizi ipotek altına alacak bu tasarının geçmemesi için “ret” oyu kullanmaya davet ediyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bal.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, Genel Kurulumuzun almış olduğu karar gereğince çalışma süremiz dolmuştur.

Kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için 31 Ocak 2008 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Sizlere ve bizleri izleyen vatandaşlarımıza hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 20.06

VIII.- SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan'ın, işçi emeklilerinin özlük haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/1333)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 14.12.2007

Ergün AYDOĞAN
Balıkesir Milletvekili

1- İşçi emeklileri, dul ve yetimlerinin gelirleri arasında ki farklılıklar olduğu gibi taban aylık ve gelirler bütün emekliler arasında farklılıkları getirecek İntibak işlemi yapılmış mıdır?

2- İşçi emeklilerinin de refaktan pay alabilecekleri şekilde artışları içeren bir düzenlemeye gidilmiş midir?

3-Çalışan emekliden alınan Sosyal Güvenlik Destek Primi makul bir seviyede yeniden tespit edilmiş midir? İşçi emeklilerinin de aleyhine olan bu durumu, ortadan kaldırılmak için hangi çalışmalar yapılmaktadır?

4-Sağlıkta emekliden, katkı payı alınmaması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

5-01.01.2000-01.06.2002 tarihleri arasında ki aylık ödemelerinde tüfe artış oranının aybaşı yerine, maaş ödeme gününe göre tespitinden doğan tüfe farkı alacakları ödenecek midir?

6-2002/4847 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği yerine getirilerek, 2002 yılı memur aylıklarında yapılan artış oranından kaynaklanan fark alacakları, 31.12.2002 tarihindeki aylık ve ödemelere yansıtılacak mıdır?

7-2007 yılı Bütçe Kanunu gereği memurlara yapılan ücret artışı oranı kadar işçi emeklilerine de artış yapılması,%2.25 eksik ödemenin tamamlanması için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?

8-Emeklilere, AB standartlarında olduğu gibi, sendika hakkı verilmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/610- 483
Konu : Yazılı Soru Önergisi

25 Ocak 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/01/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2562 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/1333 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ ERGÜN AYDOĞAN'IN 7/1333 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

506 sayılı Kanunun uzun vade sigorta kollarından aylık bağlanmasına ilişkin maddeleri 4447 sayılı Kanunla 01/01/2000 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiş, söz konusu düzenlemeyle 1978 yılından beri uygulanmakta olan katsayı esasına dayalı gösterge sistemi yürürlükten kaldırılmış, yerine tüketici fiyatları indeksi (TÜFE) ve gelişme hızı (GH) oranlarına göre sigortalıların emekli oldukları yıla göre güncellenen prime esas yıllık kazançlarının (PEK) esas alınması öngörülmüş ve aylık bağlama oranının belirlenmesine ilişkin hükümler de yeniden düzenlenmiştir.

2000 yılından önce sigortalıların göstergelerine esas ortalama yıllık kazançları; genel olarak sigortalının işten ayrıldığı veya öldüğü tarihten önceki belirli takvim yılı sayısındaki prime esas kazançlar toplamının takvim yılı sayısına bölünmesi ile elde edilirken, 4447 sayılı Kanun ile getirilen sisteme göre, ortalama yıllık kazancın hesabına ilişkin yöntem tamamen değiştirilmiştir. Yeni sistemde, TÜFE ve GH oranlarındaki artış hızına göre güncellenen tüm sigortalılık süresindeki yıllık prime esas kazançlar toplamının, toplam prim ödeme gün sayısına bölünmesi ile elde edilen ortalama günlük kazancın 360 katı, aylıkların hesabına esas ortalama yıllık kazancı oluşturmaktadır.

01/01/1982 tarihinden beri yaşlılık sigortasında aylık bağlama oranının tespitinde; sigortalının kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için ve 5000 günden fazla prim ödemediği her 240 gün için aylık bağlama oranları 1'er puan artırılmakta, 5000 günden noksan her 240 gün için 1'er puan eksiltilecek belirlenmekte, 4447 sayılı Kanunla getirilen yeni düzenlemede ise, sigortalının tahsis talep tarihi itibarıyla tespit edilen toplam prim ödeme gün sayısının ilk 3600 gününün her 360 günü için % 3,5, sonraki 5400 günün her 360 günü için % 2 ve daha sonraki her 360 gün için % 1,5 oranlarının toplamı alınarak bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanuna eklenen Geçici 82'nci madde ile 01/01/2000 tarihinden önce sigortalı olup bu tarihten sonra tahsis talebinde bulunan sigortalıların aylıklarının gösterge ve 4447 sayılı Kanunla getirilen yeni sistemin birleşiminden oluşan karma sisteme göre bağlanması öngörülmüştür.

Buna göre; sigortalının 01/01/2000 tarihinden önceki hizmetleri eski hükümlere göre değerlendirilerek bu döneme ilişkin prim ödeme gün sayısı toplam prim ödeme gün sayısına oranı üzerinden kısmi aylığı hesaplanmakta, hesaplanan bu kısmi aylığa tahsis talep tarihinin bulunduğu yılın Ocak ayına kadar yıllık TÜFE ve GH oranları uygulanarak güncellenmesi sağlanmakta; 01/01/2000 tarihinden sonraki hizmetleri için de yeni hükümlere göre kısmi aylığı hesaplanmakta ve bu kısmi aylıklar tahsis talep tarihinin bulunduğu yılın Ocak ayı itibarıyla birleştirilerek aylık tutarı bulunmakta ve aylık başlangıç tarihine kadar aylık TÜFE artış oranları ve oransal aylık artışları uygulanarak bağlanacak aylık tespit edilmektedir.

01/01/2000 öncesi ve sonrasında göre kısmi aylıklar hesaplanırken aylık bağlama oranları ayrı ayrı toplam prim ödeme gün sayıları üzerinden tespit edilmektedir.

Öte yandan, bağlanan aylıkların artırılmasına ilişkin olarak, 4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanuna eklenen Ek 38'inci maddede; bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar ile Geçici 76'ncı maddeye göre yapılan telafi edici ödemelerin her ay bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksi artış oranı kadar artırılması öngörüldüğünden, 01/01/2003 tarihine kadar Kurumumuz emekli, dul ve yetimlerinin gelir ve aylıkları her ay bir önceki aya göre tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı kadar artırılarak, ödenmiş, anılan düzenlemeyle, Kurumumuzca ödenen aylıkların enflasyon nedeniyle değer kaybetmesinin önlenmesi ve emeklinin reel satın alma gücünün korunması amaçlanmıştır.

Ancak, 17/01/2003 tarih ve 24996 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2003/5146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve eki Karamamenin 1'inci maddesi gereğince, 2003/Ocak ayından itibaren gelir, aylık ve telafi edici ödemelerde yapılan artış miktarları toplamını 75.000.000 liraya tamamlayacak şekilde sosyal destek ödemesi yapılmıştır.

506 sayılı Kanunun Ek 38'inci maddesine göre, aylık artış oranları Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksi artış oranı kadar artırılmakta iken 28/01/2004 tarih, 25360 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5073 sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle bu durum 01/01/2004 tarihinden itibaren oransal artışa dönüştürüldüğünden, Kurumdan aylık almakta olanların gelir ve aylıkları;

- 2004 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 10, 2004 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 10 oranında,

- 2005 yılında, 5282 sayılı Kanunla, 200 YTL ve altında olanların 2005/Ocak ödeme döneminden itibaren % 8, Temmuz ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 8 oranında, 200 YTL ile 318 YTL arasında olanların 2005/Ocak ödeme döneminden itibaren % 7, Temmuz ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 7 oranında, 318 YTL ve üzerinde olanların ise 2005/Ocak ödeme döneminden itibaren % 6, Temmuz ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 6 oranında,

- 2006 yılında Ocak ödeme döneminde 1,03, Temmuz ödeme döneminde 1,0437,

- 2007 yılında Ocak ödeme döneminde 1,05 ve son olarak Temmuz ödeme döneminde de 1,0387 oranında ,

-2008 yılında Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 2 oranında, artırılmıştır.

Buna göre, farklı tarihlerde yürürlükte bulunan gösterge tablolarına göre emekli olanların aylıkları arasındaki farklılıklarla, 506 sayılı Kanunun aylıkların hesaplanmasına ilişkin maddesinin farklı tarihlerde yürürlüğe giren Kanunlarla düzenlenmesi nedeniyle farklı sistemlere göre hesaplanan aylıklar arasında oluşan farkların giderilerek intibak işlemlerinin yapılması yeni bir yasal düzenleme gerektirmekte ve böyle bir yasal düzenlemenin yapılması halinde ek bir maliyet de gündeme gelmektedir. Ayrıca, prim karşılığı olmadan aylıkların yükseltilmesi Kurumun aktüeryal dengesini olumsuz yönde etkileyecektir.

Sosyal Sigortalar Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken yeniden bu Kanuna tabi olarak sigortalı bir işte çalışmaya başlayanlar hakkında tüm sigorta kolları uygulanarak aylıkları çalışmaya başladıkları tarihten geçerli olmak üzere kesilmekte idi. Ancak, 06/05/1986 tarihinde yürürlüğe giren 3279 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunun değişik 63'üncü maddesi ile getirilen bir düzenlemeyle aylıkları kesilmeksizin bu sigortalıların kendi istekleriyle sosyal güvenlik destek primine (SGDP) tabi tutulmak suretiyle çalışmalarına imkan sağlanmıştır.

Tercihlerini sosyal güvenlik destek primi ödeme yönünde kullanan sigortalıların, sosyal güvenlik destek primine tabi tutularak, aylıklarının ödenmesine devam edilmekte ve prime esas kazançları üzerinden 01/10/1999 tarihine kadar %24, bu tarihten itibaren de %30 oranında $\frac{1}{4}$ işveren hissesi, $\frac{1}{4}$ sigortalı hissesi olmak üzere sosyal güvenlik destek primi kesilmektedir.

506 sayılı Kanunda değişiklik yapan 4447 sayılı Kanunla Kurum emekli, dul ve yetimlerinin aylıklarının artırılmasına ilişkin katsayı ve gösterge sistemi değiştirilerek aylıkların, her ay bir önceki ayın TÜFE'deki artış oranına göre yükseltilecek ödenmesi esası getirilmiştir.

Anayasa'nın 138'inci maddesi gereğince, TÜFE farkı konusunda münferit alınmış kararlar aynen ve geciktirilmeden uygulanmıştır.

Emeklilerimizin aylıklarındaki artış farklarının eksik ödendiği yolundaki yoğun talepleri ve bu konudaki münferit yargı kararları doğrultusunda 4447 sayılı Kanunun yürürlük maddesi dikkate alınarak, Kanunun yürürlük tarihi olan 01/01/2000 ile 2000/Ocak ödeme

dönemi arasında kalan sürenin eksik ödendiği kanaatine varıldığından, özel sektörden emekli olanlara 18-22 gün, kamu sektöründe emekli olanların 4-8 günlük TÜFE farkları 2002/Ağustos ayı içerisinde yasal faizi ile birlikte ödenmiştir.

Söz konusu ödemeler, emeklilerin kendisine, vefat edenlerin ise dul ve yetimlerine yapılmıştır.

Kamu sektöründen emekli olanlara da 01/01/2000 ile 14/01/2000 tarihi arasındaki 14 günlük TÜFE farklarının da ödenmesi gerektiği sonucuna varılarak, bu farklar da faizi ile birlikte 2004 yılı Temmuz ayında gelir ve aylıklara ilave edilerek ödenmiştir.

Kurum tarafından, 1999/Aralık ayı ile 2002/Haziran ayı arasında her ay bir önceki ayın TÜFE artış oranı üzerinden 30'ar günlük artışlar uygulanarak gelir ve aylıklarda gerçekleştirilen artış oranının (% 174), bu sürede gerçekleştirilen TÜFE (enflasyon) oranı ile aynı olduğu, münferit yargı kararlarına esas bilirkişi raporları doğrultusunda TÜFE farkı ödenmesinin mükerrer ödemeye yol açacağı, ayrıca, 506 sayılı Kanunun Ek 38'inci maddesinde öngörülen gelir ve aylıkların enflasyon karşısında korunması amacıyla uygun olmayacağından hareketle, münferit yargı kararları uygulanmakla birlikte emeklilerimizin tamamına yönelik işlem yapılabilmesi için yargı sürecinin tamamlanması beklenilmiştir.

Yargıtay 10. Hukuk Dairesi tarafından 2000/Ocak ile 2002/Haziran döneminde her ayın 1'i ile ödeme tarihleri arasındaki 18-22 günlük TÜFE farkı bulunduğu yönündeki bilirkişi raporlarına dayanan yerel mahkeme kararları 2004/Temmuz ayı içerisinde bozulmuş ve Ankara 9. İş Mahkemesi tarafından 11/04/2005 tarihinde temyiz yolu açık olmak üzere reddedilen davalar da Yargıtay 10. Hukuk Dairesi tarafından onanarak kesinleşmiştir.

Diğer taraftan, Tüm Emekliler Sendikasının (Emekli-Sen) üyeleri adına Ankara 7. İş Mahkemesinde görülen ve emeklilere TÜFE farkı ödenmesi yönünde sonuçlanan dava da Yargıtay 10. Hukuk Dairesince bozulmuştur.

Emekliler tarafından TÜFE farklarının ödenmesine ilişkin açılan münferit davaların bir kısmının emekliler, bir kısmının da Kurumumuz lehine sonuçlandığı görüldüğünden, Kurumumuzca konu ile ilgili yargı süreci takip edilerek, ortak ve istikrar kazanacak görüşe göre işlem yapılacaktır.

4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanuna eklenen ek 38 inci maddede; bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar ile geçici 76 ncı maddeye göre yapılan telafi edici ödemelerin her ay bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksi artış oranı kadar artırılması öngörülmüştür.

Anılan düzenlemeyle, Kurumumuz emekli, dul ve yetimlerine ödenen aylıkların enflasyon nedeniyle değer kaybetmesinin önlenmesi ve emeklinin reel satın alma gücünün korunması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, 4447 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile Kurumdan gelir ve aylık almakta olanlara yapılan ödemelerin dönem sonuna kadar yapılan artış oranının aynı dönemin başında memur aylıklarında yapılan ortalama artış oranının altında kalması halinde, söz konusu ödemeleri aradaki fark kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun 01/11/2002 tarih, 24923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 30/10/2002 tarih, 2002/4847 sayılı Kararında, Kurumumuzdan gelir/aylık alanlara 01/01/2002-31/12/2002 tarihleri arasında yapılan artış oranı ile aynı dönemde memur aylıklarında yapılan artış oranından kaynaklanacak farkın Aralık ayında hesaplanarak ödenmesi öngörülmüştür.

Buna göre, Kurum emeklileri ile memur emeklileri maaş artış oranları arasındaki fark olan % 2,7'lik artış oranıyla ödenecek olan 6.922.781.- TL'lik artışla 263.322.095.-TL asgari aylık yerine, günün ekonomik koşulları ve bütçe dengeleri gözeticilerle, SSK'dan gelir ve aylık almakta olanlara Ocak/2003 ödeme döneminden geçerli olmak üzere 4784 sayılı Kanunla 75.000.000.-TL sosyal destek ödemesi yapılması öngörülmüş olup, söz konusu ödemeyle

asgari aylık tutarı 332.051.528.-TL'ye yükselmiş, artış oranı ise % 2,7 yerine % 26 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca, söz konusu 2002/4847 sayılı Karamamenin ilgili hükmü uygulamaya imkanı olmaksızın sosyal destek ödemesine ilişkin 15/01/2003 tarih, 2003/5146 sayılı Karamame ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Ülkemizde işçi ve işveren ilişkileri 4857 sayılı İş Kanunu, Sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin faaliyetler 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikalar Kanunu ile 2821 sayılı Sendikalar Kanununda, toplu iş hukukuna ilişkin faaliyetler ise 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunlarında düzenlenmiştir.

Bu Kanunların en belirgin özelliği uygulandığı kesimler itibarıyla, işçileri memurları, kamu ve özel işverenleri kapsamış olmasıdır.

Mevzuatımızda gerek işçi ve gerekse işveren sendikalarının işkolu esasına göre bir işkolunda ve Türkiye çapında faaliyette bulunma amacını taşımaları zorunlu tutulmuş; meslek ve işyeri esasına göre sendika kurulması da yasaklanmıştır.

Ortak amaç; sendikaların, çalışma ilişkilerinde ortak ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacıyla işçiler ve işverenler tarafından kurulmaları ve faaliyetlerini sadece bu amaç doğrultusunda sürdürmeleridir. Burada sözü edilen "çalışma ilişkileri" ortak amacın tek dayanağını oluşturmaktadır.

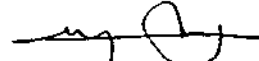
Görülebileceği üzere Anayasa, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu doğrudan çalışan kesimleri kapsayan, onların örgütlenme ve toplu pazarlık haklarını düzenleyen yazılı metinlerdir. Bu Yasaların hiç birinde çiftçilerin, köylülerin, emeklilerin, işsizlerin sendika kurabileceklerine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Nitekim, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin Tüm Emekliler Sendikası ile ilgili 2006/11979 Esas ve 2006/14232 sayılı Kararında; aktif çalışma hayatından ayrılmış olanların, Dernekler Kanunu'na göre önceden izin almadan dernek veya vakıf gibi dayanışma örgütleri kurarak amaçları doğrultusunda faaliyette bulunma hakları olduğu, bunun yerine yasalarla sadece çalışanlara yönelik olarak düzenleme altına alınmış olan "sendika" şeklinde örgütlenmelerinin mümkün olmadığı, çünkü Medeni Kanun'un 47'nci maddesi uyarınca özel hukuk tüzel kişiliğinin kendileri ile ilgili özel hükümler uyarınca kazanılacağı belirtilmiştir.

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat'ın, bir Alman televizyon kanalında yayınlanan bir diziyeye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Said Yazıcıoğlu'nun cevabı (7/1371)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Said YAZICIOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Durdu ÖZBOLAT
Kahramanmaraş Milletvekili

Alman Televizyon kanalı ARD ve ona bağlı NDR kanalında yayınlanan "Tatort-Wern Ehre Gebürt" (Namusuma layık olmak) adlı polisiye dizi filmde Alevileri " ensest " ilişkiler kuran bir toplum olarak gösterilmiştir. Bu ilişki sonucunda eniştesine sığınan genç bir kız eniştesinin yönlendirmesi ve etkisiyle ürban takarak huzura ermiş gibi gösterilmiştir. Almanya'daki Alevi toplumunun tepkisi üzerine adı geçen televizyon kanalı yaptığı açıklamada "Amacımız Alevilere karşı var olan ön yargıları güçlendirmek değildir."diyerek filmin gösterimi sırasında bir alt yazı geçeceklerini ve bu suretle yaptıkları hatayı telafi edeceklerini ifade etmişlerdir.

1 - Sayın Başbakan bu dizide geçen olayla ilgili Alevi toplumunda açılan yarayı Alman Hükümeti nezdinde gündeme getirecek midir?

2 - Diyanet İşleri Başkanlığımızın yapmış olduğu basın açıklaması durumun vahametini yeterince açıklamakta mıdır?

- 3 - Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinde yurt dışında bulunan dini dernek ve cemaatlere herhangi bir yardım yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise miktarı nedir?
- 4 - Yurt dışında bulunan Alevi Dernek veya Federasyonlara yardım yapılmakta mıdır?
- 5 - Yurt dışındaki dini dernek ve cemaatlerin üyeleri arasında televizyon ve sinema yapımcıları, senarist veya senaryo danışmanları var mıdır? Varsa yaptıkları programların isimleri nelerdir?
- 6 - Adı geçen televizyon kanalının " Alevilere karşı var olan ön yargılar" diyerek kast edilen şeyler nelerdir?
- 7 - Danimarka'da bir gazetede yayınlanan bir karikatüre gösterilen haklı tepkiyi, bu dizide rencide edilen aleviler içinde gösterecek misiniz?
- 8 - Geçen dönem Başbakan Yardımcınız olan Sayın Abdülatif ŞENER bir açıklamasında " hepimiz Aleviyiz" diyerek bir açıklama yapmışlardı. Adı geçen davranış böylece sizinde "alınmanızı gerektiren bir hal" almış mıdır?
- 9 - Televizyon kanalının bahsettiği " Alevilere karşı olan önyargı" deyiminin kaynağı neresi olabilir?
- 10 - Resmi dini Hıristiyanlık olan Almanya'da, Anadolu Alevilerinin böyle aşağılanmasına ilişkin önyargıların oluşturulmasına hangi kurumlar "bilgi kaynaklığı" yapmış olabilir?
- 11 - Alevi toplumu hakkındaki önyargıların giderilmesi için neler yapmayı düşünüyorsunuz?
- 12 - Sayın Başbakanın gündeme getirmiş olduğu Alevi Açılımı ile ilgili Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.009/031/94

28/1 /2008

Konu : Soru Önergisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 14.01.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2644 sayılı yazı.
b) 25.01.2008 tarih ve B.02.1.DİB.0.61-610-141 sayılı yazı.

Bakanlığımıza intikal eden Kahramanmaraş Milletvekili Durdu ÖZBOLAT tarafından cevaplandırılması istenen 7/1371 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığından alınan ilgi (b) cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU
Devlet Bakanı

Ek: İlgi (b) yazı ve eki

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı: B.02.1.DİB.0.61.610-

Konu: Soru önergesi

25.01.2008

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 16/01/2008 tarihli ve B.02.0.009/031/94 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde gönderilen, Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat'a ait 16/01/2008 tarihli ve 7/1371 sayılı soru önergesine Başkanlığımızca verilen cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerincе saygılarımla arz ederim.

EK: 1-Cevap

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyanet İşleri Başkanı

TC.

TBMM

YAZILI SORULARA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

Önergeyi veren Milletvekili	: Durdu ÖZBOLAT Kahramanmaraş M.V.
Önergenin Konusu	: Alman TV Kanalı ARD'nin Aleviler hakkındaki olumsuz yayını
Önerge Esas No	: 7/1371

SORULAR

Alman Televizyon kanalı ARD ve ona bağlı NDR kanalında yayınlanan "Tatort-Wem Ehre Gebührt" (Namusuma layık olmak) adlı polisiye dizi filmde Alevileri " ensest " ilişkiler kuran bir toplum olarak gösterilmiştir. Bu ilişki sonucunda enistesine sığınan genç bir kız enistesinin yönlendirilmesi ve etkisiyle türban takarak huzura ermiş gibi gösterilmiştir. Almanya'daki Alevi toplumunun tepkisi üzerine adı geçen televizyon kanalı yaptığı açıklamada "Amacımız Alevilere karşı var olan ön yargıları güçlendirmek değildir."diyerek filmin gösterimi sırasında bir alt yazı geçeceklerini ve bu suretle yapıları hatayı telafi edeceklerini ifade etmişlerdir.

1- Sayın Başbakan bu dizide geçen olayla ilgili Alevi toplumunda açılan yarayı; Alman Hükümeti nezdinde gündeme getirecek midir?

2- Diyanet İşleri Başkanlığımızın yapmış olduğu basın açıklaması durumun vahametini yeterince açıklamakta mıdır?

3- Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinde yurt dışında bulunan dini dernek ve cemaatlere herhangi bir yardım yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise miktarı nedir?

4- Yurt dışında bulunan Alevi dernek veya Federasyonlara yardım yapılmakta mıdır?

5- Yurt dışındaki dini dernek ve cemaatlerin üyeleri arasında televizyon ve sinema yapımcıları, senarist veya senaryo danışmanları var mıdır? Varsa yaptıkları programların isimleri nelerdir?

6- Adı geçen televizyon kanalının " Alevilere karşı var olan önyargılar" diyerek kastedilen şeyler nelerdir?

7- Danimarka'da bir gazetede yayınlanan bir karikatüre gösterilen haklı tepkiyi, bu dizide rencide edilen Aleviler içinde gösterecek misiniz?

8- Geçen dönem Başbakan Yardımcımız olan Sayın Abdullahi ŞENER bir açıklamasında " hepimiz Aleviyiz" diyerek bir açıklama yapmışlardı. Adı geçen davranış böylece sizinde "almımanızı gerektiren bir hal" almış mıdır?

9- Televizyon kanalının bahsettiği " Alevilere karşı olan önyargı" deyiminin kaynağı neresi olabilir?

10- Resmi dini Hıristiyanlık olan Almanya'da, Anadolu Alevilerinin böyle aşağılanmasına ilişkin önyargıların oluşturulmasına hangi kurumlar "bilgi kaynaklığı" yapmış olabilir?

11- Alevi toplumu hakkındaki önyargıların giderilmesi için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

12- Sayın Başbakan'ın gündeme getirmiş olduğu "Alevi açılımı" ile ilgili Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?

CEVAPLAR
(7/1571)

3- Diyanet İşleri Başkanlığının, Kuzey Almanya Televizyon ve Radyo Kurumu NDR tarafından hazırlanan ve Alman 1. Televizyon kanalı ARD'de yayınlanan dizi ile ilgili olarak yaptığı basın açıklaması ilişikte olup, Başkanlık, İslam geleneğinin önemli bir parçası ve zenginliği olan Aleviliği itham edici bazı sahnelerin yer aldığı söz konusu diziden kurum olarak büyük bir rahatsızlık duyduğunu kamuoyuyla paylaşmış, bu tür yayınları, bizi bölmeye ve ayırtarmaya çalışan kişilerin bir girişimi olarak değerlendirdiğini belirterek bu tavrı nefretle kınamış ve söz konusu yayına hemen son verilmesi ve başta Alevi kardeşlerimiz olmak üzere bütün Müslümanlardan özür dilemesi gerektiğini belirtmiştir.

3, 4- Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinden yurt dışında bulunan hiçbir dini cemaat ve cemaate, aynı şekilde yurt dışında bulunan Alevi Cemaat ve Federasyonlara doğrudan yardım yapılmamaktadır. Bununla birlikte Başkanlığımız, Cem Vakfı Avrupa Koordinatörlüğü'nün Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile yaptığı talepler doğrultusunda 2007 yılı Muharrem ayında Alevi vatandaşlarımızdan oluşan 6 kişilik uzman bir grubu Almanya'daki Alevi toplumumuza hizmet vermek amacıyla görevlendirmiştir. Bu yıl da Cem Vakfı Avrupa Koordinatörlüğü'nün, aynı yöndeki talepleri doğrultusunda Berlin Din Hizmetleri Müşavirliğimizin bilgisi dahilinde gerçekleştirilecek dini bilgilendirme toplantılarına katılmak üzere 10 Ocak-11 Şubat 2008 tarihleri arasında Almanya, Danimarka, İsviçre, Hollanda, Avusturya ve Belçika'da, yine Alevi vatandaşlarımızdan oluşan 13 uzman rehber görevlendirilmiş ve bunların gidiş-dönüş yol masrafları dahil her türlü masrafları karşılanmıştır.

7- Diyanet İşleri Başkanlığı, Ban'da İslâm'ın ortak değerlerini, Müslümanları veya toplumsal birlik ve huzurumuzu hedef alan bir girişim olduğunda gerekli açıklamaları yapmakta, gerekli tepkiyi koymaktadır.

11- Bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve mültece dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getiren Diyanet İşleri Başkanlığı, Alevilikle alakalı olarak öncelikle personelinin Alevilik hakkında sağlıklı bilgilendirmelerini sağlamak için hizmetçi seminerler yapmakta, diğer taraftan hutbe, vaaz, panel, konferans, sempozyum vb. etkinlikler, ayrıca bu alanda yayımladığı eserlerle halkımızın Alevilik hakkında doğru bilgilenebilmesine, toplumdaki bu konuda varsa yanlış bilgilerin ve ön yargıların giderilmesine gayret etmektedir. Aynı zamanda konuyla alakalı müstakil kitaplar yayınlanarak halkımızın da sağlıklı bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Nitekim, başta görevlilerimiz olmak üzere bütün vatandaşlarımızın, Aleviliği kendi geleneksel kaynaklarından doğru şekilde tanımasını sağlamak üzere Alevi-Bektaşî Klasiklerinin orijinal metinlerine sadık kalınarak transkripsiyon ve tercümesiyle birlikte yayınlanmasına karar verilmiş ve yirmiye yakın eserden oluşacak bu seriden bugüne kadar 7 klasik eser yayınlanmıştır.

12- Diyanet İşleri Başkanlığı toplumumuzda barış, karşılıklı saygı ve sevgiyi güçlendirmek için her adım ve açılımı kimden gelirse gelsin olumlu bulmaktadır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Sayı : 217
Konu :

26.12.2007

BASIN AÇIKLAMASI

Kuzey Almanya Televizyon ve Radyo Kurumu NDR tarafından hazırlanan ve Alman 1. Televizyon kanalı ARD'de yayınlanan bir dizide İslam geleneğinin önemli bir parçası ve zenginliği olan Alevîliği itham edici bazı sahnelerin yer alması ve buna vatandaş ve soydaşlarımız tarafından gösterilen haklı tepkiler üzerine aşağıdaki açıklamanın yapılmasına lüzum görülmüştür:

Her alanda olduğu gibi basın-yayın ve sanat alanlarında da özgürlüğün çağımızın önemli bir kazanımı olduğu muhakkaktır. Ancak hiçbir özgürlük, başka din ve kültürleri aşağılama, doğrudan, dolaylı veya ima yoluyla da olsa böhân ve iftirada bulunma hak ve salahiyetini hiç kimseye veremez. Binaenaleyh söz konusu dizide yer alan çirkin ima ve ithamlar taşıyan sahneler İslâm dinine, aâle yapısına, milletimizin en önemli ortak değerleri olan ahlâk değerlerine son derece bağlı Alevî geleneğine mensup bütün vatandaş ve soydaşlarımızı ve bütün milletimizi üzmüştür. Bizim asırlardır sürdürdüğümüz İslâm'ın içindeki kültür zenginliğimiz, hoşgörümüz ve buna dayalı iç huzurumuz ve birlikteliğimiz en büyük gücümüz olup bunu bir zaaf olarak görüp bizi bölmeye ve ayırtmaya bir vesile kılmak isteyen bu tür girişimleri ve tavrı nefretle kınıyor, söz konusu yayına hemen son verilmesi ve başta alevî kardeşlerimiz olmak üzere bütün Müslümanlardan özür dilenmesi gerektiğini bildiriyoruz.

Bu vesileyle, herkesi, özellikle de gösterdikleri haklı tepkinin en doğal insanî ve demokratik hak olduğu vurgusu ile Almanya'da yaşayan Alevî geleneğine mensup kardeşlerimizi öz kütürlerinde var olan iddai ve sükûnete davet ediyor, tepkilerinde bu kültürün temel öğretilerine aykırı herhangi bir davranışta bulunmayacaklarına olan güvenimizi ifade etmek istiyoruz.

Kamuyuona saygıyla duyurulur.

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

3.- İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Başbakanın açtığı ve Başbakana karşı açılan tazminat davalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in cevabı (7/1460)
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali Şahin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

1. 58, 59 ve 60. hükümetler döneminde Başbakan Tayyip Erdoğan, kimler hakkında tazminat davası açmıştır?
2. Bu davaların konusu nedir? Hangi davalardan kimlere karşın ne tutarda tazminat talebinde bulunmuş, ne kadar tazminat kazanmıştır?
3. 58, 59 ve 60. hükümetler döneminde Başbakan Tayyip Erdoğan hakkında, kimler tazminat davası açmıştır?
4. Bu davaların konusu nedir? Hangi davalarda kimler Başbakan Tayyip Erdoğan'dan ne tutarda tazminat talebinde bulunmuş, ne kadar tazminat kazanmıştır?
5. Açılan davalar arasında milletvekili dokunulmazlığı nedeniyle görüşülemeyip, TBMM'ye gönderilen dava dosyası var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
24.1.2008

27.01/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 14/01/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1460-2793/6169 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1460 Esas No.lu soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

EK:
Soru önergesi cevabı

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

Sayın Kemal KILIÇDAROĞLU
İstanbul Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1460 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Anayasanın 98. maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biri olan "soru"nun, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu; aynı maddenin son fıkrasında da soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemlerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü;

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün;

"Soru" kenar başlıklı 96. maddesinde "soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Hükümet adına sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında "bilgi istemek"ten ibaret olduğunun belirtildiği;

"Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de; başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlanmaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru önergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağına hükme bağladığı;

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün yukarıda belirtilen hükümleri karşısında, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içeren önergede yer alan sorulara cevap verilmesi yasal olarak mümkün görülmemiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM: 23 YASAMA YILI: 2

56 NCI BİRLEŞİM
30 OCAK 2008 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

KISIMLAR

1 BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 SEÇİM

4 OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 GENEL GÖRÜŞME ve MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 SÖZLÜ SORULAR

8 KANUN TASARI ve TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, "Sunuşlar" ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.10.2007 tarihli 3 üncü birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun; 30.1.2008 Çarşamba günkü birleşiminde söz soruların görüşülmemesi, 30.1.2008 Çarşamba ve 31.1.2008 Perşembe günkü birleşimlerinde 14.00-20.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi,

90 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ilâ 22 nci maddelerden, ikinci bölümünün iki geçici madde dahil olmak üzere 23 ilâ 49 uncu maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 29.1.2008 tarihli 55 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

30.1.2008 Çarşamba - Saat: 10.30

* Millî Savunma Komisyonu

30.1.2008 Çarşamba - Saat: 10.30

* İçişleri Komisyonu

30.1.2008 Çarşamba - Saat: 13.00

* Anayasa Komisyonu

31.1.2008 Perşembe - Saat: 10.30

* Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

31.1.2008 Perşembe - Saat: 14.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

56 NCI BİRLEŞİM

30 OCAK 2008 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/490) (S. Sayısı: 97) (Dağıtma tarihi: 22.1.2008)
2. X - 9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24) (S. Sayısı: 98) (Dağıtma tarihi: 28.1.2008)
3. - Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ve Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ın; Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/65) (S. Sayısı: 72) (Dağıtma tarihi: 6.12.2007)
4. X - Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/483) (S. Sayısı: 95) (Dağıtma tarihi: 21.1.2008)
5. - Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/478) (S. Sayısı: 93) (Dağıtma tarihi: 14.1.2008)
6. - Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun ile Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/480) (S. Sayısı: 94) (Dağıtma tarihi: 17.1.2008)
7. X - Türk Vatandaşlığı Kanunu Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/458) (S. Sayısı: 90) (Dağıtma tarihi: 10.1.2008) (**)
8. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/278) (S. Sayısı: 19) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007)
9. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İkili İş Birliği Süresince Mübadele Edilen veya Oluşturulan Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzemelerin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı: 21) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007)
10. X - Türkiye Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile Romanya KOBİ'ler ve Kooperatifler Ulusal Kurumu Arasındaki Mutabakat ve İşbirliği Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı: 18) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007)
11. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/281) (S. Sayısı: 20) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007)
12. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadi Kalkınma İşbirliği Fonu Kredilerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/288) (S. Sayısı: 22) (Dağıtma tarihi: 10.10.2007)
13. X - Asya Karayolları Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/293) (S. Sayısı: 23) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)
14. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/301) (S. Sayısı: 24) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)
15. X - Uluslararası Karayolu Yolcu ve Eşya Taşımacılığına İlişkin Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı: 26) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

16. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı: 27) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)

17. X - Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/327) (S. Sayısı: 28) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)

18. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/328) (S. Sayısı: 29) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)

19. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/340) (S. Sayısı: 30) (Dağıtma tarihi: 11.10.2007)

20. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/269) (S. Sayısı: 36) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

21. X - Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/284) (S. Sayısı: 38) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

22. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/287) (S. Sayısı: 39) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

23. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/292) (S. Sayısı: 40) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

24. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/297) (S. Sayısı: 41) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

25. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/298) (S. Sayısı: 42) (Dağıtma tarihi: 17.10.2007)

26. - Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/435) (S. Sayısı: 48) (Dağıtma tarihi: 8.11.2007)

27. - Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/430, 1/432) (S. Sayısı: 53) (Dağıtma tarihi: 8.11.2007)

28. X - Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı: 59) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

29. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Terörizm, Organize Suçlar, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Bunların Katkı Maddeleri ve Benzerlerinin Kaçakçılığı ve Diğer Tiplerdeki Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/309) (S. Sayısı: 60) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

30. X - Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/338) (S. Sayısı: 61) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

31. X - Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/339) (S. Sayısı: 62) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

32. X - Güneydoğu Avrupa Sivil-Asker Acil Durum Planlama Konseyi Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/300) (S. Sayısı: 66) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

33. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İki Taraflı Askeri Teknik İşbirliği Çerçevesinde Kullanılan ve Elde Edilen Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Karşılıklı Korunmasına İlişkin Müşterek Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/285) (S. Sayısı: 67) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

34. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı: 69) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

35. X - Türkiye Cumhuriyeti ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi Üyesi Ülkeler Arasında Ekonomik İşbirliğine İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/322) (S. Sayısı: 70) (Dağıtma tarihi: 4.12.2007)

36. X - Irak'a Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (S. Sayısı: 73) (Dağıtma tarihi: 7.12.2007)

37. X - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/412) (S. Sayısı: 76) (Dağıtma tarihi: 8.12.2007)

38. X - Uyuşturucu ve Psikoaktif Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Deniz Yoluyla Yapılan Kaçakçılıkla Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/295) (S. Sayısı: 78) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007)

39. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/299) (S. Sayısı: 79) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007)

40. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/302) (S. Sayısı: 80) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007)

41. X - Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Genel Komutanlığı ile Ukrayna İçişleri Bakanlığı İç Birlikler Ana Departmanı Arasında Güvenlik Alanında Personel Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/306) (S. Sayısı: 81) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007)

42. X - Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Arap Devletleri Ligi Genel Sekreterliği Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı: 82) (Dağıtma tarihi: 14.12.2007)

43. X - Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kaçakçılık ve Gümrük Suçları Veri Bankasının Kurulması ve İşletilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/336) (S. Sayısı: 83) (Dağıtma tarihi: 24.12.2007)

44. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/443) (S. Sayısı: 84) (Dağıtma tarihi: 24.12.2007)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

45. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/447) (S. Sayısı: 85) (Dağıtma tarihi: 24.12.2007)

46. - Malatya Milletvekili Mahmut Mücahit Fındıklı ve 7 Milletvekilinin; Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; 24.06.2006 Tarih ve 5522 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/103, 2/104) (S. Sayısı: 86) (Dağıtma tarihi: 27.12.2007)

47. X - Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşmeye Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/379) (S. Sayısı: 87) (Dağıtma tarihi: 3.12.2008)

48. X - Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/277) (S. Sayısı: 88) (Dağıtma tarihi: 4.1.2008)

49. - Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/8) (S. Sayısı: 89) (Dağıtma tarihi: 4.1.2008)

50. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/451) (S. Sayısı: 91) (Dağıtma tarihi: 10.1.2008)

51. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 20 Milletvekilinin; Muhtar Ödeneklerinin Artırılmasına ve Sosyal Güvenliklerine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/42) (S. Sayısı: 92) (Dağıtma tarihi: 10.1.2008)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

Dönem: 23

Yasama Yılı: 2

TBMM

(S. Sayısı: 98)

9.11.2006 Tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanunu ve Anayasa'nın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/24)

Not: Kanun Başkanlıkça; tali olarak Anayasa, esas olarak da Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: B.01.0.KKB.01-18/A-10-2006-830

29/11/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.11.2006 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-12046/35237 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'na 09.11.2006 gününde kabul edilen 5555 sayılı "Vakıflar Kanunu" incelenmiştir.

1- Yasa'nın,

- 5. maddesinde,

"Yeni vakıflar; Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulur ve faaliyet gösterirler.

Yeni vakıfların kuruluşunda gayesini gerçekleştirecek asgari mal varlığı miktarı, mahkemesince belirlenir.

Yeni vakıflar, vakıf senetlerinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere Genel Müdürlüğe beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabilirler. Beyannamenin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yabancılar, Türkiye'de, hukuki ve fiili mütakabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler.",

- 12. maddesinde,

"Vakıflar; mal edinebilirler, malları üzerinde her türlü tasarrufta bulunabilirler.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait akar mallar ile hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesine, paraya çevrilmesine veya değerlendirilmesine Meclis yetkilidir.

Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıflara, başlangıçta özgülünen mal ve haklar, vakıf yönetiminin başvurusu üzerine, haklı kılan sebepler varsa, Denetim Makamının görüşü alınarak mahkeme kararı ile sonradan iktisap ettikleri mal ve hakları ise bağımsız ekspertiz kuruluşlarınca düzenlenecek rapora dayalı olarak vakıf yetkili organının kararı ile daha yararlı olanları ile değiştirilebilir veya paraya çevrilebilir.

Vakıf yöneticileri, iktisap ettikleri veya değiştirdikleri taşınmaz malları tapuya tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirirler.

Kurucularının çoğunluğu yabancı uyruklu olan vakıfların, taşınmaz mal edinmeleri hakkında, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi uygulanır.",

- 16. maddesinde,

"Mazbut vakıflara ait hayrat taşınmazlara, Genel Müdürlük tarafından öncelikle vakfiyeleri doğrultusunda işlev verilir. Genel Müdürlükçe değerlendirilemeyen veya işlev verilemeyen hayrat taşınmazlar; fiilen asli niteliğine uygun olarak kullanılıncaya kadar kiraya verilebilir.

Bu hayrat taşınmazlar; Genel Müdürlükçe işlev verilmek amacıyla, vakfiyesinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğün denetiminde onarım ve restorasyon karşılığı kamu kurum ve kuruluşlarına, benzer amaçlı vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere tahsis edilebilir.

Mülhak vakfa ait hayrat taşınmazın tahsisinde Genel Müdürlük görüşü alınır.

Tahsis edilen taşınmaz; ticari bir faaliyette kullanılamaz, tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmaz, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edilir.

Cemaat vakıflarına ait, kısmen veya tamamen hayrat olarak kullanılmayan taşınmazlar, vakıf yönetiminin talebi halinde Meclis kararıyla; aynı cemaate ait başka bir vakfa tahsis edilebilir veya vakfın akarına dönüştürülebilir.",

- 25. maddesinde,

"Vakıflar; vakıf senetlerinde yer almak kaydıyla, amaç veya faaliyetleri doğrultusunda, uluslararası faaliyet ve işbirliğinde bulunabilirler, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilirler, üst kuruluşlar kurabilirler ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabilirler.

Vakıflar; yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilirler, yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabilirler. Nakdi yardımların yurt dışından alınması veya yurt dışına yapılması banka aracılığı ile olur ve sonuç Genel Müdürlüğe bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği yönetmelikle düzenlenir.",

- 26. maddesinde,

"Vakıflar; amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir temin etmek amacıyla, Genel Müdürlüğe bilgi vermek şartıyla iktisadi işletme ve şirket kurabilir, kurulmuş şirketlere ortak olabilirler.

Genel Müdürlük; Bakanlar Kurulu kararıyla Genel Müdürlük ve mazbut vakıfların gelirleri ve akar malları ile iktisadi işletme veya şirket kurmaya yetkilidir. Şirket hisseleri ve hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesi, paraya çevrilmesi, değerlendirilmesi ve bunlara bağlı her türlü hakkın kullanılması ile ortaklık paylarına bağlı hakların kullanılması Genel Müdürlük tarafından yürütülür.", düzenlemelerine yer verilmiştir.

Yasa'nın 2. maddesinde, bu Yasa'nın, mazbut, mülhak ve yeni vakıflar ile cemaat ve esnaf vakıflarını kapsadığı belirtildikten ve 3. maddesinde bu vakıfların ayrı ayrı tanımları yapıldıktan sonra, yukarıda yer verilen maddeleri ile,

- Yeni vakıfların, vakıf senedindeki amaçları gerçekleştirmek üzere, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunmak koşuluyla şube ve temsilcilik açabilmesi,

- Vakıfların yeni taşınmaz mal edinebilmesi,

- Mülhak vakıfların hayrat niteliğindeki taşınmazlarının özgülenebilmesi,

- Cemaat vakıflarına ilişkin, kısmen ya da tümüyle hayrat olarak kullanılmayan taşınmazların, vakıf yönetiminin istemi üzerine Vakıflar Meclisi kararıyla, aynı cemaate ilişkin başka bir vakfa özgülenebilmesi ya da vakfın akarına dönüştürülebilmesi,

- Vakıfların, yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilmesi; yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardım yapabilmesi,

- Vakıfların, amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir sağlamak için, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bilgi vermek koşuluyla iktisadi işletme ve şirket kurabilmesi ya da kurulmuş şirketlere ortak olabilmesi,

olanaklı kılınmıştır.

Türk Medeni Yasası'nın,

- 101. maddesinde, vakıfların, gerçek ya da tüzelkişilerin yeterli mal ve hakları belli ve sürekli bir amaca özgüllemeleriyle oluşan, tüzelkişiliğe sahip mal toplulukları olduğu,

Cumhuriyet'in Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasa'nın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, ulusal birliğe, ulusal çıkarlara aykırı ya da belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamayacağı,

- 102. maddesinde, vakıf kurma istencinin resmi senetle ya da ölüme bağlı işlemle açıklanacağı; vakfın, yerleşim yeri mahkemesinde tutulan sicile tescil ile tüzelkişilik kazanacağı,

- 105. maddesinde, özgülünen malların mülkiyeti ile hakların, tüzelkişiliğin kazanılmasıyla vakfa geçeceği,

- 106. maddesinde, vakfın adının, amacının, bu amaca özgülünen mal ve hakların, vakfın örgütlenme ve yönetim biçimi ile yerleşim yerinin vakıf senedinde gösterileceği,

- 109. maddesinde de, vakfın bir yönetim organının bulunmasının zorunlu olduğu; vakfedenin, gerekli gördüğü başka organları da vakıf senedinde gösterebileceği,

belirtilmiştir.

Türk Medeni Yasası'nın değinilen kurallarından hareketle, vakfı oluşturan öğeleri, mal, amaç, malın bu amaca özgülünmesi, vakıf kurma istenci ve bu istencin yetkili makamca tescili, yani geçerli bulunması olarak saymak olanaklıdır.

Mal, vakfın ortaya çıkması için gerekli ilk öğedir. İkinci olarak, vakfı kuran kişinin, anlaşılabilir açıklıkta, sürekli ve gerçekleştirilmesi olanaklı bir amacı serbestçe belirlemesi gerekir. Ancak, bu amaç Yasa'da belirtilen koşullara uygun olmalıdır. Üçüncüsü, kişi belirlediği bu amaca hizmet edecek nitelikte ve yeterlilikte olan malını, bir tüzelkişilik oluşturmak amacıyla ayırmalı, yani bu malı belirlediği amaca özgülmemelidir. Son olarak da, kişinin vakıf tüzelkişiliğini kurma istenci yasanın öngördüğü biçimde açıklanmalı ve amacının yasanın öngördüğü yöntem ve koşullara uygun olduğu tescil edilmelidir.

Görüldüğü gibi, vakıf tüzelkişiliğinin oluşması, vakfeden yönünden mülkiyet, örgütlenme ve işletme hakkının kullanılmasıyla doğrudan ilgilidir. Bu ilgi, kişinin vakfettiği mal üzerindeki mülkiyet hakkından, sınırsız ve tam tasarruf yetkisinden, yine kendisinin istenciyile belirlediği koşullarda vazgeçilmesini gerektirmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar, Medeni Yasa'dan önce kurulmuş ve 2762 sayılı Yasa'yla korunan eski vakıflar için de geçerlidir. Çünkü, bu vakıflarda da vakfın statüsü, vakfeden tarafından düzenlenmiştir.

Vakfiye ya da vakıf senedi, vakfın kurucu belgesidir. Bu belge, vakfın konusuna, amacına ve organlarına ilişkin vakfedenin tüm istek ve istencini yansıtan düzenlemeler içerir. Vakfiye ya da vakıf senedinin düzenlemeleri birer hukuk kuralı etki, değer ve gücündedir. Vakıf kurma işlemi tamamlandıktan sonra bu kurallar, vakfedeni, vakfı yönetenleri, vakıftan yararlanacakları, üçüncü kişileri ve Devlet'i bağlar. Bu nedenle, kurucu istenci yansıtan vakfiye ya da vakıf senetlerini Devlet organları dahil kimse değiştiremez.

Bir özel hukuk işlemi olan vakıf kurma istencinin yasayla belirlenen yöntemine uygun olarak açıklanması sonrasında, özel hukuk tüzelkişiliği kazanan mal topluluğunun, mülkiyetine geçen mal ve haklar üzerindeki tasarruf yetkisi, kuşkusuz Anayasa'nın mülkiyet hakkına, tüzelkişiliğin varlığını sürdürmesi de, örgütlenme özgürlüğüne ilişkin kurallarının güvencesi altındadır.

Dolayısıyla, vakıf özel hukuk tüzelkişiliğine ilişkin yasa kurallarının, vakıf kurumunun bu asli niteliğine uygun olması ve bu kurallar ile, vakfı kuranın istencine ve onun istenciyile belirlenen örgütlenme biçimine ve etkinlik alanına, Anayasa'nın mülkiyet hakkı ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin kurallarında öngörülenler dışında, karışılmaması gerekmektedir.

İncelenen Yasa'nın, vakıfları, sosyal devlet olmanın kimi gereklerini üstlenebilecek "ekonomik aktörler" olarak öngördüğü ve yukarıya alınan kuralların bu anlayış ve yaklaşımla kabul edildiği anlaşılmaktadır. Başka bir deyişle, vakıflar, sosyal ve siyasal yaşam içinde bir sivil toplum örgütü olarak öngörülmüştür.

Yalnızca hayır için topluma hizmet etme kurumları olan vakıfların, ekonomik aktör, siyasal ve sosyal bir örgütlenme modeli, demokratik kitle örgütü ya da sivil toplum örgütü olarak nitelendirilmesine olanak bulunmamaktadır. Bu nedenle, yasakoyucunun incelenen Yasa'da ortaya koyduğu yaklaşımla oluşturulan yapılanmanın "vakıf" niteliği taşımayacağı açıktır.

Yasa'yla, tüzelkişiliği oluşturan kurucu istence bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlamıyla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımadığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nitelendirilmesine olanak kalmayacaktır.

Oysa, yasakoyucu, vakfiye ya da vakıf senedinde kural olup olmadığını aramaksızın, incelenen Yasa'nın,

- 5. maddesinin üçüncü fıkrasında, yeni vakıfların, vakıf senedinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bildirimde bulunmak koşuluyla şube ve temsilcilik açabilmesini,

- 12. maddesinin birinci fıkrasında, vakıfların mal edinebilmesini ve malları üzerinde her türlü işlemlerde bulunabilmesini,

- 16. maddesinin,

• Üçüncü fıkrasında, mülhak vakfa ilişkin hayrat taşınmazın özgülenebilmesini,

• Son fıkrasında, cemaat vakıflarına ilişkin, kısmen ya da tümüyle hayrat olarak kullanılmayan taşınmazların, vakıf yönetiminin istemi üzerine Vakıflar Meclisi kararıyla, aynı cemaate ilişkin başka bir vakfa özgülenebilmesi ya da vakfın akarına dönüştürülebilmesini,

- 25. maddesinin ikinci fıkrasında, vakıfların, yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilmesini; yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabilmesini,

- 26. maddesinin birinci fıkrasında, vakıfların, amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir sağlamak amacıyla, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bilgi vermek koşuluyla iktisadi işletme ve şirket kurabilmesini, kurulmuş şirketlere ortak olabileceğini,

olanaklı kılmıştır.

Yasakoyucunun, yukarıda belirtilen yaklaşımının tersine, vakıf özel hukuk tüzelkişiliği niteliğinin gereği olarak, incelenen Yasa'da, vakfiye ya da vakıf senedini gözeterek kimi düzenlemeler yaptığı da görülmektedir. Gerçekten, incelenen Yasa'nın,

- 8. maddesinde, yeni vakıfların organlarının tamamlanmasının öncelikle vakıf senedindeki kurallara göre yapılması öngörülmüş,

- 14. maddesinde, eski vakıfların vakfiyelerindeki koşulların yerine getirilmesine eylemli olarak ya da hukuken olanak kalmaması durumunda, Vakıflar Meclisi'nce bu koşulların değiştirilmesi, vakfedenin istencine aykırı olmaması koşuluna bağlanmış,

- 25. maddesinin birinci fıkrasında, vakıfların amaç ya da etkinlikleri doğrultusunda uluslararası etkinlik ve işbirliğinde bulunabilmesi, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilmesi, üst kuruluş kurabilmesi ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabileceği, bu konuların vakıf senedinde yer alması koşuluna bağlı kılınmış,

- 27. maddesinde, sona eren yeni vakıfların tasfiyesinden arta kalan mal ve haklar üzerinde öncelikle vakıf senedine göre işlem yapılması öngörülmüştür.

Sonuç olarak Yasa'nın,

- Vakıfların,

• Yurt içinden ve yurtdışından bağış ve yardım alabilmesini ya da yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere bağış ve yardım yapabileceğini,

• Yeni taşınmaz mal edinebilmesini,

• İktisadi işletme ve şirket kurabilmesini ya da kurulmuş şirketlere ortak olabileceğini,

- Yeni vakıfların yurt içinde şube ve temsilcilik açabilmesini,

- Mülhak vakıfların hayrat niteliğindeki taşınmazlarını özgüleyebilmelerini,

- Cemaat vakıflarının, kısmen ya da tümüyle hayrat olarak kullanılmayan taşınmazlarının, vakıf yönetiminin istemi üzerine Vakıflar Meclisi kararıyla, aynı cemaate ilişkin başka bir vakfa özgülenebilmesi ya da vakfın akarına dönüştürülebilmesini,

vakfiyelerinde ya da vakıf senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan 5. maddesinin üçüncü fıkrası, 12. maddesi, 16. maddesinin üçüncü ve son fıkraları, 25. maddesinin ikinci fıkrası ve 26. maddesi; hukukun genel ilkeleriyle, Anayasa'nın 2. maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasa'nın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 ve 35. maddelerindeki kurullarla bağdaşmamaktadır.

2-Yasa'nın,

-12. maddesinde,

"Vakıflar; mal edinebilirler, malları üzerinde her türlü tasarrufta bulunabilirler.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait akar mallar ile hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesine, paraya çevrilmesine veya değerlendirilmesine Meclis yetkilidir.

Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıflara, başlangıçta özgülenen mal ve haklar, vakıf yönetiminin başvurusu üzerine, haklı kılan sebepler varsa, Denetim Makamının görüşü alınarak mahkeme kararı ile sonradan iktisap ettikleri mal ve hakları ise bağımsız ekspertiz kuruluşlarınca düzenlenecek rapora dayalı olarak vakıf yetkili organının kararı ile daha yararlı olanları ile değiştirilebilir veya paraya çevrilebilir.

Vakıf yöneticileri, iktisap ettikleri veya değiştirdikleri taşınmaz malları tapuya tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirirler.

Kurucularının çoğunluğu yabancı uyruklu olan vakıfların, taşınmaz mal edinmeleri hakkında, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi uygulanır.",

- 14. maddesinde,

"Vakıfların, vakfiyelerindeki şartların yerine getirilmesine fiilen veya hukuken imkan kalması halinde; vakfedenin iradesine aykırı olmamak kaydıyla mazbut vakıflarda Genel Müdürlüğün; mülhak, cemaat ve esnaf vakıflarında, vakıf yöneticilerinin teklifi üzerine bu şartları değiştirmeye; hayır şartlarındaki parasal değerleri güncel vakıf gelirlerine uyarlamaya Meclis yetkilidir.",

- 16. maddesinde,

"Mazbut vakıflara ait hayrat taşınmazlara, Genel Müdürlük tarafından öncelikle vakfiyeleri doğrultusunda işlev verilir. Genel Müdürlükçe değerlendirilemeyen veya işlev verilemeyen hayrat taşınmazlar; fiilen asli niteliğine uygun olarak kullanılıncaya kadar kiraya verilebilir.

Bu hayrat taşınmazlar; Genel Müdürlükçe işlev verilmek amacıyla, vakfiyesinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğün denetiminde onarım ve restorasyon karşılığı kamu kurum ve kuruluşlarına, benzer amaçlı vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere tahsis edilebilir.

Mülhak vakfa ait hayrat taşınmazın tahsisinde Genel Müdürlük görüşü alınır.

Tahsis edilen taşınmaz; ticari bir faaliyette kullanılamaz, tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmaz, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edilir.

Cemaat vakıflarına ait, kısmen veya tamamen hayrat olarak kullanılmayan taşınmazlar, vakıf yönetiminin talebi halinde Meclis kararıyla; aynı cemaate ait başka bir vakfa tahsis edilebilir veya vakfın akarına dönüştürülebilir.”,

- 25. maddesinde,

"Vakıflar; vakıf senetlerinde yer almak kaydıyla, amaç veya faaliyetleri doğrultusunda, uluslararası faaliyet ve işbirliğinde bulunabilirler, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilirler, üst kuruluşlar kurabilirler ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabilirler.

Vakıflar; yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilirler, yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabilirler. Nakdi yardımların yurt dışından alınması veya yurt dışına yapılması banka aracılığı ile olur ve sonuç Genel Müdürlüğe bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği yönetmelikle düzenlenir.”,

- 26. maddesinde,

"Vakıflar; amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir temin etmek amacıyla, Genel Müdürlüğe bilgi vermek şartıyla iktisadi işletme ve şirket kurabilir, kurulmuş şirketlere ortak olabilirler.

Genel Müdürlük; Bakanlar Kurulu kararıyla Genel Müdürlük ve mazbut vakıfların gelirleri ve akar malları ile iktisadi işletme veya şirket kurmaya yetkilidir. Şirket hisseleri ve hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesi, paraya çevrilmesi, değerlendirilmesi ve bunlara bağlı her türlü hakkın kullanılması ile ortaklık paylarına bağlı hakların kullanılması Genel Müdürlük tarafından yürütülür.”,

düzenlemelerine yer verilmiştir.

Yasa'nın 3. maddesinde, bu Yasa'da geçen "vakıflar" sözcüğünün, mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfların tümünü kapsadığı belirtilmiş; yukarıya metni alınan madde düzenlemelerinde de, vakıflar bağlamında cemaat (azınlık) vakıflarıyla ilgili esaslı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin öncelikle Lozan Antlaşması yönünden incelenmesi gerekmektedir. Çünkü, cemaat (azınlık) vakıflarının varlıkları Lozan Antlaşması'na dayanmaktadır.

Lozan Antlaşması, Türkiye Devleti'nin uluslararası düzlemde hukuksal ve siyasi kuruluş belgesidir. Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulusal And sınırları içinde, özgür ve bağımsız bir devlet olarak varlığı tanınmış ve Türkiye Cumhuriyeti dünya uluslar ailesine bağımsız bir devlet olarak kabul edilmiştir.

Dolayısıyla, Lozan Antlaşması, Cumhuriyet dönemi hukuk sisteminin temelini oluşturmaktadır. Bu niteliği nedeniyle, Antlaşma kuralları "anayasal değer"dir.

Nitekim, Anayasa Mahkemesi, Lozan Antlaşması'nda yer alan "karşılıklı işlem" ilkesini, "anayasal değer" kabul ederek "anayasallık bloku"na katmış ve denetiminde ölçü norm olarak kullanmıştır.

Bu nedenle, yasakoyucunun, kabul ettiği yasalarda Lozan Antlaşması kurallarını gözönünde bulundurması hukuksal gerekliliktir.

Lozan Antlaşması'nın, "Akaliyetlerin Himayesi" başlıklı Üçüncü Faslında yer alan 37-45. maddelerinde, azınlık olarak nitelendirilen "gayrimüslim Türk tebaa"nın kimi bireysel haklarının yanı sıra, kolektif/grup haklarının korunması da düzenlenmiştir.

Antlaşma'nun, 37. maddesiyle, Türkiye, bu fasılda yer alan kuralların temel yasalar olarak tanınmasını, hiçbir yasanın, yönetmeliğin, tüzüğün ve resmi işlemin bu kurallara aykırı ya da çelişir olmamasını ve bu kurallardan üstün sayılmamasını yükümlenmiştir.

Antlaşma'nun,

- 39. maddesinin birinci fıkrasında, Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türk yurttaşlarının Müslümanların yararlandıkları aynı yurttaşlık haklarıyla siyasal haklardan yararlanacağı,

- 42. maddesinin son fıkrasında, Türkiye Hükümeti'nin, söz konusu azınlıklara ilişkin kiliselere, havralara, mezarlıklara ve öteki din kurumlarına tam koruma sağlamayı yükümlendiği, bu azınlıkların Türkiye'deki vakıflarına, din ve hayır işleri kurumlarına her türlü kolaylığı ve izni sağlayacağı, ayrıca, Türkiye Hükümeti'nin yeniden din ve hayır kurumları kurulması için bu nitelikteki öteki özel kurumlara sağlanmış kolaylıklardan hiçbirini esirgemeyeceği,

- 45. maddesinde de, "ahdi karşılıklılık" kuralı getirilerek, bu fasıldaki kurullarla Türkiye'nin Müslüman olmayan azınlıklara tanımış olduğu hakların, Yunanistan tarafından da kendi ülkesinde bulunan Müslüman azınlığa tanınacağı,

belirtilmiştir.

İncelenen Yasa'yla cemaat vakıflarına ilişkin olarak getirilen en önemli değişiklik, bunların mülhak vakıf statüsünden uzaklaştırılarak, Türk Medeni Yasası'na göre kurulan yeni vakıflara yakınlaştırılmasıdır.

Nitekim, Yasa'nın 5. maddesinin dördüncü fıkrasında, esnaf vakıflarının mülhak vakıflara ilişkin kurallara bağlı olduğunun belirtilmesine karşılık, cemaat vakıflarına ilişkin benzer bir düzenleme yapılmamıştır.

Yasa'nın ilgili diğer kurullarında da, mazbut, mülhak ve yeni vakıflardan ayrı olarak cemaat vakıflarından söz edilmektedir. Hatta, Yasa'nın 41. maddesiyle, cemaat vakıflarının, mülhak vakıflardan ayrı olarak, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün en üst karar organı olan Vakıflar Meclisi'ne bir asıl ve bir yedek üye seçmesi esası getirilmiştir.

Dolayısıyla, yasakoyucunun cemaat vakıflarını eski vakıflar arasında ayrı bir tür olarak nitelendirdiği açıkça ortadadır.

Bunun sonucunda, Türk Devrimi'nin tasfiye ettiği "Şer-i Hukuk" düzeni içinde kurulmuş eski vakıfların tasfiyesini amaçlayan yaklaşımın ve bu yaklaşımın gereği olarak tüm eski vakıflar üzerinde Vakıflar Genel Müdürlüğü aracılığıyla kurulan oldukça sıkı izin ve denetim sisteminin, neredeyse tümüyle ortadan kaldırıldığı görülmektedir.

Bu bağlamda, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün, 2762 sayılı Yasa'yla cemaat vakıfları üzerindeki sıkı denetimi kaldırılmakta, eski vakıf olmalarına karşın, bu vakıfların, mazbut vakıflar arasına alınmasının önü kesilmektedir. Çünkü, Yasa'nın 7. maddesinin birinci fıkrasına göre, on yıl süreyle yönetici atanamayan ya da yönetim organı oluşturulamayan mülhak vakıflar, ancak mahkeme kararıyla mazbut vakıflar arasına alınabilmekte, cemaat vakıfları mülhak vakıflar arasından çıkartıldığından bu vakıfların yargı kararıyla da mazbut vakfa dönüştürülmesi engellenmiş olmaktadır.

İncelenen Yasa'yla, cemaat vakıflarının, mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine de olanak sağlanmaktadır.

Nitekim, incelenen Yasa'nın;

- 12. maddesiyle, sözü edilen vakıfların, dini, hayri, sosyal, eğitsel, sağlık ve kültürel alanlardaki gereksinimleriyle sınırlı olmaksızın ve herhangi bir merciden izin almaksızın mal edinme ve bunlar üzerinde tasarrufta bulunma hakkına kavuşturulduğu,

- 14. maddesiyle, yöneticilerinin istemi ve Vakıflar Meclisi'nin kararıyla vakfın amaç ve işlevinin değiştirilmesine olanak tanındığı,

- 16. maddesinin son fıkrasıyla, kısmen ya da tamamen hayrat olarak kullanılmayan cemaat vakıfları taşınmazlarının, yöneticilerinin istemi ve Vakıflar Meclisi kararıyla, aynı cemaate ilişkin başka bir vakfa tahsis edilmesine ya da vakfın akarına dönüştürülmesine olanak sağlandığı,

- 25. maddesinin ikinci fıkrasıyla, herhangi bir merciden izin almaksızın yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilmelerine, yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardım yapabilmelerinin yolunun açıldığı,

- 26. maddesiyle, herhangi bir merciden izin almaksızın, amacın gerçekleştirilmesine yardımcı olmak ve vakfa gelir sağlamak amacıyla iktisadi işletme ve şirket kurmalarına ya da kurulmuş şirketlere ortak olmalarına olanak tanındığı,

- Geçici 7. maddesiyle de, daha önce 4771 ve 4778 sayılı yasalardaki bu sınırlamalar nedeniyle mülkiyetlerine geçiremedikleri,

• 1936 Beyannamelerinde kayıtlı olup, halen tasarruflarında bulunan "nam-ı müstear" ya da "nam-ı mevhum"lar adına tapuda kayıtlı taşınmazların,

• 1936 Beyannamesinden sonra cemaat vakıflarınca satın alınmış ya da cemaat vakıflarına vasiyet edildiği ya da bağışlandığı halde, mal edinememe gerekçesiyle halen hazine ya da Genel Müdürlük ya da vasiyet edenler ya da bağışlayanlar adına tapuda kayıtlı taşınmazların,

tapu kayıtlarındaki hak ve yükümlülükleri ile birlikte, Yasa'nın yürürlüğe girdiği günden başlayarak 18 ay içinde başvurulması durumunda, Vakıflar Meclisi'nin olumlu kararından sonra, ilgili tapu sicil müdürlüklerince cemaat vakıfları adına tescillerinin yapılmasına olanak sağlandığı,

görülmektedir.

Cemaat (azınlık) vakıfları, Türkiye'de yaşayan ve Türk yurttaşı olan, Ermeni, Yahudi ve Rumlar tarafından Osmanlı Hukuk düzeni içinde kurulan, Lozan Antlaşması gereğince 2762 sayılı Vakıflar Yasası'yla tüzelkişilik kazandırılan dini ve hayri kurumlardır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, Lozan Antlaşması'nın 42. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Türk Hükümeti, söz konusu azınlıklara ait kiliselere, havralara, mezarlıklara ve öteki din kurumlarına tam bir koruma sağlamayı yükümlenir. Bu azınlıkların Türkiye'deki vakıflarına, din ve hayır işleri kurum-

larına her türlü kolaylıklar ve izinler sağlanacak ve Türk Hükümeti, yeniden din ve hayır kurumları kurulması için, bu nitelikte öteki özel kurumlara sağlanmış gerekli kolaylıklardan hiçbirini esirgemeyecektir." denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Antlaşması'yla, Osmanlı hukuk düzeninin eseri olan ve o tarihte yürürlükte bulunan "şer'i hukuk" esaslarına göre kurulan cemaat vakıflarını, belirtilen koşullarla koruma ve diğer vakıflarla eşit işleme bağlı tutma yükümlülüğü altına girmiştir.

17.02.1926 günlü, 743 sayılı "Türk Kanunu Medenisi"nin yürürlüğe girmesiyle, bu dönemden önce kurulan eski vakıfların yeni Yasa kurallarına bağlı olması uygun görülmediğinden, 19.06.1926 günlü, 864 sayılı "Kanunu Medeninın Sureti Meriyet ve Şekli Tatbiki Hakkında Kanun"un 8. maddesinde, Medeni Yasa'nın yürürlüğe girmesinden önce kurulan vakıflara ilişkin ayrı bir yasal düzenleme yapılabacağı belirtilmiş ve bu madde uyarınca 05.06.1935 günlü, 2762 sayılı Vakıflar Yasası çıkarılmıştır.

Vakıflar Yasası'yla, Türk Medeni Yasası'ndan önce eski hukuka göre kurulan vakıflara ilişkin olarak, varlıklarına ve vakfiyelerine zorunlu durumlar dışında dokunmadan, yeni ilke ve yöntemler getirilmiş, Lozan Antlaşması'nın 42. maddesinde sözü edilen azınlık vakıfları bu Yasa'nın kapsamına alınmıştır.

864 sayılı Yasayı yürürlükten kaldıran 03.12.2001 günlü, 4722 sayılı yeni "Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun"un 8. maddesinde ise, Türk Medeni Yasası'nın yürürlüğe girmesinden önce kurulan vakıflar için yürürlükte olan özel kurallar saklı tutularak yürürlükleri sürdürülmüştür.

Dolayısıyla, günümüzde, 04.10.1926 gününden önce kurulan tüm vakıflar ile cemaat vakıfları 2762 sayılı Vakıflar Yasası kurallarına bağlı olup, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından denetlenmektedir.

Vakıflar Yasası'nın 44. maddesine göre, vakıf olarak tasarruf ettikleri, vergi kayıtları, kira sözleşmeleri ve Yasa'nın yayınlanmasından sonra tapuya verilmiş defterler ve kuruluşların hesap defterleri ve buna benzer belgelerle anlaşılacak yerler "vakıf kütüğü"ne kaydedilmiş; ayrıca, geçici madde uyarınca, sahip oldukları tüm taşınır ve taşınmaz malların envanterini gösteren "beyannameler" verilmiştir.

Böylece, 2762 sayılı Yasa uyarınca "vakıf kütüğüne" kaydedilen ve "Türk Vakfı" statüsü kazanan cemaat (azınlık) vakıfları, aynı Yasa'nın 1. maddesi gereği, ilgili cemaatlerce seçilen kişi ya da kurullarla yönetilmektedir.

Bu vakıfların taşınmaz mal edinmesi, bağış ve vasiyet kabul etmesi konularında açık kurallar olmadığından, konu yargıda yıllarca tartışılmıştır. 08.05.1974 günlü, E.1971/2-820, K. 1974/505 sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı ile, cemaat vakıflarının 2762 sayılı Yasa'ya göre verdikleri "beyanname"ler, "vakıfname" olarak kabul edilmiş; ancak, bu vakıfname mal edinmeye ilişkin bir düzenlemenin bulunmaması durumunda bu vakıfların mal edinemeyeceklerine, bağış ve vasiyet kabul edemeyeceklerine hükmedilmiş; böylece, bu yöndeki tartışmalar sona erdirilmiştir.

Öte yandan, 2762 sayılı Yasa kapsamındaki cemaat vakıflarının sayısı 160 dolayında olup, Medeni Yasa'yla yeni cemaat vakfı kurulması da yasaklanmıştır. Ancak, uygulamada, uluslararası hu-

kuk kuralları gereğince azınlık tanımı yapılırken Türkiye'nin imzaladığı antlaşmalardaki azınlıkların esas alındığı görülmektedir ki, bu bağlamda Türkiye'deki azınlıklar "gayrimüslüm azınlıklar" olarak tanımlanmakta ve kaynağı da Lozan Antlaşması'na dayanmaktadır.

Daha sonra, 03.08.2002 günlü, 4471 sayılı Yasa ile 2762 sayılı Vakıflar Yasası'nın 1. maddesi- nin sonuna eklenen fıkralarla, cemaat vakıflarının taşınmaz mal edinmelerine olanak sağlanmıştır.

Açılan dava üzerine, Anayasa Mahkemesi, 27.12.2002 günlü, E.2002/146, K.2002/201 sayılı kararı ile, cemaat vakıflarının, vakfiyeleri olup olmadığına bakılmaksızın dini, hayri, sosyal, eğitsel, sağlık ve kültürel alanlardaki gereksinimlerini gidermek üzere Bakanlar Kurulu'nun izniyle taşın- maz mal edinmelerine ve bunlar üzerinde tasarrufta bulunmalarına, ayrıca daha önce 2762 sayılı Ya- sa'nın 44. maddesi uyarınca vakıf kütüğüne tescil edilmişler dışında, 4771 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği güne kadar tasarruflarında bulundurdıkları taşınmazlar ile bağış ve vasiyet yoluyla edindik- leri taşınmazları da mülk edinmelerine olanak tanınmasını Anayasa'ya aykırı bulmamıştır.

Ancak, incelenen Yasa'yla cemaat vakıfları için getirilen düzenlemelerin ortaya çıkardığı hu- kuksal tablonun, Anayasa Mahkemesi'nin bu kararında değinilen tablodan oldukça farklı olduğu tar- tışmalıdır.

Çünkü, incelenen Yasa'yla getirilen düzenlemelerle, yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıf- larının mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesi- nin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini artırmalarına olanak sağlanmaktadır.

Anayasa'nın 176. maddesinde, Anayasa'nın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten Başlangıç bölümünün, Anayasa metnine dahil olduğu açıklanmış, madde gerekçesinde de, bu bölümün Anaya- sa'nın diğer kurallarıyla eşdeğerde olduğu vurgulanmıştır.

Anayasa'nın, Cumhuriyet'in niteliklerini belirleyen 2. maddesinde ise, Türkiye Cumhuriyeti'nin, Başlangıç bölümünde belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu belirtilerek Başlangıçta yazılı temel ilkeler, Cumhuriyet'in nitelikleriyle özdeşleştirilmiştir.

Başlangıç bölümünün beşinci paragrafında, hiçbir etkinliğin Türk ulusal çıkarlarının, Türk var- lığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk ulusçuluğu, ilke ve devrimlerinin karşısında korunma göremeyeceği belirtilerek, Anayasa'nın öngör- düğü hukuk düzeni içinde ulusal çıkarların her şeyin üzerinde tutulması gerektiği kabul edilmiştir.

Yine Anayasa'nın 2. maddesinde, Cumhuriyet'in nitelikleri belirtilirken devlet ve toplum çıkarla- rına öncelik tanınmış; 3. maddesinde, Türk Devleti'nin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu vurgulanmış; 5. maddesinde de, Türk Ulusu'nun bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezli- ğini, Cumhuriyet'i ve demokrasiyi korumak, Devlet'in temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Öte yandan, Anayasa'nın 10. maddesinde, herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasal düşünce, fel- sefi inanç, din, mezhep ve benzeri nedenlerle ayırım gözetilmeksizin yasa önünde eşit olduğu kura- la bağlanmıştır. Anayasa'da ve yasalarımızda, mülkiyet hakkı ve örgütlenme özgürlüğündeki sınırlamalar dışında, tüm bireysel hak ve özgürlüklerden yararlanma yönünden, Türk yurttaşları ara- sında herhangi bir fark yaratılmamış ve ayırım yapılmamıştır.

Bu bağlamda, Medeni Yasa'nın 101. maddesinin üçüncü fıkrasında, Cumhuriyet'in Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasa'nın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, ulusal birliğe ve ulusal çıkarlara aykırı ya da belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulması yasaklanmıştır.

Cemaat vakıflarının korunmasının dayanağını oluşturan Lozan Antlaşması'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin benimsediği çağdaş, laik hukuk düzeni ile gereği sağlanmış, konumuz yönünden anlamı ise, Medeni Yasa'nın 101. maddesiyle somutlaşmıştır.

Medeni Yasa'nın 101. maddesiyle getirilen kesin yasak karşısında, azınlık çoğunluk ayrımı yapılmadan cemaat vakfı türünde bir vakfın Türkiye'de kurulması hiçbir biçimde olanaklı değildir.

Bu nedenlerle, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın, ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını ve bunların mülhak vakıf statüsünden çıkarılarak yeni bir vakıf türü biçiminde yaşayan hukuksal varlıklar olarak sosyal yaşama katılmalarını sağlayacak düzenlemeleri, Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasa'nın ayrıcalıkları yasaklayan 10. maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarlarla ve kamu yararıyla bağdaştırmak olanaklı değildir.

Ayrıca, Yasa'nın 41. maddesinde, Vakıflar Meclisi'nin,

- Genel Müdür, üç Genel Müdür yardımcısı ve 1. Hukuk Müşaviri olmak üzere beş,
- Vakıf konusunda bilgi ve deneyim sahibi yükseköğretim mezunları arasından Başbakan'ın önerisi üzerine ortak kararname ile atanacak beş,
- Yeni vakıflarca seçilecek üç,
- Mülhak ve cemaat vakıflarınca seçilecek birer,

üye olmak üzere toplam onbeş üyeden oluşacağı; ayrıca yeni vakıfların üç, mülhak ve cemaat vakıflarının birer yedek üye seçeceği belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi maddede, Vakıflar Meclisi'nde cemaat vakıflarınca seçilecek bir üyenin de bulunması öngörülmektedir.

En üst karar organı olan ve Yasa'yla önemli görevler verilen Vakıflar Meclisi'nde, cemaat vakıflarınca seçilecek bir üyenin bulunması, bu vakıfları, Lozan Antlaşması'ndaki konumlarının çok ötesine çıkarmanın aracı durumuna getirecektir.

Öte yandan, bir mülhak vakfın mazbut vakıflar arasına alınması tüzelkişiliğinin sona erdirilerek, varlığının mazbut vakıflar tüzelkişiliği içinde eritilmesi, temsilinin ve yönetiminin de Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne devredilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Türk Medeni Yasası'na göre kurulan vakıfların nasıl sona erdirileceği ise, Medeni Yasa'nın 116. maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre, amacının gerçekleşmesinin olanaksız duruma gelmesi ve değiştirilmesine de olanak bulunmaması durumunda, vakfın kendiliğinden sona ereceği mahkeme kararıyla sicilden silineceği; yasak amaç güttüğü ya da yasak etkinliklerde bulunduğu sonradan anlaşılan ya da amacı sonradan yasaklanan vakfın amacının değiştirilmesine olanak bulunmaması du-

rumunda da, vakfın denetim makamının ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine duruşma yapılarak dağıtılacağı belirtilmiştir. Bu kuralların, "yeni vakıf" olmadığı için cemaat vakıflarına uygulanamayacağı ortadadır.

Buna karşılık, incelenen Yasa'yla cemaat vakıfları mülhak vakıf statüsünden uzaklaştırılarak yeni vakıf statüsüne yakınlaştırıldığından, bunların yönetim organının oluşturulamaması durumunda mazbut vakıflar arasına alınmasına olanak bulunmadığı gibi, cemaat vakıflarının tüzelkişiliklerinin sona ermesine ilişkin herhangi bir düzenlemenin de bulunmadığı, başka bir anlatımla, bu konunun boşlukta bırakıldığı görülmektedir.

Bu nedenlerle, incelenen Yasa'nın 12., 14., 16., 25., 26. ve 41. maddelerinin Anayasa'nın Başlangıç bölümüne, 2., 3., ve 5. maddelerine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

3- Yasa'nın 11. maddesinde,

"Genel Müdürlükçe yapılan tebligata rağmen, bu Kanun uyarınca istenen beyanname, bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen, organların vakfiye veya vakıf senedine aykırı olarak toplanmasına sebebiyet veren veya gerçeğe aykırı beyanda bulunan vakıf yönetimine Genel Müdürlükçe her bir eylem için beşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. İdari para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir."

düzenlemesine yer verilmiştir.

Maddeyle gönderme yapılan 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 3. maddesi, itiraz yoluyla açılan dava sonunda, Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 günlü, E.2005/108, K.2006/35 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Ancak, doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden, iptal hükmünün, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi öngörülmüş olup, iptal kararı 22.7.2006 günlü, 26236 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin sözü edilen kararında, Kabahatler Yasası'nın "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde yer alan, "Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır." kuralı,

"Madde gerekçesinden, özel kanunlarda dağınık biçimde yer alan idari yaptırımların disiplin altına alınarak, özel kanunlarda kabahat türünden fiillerin tanımlanması ve bu fiiller karşılığında öngörülen idari yaptırımların belirlenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Böylece, Kanun'un bu kısmında düzenlenen amaç ve kapsam, tanım, genel kanun niteliği, kanunilik ilkesi, zaman bakımından uygulama, yer bakımından uygulama, kabahatten dolayı sorumluluğun esasları, yaptırım türleri, soruşturma zaman aşımı, karar verme yetkisi ve kanun yolları başlık veya üst başlığı altında sayılan genel ilkelerin özel kanunlardaki kabahat fiilleri hakkında da uygulanması benimsenmiştir.

Yasa'nın 2. maddesindeki kabahat deyiminden, kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılmaktadır. 16. maddede, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımlar, idari para cezası ve idari tedbirler olarak belirlenmiştir. İdari tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.

İtiraz konusu 3. maddede 'Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır' denilmektedir. Bu kuralın 2. maddedeki tanımla birlikte incelenmesinden, 5326 sayılı Kanun'un idari yargının görev alanını da kapsadığı anlaşılmaktadır. Ancak, Yasa'nın 19. maddesiyle bu kapsamın daraltılarak, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen, belirli bir süre için bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi, işyerinin kapatılması, ruhsat veya ehliyetin geri alınması, kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyacağına kadar saklı tutulmaktadır.

Yasa'nın 27. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği belirtilmektedir. Bu kuralın, ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler dışındaki, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararları için uygulanacağı açıktır.

Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasında, 'idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır'; 140. maddesinin birinci fıkrasında, 'Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcıları olarak görev yaparlar'; 142. maddesinde, 'Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir'; 155. maddesinin birinci fıkrasında da, 'Danıştay, idari mahkemelerce verilen kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunda gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar' denilmektedir. Bu kurallara göre, Anayasa'da idari ve adli yargının ayrılığı kabul edilmiştir. Bu ayrım uyarınca idarenin kamu gücü kullandığı ve kamu hukuku alanına giren işlem ve eylemleri idari yargı, özel hukuk alanına giren işlemleri de adli yargı denetimine tabi olacaktır. Buna bağlı olarak idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasakoyucunun geniş takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir.

Ceza hukukundaki gelişmelere koşut olarak, kimi yasal düzenlemelerde basit nitelikte görülen suçlar hakkında idari yaptırımlara yer verildiği görülmektedir. Daha ağır suç oluşturan eylemler için verilen idari para cezalarına karşı yapılacak başvurularda konunun idare hukukundan çok ceza hukukunu ilgilendirmesi nedeniyle adli yargının görevli olması doğaldır. Ancak, idare hukuku esaslarına göre tesis edilen bir idari işlemin, sadece para cezası yaptırımı içermesine bakılarak denetiminin idari yargı alanından çıkarılarak adli yargıya bırakılması olanaklı değildir.

Bu durumda, itiraz konusu kuralla diğer yasalardaki kabahatlere yollama yapılarak, yalnızca yaptırımın türünden hareketle ve idari yargının denetimine tabi tutulması gereken alanlar gözetilmeden, bunları da kapsayacak biçimde başvuru yolu, itiraz, bunlara ilişkin usul ve esasların değiştirilmesi, Anayasa'nın 125. ve 155. maddelerine aykırıdır.",

gereğeleriyle iptal edilmiştir.

Özel hukukta taraflar arasında bir eşitlik söz konusu iken, kamu hukukunda taraflar arasında kamu otoritesinden kaynaklanan bir hiyerarşi bulunmaktadır. Devlet, bireye buyurmak ve kendi istenci doğrultusunda hükmetmek gücüne sahiptir. Bu güç, genel olarak Devlet aygıtının yüklediği kamu gereksinimlerini gidermek, kamu düzeni ve güvenliğini sağlamak, kamu sağlığını ve ulusal servetleri korumak görevlerinin gereği ve sonucudur.

Sözü edilen görevler kamu otoritesini aynı ölçüde geniş bir tasarruf alanına kavuşturmakta ve bu görevlerin yerine getirilmesi sürecinde aldığı kararları doğrudan uygulama yetkisine sahip kılmaktadır. Bu durum, kamu otoritesinin, yönetsel düzenin korunması ve bu korumanın sürdürülmesi için aldığı ve bireylerin hukuksal durumlarını etkileyen kararlarının ihlalinin kimi yaptırımlara bağlanmasını ve sonuçta kamu otoritesine yaptırım uygulama yetkisi verilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu yaptırımlar içinde en önemlisi ise, yasanın açıkça izin verdiği durumlarda idarenin yargı organına başvurmadan uyguladığı, mali nitelikli yaptırımlar olan idari para cezalarıdır.

İncelenen Yasa'nın,

- 36. maddesinin (e) bendinde, mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılmış,

- 33. maddesinin son fıkrasında da, vakıfların amaca ve yasalara uygunluk denetimi ile iktisadi işletmelerinin etkinlik ve kurallara uygunluk denetiminin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce yapılacağı belirtilerek, denetimin konusu açıklığa kavuşturulmuştur.

Yasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasına göre, Başbakanlığa bağlı bir kamu tüzelkişisi olan Vakıflar Genel Müdürlüğü, denetime ilişkin kamu görevini etkinlikle yerine getirebilmesi için, denetlemekle görevli ve yetkili olduğu vakıfların yöneticilerine, Yasa'nın 11. maddesindeki eylemleri nedeniyle idari yaptırım uygulama yetkisiyle donatılmıştır.

Bu nedenle, Yasa'nın 11. maddesinde yer alan idari para cezası, idare hukuku esaslarına göre tesis edilen bir idari işlem olup, kabahat olarak nitelendirilemez.

Dolayısıyla, bu idari para cezasının yargısal denetiminin, 5326 sayılı Yasa'ya gönderme yapılarak idari yargının görevinden çıkarılıp, adli yargıya bırakılması, Anayasa Mahkemesi'nin yukarıya alınan kararında ortaya konulan gerekçelerle, Anayasa'nın 125. ve 155. maddelerine aykırı düşmektedir.

4- Yasa'nın 68. maddesinde,

"Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri ile Bölge Müdürü ortak kararnayle, Rehberlik ve Teftiş Başkanı ile Daire Başkanı, Genel Müdürlüğün teklifi Başbakanın veya görevlendirdiği Devlet Bakanının onayıyla, diğer personel ise Genel Müdür tarafından atanır.",

düzenlemesine yer verilmiştir.

Düzenlemede, Rehberlik ve Teftiş Başkanı ile Daire Başkanı'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün önerisi üzerine Başbakan'ın ya da görevlendirdiği Devlet Bakan'ın onayıyla atanması öngörülmüştür.

Yasa'nın 35. maddesindeki düzenlemeye göre, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı bir kamu tüzelkişisidir.

Yasa'nın 79. maddesinin (b) fıkrasının 4. ve 5. bentleriyle, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na ekli II sayılı "Ek Gösterge Cetveli"nin, "II-Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" başlıklı bölümüne ve (IV) sayılı "Makam Tazminatı Cetveli"nin 5. sırasının (e) bendinin sonuna "Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı" eklenmiş; böylece Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı'nın ek göstergesi 3600, makam tazminatı göstergesi ise 3000 olarak saptanmıştır.

Bu durum, Rehberlik ve Teftiş Başkanı'nun bürokratik hiyerarşide genel müdür yardımcısı ve üstü düzeyde düşünüldüğünü göstermektedir. Buna karşılık incelenen Yasa'da, sözü edilen kadroya yapılan atamada Cumhurbaşkanlığı'nın imzasını gerektirmeyen bir yöntem getirilmektedir.

Aynı yöndeki düzenlemeleri nedeniyle, 5394 sayılı "Türkiye İstatistik Kanunu"nun 56. maddesinin birinci fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 19.12.2005 günlü, E.2005/143, K.2005/99 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Yüksek Mahkeme'nin kararında,

"... Yasa'nın 56. maddesinin dava konusu birinci fıkrasında, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığındaki Birinci Hukuk Müşaviri hariç olmak üzere tüm atamaların Başkan tarafından yapılacağı belirtildiğinden, Kurum'da, Birinci Hukuk Müşaviri dışında Başkan Yardımcıları, Daire Başkanları, İstatistik Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Bölge Müdürleri ile diğer görevliler Başkan tarafından atanacaktır.

Anayasa'nın 8. maddesinde 'Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.' denilmekte, 104. maddesinde de 'karnameleri imzalamak' Cumhurbaşkanlığı'nın yürütme alanındaki görev ve yetkileri arasında sayılmaktadır. Anayasa'nın 104. maddesinde sözü edilen 'karnameler', Kanun Hükmünde Karnameler ile Bakanlar Kurulu'nun çeşitli karnamelerinin yanında üst düzey yöneticilerin atanması ile ilgili müşterek karnameleri de kapsamaktadır. Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'nca yerine getirileceğinden, söz konusu karnamelerin hukuksal geçerliği için her iki tarafın da katılımı gerekmektedir.

Buna göre, kamu politikasının tayinine katılan, etkin bir otoriteye sahip olan, kuruluşların amacının gerçekleşmesinde önemli yetki ve sorumluluklarla donatılan, planlama, örgütlenme, personel ve kadrolarını yöneten, denetim ve temsil gibi işlevleri yerine getiren kamu görevlilerinin, üst düzey yönetici konumunda olmaları nedeniyle bunların atamalarının da müşterek karname ile yapılması Anayasal zorunluluktur."

yargısına varılmıştır.

Bu nedenle, incelenen Yasa'yla, üst düzey yönetici olarak düzenlenen "Rehberlik ve Teftiş Başkanı"nın, ortak karname yerine Genel Müdür'ün önerisi üzerine Başbakan'ın ya da görevlendirdiği Devlet Bakanı'nın onayıyla atanmasını öngören 68. madde kuralının, parlamenter demokratik sistemle, Anayasa'nın 8., 104. ve 105. maddeleriyle, kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleriyle bağdaşmadığı sonucuna varılmaktadır.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5555 sayılı "Vakıflar Kanunu", 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet SEZER

Cumhurbaşkanı

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No.: 1/24

Karar No.: 11

25/01/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22 nci Yasama Dönemi Adalet Komisyonunun 5/10/2006 tarihli 110 karar numaralı raporu ile sonuçlandığı, "Vakıflar Kanunu Tasarısı", Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9/11/2006 tarihli 17 nci birleşiminde görüşülmüş ve 5555 sayılı Kanun olarak kabul edilmiştir.

Kanun, Anayasamızın 89 uncu maddesi gereğince yayımlanması için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 14/11/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12046/35237 sayılı tezkeresi ile Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanı, Vakıflar Kanununu, 29/11/2006 tarihli ve B.01.0.KKB.01-18/A-10-2006-830 sayılı yazısıyla, Anayasanın 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca yayımlanmasını kısmen uygun bulmayarak; 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68 inci maddelerini tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına göndermiş ve Başkanlıkça 30/12/2006 tarihinde gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte tali komisyon olarak Anayasa Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Gerekçeli geri gönderme tezkeresi de Genel Kurulun 30/11/2006 tarihli 26 ncı birleşiminde okunmuştur.

22 nci Yasama Dönemi Adalet Komisyonu, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in, Yargıtay Başkanlığı, Adalet, Maliye, Dışişleri bakanlıkları, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği temsilcileri ile vakıflar konusunda çeşitli çalışmaları olan Dr. Nafiz Öztürk'ün katılımlarıyla, 14/3/2007 tarihli 93 üncü toplantısında, Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçelerini de dikkate alarak, 9/11/2006 tarihli ve 5555 Sayılı Vakıflar Kanununu, bir kez daha inceleyip görüşmüştür.

22 nci Yasama Dönemi Adalet Komisyonunca, Anayasanın 89 uncu ve İçtüzüğü'nün 35 inci maddesine dayanılarak 5555 sayılı Vakıflar Kanununun sadece Cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68 inci maddelerinin görüşülmesi, yapılan oylama sonucu kabul edilmiş, Komisyon, 22/3/2007 tarihli ve 121 numaralı kararıyla maddeleri oy çokluğuyla aynen kabul etmiştir. Komisyon Raporu 1370 sırasayı numarası olarak Genel Kurul gündemine girmiş ancak Yasama Dönemi sona erdiğinden tekrar görüşülememiştir.

Komisyonumuz, 16/01/2008 tarihli 9 uncu toplantısında Hükümeti temsilen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hayati Yazıcı, Vakıflar Genel Müdürü Yusuf Beyazıt ile Adalet, Maliye, Dışişleri bakanlıkları, Yargıtay Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği temsilcilerinin katılımlarıyla, Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca geri gönderilen 9/11/2006 tarihli ve 5555 sayılı Vakıflar Kanununu Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçelerini de dikkate alarak, bir kez daha inceleyip görüşmüştür.

Komisyonumuzca, Anayasanın 89 uncu ve İçtüzüğü'nün 35 inci maddesine dayanılarak 5555 sayılı Vakıflar Kanununun sadece Cumhurbaşkanı tarafından geri gönderilen 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41 ve 68 inci maddelerinin görüşülmesi, yapılan oylama sonucu kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 5 inci maddesini; Yasayla, tüzelkişiliği oluşturan kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlatımla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımadığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nitelendirilmesine olanak kalmayacağını; vakfiyelerinde ya da vakıf senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasanın 2 nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesi ile örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 ve 35 inci maddeleri ile bağdaşmadığını ifade etmektedir.

Komisyonumuzda, 5 inci madde üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda; özellikle yurt genelinde hizmeti amaçlayan vakıfların amaçlarını gerçekleştirebilmeleri için faaliyetlerini sürdürdükleri merkezleri dışındaki şehirlerde şube veya temsilcilik şeklinde birimlere ihtiyaç duydıkları; amaçları doğrultusunda daha etkin, süratli, verimli bir hizmet sunabilmeleri için, tüzel kişiliği olmayan, vakfın merkezine bağlı olarak çalışan şube ve temsilcilikler kurmaları çağdaş hizmet anlayışının gereği olduğu düşüncesi hakim olmuştur.

Ayrıca, maddenin üçüncü fıkrasında, vakıfların şube ve temsilcilik açmalarının şartı olarak vakıf senetlerindeki amaçları gerçekleştirmek yer almaktadır. Vakfedenin vakıf kurma amacının gerçekleştirilmesini odak noktası olarak belirleyen bu düzenlemede kurucu irade ön plandadır.

Bunun yanında, Türk Medeni Kanununun 106 ncı maddesinde "Vakıf senedinde vakfın adı, amacı, bu amaca özgülenen mal ve haklar, vakfın örgütlenme ve yönetim şekli ile yerleşim yeri gösterilir." hükmü yer almaktadır. Bir vakfın şube ve temsilcilik açması örgütlenme şeklindedir ve senette bulunması Kanun gereğidir. Ayrıca vakıf kurumunun tarihi süreç içerisinde ve şartlara göre hukuki unsurlar itibarıyla dönüşüm yaşaması, bir varolma zorunluluğudur. Vakıflar hukuku tarihi incelendiğinde başlangıçtaki hukuki yapının dönüşüme uğradığı gözlenebilecektir. Mukataa ve icaretçeyn, bunun tipik örneğidir.

Komisyonumuz, bu düşüncelerle Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine katılmamış ve 5 inci madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 11 inci maddesini, idari para cezasının yargısal denetiminin, 5326 sayılı Kabahatler Kanununa gönderme yapılarak idari yargının görevinden çıkarılıp adli yargıya bırakılmasının Anayasa Mahkemesi'nin 1/3/2006 günlü E.2005/108, K.2006/35 sayılı kararıyla iptal edildiğinden bahisle, Anayasanın 125 inci ve 155 inci maddelerine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Komisyonumuzda, 11 inci madde üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda; 5326 sayılı Kabahatler Kanununda, Sayın Cumhurbaşkanının 5555 sayılı Vakıflar Kanununu geri gönderme tarihi olan 29/11/2006 tarihinden sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, 6/12/2006 tarihinde 5560 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile Anayasa Mahkemesinin yukarıda anılan iptal kararı dikkate alınarak, 3 üncü maddesi yeniden düzenlendiğinden, konusu kalmayan geri gönderme gerekçesine Komisyonumuzca katılmamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, 5555 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle ilgili olarak, Yasayla, tüzelkişiliği oluşturan kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlatımla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımadığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nite-

lendirilmesine olanak kalmayacağını ifade etmiş; vakfiyelerinde ya da vakıf senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan Kanunun 12 nci maddesinin, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasanın 2 nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasanın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 üncü ve 35 inci maddelerindeki kurallarla bağdaşmadığını belirtmiştir.

Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanı, geri gönderilen Yasayla getirilen düzenlemelerle, yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıflarının, mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini artırmalarına olanak sağlanmakta olduğunu; bu nedenlerle, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın, ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasanın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarılarla ve kamu yararıyla bağdaştırmanın olanaklı olmadığı, bu nedenlerle, incelenen Yasanın 12 nci maddesinin, Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

12 nci madde üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda; aşağıda belirtilmiş olan ayrıntılı gerekçelerle, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine Komisyonumuz katılmamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Vakıflar, Türk Medeni Kanununa göre kurulan özel hukuk tüzel kişisidirler. Gerek Cumhuriyet öncesinde, gerekse günümüzde vakıflar, belli bir süreyle sınırlı olarak kurulamamaktadır. Sonsuza kadar yaşaması, vakfedenin öngördüğü amaçların gerçekleştirilmesi mal edinimi, mallarını günümüz koşullarında ekonomik olarak değerlendirmeleri, değiştirmeleri koşuluna bağlıdır. Bir vakıfta en önemli unsur, vakfedenin vakfi kurma amacıdır. Vakfa hayatiyet veren budur. Nitekim Türk Medeni Kanunu da amaca özgülünen kuruluş malvarlığı için Mahkeme iznini öngörmüş, vakfın amacını gerçekleştirmeye yönelik olarak sonradan edindiği mallarla ilgili bir sınırlama öngörmemiştir.

Cemaat Vakıfları 1935 yılında yürürlüğe giren Vakıflar Kanunu ile tüzel kişilik kazanmışlardır. Kanun koyucu, Tasfiye Kanunu olarak nitelenen 2762 sayılı Kanunu düzenlerken beyanname veren gayrimüslim hayır kurumlarını da vakıf olarak kabul etmiştir. 1936 beyannameleri, soruların karşılıklarının doldurulduğu bir belgedir. Beyannamenin Türk Medeni Kanunu anlamında vakıf senedi özelliğini ya da mazbut ve mülhak vakıfların vakfiyelerinde yer alan unsurları içermesi mümkün de değildir. Bu vakıflara tüzel kişilik veren kanun koyucunun, tüzel kişiliğin gerektirdiği haklardan cemaat vakıflarını yoksun bırakması düşünülemez. Nitekim bu vakıflar 1936-1974 yılları arasında hiçbir izne gerek olmaksızın mal edinmişlerdir. Cemaat vakıfları da diğer vakıflar gibi Türk kurumlarıdır. Vakıf müessesesinin gereği olarak amaçlarını gerçekleştirmek için mal edinmeleri, malları üzerinde tasarrufta bulunmaları, özel hukuk tüzel kişiliğinin doğal bir sonucudur. Vakıf malvarlığının daha verimli değerlere dönüştürülmesini mümkün kılan yeni model, vakfın zatiyetinin ve amacının devam edebilmesinin zorunlu koşuludur. Geçmişte mevcudiyetleri sürdürülememiş vakıflar geççeğinde bu noksanlığın etkisi gözardı edilemez. Ne vakıf kavramı, ne de vakıf emlakı donuk birer öz değildir.

Cemaat vakıflarının ayrı bir vakıf türü olduğu, mülhak vakıf statüsünden çıkarıldığı yorumuna katılmak mümkün değildir. "Cemaat vakfı" terimi, 31/5/1949 tarihli ve 5404 sayılı Kanun ile 2762 sayılı Kanuna girmiş ve 24/3/1981 tarihli ve 2437 sayılı Kanunla da diğer vakıflardan farklı olarak cemaat vakıflarının teftiş ve denetim payının genel bütçeden ödeneceği belirtilmiştir. 3/8/2002 tarihli ve 4771 sayılı Kanunla da mal edinebilmesi hususu özel olarak düzenlenmiştir.

4771 sayılı Kanunla yapılan düzenlemede cemaat vakıflarının; dini, hayri, eğitsel, kültürel, sosyal, sıhhi alanlardaki ihtiyaçlarını karşılamak üzere mal edinebilecekleri hükmü yer almaktadır.

Kanunda mal edinimi ile ilgili izin müessesesi kaldırılırken, Vakıflar Meclisince alım sırasında bir defa yapılan denetim yerine bildirim, beyanname verme, iç denetim, Vakıflar Genel Müdürlüğünün amaca uygunluk denetimi yani malın hangi amaçla ve vakfın hangi kaynağıyla, hangi yolla edinildiği, amaca uygun kullanılıp kullanılmadığı, gelir getiriyorsa ekonomik değerlendirilip değerlendirilmediği, gelirin nerelere harcandığı Vakıflar Genel Müdürlüğü müfettişlerince denetlenecektir. Bu bir performans denetimidir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 14 üncü maddesini; yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıflarının mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini artırmalarına olanak sağlandığını; bu nedenlerle, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını ve bunların mülhak vakıf statüsünden çıkarılarak yeni bir vakıf türü biçiminde yaşayan hukuksal varlıklar olarak sosyal yaşama katılmalarını sağlayacak düzenlemelerin, Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasanın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarlarla ve kamu yararıyla bağdaştırmanın olanaklı olmadığını; bu bağlamda maddenin Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Komisyonumuzca, 14 üncü madde üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine aşağıda belirtilen gerekçelerle; katılamamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Yapılan düzenleme 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 17 nci maddesine paralel bir düzenlemedir. 2762 sayılı Kanunun 17 nci maddesine göre; "Vazife ve şartlarının yerine getirilmesine maddeten imkan kalmayan vakıflarda, bu vazife ve şartları değiştirmede İdare Meclisinin kararı ile Umum Müdürlük selahiyetlidir. Mülhak vakıflarda İdare Meclisi karar vermeden evvel mütevellilerin mütaalaasını alır."

5555 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde, vakfedenin iradesine aykırı olmamak kaydıyla yapılacak amaç ve işlev değişikliğinde, Vakıflar Meclisi yetkili kılınarak yürürlükteki düzenlemeden daha ileri bir düzenleme getirilmektedir. Cemaat vakıflarının mülhak vakıf olduğu kabul edilse dahi zaten bu imkan Vakıflar Kanununda da bulunmaktadır. Bu madde ile cemaat vakıflarına bir ayrıcalık getirilmemektedir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 16 ncı maddesiyle ilgili olarak, Yasayla, tüzelkişiliği oluşturan kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlatımla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımladığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nitelendirilmesine olanak kalmayacağını ifade etmiştir.

Vakfiyelerinde ya da vakıf senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan 16 ncı maddenin üçüncü ve son fıkraları, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasanın 2 nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasanın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 üncü ve 35 inci maddelerindeki kurullarla bağdaşmadığını Sayın Cumhurbaşkanı belirtmiştir.

Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanı, Yasayla getirilen düzenlemelerle, yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıflarının mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini artırmalarına olanak sağlandığını; bu nedenlerle, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın, ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını ve bunların mülhak vakıf statüsünden çıkarılarak yeni bir vakıf türü biçiminde yaşayan hukuksal varlıklar olarak sosyal yaşama katılmalarını sağlayacak düzenlemeleri, Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasanın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarlarla ve kamu yararıyla bağdaştırmanın olanaklı olmadığını; bu nedenlerle, incelenen Yasanın 16 ncı maddesinin Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Komisyonumuz, 16 ncı madde üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda; madde ile mülkiyet devrinin öngörülmemesi, yalnızca hayrat taşınmazları kapsamı, ticari bir fonksiyonu öngörmemesi, tahsis amacına aykırı kullanımda mülki amirin tahliyesini öngörmemesi, cemaat vakıflarına ait hayrat taşınmazların da aynı cemaate ait bir vakfa tahsisinin hayratın kullanılış amacını koruması, hayrat vasfını yitirmiş taşınmazların vakfın akarına dönüştürülmesinin öngörülmesi, vakıfların hayratlarının öncelikli korunmasının Kanunun birçok maddesinde vurgulanması, vakfedenin iradesinin ortadan kaldırılmaması ve ancak günün koşullarında hayrat vasfını sürdüremeyecek taşınmazların yok olmasının önlenmesi amaçlandığından, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine katılmamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 25 inci maddesiyle ilgili olarak, Yasayla, tüzelkişiliği oluşturulan kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlatımla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımladığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nitelendirilmesine olanak kalmayacağını; vakfiyelerinde ya da vakıf senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan 25 inci maddesinin ikinci fıkrası, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasanın 2 nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasanın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 üncü ve 35 inci maddelerindeki kurullarla bağdaşmadığını; incelenen Yasayla getirilen düzenlemelerle, yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıflarının mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini artırmalarına olanak sağlandığını ifade etmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı ayrıca, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın, ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını ve bunların mülhak vakıf statüsünden çıkarılarak yeni bir vakıf türü biçiminde yaşayan hukuksal varlıklar olarak sosyal yaşama katılmalarını sağlayacak düzenlemeleri, Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasanın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarlarla ve kamu yararıyla bağdaştırmanın olanaklı olmadığından bahisle, 25 inci maddenin Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğunu belirtmiştir.

Vakıfların hayır kurumları olduğu, gelirlerinin büyük bölümünü de hayırseverlerin yaptıkları bağış ve yardımların oluşturduğu, madde ile vakıfların yurt içi ve yurtdışından aldıkları veya yaptıkları nakdi yardım ve bağışların banka aracılığı ile alınması ve yapılması ile bu hususta Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulması zorunluluğu getirilerek, bu hususun denetlenmesi amaçlandığından, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine Komisyonumuz katılmamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 26 ncı maddesini, Yasayla, tüzelkişiliği oluşturan kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin çizdiği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılması ya da çıkılmasına izin verilmesi, başka bir anlatımla, vakfın yönetiminin, amacının ve mallarının serbestçe değiştirilmesi ya da değiştirilmesine izin verilmesi durumunda ortaya çıkan yapının, hukukun tanımladığı biçimiyle vakfın özel hukuk tüzelkişiliği olarak nitelendirilmesine olanak kalmayacağını ifade etmiş; vakfiyelerinde ya da vakif senetlerinde kural bulunması koşuluna bağlamayan 26 ncı maddeyi, hukukun genel ilkeleriyle, Anayasanın 2 nci maddesinde yer verilen hukuk devleti niteliğinin gereği olan hukuk güvenliği ilkesiyle, Anayasanın örgütlenme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin 33 üncü ve 35 inci maddelerindeki kurallarla bağdaşmadığını belirtmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, ayrıca, Yasayla getirilen düzenlemelerle, yukarıda da belirtildiği gibi, cemaat vakıflarının mülhak vakıflar arasından çıkarılıp yeni vakıflara benzer ayrı bir tür gibi değerlendirilmesinin doğal sonucu olarak, bu vakıfların amaç ve etkinlikleri doğrultusunda giderek gelişmelerine ve etkinliklerini arturmalarına olanak sağlayacağı; bu nedenlerle, eskiden kurulmuş cemaat vakıflarına, bu niteliklerini değiştirmemelerine karşın, ekonomik ve siyasal güç elde edecekleri biçimde yeni haklar ve ayrıcalıklar tanınmasını ve bunların mülhak vakıf statüsünden çıkarılarak yeni bir vakıf türü biçiminde yaşayan hukuksal varlıklar olarak sosyal yaşama katılmalarını sağlayacak düzenlemeleri, Lozan Antlaşması'yla, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkelerinin ortaya konulduğu anayasal ilkelerle, mevcut hukuk sistemiyle, Anayasanın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu maddesiyle ve ayrıca ulusal çıkarlarla ve kamu yararıyla bağdaştırmanın olanaklı olmadığını ifade etmiş, bu bağlamda 26 ncı maddenin Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğu sonucuna varmıştır.

Aslolan vakfa tahsis edilen varlıkla yetinmektir. Ne var ki, varlığın şirket ve diğer ekonomik işletmeler kurma yoluyla büyütülmesinin hukuken yasaklanması, vakıf iradesine ve hedeflenen amacın gerçekleşmesine bir engel oluşturur. Vakıf şirket ve işletmeleri, vakıfta hedeflenen amacın gerçekleştirilmesi araçlarıdır. Bu tür bir yapısal dönüşümün, vakfın özü ile bağdaşmadığı söylenemez. Şu kadar ki, vakfi, şirket ve işletmelerin yani ticaretin aracı haline getiren hiçbir yapılanma vakıf hukukî rejiminde korunamaz, korunmamalıdır. (Benzeri yaklaşım için bkz. Anayasa, md. 130/II) Öte yandan yeni vakıfların izin almaksızın şirket veya iktisadi işletme kurulabilme ve girişim özgürlüğünden yararlanma hakkına sahip olmaları karşısında; bu Kanunun düzenleme kapsamındaki vakıflara aynı imkanı tanınamak ; hukuk devleti ve eşitlik ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Belirtilen nedenlerle Komisyonumuzca geri gönderme gerekçesine katılmamış ve madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 41 inci maddesini, Vakıflar Meclisi'nin, Genel Müdür, üç Genel Müdür Yardımcısı ve 1. Hukuk Müşaviri olmak üzere beş, Vakıf konusunda bilgi ve deneyim sahibi yükseköğretim mezunları arasından Başbakan'ın önerisi üzerine ortak kararname ile atanacak beş, yeni vakıflarla seçilecek üç, mülhak ve cemaat vakıflarınca seçilecek birer üye olmak üzere toplam onbeş üyeden oluşacağı; ayrıca yeni vakıfların üç, mülhak ve cemaat vakıflarının birer yedek üye seçeceği belirtildiği, maddede, Vakıflar Meclisinde cemaat vakıflarınca seçilecek bir üyenin de bulunması öngörülmekte olduğunu, en üst karar organı olan ve Yasayla önemli görevler verilen Vakıflar

Meclisi'nde, cemaat vakıflarınca seçilecek bir üyenin bulunması, bu vakıfları, Lozan Antlaşması'ndaki konularının çok ötesine çıkarmanın aracı durumuna getireceğinden bahisle, Anayasanın Başlangıç bölümüne, 2 nci, 3 üncü ve 5 inci maddelerine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Cumhuriyet döneminde kurulan teşkilatlar içerisinde yegane meclis şeklinde bir oluşuma sahip olan ve halen atanmış beş kişiden oluşan Vakıflar Meclisi, sayısal oranlar göz önüne alınmadan demokratik bir anlayışla; 41.550 mazbut vakfı temsilen atanan on; 4.450 yeni vakfı temsilen kendilerince seçilen üç; 300 mülhak vakfı temsilen kendilerince seçilen bir; 161 cemaat vakfını temsilen kendilerince seçilen bir kişi olmak üzere katılımcı bir anlayışla onbeş kişi olarak yapılandırılarak, vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğünün en üst karar organında temsil edilmesi amaçlandığından, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine Komisyonumuz katılmamış ve 41 inci madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı, Kanunun 68 inci maddesindeki düzenlemede, Rehberlik ve Teftiş Başkanı ile Daire Başkanı'nun, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün önerisi üzerine Başbakan'ın ya da görevlendirdiği Devlet Bakan'ın onayıyla atanmasının öngörüldüğü, Yasanın 35 inci maddesindeki düzenlemeye göre, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı bir kamu tüzelkişisi olduğunu ifade etmiştir.

Yasanın 79. maddesinin (b) fıkrasının 4. ve 5. bentleriyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli II sayılı "Ek Gösterge Cetveli"nin, "II-Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" başlıklı bölümüne ve (IV) sayılı "Makam Tazminatı Cetveli"nin 5. sırasının (e) bendinin sonuna "Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı" eklenmiş; böylece Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı'nun ek göstergesi 3600, makam tazminatı göstergesinin ise 3000 olduğu Sayın Cumhurbaşkanınca ifade edilmiştir.

Bu durum, Rehberlik ve Teftiş Başkanı'nun bürokratik hiyerarşide genel müdür yardımcısı ve üstü düzeyde düşünüldüğünü göstermektedir. Buna karşılık incelenen Yasada, sözü edilen kadroya yapılan atamada Cumhurbaşkanının imzasını gerektirmeyen bir yöntem getirilmektedir.

Aynı yöndeki düzenlemeleri nedeniyle, 5394 sayılı "Türkiye İstatistik Kanunu"nun 56. maddesinin birinci fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 19.12.2005 günlü, E.2005/143, K.2005/99 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Bu nedenle, Sayın Cumhurbaşkanı, Yasayla, üst düzey yönetici olarak düzenlenen "Rehberlik ve Teftiş Başkanı"nın, ortak kararname yerine Genel Müdürün önerisi üzerine Başbakanın ya da görevlendirdiği Devlet Bakanının onayıyla atanmasını öngören 68 inci madde kuralının, parlamenter demokratik sistemle, Anayasanın 8 inci, 104 üncü ve 105 inci maddeleriyle, kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleriyle bağdaşmadığını ifade etmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanı halen Genel Müdürlük Makamının onayıyla atandığından, yapılandırılan Rehberlik ve Denetim Başkanlığının görevleri, rehberlik fonksiyonu, denetime ve rehberliğe verilen önem nedeniyle Kanunda, Rehberlik ve Denetim Başkanının, Başbakan veya yetkili Bakan tarafından atanacağına ilişkin düzenleme yapılmasının yeterli görülmesi sebebiyle, Sayın Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesine Komisyonumuz katılmamış ve 68 inci madde oy çokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Sonuç olarak yasa, gerek yöneldiği amaç gerekse hukuki çatısı itibarıyla, Anayasamıza, Lozan Sulh Muahedanesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10/3/1954 tarihli ve 6366 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan I nolu protokolünün I inci maddesine, kazıistik yöntemle teessüs etmiş ve asırların biçimlendirdiği vakıf teamüllerimize tamamen uygundur. Cemaat veya azınlık

vakıflarının ve bu vakıflarda yer alan kişi-unsurların Türk tabiiyetinde oldukları tartışmasızdır. Ayrıca bu vakıfların mal değerleri, milli ekonomimizin envanteri içindedir. Mülkiyet hakkı ile egemenlik, farklı iki kategoriyi anlatmaktadır. Egemenlik anlamında vatanımız içinde yer alan bir çakıl taşı bile feda edilemez. Mülkiyet hakkı ise hukuk konsepti içinde kutsal ve dokunulmazdır. Vakıflar Kanunumuz, diğer kanunlarda olduğu gibi egemenlik (hükümranlık) noktasında hassastır. Bu hassasiyet, azınlık (ekalliyet) dahi olsa vatandaşlarımıza ait hakların gözardı edilmesi sonucunu doğurmaz.

Komisyonumuz, raporumuzda belirtilen anlayış içinde ve gerekçeler kapsamında 5555 sayılı Kanunun geri gönderilen maddelerini oy çokluğuyla aynen kabul etmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Ahmet İyimaya</i> Ankara	Başkanvekili Hakkı Köylü Kastamonu (Toplantıya katılmadı)	Sözcü Mehmet Emin Ekmen Batman (Toplantıya katılmadı)
Kâtip İlknur İnceöz Aksaray (Toplantıya katılmadı)	Üye <i>Ahmet Aydın</i> Adıyaman	Üye <i>Halil Ünlütepe</i> Afyonkarahisar (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Zekeriya Aslan</i> Afyonkarahisar	Üye <i>Osman Ertuğrul</i> Aksaray (Muhalef)	Üye Yılmaz Tunç Bartın (Toplantıya katılmadı)
Üye <i>Ayla Akat Ata</i> Batman (Muhalefim)	Üye Fatih Metin Bolu (Toplantıya katılmadı)	Üye <i>Mehmet Tunçak</i> Bursa
Üye <i>Mehmet Salih Erdoğan</i> Denizli	Üye <i>Celal Erbay</i> Düzce	Üye <i>Veysi Kaynak</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Metin Çobanoğlu</i> Kırşehir (Muhalefim)	Üye <i>Ali Öztürk</i> Konya	Üye <i>İhsan Koca</i> Malatya
Üye Ali Rıza Öztürk Mersin (Toplantıya katılmadı)	Üye <i>İsa Gök</i> Mersin (Muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mustafa Hamarat</i> Ordu
Üye <i>Rahmi Güner</i> Ordu (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Rıdvan Yalçın</i> Ordu (Muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa
	Üye <i>Ali İhsan Köktürk</i> Zonguldak (Muhalefet şerhim vardır)	

KARŞI OY YAZISI ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Vakıflar Kanunu Tasarısının 22. Dönem Adalet Komisyonundan geçmesi sonrası grubumuz adına verilmiş olan karşı oy yazısında açıklandığı üzere Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurucu belgesi Lozan Antlaşmasıdır. Lozan Antlaşması Anayasal statüdedir. Lozan Antlaşmasının 37/44 maddeleri azınlık haklarıyla alakalı olup, bu maddeler yönünden tek taraflı vazgeçmeyi içermesi, kuruluş temelimizi oluşturan bu antlaşmanın tartışmaya açılması ile sonuçlanır. Önceki dönem komisyon üyesi arkadaşlarımızın muhalefet şerhini aynen tekrar ile birçok maddesi açıkça Anayasaya aykırı olan, hukuki ve siyasi açıdan olduğu kadar ülkemizin menfaatleri açısından da çok önemli sakıncalar içeren bu Kanun Tasarısına ilişkin karşı oy yazımızı sunuyoruz.

Öncelikle ülkemizde vakıf müessesesinin tarihçesine dair genel bir bilginin sunulmasında yarar görülmektedir:

Türk Medeni Kanunu uyarınca Vakıf; gerçek ya da tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan, tüzel kişiliğe sahip mal topluluğudur. Vakıflara ilişkin yasal düzenlemeler Medeni Kanunun 111 inci ve 117 nci maddeleri arasında yer almaktadır. Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinden önce ise; şer'î hukuk düzeni içerisinde kurulmuş bir vakıflar müessesesi vardı. Cumhuriyetin ilanından sonra, Medeni Kanun'dan önce kurulmuş olan eski vakıflar 2762 sayılı "4 Teşrinievvel 1926 tarihinden evvel mevcut olan vakıflar hakkında tatbikat kanunu layihası" ile muhafaza edilmiş, ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü aracılığıyla sıkı bir izin ve denetim sistemine bağlanmıştır. Bu vakıflardan cemaat vakıfları, Türkiye'de yaşayan ve Türk vatandaşları olan, Ermeni, Yahudi ve Rumlar tarafından Osmanlı hukuk düzeni içinde kurulan, Lozan Antlaşması gereğince, 2762 sayılı Vakıflar Kanunu ile tüzel kişilik kazandırılan hayır amaçlı ve dini kurumlardır. 2762 sayılı Kanun kapsamındaki cemaat vakıflarının sayısı 161 civarında olup, Medeni Kanun ile yeni cemaat vakfı kurulması da yasaklanmıştır. Diğer taraftan 1936 yılında, azınlık vakıflarının mülkleriyle ilgili karışıklığı gidermek, gayrimüslim cemaatlerde hangi malların hangi tesise tahsis edildiğini saptamak üzere, beyanname verilmesi istenmiştir. Kamuoyunda 1936 beyanname denilen ve bizat söz konusu azınlıklarca belirtilen mülk listesi cemaat vakıflarının vakfiyesi, yani kurucu belgesi yerine geçmiştir.

Sayın cumhurbaşkanınca iade üzerine komisyonda tekrar görüşülen tasarı oy çokluğuyla aynen kabul olmuştur. Kanun tasarısı, yalnızca hayır için topluma hizmet amacı ile ortaya çıkmış olan vakıf müessesesinin amacı ve özünü, hukukun temel prensiplerini çiğnemek suretiyle aşarak, sosyal ve siyasal yaşam içerisinde, suiistimale son derece açık biçimde, yeni sosyo ekonomik aktörler ortaya çıkarmaktadır. Zira tasarı, kurucu iradeye bağlı kalmaksızın, vakfedenin belirlediği konu, amaç, örgütlenme ve yönetim biçiminin dışına çıkılmasına izin vermektedir. Bu tasarı kanunlaştığı takdirde;

- Vakıflar mal edinebilecek ve malları üzerinde her türlü işlemde bulunabilecekler, sadece Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunarak şube ve temsilcilik açabilecekler, yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilecek, yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabileceklerdir.

- Mülhak vakfa ilişkin hayrat niteliğindeki taşınmazlar özgülenebilecek, cemaat vakıflarına ilişkin, kısmen ya da tümüyle hayrat olarak kullanılmayan taşınmazlar, vakıf yönetiminin istemi üzerine Vakıflar Meclisi kararıyla, aynı cemaate ilişkin başka bir vakfa özgülenebilecek ya da vakıf akarına dönüştürülebilecektir.

- Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğüne bilgi vererek iktisadi işletme ve şirket kurabilecek, kurulmuş şirketlere ortak olabilecektir.

Tüm bu işlemlerin "vakıf" dışında, yine kapsam ve sınırları kanunlarla belirlenmiş başka huku-ki yapılar ile gerçekleştirilmesi mümkün iken, niteliği, amacı belli bir örgütlenme biçiminin bu den-li esnetilmesinin ardındaki nedenlerin ve yaratacağı tehlikelerin bilincinde olmak, hangi siyasi görüşe sahip olursa olsun, her yurttaş için önemli bir sorumluluk ve zorunluluktur.

Cemaat ve mülhak vakıflara bağlı yapılması Yargıtay kararları ve doktrine göre mümkün değildir. Oysa Tasarıda, vakıfların amaçları dışında, kâr maksadıyla işletme ve şirket kurması, bağış kabul etmesi olanaklı hale getirilmiştir. Lozan Antlaşmasına göre cemaat vakıflarının amacının ce-maat mensuplarının dini, hayri, sosyal eğitsel, sıhhi ve kültürel ihtiyaçların karşılanması ile sınırlıdır. Bu açıdan yapılan düzenleme, Lozan Antlaşmasına aykırı olduğu gibi, yargı kararlarını işlev-siz hale getirmektedir.

Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıflar Asliye Hukuk Mahkemesince kurulmaktadır. Ayırı-ca, Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıfların amaçlarında ve işlevlerinde en ufak bir değişik-lik halinde, bu değişikliğin mahkemenin onayına sunulması gerekmektedir. Halbuki yeni düzenleme ile cemaat vakıflarında amaç değişikliği, vakıf meclisine bırakılmaktadır. Vakfiyenin amaçlarının değiştirilmesi yargı alanında yapılması gereken bir düzenlemedir. Dolayısıyla cemaat vakıflarına, yeni vakıflardan farklı bir uygulama getirilmesi, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

Tasarıda, cemaat vakıflarıyla ilgili önemli değişiklikler yapılmıştır. Cemaat vakıflarının hukuku Lozan antlaşması ile belirlenmiştir. Bu nedente değişikliklerin öncelikle Lozan antlaşması yönünden incelenmesi gerekmektedir. Cemaat vakıfları mülhak vakıf statüsünden uzaklaştırılarak, yeni vakıflara benzer düzenlemelere tabi kılınmıştır. Böylece bu vakıfların amaç ve etkinliklerinin kontrolsüz biçimde gelişmelerinin önü açılmıştır. Üstelik, daha önce, 03.08.2002 tarih ve 4771 sayılı Kanun ve 02.01.2003 tarih ve 4778 sayılı Kanun ile mal edinme önündeki engellerin kaldırılmasına dönük düzenlemeler yapılmasına rağmen, bu tasarı ile bu düzenlemeler de aşılarak, her iki değişiklik son-rası mülkiyetlerine geçiremedikleri, halen hazine, Genel Müdürlük ya da vasiyet edenler yahut bağışlayanlar adına tapuda kayıtlı taşınmazların tapuda ilgili cemaat vakıfları adına tescillerinin yapıl-ması olanağı sağlanmıştır. Bu hükümlerin ülkemizi azınlık mülklerine el koymuş gibi bir konuma taşıyacağı görülmektedir. Tasarı ile cemaat vakıfları için getirilen hukuki düzenlemeler, 27.12.2002 tarih, 2002/146E.,2002/201 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile de belirlenen "taşınmaz mal edin-me" olanağı ve koşullarının çok dışında ve ötesindedir. Getirilen düzenlemeler, bu vakıfların amaç ve etkinliklerinin genişletilmesine, ekonomik ve siyasi güç elde edecek biçimde yeni haklar ve ayrı-calıklar tanınmasına imkan vermekte olup, Anayasamızın ayrıcalıkları yasaklayan 10 uncu madde-sine aykırılık teşkil etmektedir. Öte yandan Medeni Kanunun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasın-da, Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine, Anayasa'nın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, ulusal birliğe ve ulusal çıkarlara aykırı ya da belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulması yasaklanmıştır. Bilindiği gibi Medeni Yasa temel yasadır. Esasen bu kesin yasak karşısında, azınlık, çoğunluk ayrımı yapılmadan cemaat vakfı türünde bir vakfın Türkiye'de kurulması hiçbir surette mümkün değildir. Ayrıca cemaat vakıfları teknik olarak tam anlamıyla bir vakıf değildir. Çünkü bunların kurucusu olmadığı gibi vakfiyeleri de yoktur. Belli bir malın belli bir gayeye tahsisi söz konusudur. Cemaat vakıfları Türk hukuk sisteminin Lozan Antlaşmasıyla kabul ettiği istisnai bir müessesedir. Kaldı ki Anayasamızda ve yasalarımızda tüm bireysel hak ve özgür-lüklerden yararlanma yönünden Türk vatandaşları arasında hiçbir fark ve ayrım bulunmamaktadır. Es-kiden kurulmuş cemaat vakıflarının Lozan Antlaşmasına aykırı biçimde, belirli amaçlar dışına çıkarak, ulusal çıkarlara ve kamu yararına aykırı biçimde faaliyet göstermelerine olanak sağlanacağı, kolaylıkla öngörülebilir bir gerçektir.

Diğer taraftan Tasarı, Vakıfları Meclisinin yapısı, kamu yararı ve idarenin bütünlüğü ilkeleri ile bağdaşmayacak şekilde değiştirilmiş, en üst karar organı olan ve tasarı Vakıflar Meclisi'nde cemaat vakıflarınca seçilecek bir üyenin de bulunması öngörülmüştür. Vakıf meclisine cemaat mensubunun temsilcilerinin seçilmesine ilişkin yeni düzenleme ile getirilen uygulama cemaat vakıflarının kurucusu olmaması ilkesi ile çelişmektedir. Dolayısıyla bu düzenleme de Lozan Antlaşmasına ve Anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

Yine Vakıflar Genel Müdürlüğü, keyfi birçok yeni statü oluşturularak, belirli statülere atanmada müşterek kararname ile atanma zorunluluğu yok sayılarak ve denetim hususu zayıflatılarak yeniden yapılandırılmıştır. Bilindiği üzere özel hukukta taraflar arasında bir eşitlik söz konusu iken, kamu hukukunda taraflar arasında kamu otoritesinden kaynaklanan bir hiyerarşi bulunmaktadır. Bu hiyerarşi, genel olarak Devletin üstlendiği kamu gereksinimlerini sağlamak, kamu düzeni ve güvenliğini temin etmek, kamu sağlığını ve ulusal servetleri korumak görevlerinin gereğidir. Tasarıda da, Başbakanlığa bağlı bir kamu tüzel kişisi olan Vakıflar Genel Müdürlüğü, denetlemekle görevli ve yetkili olduğu vakıfların yöneticilerine yine Tasarıda belirtilen eylemleri nedeniyle idari yaptırım uygulama yetkisi ile donatılmıştır. Öngörülen bu idari işlemin yargısal denetimi de elbette idari yargının görevidir. Oysa Tasarıda bu yargısal denetimin 5326 sayılı Kanuna gönderme yapılmak suretiyle adli yargıya bırakılması Anayasanın 125 inci ve 155 inci maddelerine aykırıdır.

Tasarının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında, kısıtlı süreler içerisinde de olsa, grubumuz üyelerince ısrarla açıklanmaya çalışılan sakıncalar çoğunluğa sahip iktidar partisi tarafından görmezden gelinmiş, genel mütakabiliyet ilkesinin bu sakıncaları önlemeye yeterli olduğu savunulmuştur. Oysa Tasarının 2 nci maddesindeki mütakabiliyet ilkesi, ne önemli miktarda ve stratejik yerlerin yabancıların eline geçmesini önlemeye, ne geniş olanaklar ve dokunulmazlıklarla donatılmış vakıfların kendi kuralları ile yönetecekleri topluluklar aracılığıyla yaratacakları sosyal ayrışma ve çatışmayı önlemeye muktedir değildir, zira önümüzdeki sorun uluslararası bir hukuki sorun değildir.

Sorun yalnızca eski vakıflardan cemaat vakıfları ile ilgili değildir. Medeni Kanuna göre kurulan ve yeni vakıf olarak nitelendirilip işbu 9 maddelik Cumhurbaşkanı vetosu sonrası görüşülen kısmı da aşarak, kanunun bütünü üzerinde genişleyip etki ve alanını genişleten yeni nesil vakıflardır. Ülkemizde de etkin olmaya başlayan vakıfların yanında ayrıca ülkemiz kaynaklı olup, yurt dışına taşan ve etkisini gösterip ülkemizi etkileyen kimi vakıfların tasarı ile daha büyük bir ekonomik ve siyasal güce de kavuşacakları muhakkaktır. Vakıflar bilindiği gibi siyaset üretme aracı olarak da kullanılmaktadır. Özellikle son dönemlere bakıldığında dış kaynaklı fonlarla beslenen vakıfların ülke yönetimlerini belirlediği bir süreç yaşandığı görülmektedir. Bu tasarıda vakıflar hakkında da hiçbir önlem düşünülmediği gibi, medeni kanunda belirli kuralların da aşılarak çok geniş ve denetimsiz bir alan bırakıldığı tartışmasızdır.

Açıklanan nedenlerle ve Komisyon görüşmeleri sırasında daha detaylı olarak tutanağa geçirilen beyanlarımız, sunduğumuz 8 adet önergedeki gerekçelerimiz, 22. Dönem'de Tasarıya ilişkin olarak yazdığımız karşı oy yazımızda belirtilen gerekçelerde yer aldığı gibi Tasarının hukuken, ahlaken ve vicdananen yanlış ve haksız olması, Türkiye'nin ulusal çıkarları ile bağdaşmaması gerekçeleriyle Kanun Tasarısına karşıyız.

İsa Gök
Mersin

Halil Ünlütepe
Afyonkarahisar
Ali İhsan Köktürk
Zonguldak

Rahmi Güner
Ordu

KARŞI OY YAZISI

Vakıflar Kanunu Tasarısına aşağıdaki nedenlerden dolayı karşıyız.

Karşı oy yazımızı arz ediyoruz.

5555 sayılı Vakıflar Kanunu Vakıflara ait yeni düzenlemeler getirmektedir. Bu yasa daha önce Cumhurbaşkanı Sn. Ahmet Necdet Sezer tarafından 5, 11, 12, 14, 16, 25, 26, 41, 68 maddeleri anayasanın 89. ve 104. maddeleri gereğince bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.

Bu kanuna genel olarak baktığımızda hem vakıf kanunu hem Vakıflar Genel Müdürlüğünü düzenlemektedir. İlk 27 maddesi vakıfları, diğerleri Vakıflar Genel Müdürlüğünü ilgilendirmektedir. İlk 27 maddeye baktığımızda, burada iki temel yaklaşım göze çarpmaktadır.

Birincisi; Medeni Kanunun kabulünden önceki Vakıflarla Medeni Kanuna göre kurulmuş vakıfların aynı statüde düzenlenmesi.

İkincisi; Statüsü eşitlenen bu vakıfların yurt içi ve yurt dışında sınırsız bir örgütlenme faaliyeti ve bağış alma özgürlüğüne sahip kılınmasıdır.

Bu kanunun en temel yanlığı, eski ve yeni vakıfların aynı kanunla ve aynı statüde düzenlenmesidir.

Bu konudaki temel alınması gereken Lozan Anlaşmasıdır. Cemaat vakıfları bu anlaşma ile korunmuşlardır.

Bilindiği üzere, Osmanlı Devleti hukuk düzeni olarak şeriat hükümlerini esas almakta idi. Bu düzen içerisinde oluşmuş hukuksal kurumların bünyeleri de, şeriat hukukuna uygundu. Bu düzende Millet Sistemi denilen ve tebanın din esasına göre ayrı cemaatler şeklinde kendi dini önderlerinin buyruğu altında örgütlenmesini öngören sistem gayet doğal görülmekte idi.

Başlangıçta Osmanlı Devletine büyük bir yönetme kolaylığı da sağlayan bu sistem, 1789 Fransız Devriminden sonra yayılarak dünyayı ve özellikle de Avrupa'yı yeniden şekillendiren Ulus Devlet düşüncesi karşısında, Osmanlı Devleti'nin yıkılmasında da aynı şekilde çok uygun bir sosyal ve hukuksal zemin oluşturup, büyük kolaylıklar da sağlamıştır.

Nitekim, Lozan'da Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluş sürecinde de Millet Sistemi, Sevr görüşmelerindeki kapsamda olmasa da, Türk Delegasyonunun önünde en çetin "cemaat" sorunları olarak çıkartılmıştır. O zamanki adıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, Sevr'de olduğu gibi etnik, dilsel ve dinsel azınlıkların tanınmasına ilişkin ısrarları, sadece dinsel azınlıklar bazında ve onu da Müslüman olmayanlarla sınırlı olarak anlaşmadaki çerçevede (37-44. maddeler) ve Yunanistan ile de karşılıklılık esasına dayalı olarak tanımıştır. Vakıflara ilişkin kısım 42. madde içerisinde yer almaktadır ve şöyledir: Bu azınlıkların şimdiki halde Türkiye'deki vakıflarına, din ve hayır işleri kurumlarına her türlü kolaylıklar ve izinler sağlanacak ve Türk Hükümeti, yeniden din ve hayır kurumları kurulması için, bu nitelikteki öteki özel kurumlara sağlanmış gerekli kolaylıklardan hiçbirini esirgemeyecektir.

Türkiye Devleti, 8 ay süren çetin bir müzakere sürecinden sonra 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozan Anlaşmasını imzalamış, 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyeti ilan etmiş; teba anlayışı yerine, yurttaş anlayışı esasına dayalı çağdaş bir yönetim ve çağdaş bir hukuk düzenine geçme iradesiyle, laik hukuk düzenini benimsemiştir. Bu süreçte en önemli kilometre taşlarından biri de, hiç şüphesiz 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe koyulan Türk Medeni Kanununun kabulüdür. İşte vakıf kurumu da, bir özel hukuk tüzel kişisi olarak bu kanunda düzenlenmiş bulunmaktadır.

Fakat bir yandan tanınması Lozan anlaşmasınının 42. maddesiyle gerçekleşen Müslüman olmayan dini cemaatlere ilişkin vakıflar, öbür yandan eskiden beri şeriat hukuku kuralları çerçevesinde oluşmuş onbinlerce vakıf kurumlarının yeni devlet ve hukuk düzeniyle uyumlaştırılması zorunluluğu bulunmaktaydı. Çünkü, laik bir hukuk düzeni esasına dayalı Türk Medeni Kanununun vakfa ilişkin hükümlerinde düzenlenen vakıf tüzel kişiliği ile, eski hukuk döneminden devir alınan vakıfların "bünye" itibariyle uyusmaları mümkün değildi. Bunun üzerine, Türk Medeni Kanununun Tatbik Şekline İlişkin Kanunun 8. maddesi ile, Medeni Kanunun Yürürlüğünden önce kurulmuş vakıflar için ayrı bir Tatbikat Kanunu hazırlanması kabul edildi. Sözü edilen kanun, 1935 yılında yürürlüğe giren ve 5555 sayılı iş bu kanunla yürürlükten kaldırılmak istenen 2762 sayılı Vakıflar Kanunudur.

Cumhuriyeti kuran irade, eski vakıflar ile yeni vakıfların kesin surette birbirinden ayrılmasına önem vermekteydi. Öyle ki, Medeni Kanunun vakfa ilişkin bölümü, herhangi bir karışmayı önlemek için "tesis" olarak isimlendirilmişti. Ta ki, 1967 yılında 903 sayılı kanunla Türk Medeni Kanunundaki "tesis" terimi yerine "vakıf" terimi ikame edilene kadar da Medeni Kanundaki "tesis" terimi korunmuştur. Herhalde bu terim korunmaya devam edilseydi, bugünkü kavram kargaşasına yol açılmayacaktı. Sadece bu durum bile, Medeni Kanunun kabulünün üzerinden geçen 80 yıla rağmen bu gün karşılaştığımız kavram kargaşası karşısında, Cumhuriyeti kuranların öngörülerinde ne derece haklı olduklarını apaçık göstermesi bakımından oldukça manidardır.

Cumhuriyeti kuran iradenin, eski vakıflar ile yeni vakıfların kesin surette birbirinden ayrılmasına önem vermesi, en az diğer İnkılap kanunları kadar temel bir konudur ve esasen onlarla bir bütünlük taşımaktadır. Çünkü: Bir yandan, çağdaş bir hukuk sisteminde, yurttaşlar arasında din esasına dayalı ayırım yapılması mümkün değildir. Nitekim Türk Medeni Kanununa göre, bütün yurttaşlar, herhangi bir ayırım yapılmaksızın tesis (vakıf) kurma hakkına sahiptirler.

Diğer yandan; cemaat temeline dayalı olmasa da, zaten olağan vakıfların da; sahih-gayrisahih, hayri-zürri, mazbut-mülhak gibi çok değişken hukuksal statüleri içerisinde, sosyal ve idari düzenin bütününe yayılmış ve onu kuşatmış bünyeleri dikkate alındığında, bunların aynen devam ettirilmesi halinde modern bir hukuksal ve idari sistem kurulmasının imkansız kılınacağı açıktı. Çünkü, bir yandan birçok kamu kaynağı, birçok kamu hizmetine belli bir bütünsel sistem anlayışı içerisinde olmaksızın tahsis edilmekle görünürde vakıflar (gerçekte kamu hizmeti birimleri olan gayrisahih vakıflar) kurulmuş; öte yandan, tekke ve zaviyeler etrafında oluşan tamamen şer'i vakıflar, yine bu tür vakıfların ayrıcalıklı kesimini oluşturan ve tarikat şeyhlerine tahsis edilmiş eizze vakıfları denilen "müstesna vakıflar"; çağdaş hukuk sisteminin kabul etmediği "aile fideikomisi" benzeri zürri vakıflar oluşturulmuştur.

Özetle; bütün bu eski vakıfların ortak yönü; bünyelerinin Şeriat Kurallarına göre oluşturulmuş bulunmasıdır. Bu vakıfların yeni oluşturulan Medeni Hukuk kapsamında varlıklarının ve devamlarının sağlanması ise, kurulmak istenen çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurulamaması anlamına gelecekti. Öte yandan, herbiri insanlığın tarihsel-kültürel mirası ve aynı zamanda Türk Yurdunun tapusu mesabesindeki birçok tarihsel başyapıt da bu eski vakıf sistemi içerisinde oluşturulmuş, varlıklarının devamı da bu sistem içerisinde düzenlenmişti.

Öyleyse, bir yandan yurttaşlığı esas alan çağdaş hukuk sistemine dayalı Cumhuriyetin kurulması ve devamı; öbür taraftan da, vakıf eserlerin yaşatılması, üstlenilen uluslar arası yükümlülüklerinin yerine getirilmesi; zürri vakıflar bakımından da, geleceği vakıf kurumuna bağlı kitlelerin mağdur edilmeyerek, hukuki güven ve istikrar ilkeleriyle bağdaşmayacak sosyal sorunlara yol açılmaması gibi, çözümlü zıtlıklar içeren bir dizi sorunu halledecek, aynı zamanda da bu eski kurumları yeni hukuk düzeni içerisinde kamu düzenini bozmayacak şekilde bir statüye kavuşturacak çağdaş bir Tatbikat Yasası yapılması gibi zor bir görev, Cumhuriyet kurucularının önünde durmaktaydı.

Tam 9 yıl (1926-1935) çalışılarak bu zor görev gerçek bir hukuk abidesi olan 2762 sayılı kanun ile başarılmıştır. Bu süreçte, o dönemin meşhur Avrupalı hukukçularından İsveçli Medenî Hukuk Profesörü Hans Leemann Türkiye'ye davet edilmiş ve bu bilim adamına bir de tasarı (layiha) hazırlanmıştır. 1935 tarihli Vakıflar Kanununun öne çıkan temel özellikleri; kanunun çıktığı tarihte kendi yöneticilerince (mütevellî) yönetilen vakıflardan, sadece yönetimi vakfedenin soyundan gelenlere bırakılanların kendi yöneticilerince yönetilmeye devam edilmelerine olanak tanınması (mülhak vakıf), diğerlerinin Vakıflar Genel Müdürlüğüne yönetilmesinin kurala bağlanması (mazbut vakıf); cemaatler tarafından idare edilen vakıfların ise, ayrı bir statüde değil, mülhak vakıflarla aynı statüde düzenlenmesidir. Böylece, çağdaş hukuk düşüncesine uygun olarak, aynı durumda bulunanların aynı hukuksal statüde düzenlenmesi, yani eşitlik ilkesi gözetilmiş olmaktadır.

Uzun vadede, hak sahiplerinin hakları korunmak koşuluyla mülhak vakıf statüsünün de tasfiyesi öngörülmektedir. Çünkü, mütevellîliği (yöneticiliği) boşalan bir vakıfta 10 yıl süreyle mütevellîlik için istekli çıkmaz ve görevlendirme de yapılmazsa, bu vakıf artık Mazbut Vakıflar Tüzel Kişiliğine katılarak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yönetilecek ve o vakıfta bir daha yönetim için görevlendirme de yapılamayacaktır.

Cumhuriyetin kurucu idaresi, kendi mazimizin özelliklerinden kaynaklanan bu sorunu 71 yıl önce eski vakıfların bünyesel sorunlarını dikkate alarak 9 yıllık bir çalışma sonucunda çağdaş hukuk prensiplerine uygun olarak böylece çözmüşken, bu gün aynı sorunun yeniden Türkiye'nin gündemine taşınması ve üstelik de eski vakıfların hukuksal statülerinin onların bünyesel özellikleri ve istisnailik nitelikleri dikkate alınmaksızın Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflarla eşitlenmesi, Cumhuriyetin kurduğu modern hukuk düzeninin inkarı ve giderek tasfiyesi anlamına geleceğinden, kabul edilemez.

Vakıf hukuku bakımından yapılacak düzenlemelerde, Cumhuriyeti kuran iradenin kurduğu sistem korunmalıdır. Yani, Türk Medenî Kanununun kabulünden sonra kurulan vakıflar Türk Medenî Kanunu hükümlerine tabi olmalı; önceden gelen vakıfların ise, kendi bünyelerinin özellikleri dikkate alınıp, Cumhuriyetin ilkeleri ve diğer Anayasal kurallar gözetilerek oluşturulmuş ayrı bir statüde düzenlenmesi uygulamasına devam edilmelidir. Zaman içerisinde oluşacak değişiklik gereksinimleri, ilgili statüye özgü olarak ve o statü içerisinde gerçekleştirilmelidir. Çünkü, her iki kurumun da adının vakıf olması, onların aynı şey oldukları anlamına gelmemektedir. Hukukumuzda 1967 yılında 903 sayılı kanundan sonra ortaya çıkan bu isim benzerliğine rağmen, Türk Medenî Kanunundan önce kurulmuş vakıflarla Türk Medenî Kanununa göre kurulmuş tesislerin (vakıfların) hukuksal bünyeleri bakımından gerçekte hiçbir ilgileri bulunmamaktadır.

Osmanlı'daki Millet Sisteminden Sevr'e, oradan da Lozan'a taşınan Cemaat Vakıfları konusu, Türk Medenî Kanununun yürürlüğü öncesi kurulmuş bulunan diğer vakıflarla birlikte ve eşitlik ilkesine uygun olarak istisnaî bir kurum olarak düzenlenip, sorun çözülmüşken; hiçbir hukuksal zorunluluk olmaksızın, dinî esasa dayalı bu kuruluşları Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar gibi olağan bir statüye taşımak suretiyle istisnailikten çıkartmak, Türk Medenî Kanununun 101/IV üncü maddesinin örtülü olarak yürürlükten kaldırılması sonucuna yol açacaktır. Çünkü, eşitlik ilkesine dayalı talepler sonucunda Medenî Kanunumuzun 101/IV üncü maddesindeki amaç sınırlaması anlamsız kalacak, uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüklerin sınırını aşan dinî vakıf uygulaması, yeni cemaat vakfî taleplerini tetiklemek suretiyle, ülkemizi içinden çıkılmaz derecede büyük bir sorunlar yumağı ile karşı karşıya bırakacaktır.

Yapılmak istenen bu yasal düzenleme, Avrupa Birliği reformları ile de açıklanamaz. Çünkü, vaki hukuku bakımından Avrupa Birliği ülkelerinde oluşmuş bir standart bulunmadığı herkesin malumdur. Kaldı ki, Türk Medeni Kanunu zaten Avrupa kaynaklıdır ve yeni şekliyle henüz beş yıla ulaşmayan geçmişi bulunan oldukça yeni bir kanundur.

Eski Vakıflara gelince; sadece Cemaat Vakıfları konusunda Avrupa Birliği ilerleme raporlarında ve özellikle de 2005 yılına ilişkin olanında bazı tenkitler yer almış bulunmaktadır. Ancak, Avrupa Birliği ilerleme raporunda yer alan bu tenkitlerin hukuksal değil siyasal nitelikte ve haksız tenkitler olduğu açıktır. Çünkü: Avrupa Birliğinin ortaya koyduğu ölçüte göre, "siyasal ölçütlere ilişkin konular, Avrupa Birliği ülkelerinden hangisinde en üst düzeyde gerçekleştirilmekteyse, aday ülkeden de o düzeyde bir düzenleme istenecektir". Avrupa Birliğinin ilerleme raporlarında ortaya koyduğu bu temel ölçüt esas alınsa bile, ülkemizden bu şekilde bir yasa yapılması istenemez: Bir defa, Avrupa Birliği ülkelerinde zaten Cemaat Vakfı bulunmamaktadır ki, bu konuda bir ölçüt oluşturulabilsin. Cemaat Vakfı bulunan yegane Avrupa Birliği ülkesi, bizimle ortak mazi ve benzer uluslararası yükümlülüklerle sahip bulunan Yunanistan'dır. O halde, Avrupa Birliği açısından Cemaat Vakıfları bakımından en iyi uygulama olarak bir ölçüt aranacaksa, bu ölçüt Yunanistan'ın bu konudaki düzenlenmesi olabilir. Yunanistan'ın, ülkesindeki Türk Cemaate ait vakıflara ilişkin yaptığı düzenleme, 1980/1091 sayılı yasadır. Bu yasanın, bizim eski vakıfları ve bu arada Cemaat vakıflarını da düzenleyen 1935/2762 sayılı yasanın çok gerisinde bir sistem öngördüğü açık bulunduğuna göre, Avrupa Birliğinin ülkemize Cemaat Vakıfları konusunda tenkitler yöneltmesinin hukuksal bir dayanağı da bulunmamaktadır.

Şunu da eklemek gerekir ki, ülkemizin Lozan Antlaşmasıyla tanımak durumunda kaldığı Cemaat (azınlık) kavramıyla, günümüz dünyasında kabul gören, Avrupa Konseyi ve buna bağlı olarak da Avrupa Topluluğu hukukunda yer bulan azınlık kavramının hemen hiç bir ilgisi bulunmamaktadır. Lozan Antlaşmasında yer verilen Cemaat kavramı, o dönemdeki dünyada genel kabul gören anlayışa uygun olarak, azınlık haklarının daha ziyade kolektif haklar olarak kabulünü öngörmektedir. Oysa ki günümüzde kabul gören ve Avrupa Konseyi bünyesinde imzalanan anlaşmalarda (Ulusal Azınlıklara İlişkin Çerçeve Sözleşme ve Azınlık Dillerine İlişkin Çerçeve Sözleşme) düzenlenen azınlık kavramı, azınlık haklarının da tıpkı insan hakları gibi bireysel haklar olarak düzenlenmesini ve talep edilmesini benimsemektedir. O halde, Avrupa Birliğinin Türkiye'ye ilişkin ilerleme raporlarında öngörüldüğü şekilde, azınlıklara tüzel kişilik tanınmasını öngören bir azınlık anlayışı, ne Avrupa'da ne de dünyanın başka bir bölgesinde uygulanmamakta, kabul görmemektedir. Hatta bu anlamda bir azınlık anlayışı, Milletler Cemiyeti döneminde dahi tam olarak bulunmamaktadır.

Azınlıklara bir bütün olarak tüzel kişilik verilmesi derecesinde olmasa da, kolektif hak anlayışına dayalı bir azınlık anlayışı, aralarında Sevr anlaşma taslağının ve Lozan Antlaşmasının da bulunduğu iki dünya savaşı arası dönemde Milletler Cemiyeti şemsiyesi altında yapılan birçok anlaşmada öngörülmüş; devletlerin birbirinin iç işlerine karışmasının hukuksal zeminini oluşturan bu anlayışa, biraz da ikinci dünya savaşını hazırlayan koşullara katkı sağlamasından da kaynaklanan gerekçelerle, ikinci dünya savaşı sonrasında oluşan Birleşmiş Milletler bünyesinde kabul edilen belgelerde yer verilmemiştir.

Fakat, bütün bunlara rağmen, Avrupa Birliğinin ilerleme raporlarında ortaya konulan, Türkiye Cumhuriyetinden azınlıklara tüzel kişilik tanınmasına kadar uzanan talepler hayret vericidir ve hukuksal dayanaktan tamamen yoksundur. Ne Türkiye, ne de Aday statüsüne sahip hiçbir ülke, hiçbir

şekilde böyle bir yükümlülük altına girmemiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, hukuksal düzenini alt üst etme sonucunu doğurabilecek nitelikte olan 5555 sayılı yasayı da, ne uluslararası yükümlülükler ne de iç hukuk düzenimiz bakımından çıkarmak zorunda değildir; bilakis, farklı bünyedeki kurumları sırf isimlerindeki benzerlikten dolayı aynı hukuksal statü içerisinde düzenlemek suretiyle geri dönülemez zararlara yol açacak olması sebebiyle fiili, açık anayasa ihlallerine yol açacak olması dolayısıyla da uygun değildir.

Kanunda vakıflara herhangi bir ayırım yapmadan sınırsız şube açma imkanı tanınmaktadır. Bir yandan yabancılara vakıf kurdurma ve vakıfları yönetme fırsatı yasal dayanağa kavuşturulurken, öbür taraftan şube adı altında dernekler gibi sınırsız şube-temsilcilik açma imkanı sağlanması Türkiye'yi tam bir din savaşları alanı haline getirecek, bunun denetim altında tutulması da mümkün olmayacaktır.

Ayrıca sınırsız denetimsiz bağış alabilmeleri ticaret yapmaları yurt dışından Türk vatandaşı olmayanların yönetici olarak atanmaları cemaat vakıflarının vakıf meclisinde temsil edilmeleri Türkiye'yi ileride sıkıntıya sokacaktır. İkinci maddede bahsedilen Mütakabiliyet ilkesinin uygulanması da mümkün gözükmemektedir.

Bireysel farklılıklarına hatta ilgisizliklerine aldırmaksızın, önce cemaat vakıflarını, özel hukuk tüzel kişiliği paydasında Türk Medeni Kanununa tabi vakıflarda eşitleyen, ayrıca yabancıların Türkiye'de hem vakıf kurmalarını dayanağa kavuşturduktan sonra, hiçbir sınırlamaya tabi olmaksızın vakıfların yurt içi ve yurt dışı bağış alabilmelerine ve örgütlenebilmelerine imkan sağlayan bu yasa Türkiye Cumhuriyetini Lozan'da üstlendiklerinin ötesinde yükümlülükler altına sokmaktadır.

Metin Çobanoğlu

Osman Ertuğrul

Rıdvan Yalçın

Kırşehir

Aksaray

Ordu

KARŞI OY YAZISI

22. Dönem TBMM'nde onaylanıp, Cumhurbaşkanlığı tarafından bazı maddelerinin Anayasa ile teşkil ettiği uyumsuzluk gerekçesiyle reddedilen Vakıflar Kanunu, 23. Dönem itibarıyla TBMM Adalet Komisyonunca görüşülmüş olup, Genel Kurula gönderilmiştir. Bu kanun tasarısı hakkında, Demokratik Toplum Partisi'ni temsilen muhalefet şerhimi Komisyon makamına arz ediyorum.

Öncelikle, güçlü bir tarihsel-toplumsal geleneği olan ve bu minvalde Osmanlı döneminden başlayıp yeni Türkiye Cumhuriyeti ile devam eden vakıflar konusunun yeni bir kanunla düzenlenmesi son derece önemli ve gerekli bir reformdur. Gerek Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin ve her kesimin, kültürel gelişimini ve kültürel yönden üretimini desteklemesi hasebiyle, gerek ülkemizin tam demokratikleşmesi sürecinde mutlak ihtiyacı olan güçlü bir sivil toplumun önemli bir bileşeni olması açısından ve son olarak da tek tipliliği esas alan bir ulus sürecinden demokratik ve çok kültürlü bir uluslaşma dönemini esas almamızdan dolayı, vakıfların yasal olarak yeniden düzenlenmesini zaruri bir husus olarak değerlendirmekteyiz. Ayrıca, şimdye kadar bu konuda yapılması acil olarak gerekli olan söz konusu reformun yapılmaması ve ertelenmesinin, siyasal kültürümüze ve iç barışımıza verdiği tahribatları gelecek yıllarda daha kapsamlı olarak görülecektir.

Yeni bir anayasal süreç ile tam demokratikleşmesini öngördüğümüz ülkemiz açısından, yeni Vakıflar Kanunu, özellikle kültürel çeşitliliğimizi koruması ve güçlendirmesi bağlamında etnik ve inançsal zenginliğimizi koruyacak temel bir kanun olmalıdır. Mevcut Anayasamızla çelişki arz edebilecek ve veto gerekçesinde de belirtilen hususlar, yeni yapılacak Anayasamızın dibacesinde ve ilgili maddelerinde, farklılıkların zenginliğimiz olduğu ve bir arada yaşamının erdemlerinin altı çizilmek suretiyle, hukuki mevzuatımız açısından bir sorun olmaktan çıkacaktır. Cumhuriyetimizin kuruluş belgelerinde ve yapılan uluslararası antlaşmalarda azınlık olarak tanımlanmayan dinsel ve etnik grupların, vakıflar aracılığıyla kendi kültürel gelişimlerini sürdürmeleri gerekmektedir. Bu yeni Kanun, Lozan Antlaşmasının azınlıklar konusundaki maddelerini hayata geçirecek bir kanun olup kendisiyle zıtlaşmadığı ve aksi değerlendirmelerin Lozan Antlaşmasını milliyetçilik zihniyetiyle ele aldığını belirtmemiz gerekir.

AİHM'nde azınlık vakıflarına devlet tarafından el konulması ve akabinde bu malların üçüncü kişilere satılması konusunu dava eden birçok dosya bulunmaktadır. Yeni kanunla bu gerekçelerin ortadan kaldırılması ve bu vakıfların uğramış oldukları zararların tazmin edilmesi sağlanmalıdır. Malesef birçok kesimin bu konuda beklediği düzenlemeler, mevcut tasarıda bulunmamaktadır. Böyle olması durumunda, AİHM'nde ülkemiz aleyhine mahkûmiyetle sonuçlanabilecek bir çok dava olacaktır ve siyasi tesirleri iç barışımızı zedelemeye devam edebilecektir. Bu açıdan, mevcut tasarrufların tazminat ve malların iadesi yollarını açması oldukça önemlidir. Zira mazbut ve cemaat vakıflarına ilişkin, önceki uygulamalardan kalmış olan anti-demokratik yaklaşımların kaldırılması ve bu uygulamaların yol açtığı ihlallerin tazmin edilmesi, ancak bu temel Kanun tasarısıyla mümkün olacaktır.

Bununla birlikte, tasarıda yer alan ve vakıfların uluslararası faaliyetleri, mülkiyet konuları ve vakıf seçimleri ile ilgili hususlar yeniden değerlendirilerek, milliyetçi yaklaşımlardan uzaklaştırılıp demokratik teamüller çerçevesinde yeniden düzenlenmelidir.

Sonuç olarak, yeni Vakıflar Kanunu, şimdye kadar ertelenmiş olması göz önünde bulundurularak ve 1974 uygulamalarının neden olduğu zararların tazmini düşünülerek gözden geçirilmeli ve yukarıda belirtmiş olduğum hususlara paralel olarak yenilenmelidir. Bu şekilde yapılması halinde, ülkemiz için oldukça önemli bir temel kanun olacaktır.

Ayla Akat Ata

Batman

ANAYASANIN 89 ÜNCÜ VE 104 ÜNCÜ MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN
VAKIFLAR KANUNU

Kanun No. 5555

Kabul Tarihi : 9/11/2006

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu Kanun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi; Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kuruluşu ile Genel Müdürlüğün teşkilât, görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Kanun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğü'nü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında milletlerarası mütakabiliyet ilkesi saklıdır.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

Genel Müdürlük veya Denetim Makamı: Vakıflar Genel Müdürlüğü'nü,

Genel Müdür: Vakıflar Genel Müdürünü,

Meclis: Vakıflar Meclisini,

Vakıflar: Mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfları,

Vakfiye: Mazbut, mülhak ve cemaat vakıflarının malvarlığını, vakıf şartlarını ve vakfedenin isteklerini içeren belgeleri,

1936 Beyannamesi: Cemaat vakıflarının 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince verdikleri beyannameyi,

Vakıf senedi: Mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi ile 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulan vakıfların, malvarlığını ve vakıf şartlarını içeren belgeyi,

Mazbut vakıf: Bu Kanun uyarınca Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar ile mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce yönetilen vakıfları,

Mülhak vakıf: Mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve yönetimi vakfedenlerin soyundan gelenlere şart edilmiş vakıfları,

Cemaat vakfı: Vakfiyeleri olup olmadığına bakılmaksızın 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince tüzel kişilik kazanmış, mensupları Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Türkiye'deki gayrimüslim cemaatlere ait vakıfları,

Esnaf vakfı: 2762 sayılı Vakıflar Kanununun yürürlüğünden önce kurulmuş ve esnafın seçtiği yönetim kurulu tarafından yönetilen vakıfları,

Yeni vakıf: Mülga 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi ile 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulan vakıfları,

Şube: Vakıf faaliyetlerinin yürütülebilmesi için yeni vakfa bağlı olarak açılan, tüzel kişiliği olmayan ve bünyesinde organları bulunan alt birimi,

Temsilcilik: Vakıf faaliyetlerinin yürütülebilmesi için yeni vakfa bağlı olarak açılan, tüzel kişiliği ve bünyesinde organları bulunmayan alt birimi,

Vakıf yönetimi: Mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıflarda; vakfiye, 1936 Beyannamesi, vakıf senedi, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ve bu Kanuna göre vakfı yönetmeye ve temsil ile yetkili organı,

Vakıf yöneticisi: Mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıflarda; vakfiye, 1936 Beyannamesi, vakıf senedi, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ve bu Kanuna göre vakfı yönetmeye ve temsil ile yetkili kişi veya yetkili organlarda görev alan kişileri,

Hayrat: Mazbut, mülhak, cemaat ve esnaf vakıfları ile yeni vakıfların, doğrudan toplumun istifadesine bedelsiz olarak sundukları mal veya hizmetleri,

Akar: Vakıf amaç ve faaliyetlerinin yerine getirilmesi için gelir getirici şekilde değerlendirilmesi zorunlu olan taşınır ve taşınmazları,

Mukataah vakıf: Zemini vakfa, üzerindeki yapı ve ağaçlar tasarruf edene ait olan ve kirası yıllık olarak alınan vakıf taşınmazlarını,

İcareteynli vakıf: Değerine yakın peşin ücret ve ayrıca yıllık kira alınmak suretiyle süresiz olarak kiralanan vakıf taşınmazlarını,

Taviz bedeli: Mukataah ve icareteynli taşınmazların serbest tasarrufa terk için alınan bedeli,

Galle fazlası: Mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfın hayrat ve akarlarının onarımı ile vakfiyelerindeki hayrat hizmetlerin ifasından sonra kalan miktarı,

İntifa hakkı: Mazbut ve mülhak vakıflarda, vakfiyelerindeki şartlara göre ilgililere bırakılmış galle fazlaları ve hakları, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Vakıflarla İlgili Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Tüzel Kişilik, Ehliyet, Yönetim, Temsil

Tüzel kişilik

MADDE 4- Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir.

Yeni vakıfların kuruluşu, mal varlığı, şube ve temsilcilikleri

MADDE 5- Yeni vakıflar; Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre kurulur ve faaliyet gösterirler.

Yeni vakıfların kuruluşunda gayesini gerçekleştirecek asgarî mal varlığı miktarı, mahkemesince belirlenir.

Yeni vakıflar, vakıf senetlerinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere Genel Müdürlüğe beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabilirler. Beyannamenin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yabancılar, Türkiye'de, hukukî ve fiilî mütakabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler.

Yönetim ve temsil şekli

MADDE 6- Mazbut vakıflar, Genel Müdürlük tarafından yönetilir ve temsil edilir.

Mülhak vakıflar, Anayasaya aykırılık teşkil etmeyen vakfiye şartlarına göre Meclis tarafından atanacak yöneticiler eliyle yönetilir ve temsil edilir. Vakıf yöneticileri kendilerine yardımcı tayin edebilirler. Mülhak vakıf yöneticilerinde aranacak şartlar ile yardımcıların nitelikleri yönetmelikle düzenlenir. Vakfiyedeki şartları taşımamaları nedeniyle kendilerine yöneticilik verilemeyenler bu şartları elde edinceye, küçükler ile kısıtlılar fiil ehliyetlerini kazanıncaya ve boş kalan yöneticilik yenisine verilinceye kadar, vakıf işleri Genel Müdürlükçe temsilen yürütülür.

Cemaat vakıflarının yöneticileri mensuplarınca kendi aralarından seçilir. Vakıf yöneticilerinin seçim usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Esnaf vakıfları, mühlak vakıfların tabi olduğu hükümlere tabidir. Bu vakıflar, esnafın seçtiği yönetim kurulu tarafından yönetilir.

Yeni vakıfların yönetim organı vakıf senedine göre oluşturulur ve bu vakıfların yönetim organlarında görev alanların çoğunluğunun, Türkiye'de yerleşik bulunması gerekir.

Genel Müdürlükçe yönetilecek ve temsil edilecek vakıflar

MADDE 7- On yıl süreyle yönetici atanamayan veya yönetim organı oluşturulamayan mühlak vakıflar, mahkeme kararıyla Genel Müdürlükçe yönetilir ve temsil edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce mazbut vakıflar arasına alınan vakıflarla, bu Kanuna göre mazbut vakıflar arasına alınan vakıflara bir daha yönetici seçimi ve ataması yapılamaz.

İlgililerin vakfiye şartlarına göre intifa hakları saklıdır.

Yeni vakıf organlarının tamamlanması

MADDE 8- Yeni vakıfların organlarında ölüm, istifa ya da herhangi bir nedenle eksilme olduğu takdirde; vakıf senedindeki hükümlere göre, hüküm bulunmaması halinde vakıf senedi değişikliğine yetkili organın, bunun bulunmaması halinde ise icraya yetkili organın kararı ve Genel Müdürlüğün görüşü alınarak mahkemece yenisi seçilir.

Vakıf yöneticisi olamayacaklar

MADDE 9- Vakıflarda; hırsızlık, nitelikli hırsızlık, yağma, nitelikli yağma, dolandırıcılık, nitelikli dolandırıcılık, zimmet, rüşvet, sahtecilik, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, güveni kötüye kullanma, kaçakçılık suçları ile Devletin güvenliğine karşı işlenen suçların birinden mahkûm olanlar yönetici olamazlar.

Vakıf yöneticisi seçildikten sonra yukarıdaki suçlardan mahkûm olanların yöneticiliği sona erer.

Vakıf yöneticilerinin sorumlulukları ve görevden alınması

MADDE 10- Vakıf yöneticileri; vakfın amacına ve yürürlükteki mevzuata uymak zorundadır.

Birinci fıkrada belirtilen zorunluluğa uymayanlar ile;

- a) Vakfın amacı doğrultusunda faaliyette bulunmayan,
- b) Vakfın mallarını ve gelirlerini amaçlarına uygun olarak kullanmayan,
- c) Ağır ihmal ve kasıtlı fiilleriyle vakfı zarara uğratan,
- d) Denetim Makamınca tespit edilen noksanlık ve yanlışlıkları verilen süre içerisinde tamamlamayan, düzeltmeyen veya aykırı işlemlere devam eden,
- e) Medeni hakları kullanma ehliyetini kaybeden veya görevini sürekli olarak yapmasına engel teşkil edecek hastalığa veya maluliyete yakalanan,
- f) Bu Kanunun 11 inci maddesi uyarınca iki defa idari para cezası alan,

vakıf yöneticileri, Meclisin vereceği karara dayalı olarak Denetim Makamının başvurusu üzerine vakfın yerleşim yeri asliye hukuk mahkemesince görevlerinden alınabilir. Telifisi imkânsız sonuçlar doğurabilecek hallerde dava sonuçlanıncaya kadar, Meclis kararı üzerine Denetim Makamınca, vakıf yönetiminin geçici olarak görevden uzaklaştırılması ve kayırmca yönetilmesi ihtiyati tedbir olarak mahkemeden talep edilir.

Görevinden alınan vakıf yöneticileri Meclis üyesi olamaz ve beş yıl süreyle aynı vakfın yönetim ve denetim organında görev alamazlar. Ayrıca ikinci fıkranın (c), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen nedenlerle görevinden alınan vakıf yöneticileri başka bir vakfın yöneticisi ise o görevinden de alınmış sayılır ve beş yıl süreyle hiçbir vakfın yönetim ve denetim organında görev alamazlar.

Vakıf yönetiminde yer alan kişiler ile vakıf çalışanları kusurlu fiilleri nedeniyle vakfa verdikleri zararlardan sorumludurlar.

Vakıf yöneticileri mahkeme kararı olmaksızın görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

İdarî para cezası

MADDE 11- Genel Müdürlükçe yapılan tebligata rağmen, bu Kanun uyarınca istenen beyanname, bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen, organların vakfiye veya vakıf senedine aykırı olarak toplanmasına sebebiyet veren veya gerçeğe aykırı beyanda bulunan vakıf yönetimine Genel Müdürlükçe her bir eylem için beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. İdarî para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vakıf Malları ve Faaliyetleri

Vakıfların mal edinmesi, akar cinsinden olan malların değiştirilmesi

MADDE 12- Vakıflar; mal edinebilirler, malları üzerinde her türlü tasarrufta bulunabilirler.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait akar mallar ile hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesine, paraya çevrilmesine veya değerlendirilmesine Meclis yetkilidir.

Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıflara, başlangıçta özgülenen mal ve haklar, vakıf yönetiminin başvurusu üzerine, haklı kılan sebepler varsa, Denetim Makamının görüşü alınarak mahkeme kararı ile sonradan iktisap ettikleri mal ve hakları ise bağımsız ekspertiz kuruluşlarınca düzenlenecek rapora dayalı olarak vakıf yetkili organının kararı ile daha yararlı olanları ile değiştirilebilir veya paraya çevrilebilir.

Vakıf yöneticileri, iktisap ettikleri veya değiştirdikleri taşınmaz malları tapuya tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirirler.

Kurucularının çoğunluğu yabancı uyruklu olan vakıfların, taşınmaz mal edinmeleri hakkında, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi uygulanır.

Taşınmazların vakıfları adına tescili

MADDE 13- Mazbut vakıfların tescil görmemiş hayrat taşınmazları, Genel Müdürlüğün isteği üzerine tapu idaresince vakıfları adına tescil edilir.

Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar taşınmazların satış ve taviz bedelleri ile satın alınacak, trampa ile edinilecek veya yeniden yaptırılacak taşınmazlar, vakıfları adına hisseleri oranında tapuya tescil ettirilerek kayıtlara işlenir.

Amaç ve işlev değişikliği

MADDE 14- Vakıfların, vakfiyelerindeki şartların yerine getirilmesine fiilen veya hukuken imkân kalmaması halinde; vakfedenin iradesine aykırı olmamak kaydıyla mazbut vakıflarda Genel Müdürlüğün; mülhak, cemaat ve esnaf vakıflarında, vakıf yöneticilerinin teklifi üzerine bu şartları değiştirmeye; hayır şartlarındaki parasal değerleri güncel vakıf gelirlerine uyarlamaya Meclis yetkilidir.

Hayrat taşınmazların nitelikleri ve değerlendirilmesi

MADDE 15- Vakıfların hayrat taşınmazları haczedilemez, rehnedilemez, bu taşınmazlarda mülkiyet ve irtifak hakkı için kazandırıcı zaman aşımı işlemiz.

Genel Müdürlüğe, mazbut ve mülhak vakıflara ait olup, tahsis edildikleri amaca göre kullanılmaları kanunlara veya kamu düzenine aykırı yahut tahsis amacına uygunluğunu kaybetmiş, kısmen veya tamamen hayrat olarak kullanılması mümkün olmayan taşınmazlar; mazbut vakıflarda Meclis

kararı ile mülhak vakıflarda vakıf yöneticisinin talebi üzerine Meclis kararı ile gayece aynı veya en yakın başka bir hayrata dönüştürülebilir, akara devredilebilir veya paraya çevrilebilir. Bu paralar aynı surette diğer bir hayrata tahsis olunur. Aynı vakıf içerisindeki dönüştürme veya devirlerde bedel ödenmez.

Hayrat taşınmazların tahsisi

MADDE 16- Mazbut vakıflara ait hayrat taşınmazlara, Genel Müdürlük tarafından öncelikle vakfiyeleri doğrultusunda işlev verilir. Genel Müdürlükçe değerlendirilemeyen veya işlev verilemeyen hayrat taşınmazlar; fiilen asli niteliğine uygun olarak kullanılmaya kadar kiraya verilebilir.

Bu hayrat taşınmazlar; Genel Müdürlükçe işlev verilmek amacıyla, vakfiyesinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğün denetiminde onarım ve restorasyon karşılığı kamu kurum ve kuruluşlarına, benzer amaçlı vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere tahsis edilebilir.

Mülhak vakfa ait hayrat taşınmazın tahsisinde Genel Müdürlük görüşü alınır.

Tahsis edilen taşınmaz; ticari bir faaliyette kullanılamaz, tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmaz, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edilir.

Cemaat vakıflarına ait, kısmen veya tamamen hayrat olarak kullanılmayan taşınmazlar, vakıf yönetiminin talebi halinde Meclis kararıyla; aynı cemaate ait başka bir vakfa tahsis edilebilir veya vakfın akarına dönüştürülebilir.

Taşınmazların vakfına dönmesi

MADDE 17- Tasarruf edenlerin veya maliklerin mirasçtı bırakmadan ölümleri, kaybolmaları, terk veya mübadil gibi durumlara düşmeleri halinde icareteynli ve mukataalı taşınmaz malların mülkiyeti vakfı adına tescil edilir.

Taviz bedeli

MADDE 18- Tapu kayıtlarında, icareteyn ve mukataalı vakıf şerhi bulunan gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde veya tasarrufundaki taşınmazlar, işlem tarihindeki emlak vergisi değerinin yüzde onu oranında taviz bedeli alınarak serbest tasarrufa terk edilir. Ancak miri arazilerden mukataalı hayrata tahsis edilmeyenler ile aşar ve rüsumu vakfedilen taşınmazlar tavize tâbi değildir.

Taviz bedelinin hesaplanmasında; ortaklığın giderilmesi veya cebri icra yoluyla satılanlarda satış bedeli, kamulaştırımalarda ise kamulaştırma bedeli esas alınır.

Bu Kanun hükümleri gereğince taviz bedelinin tamamı vakfı adına ödenmedikçe, taşınmaz üzerindeki temlikî tasarruflar tapu dairelerince tescil olunmaz.

Vakıf şerhleri ile ilgili olarak, diğer kanunlarda yer alan zaman aşımı ve hak düşürücü sürelerle ilişkin hükümler uygulanmaz.

Taviz bedelinin tahsil şekli

MADDE 19- Taviz bedelleri, yapılacak tebligat üzerine altmış gün içerisinde peşin olarak ödenebileceği gibi eşdeğer bir taşınmazla takas edilebilir veya yarısı peşin, kalanı bir yılda beş eşit taksitte ödenebilir. Taksitlendirme halinde, taşınmaza birinci derece ve birinci sırada ipotek konulur. Taksitlerden birinin zamanında ödenmemesi halinde geri kalan taksitlerin tamamı muaccel olur.

Genel Müdürlükçe tahakkuk ettirilen taviz bedelleri, yapılacak tebligata rağmen ödenmediği takdirde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte tahsil edilerek vakfı adına gelir kaydedilir.

Kira süresi

MADDE 20- Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira süresi azami üç yıldır. Ancak onarım veya inşa karşılığı kiralamalarda; onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak kira süresi Genel Müdürlüğün onayı ile yirmi yıla, Meclis kararı ile kırk dokuz yıla kadar tespit edilebilir.

Genel Müdürlüğe veya mazbut vakıflara ait onarımı planlanan vakıf kültür varlıkları ile yatırım yapılacak taşınmazlar; kira süresinin bitiminden bir ay önce bildirim yapılmak kaydıyla, hiçbir hüküm ve karara bağlı olmaksızın Genel Müdürlüğün talebi üzerine kira süresi sonunda mülki amirlikçe tahliye edilir.

Vakıf ormanları

MADDE 21- Özel vakıf ormanları kurulabilir.

Vakıf kültür varlıklarının korunması ve imar uygulamalarının bildirilmesi

MADDE 22- Kamu kurum ve kuruluşları, koruma imar planlarını düzenlerken vakıf kültür varlıklarıyla ilgili hususlarda Genel Müdürlüğün görüşünü almak zorundadırlar.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmaz mallarla ilgili olarak belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan uygulama imar ve parselasyon planlarının, askıya çıkarılmadan önce ilgili idareler tarafından Genel Müdürlüğe bildirilmesi zorunludur.

Mazbut vakıf taşınmazlarında akar niteliğini koruyacak şekilde imar düzenlemesi yapılır.

Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait olup uygulama imar planlarında okul, hastane veya spor alanlarında kalan taşınmazlar; ilgili kurumlar tarafından, imar planının tasdik tarihinden itibaren iki yıl içerisinde kamulaştırılmadığı takdirde ilgili bakanlığın görüşü alınarak Genel Müdürlükçe özel okul, özel hastane veya özel spor tesisi olarak değerlendirilebilir.

Zilyetlik yoluyla kazanım

MADDE 23- Vakıfların malları üzerinde zilyetlik yoluyla kazanıma hükümleri uygulanmaz.

Sigorta

MADDE 24- Kiraya verilen veya tahsis edilen mazbut vakıf taşınmaz malların, yangın, hırsızlık ve doğal afetlere karşı, kullananları tarafından Genel Müdürlük adına sigortalanması zorunludur.

Uluslararası faaliyet

MADDE 25- Vakıflar; vakıf senetlerinde yer almak kaydıyla, amaç veya faaliyetleri doğrultusunda, uluslararası faaliyet ve işbirliğinde bulunabilirler, yurt dışında şube ve temsilcilik açabilirler, üst kuruluşlar kurabilirler ve yurt dışında kurulmuş kuruluşlara üye olabilirler.

Vakıflar; yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi bağış ve yardım alabilirler, yurt içi ve yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf ve derneklere aynı ve nakdi bağış ve yardımda bulunabilirler. Nakdi yardımların yurt dışından alınması veya yurt dışına yapılması banka aracılığı ile olur ve sonuç Genel Müdürlüğe bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği yönetmelikle düzenlenir.

İktisadi işletme ve şirket kurulması

MADDE 26- Vakıflar; amacını gerçekleştirmeye yardımcı olmak ve vakfa gelir temin etmek amacıyla, Genel Müdürlüğe bilgi vermek şartıyla iktisadi işletme ve şirket kurabilir, kurulmuş şirketlere ortak olabilirler.

Genel Müdürlük; Bakanlar Kurulu kararıyla Genel Müdürlük ve mazbut vakıfların gelirleri ve akar malları ile iktisadi işletme veya şirket kurmaya yetkilidir. Şirket hisseleri ve hakların daha yararlı olanları ile değiştirilmesi, paraya çevrilmesi, değerlendirilmesi ve bunlara bağlı her türlü hakkın kullanılması ile ortaklık paylarına bağlı hakların kullanılması Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Sona eren veya dağıtılan yeni vakıfların mal ve hakları

MADDE 27- Sona eren yeni vakıfların borçlarının tasfiyesinden arta kalan mal ve haklar; vakıf senedinde yazılı hükümlere göre, senetlerinde özel bir hüküm bulunmayanlarda ise Genel Müdürlüğün görüşü alınarak mahkeme kararıyla benzer amaçlı bir vakfa; dağıtılan yeni vakıfların borçlarının tasfiyesinden arta kalan mal ve haklar ise Genel Müdürlüğe intikal eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vakıf Kültür ve Tabiat Varlıkları

Vakıf kültür varlıklarının tespiti, tescili ve yaşatılması

MADDE 28- Vakıflara ait yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tespiti, envanterinin çıkarılması, tescili, Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait olanların korunması, mülkiyeti el değiştirmiş vakıf kültür varlıkları ile koruma alanlarının kamulaştırılması, değerlendirilmesi, onarımı, restorasyonu ve gerektiğinde yeniden inşası Genel Müdürlükçe yürütülür.

Sermayesinin yüzde ellisinden fazlası Genel Müdürlüğe veya mazbut vakıflara ait işletme ve işletmelerin; Kurumlar Vergisi matrahının yüzde onu, yeterli geliri bulunmayan mazbut vakıflara ait vakıf kültür varlıklarının onarımında kullanılmak üzere Genel Müdürlüğe aktarılır.

Yeterli geliri bulunmayan mazbut vakıflara ait vakıf kültür varlığı niteliğindeki taşınmazların, benzer amaçlı mazbut vakıfların gelirleriyle korunmasına ve yaşatılmasına Meclis yetkilidir.

Vakıf kültür ve tabiat varlıklarının korunması

MADDE 29- Vakıflara ait taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları; Genel Müdürlük, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kullananları tarafından korunur.

Vakıf kültür varlıklarının devri

MADDE 30- Vakıf yoluyla meydana gelip de her ne suretle olursa olsun Hazine, belediye, özel idarelerin veya köy tüzel kişiliğinin mülkiyetine geçmiş vakıf kültür varlıkları mazbut vakfına devrolunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Vakıfların Muhasebesi ve Denetimi

Vakıf muhasebesi

MADDE 31- Vakıflar, muhasebe kayıtlarını Genel Müdürlükçe belirlenecek usûl ve esaslar dahilinde tutmak zorundadırlar. Tutulacak defter ve kayıtlar ile ilgili usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Mazbut vakıfların her birinin gelir ve giderleri ayrı ayrı takip edilir.

Vakıflar, varlıklarını, ekonomik kural ve riskleri gözetmek suretiyle değerlendirirler.

Beyanname verme yükümlülüğü

MADDE 32- Vakıf yönetimi; vakfın yönetici veya yönetim kurulu üyeleri listesini, bir önceki yıla ait faaliyet raporlarını, bütçe ve bilançolarını, gayrimenkullerini, mali tablolarını ve bu tabloların uygun araçlarla yayımlandığına dair belgeyi, işletme ve işletmelerinin mali tabloları ile yönetmelikle belirlenecek diğer bilgileri içeren beyannameyi her takvim yılının ilk altı ayı içerisinde Genel Müdürlüğe verir.

Vakıfların denetimi

MADDE 33- Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıflarda iç denetim esastır. Vakıf; organları tarafından denetlenebileceği gibi, bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırabilir.

Vakıf yöneticileri, en az yılda bir defa yapılacak iç denetim raporları ile sonuçlarını, rapor tarihini takip eden iki ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirir.

Vakıfların amaca ve yasalara uygunluk denetimi ile iktisadi işletmelerinin faaliyet ve mevzuata uygunluk denetimi Genel Müdürlükçe yapılır.

Yönetim ve temsil masrafı

MADDE 34- İntifa hakkına konu mazbut vakıflar ile Genel Müdürlük tarafından geçici olarak yönetilen vakıfların yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde yirmisi yönetim ve temsil masrafı olarak Genel Müdürlük bütçesine gelir kaydedilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Vakıflar Meclisi, Genel Müdürlük Teşkilâtı ve İstihdam

BİRİNCİ BÖLÜM

Vakıflar Genel Müdürlüğü

Vakıflar Genel Müdürlüğü

MADDE 35- Bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz Başbakanlığa bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Başbakan, Genel Müdürlüğün yönetimi ile ilgili yetkilerini gerekli gördüğü takdirde görevlendireceği Devlet Bakanı vasıtasıyla kullanabilir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra teşkilâtından oluşur.

Genel Müdürlüğün merkezi Ankara'dadır.

Genel Müdürlüğün görevleri

MADDE 36- Genel Müdürlüğün görevleri şunlardır:

a) Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hüccet, berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik şart ve hizmetleri yerine getirmek.

b) Vakfiyelerde öngörülen hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilebilmesini sağlamak amacıyla Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile malları değerlendirmek, daha fazla gelir getiren yatırımlara tahsis etmek.

c) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait paralar ile işletmeler kurma, kurulmuş şirketlere iştirak etme, bunların sermaye artışları hususlarında karar vermek.

d) Yurt içi ve yurt dışındaki vakıflara ait vakıf kültür varlıklarını ihya etmek.

e) Mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak.

f) Vakıflarla ilgili konularda; araştırma, geliştirme, eğitim, kültür ve yayın faaliyetlerinde bulunmak, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

g) Vakıf kültür varlıklarından oluşan koleksiyonlar meydana getirmek; müze, kütüphane ve kültür merkezleri kurmak.

h) Bu Kanun ve diğer kanunlar ile Genel Müdürlüğe verilen görevleri yapmak.

Genel Müdürlük, vakıflara ilişkin görevlerle ilgili olarak diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışır ve koordinasyonun sağlanması hususunda gerekli tedbirleri alır. Genel Müdürlük gerektiğinde ihtiyaç duyulan konuyla sınırlı olmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olmaksızın uzman kişi, kurum ve kuruluşlardan danışmanlık ve hukukî mütalaa şeklinde hizmet satın alabilir.

Genel Müdürlüğün denetimi

MADDE 37- Genel Müdürlüğün denetimi, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılır.

Genel Müdürlüğün bütçesi

MADDE 38- Genel Müdürlüğün bütçesi; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde hazırlanır. Bütçe, Meclisin uygun görüşünden sonra süresi içerisinde ilgili mercilere sunulur.

Gelir fazlaları ertesi yıla devreder.

Genel Müdürlüğün gelirleri

MADDE 39- Genel Müdürlüğün gelirleri şunlardır:

- a) Kira gelirleri.
- b) İşletme kârları.
- c) İştirak gelirleri.
- d) Yönetim ve temsil payları.
- e) Mazbut vakıflara ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirler.
- f) Taviz bedelleri.
- g) Genel Müdürlüğe ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirler.
- h) Şartlı bağışlar.
- ı) Şartsız bağışlar.
- j) Diğer gelirler.

Bazı gelirler ile bağışların harcanması

MADDE 40- 39 uncu maddenin (e) ve (f) bentlerinde yer alan gelirler; ait olduğu vakfa taşınmaz alınmasında, vakfın taşınmazlarının onarım ve yapımında kullanılır. Ayrıca Meclis kararıyla gelir getirici yatırımlarda, yurt içi ve yurt dışında bulunan ve geliri kalmayan vakıflara ait vakıf kültür varlıklarının bakım ve onarımlarında da kullanılabilir.

Genel Müdürlüğe yapılan şartlı bağışlar, bağış yapmanın şartları doğrultusunda harcanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Vakıflar Meclisi

Meclisin oluşumu

MADDE 41- Meclis, Genel Müdürlüğün en üst seviyedeki karar organıdır.

Meclis; Genel Müdür, üç Genel Müdür yardımcısı ve I. Hukuk Müşaviri olmak üzere beş, vakıf konusunda bilgi ve deneyim sahibi yükseköğrenim mezunları arasından Başbakanın teklifi üzerine ortak kararname ile atanacak beş, yeni vakıflarla seçilecek üç, mülhak ve cemaat vakıflarınca seçilecek birer üye olmak üzere toplam onbeş üyeden oluşur. Ayrıca yeni vakıflar üç, mülhak ve cemaat vakıfları ise birer yedek üye seçer. Seçimler; yeni vakıflarda yönetim organının, mülhak vakıflarda vakıf yöneticilerinin, cemaat vakıflarında yönetim kurullarının seçeceği birer temsilcinin iştiraki ile Genel Müdürlüğün daveti üzerine ayrı ayrı yapılır.

Genel Müdür aynı zamanda Meclisin de başkanıdır.

Genel Müdür alınan kararları yürütmeye yetkili ve görevlidir. Genel Müdürün çeşitli nedenlerle görevinde bulunmadığı durumlarda Genel Müdüre vekâlet eden Meclis Başkanlığına da vekâlet eder.

Meclisin çalışmasına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Meclisin görevleri

MADDE 42- Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanı sıra, Meclis aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

- a) Genel Müdürlüğe, mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve hayrat taşınmazların tahsis, satış ve trampaşına yönelik tasarruflarla, kamulaştırmalarda kamu yararı kararını vermek.
- b) Genel Müdürlük ve işletme müdürlüklerinin bütçelerini onaylamak.
- c) Genel Müdürlük ve vakıflarla ilgili tüzük ve yönetmelik tasarımlarını karara bağlamak.
- d) Genel Müdürlükçe gerek görülen hususları karara bağlamak.

Meclis üyelerinin nitelikleri ve görev süresi

MADDE 43- Meclis üyelerinin; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile belirlenen Devlet memuru olma şartlarını taşıması, ortak kararnameyle atanacak üyelerden; en az üçünün kamu kurum ve kuruluşlarında on yıldan fazla görev yapmış olması gerekir.

Kamu görevlisi olmayan Meclis üyeleri, görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlar ve kendilerine karşı işlenen suçlar yönünden kamu görevlisi sayılır.

Meclis üyelerinin görev süresi üç yıldır. Genel Müdür, Genel Müdür yardımcıları ve I. Hukuk Müşavirinin, Meclis üyelikleri görev süreleriyle sınırlıdır. Ancak, göreve engel bir hastalık veya sakatlık nedeniyle iş görememeleri veya üyelik şartlarını kaybetmeleri durumunda ortak kararnameyle atanmış üyelerin görevleri ortak kararnameyle, diğer üyelerin görevleri ise Genel Müdürün teklifi ve Meclis kararı ile sona erer.

Memur veya diğer kamu görevlisi iken ortak kararnameyle Meclis üyeliğine atanmaların Mecliste görev yaptıkları sürece eski görevleriyle olan ilişkileri kesilir. Bu üyelerin; memuriyete giriş şartlarını kaybetme dışındaki herhangi bir nedenle görevlerinin sona ermesi, görevden ayrılma isteğinde bulunması veya görev sürelerinin dolması durumunda otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları halinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu durumda Genel Müdürlükte geçirdikleri süreler atandığı kurumda geçmiş gibi değerlendirilir. Akademik unvanların kazanılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla üniversitelerden gelen personel hakkında da aynı hükümler uygulanır.

Meclis üyelerinin yenilenmesi ve huzur hakkı

MADDE 44- Ortak kararnameyle atanan üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olduğu takdirde otuz gün içerisinde 43 üncü madde doğrultusunda üç yıllığına yenisi atanır.

Vakıflar tarafından seçilen üyelerden boşalma olması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere sırasıyla yedek üyeler görev alır.

Uhdesinde kamu görevi bulunmayan Meclis üyelerine, ayda dörtten fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.

Meclisin toplantı şekli ve karar nisabı

MADDE 45- Meclis, Genel Müdürün çağrısı üzerine ayda en az iki defa, üye tam sayısının üçte ikisi ile toplanır ve Meclis üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Meclis üyeleri çekimser oy kullanamaz. Meclis üyeleri oy ve kararlarından sorumludur.

Meclis üyeleri, kendilerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile evlatlıklarını ilgilendiren toplantı ve oylamaya katılamazlar.

Vakıflar, kendilerini ilgilendiren toplantılarda, oy hakkı olmaksızın bir yetkili ile temsil edilebilirler.

Meclis üyelerince uyulması gereken hususlar

MADDE 46- Meclis üyeleri, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süre ile Genel Müdürlük ve ilgili kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.

Meclis üyeleri görevleri süresince edindikleri gizli bilgi ve belgeleri kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü şahısların lehine veya aleyhine kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Mazereti olmaksızın üst üste üç veya yılda toplam on toplantıya katılmayanların üyeliği Meclis kararı ile sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilât

Merkez teşkilâtı

MADDE 47- Genel Müdürlüğün merkez teşkilâtı; ana hizmet, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilâtı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Genel Müdür

MADDE 48- Genel Müdür, Genel Müdürlüğün en üst amiri olup Genel Müdürlüğü temsil eder.

Genel Müdür, Genel Müdürlük faaliyetlerini; vakfiye şartlarına, kalkınma planlarına, yıllık programlara ve mevzuata uygun olarak, görev alanına giren konularda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde Başbakan'a karşı sorumlu olarak yürütür.

Genel Müdür, merkez ve taşra teşkilâtının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemek veya denetletmekle görevli ve yetkilidir.

Genel müdür yardımcıları

MADDE 49- Genel Müdürlük ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinin koordinasyonunda Genel Müdüre yardımcı olmak üzere üç Genel Müdür yardımcısı atanabilir. Genel Müdür yardımcısı, Genel Müdür tarafından verilen görevleri yerine getirir.

Ana hizmet birimleri

MADDE 50- Genel Müdürlüğün ana hizmet birimleri şunlardır:

- Vakıf Hizmetleri Daire Başkanlığı.
- Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığı.
- Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı.
- Yatırım ve Emlak Daire Başkanlığı.
- Sağlık Hizmetleri Daire Başkanlığı.
- Kültür ve Tescil Daire Başkanlığı.
- Dış İlişkiler Daire Başkanlığı.

Vakıf Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 51- Vakıf Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Mülhak, cemaat, esnaf ve yeni vakıflarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- İdarî para cezası ile ilgili işlemleri yürütmek.
- Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 52- Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Vakfiyelerde yer alan hayır şart ve hizmetleri yerine getirmek.
- Hayrat taşınmaz malların tahsis işlemlerini yürütmek.
- Vakfiyelerde yazılı hayır şart ve hizmetleri yerine getirmek üzere her seviyeden eğitim-öğretim tesisleri, öğrenci yurtları sağlık ve sosyal yardım kurumları, aşevleri gibi tesisler açmak, yönetimini sağlamak, öğrencilere eğitim yardımı yapmak, ihtiyaç sahibi insanlara sosyal yardımlarda bulunmak, muhtaç ve engellilere aylık bağlamak.

d) Sosyal yardım hizmeti veren kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

e) Uluslararası kuruluşlarla işbirliği yaparak sosyal politikalar ve sosyal yardım projeleri üretmek ve yürütmek.

f) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı

MADDE 53- Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Vakıf kültür varlıklarının tespit ve envanterini yapmak ve belgelerini arşivlemek.
- b) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait vakıf kültür varlıklarının röleve, restitüsyon, restorasyon ve diğer projeleri ile yıllık ve beş yıllık onarım programlarını hazırlayarak veya hazırlatarak onarım ve restorasyonlarını yapmak veya yaptırmak, talep halinde kontrollük görevi Genel Müdürlüğe yürütülmek kaydıyla düzenlenecek protokol esasları dahilinde kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere yaptırmak.
- c) Vakıf kültür varlıkları birim fiyat analizlerini hazırlamak, Genel Müdürcü onaylandıktan sonra yayınlanmasını sağlamak.
- d) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait vakıf kültür varlıklarının onarım ve restorasyon projeleri ile ilgili gerekli işlemleri yapmak ve hali hazır durumlarını röleve ve fotoğraflarla tespit etmek, gerektiğinde eser ile koruma alanlarının kamulaştırma işlemlerini yürütmek,
- e) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait vakıf kültür varlıklarının onarımı ile yeni yapıların inşa, onarım ve ihale işlemlerini yürütmek.
- f) Vakıf kültür varlıklarının ve yeni yapıların onarımı için gerekli görülen malzemeleri satın almak, şantiye kurmak ve şantiyeleri kontrol etmek.
- g) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile ilgili işlemleri yürütmek.
- h) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Yatırım ve Emlak Daire Başkanlığı

MADDE 54- Yatırım ve Emlak Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlüğe, mazbut, mülhak ve cemaat vakıflarına ait taşınmaz malların envanterini çıkarmak, kütük kayıtlarını tutmak.
- b) Bu Kanun ve ilgili kanunlar uyarınca vakfına intikali gereken taşınmaz malların tespitini yaparak vakfı adına tapuya tescilini sağlamak, vakıf kültür varlıklarının mülkiyet ve tasarruf işlemlerini yürütmek.
- c) Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların; imar uygulama ve kadastro çalışmalarını takip etmek; kamulaştırma, kiralama, vakıf konut veya hizmet statüsüne alma, çıkarma işlemlerini yürütmek; kiralama usûl ve esaslarını belirlemek; kat karşılığı, yapım veya onarım karşılığı kiralama modelleri ile değerlendirilmelerini sağlamak; her türlü tecavüzdten korunmaları ile ilgili tedbirleri almak; elde tutulmasında fayda görülmeyenlerin değiştirilmesi, satılması ve gerekli görülen taşınmazların satın alınması işlemlerini yürütmek.

- d) Genel Müdürlüğe yapılacak taşınmaz mal bağış işlemlerini yürütmek.
- e) Tavize tâbi olan taşınmaz malların tespiti ile taviz bedellerinin tahsilini sağlamak.
- f) Görev ve faaliyetlerinin gerektirdiği alt yapı çalışmalarını yapmak veya yaptırmak.
- g) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Sağlık Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 55- Sağlık Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Mazbut vakıfların vakfiyelerinde yer alan sağlık hayır şartlarının gerçekleştirilmesi amacıyla; yataklı, ayakta, gezici sağlık hizmeti vermek ve bu konuyla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- b) Sağlık tesislerinin etkin ve verimli hizmet vermesine yönelik tedbirler almak.
- c) Sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

d) Gerektiğinde kamu kurum ve kuruluşları, sosyal güvenlik kurumları ve sağlık branşında hizmet veren özel sigorta şirketleri ile anlaşma yapılmasını sağlamak.

e) Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesinin vakfiye şartlarına uygun, eğitim hastanesi olarak etkin ve verimli çalışmasını sağlamak.

f) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Kültür ve Tescil Daire Başkanlığı

MADDE 56- Kültür ve Tescil Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlük arşivinde bulunan vakfiye, ferman, berat, hüccet ve benzeri belgelerin tercüme ve transkripsiyonunu yapmak, tasnif etmek ve arşivlemek.

b) Vakıfların merkezî sicil kayıtlarını tutmak, kurulacak yeni vakıfların merkezî sicile tescilini yapmak.

c) Devlet arşiv, kütüphane ve müzeleri ile gerçek ve tüzel kişilerin elinde bulunan vakfiye ve benzeri belgeleri tespit ederek bunların Genel Müdürlük arşivine intikalini sağlamak.

d) Tevliyet, intifa hakkı, mazbutiyet, şart tebdili ile hayır şartlarının güncelleştirilmesi gibi belgeleri sicile kaydederek arşivlemek.

e) İlmî araştırmaların güvenlik içinde yürütülmesini sağlamak.

f) Teberrukat eşyanın en geç beş yılda bir sayımını yaptırarak demirbaş kayıtları ile mutabakatını sağlamak.

g) Vakıflarla ilgili yayın faaliyetlerinde bulunmak.

h) Vakıf müze, kütüphane ve kültür merkezlerini açmak, denetlemek.

ı) Yurt içi ve yurt dışındaki vakıf ve üst kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde bilimsel, kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemek, projeler üretmek.

j) Arşivlerin kullanılmasını kolaylaştıracak ve her tür ilmî çalışmalar için fayda sağlayacak şekilde bir arşiv yönetim sistemi kurmak ve bu sistemin çalışmasını sağlamak.

k) Ulusal ve uluslararası toplantılar, konferans, panel, sempozyum, açık oturum, sergi, fuar gibi etkinlikler düzenlemek.

l) Vakıflara ait taşınır kültür varlıklarının korunması ve kaçakçılığın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak ve kaçırılan eserlerin iadesi ile ilgili işlemleri yürütmek.

m) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

MADDE 57- Dış İlişkiler Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün uluslararası kuruluşlarla ilişki ve işlemlerini yürütmek.

b) Vakıflarla ilgili uluslararası alandaki gelişmeleri takip etmek.

c) Yurt dışı vakıf emlak konuları ile ilgili işlemleri yürütmek.

d) Genel Müdürlüğün Avrupa Birliği ile ilgili yapacağı çalışmalarını, diğer birimlerle koordinasyon sağlayarak yürütmek.

e) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda Türkiye'de düzenlenecek uluslararası toplantıların organizasyonunu yapmak ve buna ilişkin işlemleri yürütmek.

f) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 58- Genel Müdürlüğün danışma ve denetim birimleri şunlardır:

a) Hukuk Müşavirliği.

b) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı.

c) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.

d) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 59- Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- a) Hukukî konular ile hukukî, malî ve cezal sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek.
- b) Başbakanlıktan veya diğer kuruluşlardan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukukî açıdan inceleyerek Genel Müdürlüğün görüşlerini belirlemek.
- c) Genel Müdürlüğün menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak.
- d) Genel Müdürlüğün taraf olduğu davalarda; gerekli bilgileri hazırlamak ve Genel Müdürlüğün temsil etmek veya Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmek.
- e) Genel Müdürlük ile ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikleri hukukî açıdan incelemek, gerektiğinde hazırlamak ve gerekli görülecek değişiklikleri teklif etmek.
- f) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

MADDE 60- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Genel Müdürün emri veya onayı üzerine, Genel Müdürlüğün merkez ve taşra kuruluşları ile ilgili olarak Genel Müdür adına teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütür, ayrıca aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıfların, vakfiye ve vakıf senedinde yazılı şartlara, yürürlükteki mevzuata uygun yönetilip yönetilmediği, amacı doğrultusunda faaliyette bulunup bulunmadığı, mallarının ve gelirlerinin vakfiye, 1936 Beyanname ve vakıf senedindeki şartlara uygun kullanılıp kullanılmadığı hususlarını incelemek, denetlemek ve rehberlik yapmak.
- b) Vakıf ve iktisadî işletmelerinin ve işbirliklerinin denetleme ve inceleme işlerini yürütmek.
- c) Müfettişlerin araştırma, inceleme ve denetim sonucu düzenleyecekleri raporları Başkanlık görüşü ile birlikte Genel Müdürlük makamına sunmak.
- d) Mülhak, cemaat, esnaf vakıfları ile yeni vakıfların iç denetim raporları ile sonuçlarını değerlendirmek ve gerekli işlemleri yürütmek.
- e) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı hizmetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulması durumunda Genel Müdürün onayı ile taşrada çalışma grupları oluşturulabilir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ile çalışma gruplarının çalışma usûl ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

MADDE 61- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde Genel Müdürlüğün orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda, performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) Genel Müdürlüğün yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak.
- d) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkinliğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

e) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.

f) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla mali hizmetler birimine verilen görevleri yürütmek.

g) Genel Müdürlüğün kefalet sandığı işlemlerini yürütmek.

h) Genel Müdürlüğün sınai, ticari, zirai, turizm, sağlık, eğitim, kültür, sosyal yardım ve diğer alanlarda girişeceği yatırımları planlamak, gerekli etüt ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak.

ı) İşletmelerin ekonomik kurallar içinde üretimlerini artırıcı mali ve teknik etütler yapmak, işletme ve iştiraklere ait iş ve işlemleri yürütmek.

j) Mazbut vakıflara ait hesapları tutmak, intifa hakkı işlemlerini yürütmek.

k) Mülhak vakıfların yıllık kesin hesaplarını incelemek ve tasdik etmek.

l) Dış kaynaklı fonlara ulaşabilecek projelerin üretilmesini ve uygulamaya geçirilmesini sağlamak.

m) Genel Müdür tarafından verilecek diğer benzer görevleri yapmak.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

MADDE 62- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün saydam bir yapıya kavuşturulması amacıyla, Genel Müdürlüğün kimliği, misyonu, vizyonu, çalışma alanı ve faaliyetleri konusunda kamuoyunu bilgilendirmek.

b) Genel Müdürlüğün çalışmalarına ve yürüttüğü projeler ile faaliyetlerine ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla, görsel ve yazılı basın organlarıyla iletişim kurmak, Genel Müdürlüğe ilişkin enformasyon niteliğindeki bilgileri derlemek, bunları Genel Müdürlük adına haberleştirerek kitle iletişim araçları kanalıyla kamuoyuna duyurulmasını sağlamak.

c) Genel Müdürlük ile ilgili duyuru, bülten, bildiri, açıklama şeklinde derlenmiş her türlü haberin medya planını hazırlayarak, bu planı uygulamak.

d) Genel Müdürlüğün kamuoyu nezdinde tanıtımının yapılabilmesi amacıyla, çalışmalarının ve kurumsal kimliğin tanınması ve hatırlanır olmasına yönelik reklam ve tanıtım stratejilerini belirlemek, bunların uygulamaya geçirilmesini sağlamak.

e) Genel Müdürlük adına, tanıtım amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve üniversiteler ile ortak organizasyonlar planlamak, yayın faaliyetlerinde bulunmak, tanıtıcı broşür, afiş gibi görsel tanıtım araçları oluşturarak, bunların hedeflenen kitlelere ulaşmasını sağlamak.

f) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde bilgi edinme hakkını kullanmak isteyen vatandaşların bilgi almasını kolaylaştıracak şekilde organize olmak, bu kapsamda, ilgili birimler ile bilgi edinme hakkını kullanan vatandaş arasında koordinasyon görevini yürütmek.

g) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 63- Genel Müdürlüğün yardımcı hizmet birimleri şunlardır:

a) İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı.

b) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı.

İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı

MADDE 64- İnsan Kaynakları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

b) Genel Müdürlük personelinin atama, sicil, disiplin, emeklilik, nakil, terfi, ücret, sendika ve benzeri özlük hakları işlemlerini yürütmek.

c) Genel Müdürlük personelinin hizmet içi eğitim programını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

d) İç denetimle ilgili hizmetleri yürütmek.

e) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı

MADDE 65- Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlük için gerekli araç, gereç, kırtasiye ve malzemeleri temin etmek, dağıtımını sağlamak, onarım hizmetlerini yürütmek, kayıtlarını tutmak ve harcamalara ilişkin tahakkuk işlemlerini yapmak.

b) Genel Müdürlük hizmetleri için ihtiyaç duyulan taşınır ve taşınmazların kiralanması işlemlerini yürütmek.

c) Genel Müdürlük hizmet binalarının temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma işlemlerini yürütmek.

d) Konut tahsisi, sağlık ve sosyal tesislerin kurulması ve yönetilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmek.

e) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek.

f) Genel Müdürlüğün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

g) Genel Müdür tarafından verilen diğer benzer görevleri yapmak.

Taşra teşkilâtı

MADDE 66- Genel Müdürlüğün taşra teşkilâtı ekli (II) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yer alan birimlerin kurulup kaldırılmasına, yer ve bağlantı değişikliklerinin yapılmasına Genel Müdürlüğün önerisi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Taşra teşkilâtının çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstihdam

Personel rejimi

MADDE 67- Genel Müdürlük personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir.

Genel Müdürlükte; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Vakıflar Meclisi Üyesi, I. Hukuk Müşaviri, Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Baş Müfettiş, Müfettiş, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Daire Başkanı, Bölge Müdürü, Hukuk Müşaviri, Müdür, Şube Müdürü, Vakıf Uzmanı, Avukat, Mimar ve Mühendis, Şehir Plancısı, Müze Araştırmacısı ile Kurum Tabibi kadrolarına atananlar, kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli çalıştırılabilir.

Sözleşmeli olarak Genel Müdürlükte fiilen çalışan personele bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde unvanlar itibarıyla yer alan taban ve tavan ücretleri arasında kalmak üzere, Meclis tarafından belirlenecek tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödenir. Başbakanlık merkez teşkilâtında sözleşmeli olarak çalıştırılan emsali personelin yararlandığı ücret artışlarından Genel Müdürlükte çalışan sözleşmeli personel de aynı usûl ve esaslara göre aynen yararlandırılır. Bu personel T.C. Emekli Sandığı ile ilişkilendirilir. Söz konusu personele, çalıştıkları günlerle orantılı olarak (hastalık ve yıllık izinleri dahil), ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarında ikramiye ödenir. Bunlardan üstün gayret ve çalışmaları sonucunda emsallerine göre başarılı çalışma yaptıkları tespit edilenlere Genel Müdürlük teklifi, ilgili Bakanın uygun görüşü üzerine Başbakan onayı ile haziran ve aralık aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarına kadar teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile söz konusu personele yapılacak diğer ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Genel Müdürlük merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlara (kadro karşılığı sözleşmeli personel hariç) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun 31 inci maddesinde yer alan fazla çalışma ücreti aynı usul ve esaslara göre ödenir.

Atamalar

MADDE 68- Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri ile Bölge Müdürü ortak karamameyle, Rehberlik ve Teftiş Başkanı ile Daire Başkanı, Genel Müdürün teklifi Başbakanın veya görevlendirdiği Devlet Bakanının onayıyla, diğer personel ise Genel Müdür tarafından atanır.

Vakıf Uzmanı ve Vakıf Uzman Yardımcısı

MADDE 69- Genel Müdürlük görevlerinin gerektirdiği uzmanlık hizmetleri, Vakıf Uzmanı ve Uzman yardımcılarından oluşan meslek personeli eliyle yürütülür.

Vakıf Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılanlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

- En az dört yıllık eğitim veren yurt içi veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yurt dışındaki fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak.
- Merkezi sistemle yapılacak memur seçme sınavında başarılı olmak.
- Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (B) düzeyinde başarılı olmak.
- Genel Müdürlükçe yapılacak sınavda başarılı olmak.
- Genel Müdürlükçe yapılacak sınavın yapıldığı tarihte otuz yaşını doldurmamış olmak.

Vakıf Uzman Yardımcılığına atananlar, üç yıl çalışmak, olumlu sicil almak ve hazırlayacağı tezin kabul edilmesi kaydıyla açılacak Vakıf Uzmanı mesleki yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Sınavda başarılı olanlar Vakıf Uzmanı olarak atanırlar. İkinci sınavda da başarılı olamayanlar durumlarına uygun memur kadrolarına atanırlar.

Vakıf Uzman Yardımcılığı sınavı, eğitim programları ve süresi, tez hazırlama, mesleki yeterlik sınavı ile çalışma usulü ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı

MADDE 70- Müfettiş Yardımcısı olabilmek için:

- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara sahip olmak.
- Üniversitelerin dört yıllık eğitim veren hukuk, siyasi bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık, mühendislik fakülteleri mezunu olmak veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.
- Sağlık durumunun, her türlü iklim ve yolculuk koşullarına elverişli olduğunu sağlık kurulu raporu ile belgelemek.
- Merkezi sistemle yapılacak memur seçme sınavında başarılı olmak.
- Genel Müdürlük tarafından yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.
- Yarışma sınavının yapıldığı tarihte otuz yaşını doldurmamış olmak, gerekir.

Müfettiş Yardımcılığında en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak şartıyla açılan mesleki yeterlik sınavında başarılı olanlar Müfettiş kadrosuna atanırlar.

Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavının şekli ve uygulama esasları yönetmelikle belirlenir.

Yapılacak mesleki yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınavı girmeyenler, yapılan iki sınavda da başarılı olamayanlar veya Müfettiş Yardımcılığı süresi içerisinde olumsuz sicil alanlar bu unvanlarını kaybederler ve durumlarına uygun memur kadrolarına atanırlar.

Kadro iptal ve ihdasları

MADDE 71- Vakıflar Genel Müdürlüğünün 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı cetvelde yer alan kadroları iptal edilerek bu cetvelden çıkarılmış, ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak eklenmiştir.

Performans ve vekalet ücreti

MADDE 72- Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi personelinin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden bu birimde çalışan memurlara; hizmet sunum şartları, personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınmak suretiyle, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumlarında unvanlara göre uygulanan tavan ödeme miktarları aşılmamak kaydıyla, Sağlık Bakanlığı personeli için tespit edilen esas ve usüller de dikkate alınarak Meclisçe belirlenecek usül, esas ve oranda ödeme yapılabilir. Bu şekilde yapılacak ödeme, cari yılda elde edilen döner sermaye gelirinin yüzde ellisini geçemez.

Birinci fıkrada belirtilen haklardan faydalanan personel haricinde kalan tüm personele, vakıf gelirlerinin yüzde üçünü geçmemek ve maaşlarının üçte birini aşmamak üzere, Meclisçe belirlenecek usül, esas ve oranda ödeme yapılabilir. Bu ödemelerden damga vergisi hariç kesinti yapılmaz.

Genel Müdürlük lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekalet ücretlerinin; avukatlara ve hukuk servislerinde fiilen görev yapan memurlara dağıtım hakkında 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Görev ve yetki

MADDE 73- Genel Müdürlüğün merkez ve taşra teşkilâtının her kademedeki yöneticileri; yapmakla yükümlü buldukları hizmet ve görevleri Genel Müdürün emir ve direktifleri doğrultusunda mevzuata, plan ve programlara uygun yürütmekten sorumludur.

Yetki devri

MADDE 74- Genel Müdür ve her kademedeki yöneticiler sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilirler.

Yetki devri uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

İntifa hakkı

MADDE 75- Mazbut ve mülhak vakıfların vakfiyelerindeki şartlar doğrultusunda, ilgililerin hakları saklıdır. Bu hakların kullanılmasına ilişkin usül ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Mülhak vakıflarda hasım gösterilme

MADDE 76- Mülhak vakıflarda vakıf yönetimine, mülkiyet ve intifa hakkı iddiasına ait davalarda vakıf yönetimi ile Genel Müdürlük birlikte hasım gösterilir.

Muafiyet ve istisnalar

MADDE 77- Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazlar Devlet malı imtiyazından yararlanır, haczedilemez, rehdilemezler. Tüm iş ve işlemleri, her türlü vergi, resim, harç ve katılım payından istisnadır.

Genel Müdürlük tarafından açılacak davalarda teminat aranmaz.

Genel Müdürlüğün ve mazbut vakıfların tahsil edilemeyen gelirleri, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Genel Müdürlükçe tahsil edilir.

Vakıf kültür varlıklarının onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesi ve kamulaştırma işlemleri, 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine tâbi değildir.

Vakıf kültür varlıklarının, restorasyon veya onarım karşılığı kiralama işlemleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir.

Bu harcama ve kiralamalara ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yurt içi veya yurt dışında vakıf kültürünü araştırmak, geliştirmek ve desteklemek amacıyla gerçek ve tüzel kişiler; Genel Müdürlüğün görev alanı ile ilgili faaliyet ve yatırım programlarında yer alan her türlü ilmi organizasyon, stratejik araştırma, konferans, sempozyum ve benzeri kültürel faaliyetlerin yürütülmesi kapsamında sponsorluk yapabilirler. Bu faaliyetlerle ilgili sponsor kişi veya şirketler Genel Müdürlüğün belirleyeceği esaslar dahilinde reklam alabilirler. Vakıflar adına kayıtlı taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının; bakım, onarım ve restore edilmesi, yaşatılması, çevre düzenlemesi ve kamulaştırılması dahil Genel Müdürlüğün kontrolünde gerçek ve tüzel kişilerin kendileri tarafından yapılacak harcamalar, bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından düşülür.

Kuruluşunda veya kurulduktan sonra vakıflara bağışlanan taşınır ve taşınmaz mallar Veraset ve İntikal Vergisinden istisnadır.

Dava ve icra takibi ile alacaklardan vazgeçme

MADDE 78- Bir sözleşme mevcut olmasa dahi, Genel Müdürlük menfaatinin olması kaydıyla hangi aşamada olursa olsun;

a) Genel Müdürlük ile diğer kamu kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan hukukî ihtilafların anlaşma veya sözleşme değişikliği ile neticelendirilmesinde Meclis,

b) Maddî ve hukukî sebeplerle takibinde veya yüksek dereceli mahkemelerde incelenmesini istemekte fayda umulmayan dava ve icra takiplerinden vazgeçilmesi, bir hakkın tanınması, menfaatin terkinde ellibin Türk Lirasına kadar Genel Müdür, bu miktarı aşanlarda Meclis, yetkilidir.

Genel Müdür bu yetkisini kısmen veya tamamen Genel Müdür yardımcılarına, I. Hukuk Müşavirine veya bölge müdürlerine devredebilir.

Bu maddenin uygulanmasına ve miktarların tespitine ilişkin hususlar Meclisçe belirlenir.

Değiştirilen hükümler

MADDE 79- a) 27/1/1954 tarihli ve 6237 sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine "belediyelere" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Vakıflar Genel Müdürlüğüne" ibaresi eklenmiştir.

b) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

1) 36 ncı maddesinin "ORTAK HÜKÜMLER" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine; "Başbakanlık Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzman Yardımcıları" ve "Başbakanlık Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzmanlığına" ibareleri,

2) 152 nci maddesinin "II- Tazminatlar" bölümünün "A- Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendine; "Kültür ve Turizm Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzmanları" ibaresi,

3) Eki (I) sayılı ek gösterge cetvelinin, "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (h) bendine "Kültür ve Turizm Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzmanları" ibaresi,

4) Eki (II) sayılı ek gösterge cetvelinin "II- Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" başlıklı bölümüne "Teftiş ve Tetkik Kurulu Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı" ibaresi,

5) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 5 inci sırasının (e) bendinin sonuna "Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı" ibaresi, eklenmiştir.

c) 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasına "Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz" ibaresinden sonra gelmek üzere "malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz" ibaresi eklenmiştir.

d) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun;

1) 3 üncü maddesine (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi,

"k) Vakıf kültür varlıklarının onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal veya hizmet alımları,"

2) Geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra,

"Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (k) bendine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir."

eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 80- 5/6/1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu, 27/6/1956 tarihli ve 6760 sayılı Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi hariç diğer maddeleri, 20/4/1936 tarihli ve 2950 sayılı Vakıf Malların Taksitle Satılması ve Kiraya Verilmesi ve Satış Paralarının Kullanılması ve Emaneten İdare Edilen Mülhak Vakıflardan İdare ve Tahsil Masrafı Alınması Hakkında Kanun, 10/9/1957 tarihli ve 7044 sayılı Ashında Vakıf Olan Tarihi ve Mimari Kıymeti Haiz Eski Eserlerin Vakıflar Umum Müdürlüğüne Devrine Dair Kanun, 22/2/1926 tarihli ve 748 sayılı Ervalı Milliye ve Metrukeden veya Mazbut Vakıflardan, Bazı Müessesat ile Belediyelere Satılabilecek Arazi ve Arsalar Hakkında Kanun, 1/7/1953 tarihli ve 6092 sayılı Vakıf Zeytinlik, İncirlik, Fındıklık, Narenciye ve Meyvalıkların Satış Şekli Hakkında Kanun, 8/6/1984 tarihli ve 227 sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve bu kanunların ek ve değişiklikleri ile 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 111 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

23/2/1995 tarihli ve 547 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 20 ncı maddesinde ve 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Vakıflar Genel Müdürlüğü" ibareleri madde metinlerinden çıkarılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Genel Müdürlük teşkilâtı, bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan mevcut kadroların kullanımına devam olunur.

Bu Kanunla yapılan düzenleme sonucu kadro ve görev unvanları değişmeyenler yeni kadrolarına atanmış sayılırlar.

Bu Kanuna göre kadro ve görev unvanları değişen yahut kaldırılan personel, en geç altı ay içinde derece ve kademelerine uygun olmak kaydıyla Genel Müdürlükte ihtiyaç duyulan diğer kadrolara atanırlar. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî haklarını almaya devam ederler. Söz konusu personelin atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden tutar), her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamının net tutarı, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden tutar), her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamı net tutarından az olması halinde, aradaki fark atandıkları kadroda kaldıkları sürece herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

Ayrıca, Genel Müdürlükte 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak çalışanlar, bu Kanununun 69 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (e) bentlerindeki şartlar aranmaksızın, bu Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde başvurmaları halinde, Genel Müdürlük tarafından açılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Yapılan sınavda başarılı olanlar Vakıf Uzmanlığı kadrosuna atanırlar.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun ilgili maddelerinde düzenlenmesi öngörülen yönetmelikler en geç altı ay içinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler çıkarılmaya kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanuna göre yeniden düzenleme yapılmaya kadar değişen veya yeniden kurulan birimlere verilen görevler daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4- Genel Müdürlüğün taşra teşkilâtı, bu Kanunun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar görev ve hizmetleri mevcut taşra teşkilâtı tarafından yürütülmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 5- Vakıf şerhleri ile ilgili devam etmekte olan davalarda; diğer kanunlarda yer alan zaman aşımı ve hak düşürücü sürelerle ilişkin hükümler bu Kanun açısından uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 6- Mülhak vakıfların vakfiyelerinde; intifa hakları hayır şartlarından fazla olanlar, vakıf yöneticisi ve ilgililerinin istekleri halinde, Meclis kararı alınarak, mahkemesince, 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 372 nci maddesinde belirtilen aile vakfına dönüştürülür.

GEÇİCİ MADDE 7- Cemaat vakıflarının;

a) 1936 Beyannamelerinde kayıtlı olup, halen tasarruflarında bulunan nam-ı müstear veya nam-ı mevhumlar adına tapuda kayıtlı olan taşınmazlar,

b) 1936 Beyannamesinden sonra cemaat vakıfları tarafından satın alınmış veya cemaat vakıflarına vasiyet edildiği veya bağışlandığı halde, mal edinememe gerekçesiyle halen; Hazine veya Genel Müdürlük ya da vasiyet edenler veya bağışlayanlar adına tapuda kayıtlı olan taşınmazlar,

tapu kayıtlarındaki hak ve mükellefiyetleri ile birlikte bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onsekiz ay içinde müracaat edilmesi halinde, Meclisin olumlu kararından sonra, ilgili tapu sicil müdürlüklerince cemaat vakıfları adına tescilleri yapılır.

GEÇİCİ MADDE 8- 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun uyarınca Vakıflar Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş olan kadroların kullanılmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 9- Sağlık Bakanlığı kadrolarında bulunarak Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesinde çalışırken Genel Müdürlük kadrolarına nakledilen personelin, 6/1/2005 tarihli ve 5283 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hükümlerden yararlandırılmasına devam olunur.

Genel Müdürlüğe bağlı olarak faaliyette bulunan Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri, Vakıf Memba Suları ve Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi işletmeleri; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun geçici 11 inci maddesi hükmüne göre, döner sermayeli işletmelerin yeniden yapılandırılması ile ilgili düzenleme yapılmaya kadar faaliyetlerini döner sermaye işletmesi olarak yürütmeye devam ederler.

Yürürlük

MADDE 81- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 82- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASANIN 89 ÜNCÜ VE 104 ÜNCÜ MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUNA EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
GİH	Genel Müdür	1	1		1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	3		3
GİH	Vakıflar Meclisi Üyesi	1	5		5
GİH	1. Hukuk Müşaviri	1	1		1
GİH	Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1	1		1
GİH	Vakıf Hizmetleri Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Hayır Hizmetleri Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Yatırım ve Emlak Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Sağlık Hizmetleri Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Kültür ve Tescil Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Dış İlişkiler Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	1	1		1
GİH	İnsan Kaynakları Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Destek Hizmetleri Daire Başkanı	1	1		1
GİH	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	1		1
GİH	Hukuk Müşaviri	1	10		10
GİH	Başmüfettiş	1	40		40
GİH	Müfettiş	1	10		10
GİH	Müfettiş	3	5		5
GİH	Müfettiş	4	2		2
GİH	Müfettiş	5	25		25
GİH	Müfettiş Yardımcısı	5	1		1
GİH	Müfettiş Yardımcısı	7	30		30
GİH	İç Denetçi	1	4		4
GİH	İç Denetçi	2	3		3
GİH	İç Denetçi	3	4		4
GİH	İç Denetçi	5	4		4
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	2	1		1
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	3	1		1
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	2		2

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
GH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	2		2
GH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	3		3
GH	Müdür	1	42		42
GH	Vakıf Uzmanı	1	5		5
GH	Vakıf Uzmanı	2	5		5
GH	Vakıf Uzmanı	3	10		10
GH	Vakıf Uzmanı	4	10		10
GH	Vakıf Uzmanı	5	10		10
GH	Vakıf Uzman Yardımcısı	6	20		20
GH	Uzman	1	30		30
GH	Uzman (Özelleştirme)	1-12	120		120
GH	Sivil Savunma Uzmanı	1	1		1
GH	Araştırmacı	1	8		8
GH	Araştırmacı	3	25		25
GH	Araştırmacı	5	2		2
GH	Araştırmacı (Özelleştirme)	1-13	167		167
GH	Çözümleyici	6	2		2
GH	Programcı	6	2		2
GH	Bilgisayar İşletmeni	3	40		40
GH	Bilgisayar İşletmeni	4	5		5
GH	Bilgisayar İşletmeni	5	15		15
GH	Bilgisayar İşletmeni	6	14		14
GH	Bilgisayar İşletmeni	7	10		10
GH	Bilgisayar İşletmeni	9	10		10
GH	Müze Araştırmacısı	1	1		1
GH	Müze Araştırmacısı	6	2		2
GH	Mütercim	1	1		1
GH	Mütercim	3	1		1
GH	Mütercim	6	2		2
GH	Kitap Pataloğu	9	2		2
GH	Musahhib	6	2		2
GH	Kütüphaneci	6	1		1
GH	Ayniyat Saymanı	1	2		2
GH	Teberrükât Saymanı	2	1		1
GH	Kameraman	10	2		2
GH	Memur	5	40		40
GH	Memur	6	15		15
GH	Memur	7	16		16
GH	Ambar Memuru	5	2		2
GH	Satınalma Memuru	5	1		1

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	7	2		2
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	9	13		13
GİH	Şoför	5	5		5
GİH	Şoför	8	5		5
GİH	Şoför	10	2		2
SH	Daire Tabibi	1	2		2
SH	Diş Tabibi	1	1		1
SH	Diş Tabibi	5	1		1
SH	Biyolog	1	1		1
SH	Biyolog	4	1		1
SH	Hemşire	1	1		1
SH	Hemşire	7	1		1
SH	Sağlık Memuru	7	1		1
SH	Çocuk Gelişimcisi	2	1		1
AH	Avukat	1	10		10
AH	Avukat	3	5		5
AH	Avukat	5	1		1
AH	Avukat	6	4		4
TH	Mimar	1	8		8
TH	Mimar	3	5		5
TH	Mimar	5	5		5
TH	Mühendis	1	12		12
TH	Mühendis	5	11		11
TH	Şehir Plancısı	5	3		3
TH	Matematikçi	5	5		5
TH	Arkeolog	1	1		1
TH	İstatistikçi	5	5		5
TH	Desinatör	7	3		3
TH	Restoratör	9	3		3
TH	Tekniker	1	17		17
TH	Tekniker	3	3		3
TH	Tekniker	7	5		5
TH	Teknisyen	3	10		10
TH	Teknisyen	5	6		6
TH	Teknik Ressam	7	3		3
YH	Teknisyen Yardımcısı	5	3		3
YH	Teknisyen Yardımcısı	8	2		2
YH	Dağıtıcı	5	3		3
YH	Dağıtıcı	10	4		4
YH	Kaloriferci	10	1		1
YH	Hizmetli	5	12		12
YH	Hizmetli	7	14		14
	TOPLAM		1014		1014

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
GH	Bölge Müdürü	1	25		25
GH	Şube Müdürü	1	159		159
GH	Şube Müdürü	3	2		2
GH	Hastane Müdürü	1	1		1
GH	Hastane Müdür Yrd.	2	3		3
GH	Hastane Müdür Yrd.	3	2		2
GH	Hastane Müdür Yrd.	5	1		1
GH	Vakıf Uzmanı	1	20		20
GH	Vakıf Uzmanı	2	20		20
GH	Vakıf Uzmanı	3	20		20
GH	Vakıf Uzmanı	4	20		20
GH	Vakıf Uzmanı	5	20		20
GH	Vakıf Uzman Yardımcısı	6	50		50
GH	Sivil Savınma Uzmanı	1	5		5
GH	Uzman (Özelleştirme)	1-12	2		2
GH	Araştırmacı	1	15		15
GH	Araştırmacı	3	65		65
GH	Araştırmacı	4	8		8
GH	Araştırmacı	5	6		6
GH	Araştırmacı (Özelleştirme)	1-13	3		3
GH	Çözümleyici	6	15		15
GH	Programcı	6	10		10
GH	Bilgisayar İşletmeni	3	60		60
GH	Bilgisayar İşletmeni	4	19		19
GH	Bilgisayar İşletmeni	5	18		18
GH	Bilgisayar İşletmeni	7	20		20
GH	Bilgisayar İşletmeni	9	105		105
GH	Müze Araştırmacısı	3	1		1
GH	Müze Araştırmacısı	6	14		14
GH	Müze Araştırmacısı	9	4		4
GH	Mütercim	6	10		10
GH	Kitap Pataloğu	6	8		8
GH	Musahhih	6	5		5
GH	Ayniyat Saymanı	1	15		15
GH	Ayniyat Saymanı	3	9		9

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
GH	Ayniyat Saymanı	5	2		2
GH	Teberrükât Saymanı	1	5		5
GH	Teberrükât Saymanı	5	1		1
GH	Teberrükât Saymanı	6	22		22
GH	Kameraman	10	5		5
GH	Memur	5	155		155
GH	Memur	7	60		60
GH	Memur	8	26		26
GH	Memur	9	38		38
GH	Ambar Memuru	5	15		15
GH	Ambar Memuru	7	20		20
GH	Satınalma Memuru	5	20		20
GH	Satınalma Memuru	7	20		20
GH	Kütüphaneci	1	1		1
GH	Kütüphaneci	3	1		1
GH	Kütüphaneci	6	3		3
GH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	5	1		1
GH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	7	10		10
GH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	9	60		60
GH	Şoför	5	25		25
GH	Şoför	8	15		15
GH	Şoför	10	9		9
SH	Daire Tabibi	1	2		2
SH	Veteriner Hekim	5	2		2
SH	Baştabip	1	1		1
SH	Baştabip Yardımcısı	1	5		5
SH	Klinik Şefi	1	25		25
SH	Klinik Şef Yardımcısı	1	15		15
SH	Uzman Tabip	1	70		70
SH	Uzman Tabip	2	20		20
SH	Uzman Tabip	3	26		26
SH	Uzman Tabip	4	4		4
SH	Uzman Tabip	5	30		30
SH	Uzman (TUT)	5	1		1
SH	Başasistan	1	18		18
SH	Başasistan	2	2		2
SH	Başasistan	3	3		3
SH	Başasistan	5	3		3
SH	Asistan	1	5		5

SINIFI	UNVANI	DERECESİ		SERBEST TUTULAN KADRO		TOPLAM
		ADEDİ	ADEDİ	KADRO	KADRO	
SH	Asistan	2	5			5
SH	Asistan	3	10			10
SH	Asistan	4	15			15
SH	Asistan	5	240			240
SH	Tabip	2	2			2
SH	Tabip	3	2			2
SH	Tabip	5	13			13
SH	Diş Tabibi	1	2			2
SH	Diş Tabibi	5	5			5
SH	Biyolog	1	3			3
SH	Biyolog	5	1			1
SH	Biyolog	9	3			3
SH	Psikolog	1	2			2
SH	Psikolog	5	1			1
SH	Odyolog	6	1			1
SH	Sağlık Fizikçisi	8	1			1
SH	Fizyoterapist	5	2			2
SH	Diyetisyen	5	2			2
SH	Laborant	1	1			1
SH	Laborant	2	2			2
SH	Laborant	4	3			3
SH	Laborant	5	13			13
SH	Laborant	7	8			8
SH	Eczacı	1	1			1
SH	Eczacı	5	8			8
SH	Sağlık Teknisyeni	4	2			2
SH	Sağlık Teknisyeni	5	21			21
SH	Sağlık Teknisyeni	6	6			6
SH	Sağlık Memuru	2	2			2
SH	Sağlık Memuru	3	1			1
SH	Sağlık Memuru	9	12			12
SH	Başhemşire	1	1			1
SH	Hemşire	1	10			10
SH	Hemşire	2	15			15
SH	Hemşire	3	10			10
SH	Hemşire	4	17			17
SH	Hemşire	5	140			140
SH	Hemşire	6	15			15
SH	Hemşire	7	57			57

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
SH	Hemşire	8	35		35
SH	Hemşire	9	20		20
SH	Ebe	4	1		1
SH	Ebe	5	5		5
SH	Ebe	7	6		6
AH	Avukat	1	40		40
AH	Avukat	3	20		20
AH	Avukat	5	10		10
AH	Avukat	6	40		40
TH	Mimar	1	15		15
TH	Mimar	3	15		15
TH	Mimar	5	50		50
TH	Mühendis	1	28		28
TH	Mühendis	3	15		15
TH	Mühendis	5	70		70
TH	Mühendis	8	5		5
TH	Şehir Plancısı	4	1		1
TH	Şehir Plancısı	5	5		5
TH	Arkelog	1	4		4
TH	Kimyager	1	1		1
TH	Fizikçi	1	1		1
TH	Fizikçi	2	1		1
TH	Fizikçi	5	1		1
TH	Desinatör	1	1		1
TH	Desinatör	7	5		5
TH	Restoratör	9	5		5
TH	Tekniker	1	32		32
TH	Tekniker	3	15		15
TH	Tekniker	5	10		10
TH	Tekniker	7	40		40
TH	Teknisyen	3	25		25
TH	Teknisyen	5	13		13
TH	Teknisyen	7	15		15
TH	Teknisyen	9	14		14
TH	Teknik Ressam	7	5		5
TH	Fen Memuru	3	5		5
TH	Fen Memuru	7	15		15
YH	Teknisyen Yardımcısı	7	4		4
YH	Teknisyen Yardımcısı	8	2		2

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
YH	Aşçı	5	10		10
YH	Aşçı	7	2		2
YH	Aşçı	8	8		8
YH	Aşçı	10	5		5
YH	Hastabakıcı	7	8		8
YH	Bekçi	5	5		5
YH	Bekçi	7	12		12
YH	Bekçi	11	1		1
YH	Kaloriferci	5	5		5
YH	Kaloriferci	7	1		1
YH	Kaloriferci	10	20		20
YH	Hizmetli	5	40		40
YH	Hizmetli	7	65		65
YH	Hizmetli	8	25		25
YH	Hizmetli	9	70		70
YH	Hizmetli	10	45		45
YH	Hizmetli	11	<u>84</u>		<u>84</u>
	TOPLAM		3162		3162

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI : DÖNER SERMAYE

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO	KADRO	
			ADEDİ	ADEDİ	
GİH	İŞLETME MÜDÜRÜ	1	2		2
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	4		4
GİH	SAYMANLIK MÜDÜRÜ	1	3		3
GİH	VEZNEDAR	6	2		2
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	3	5		5
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	4	1		1
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	5	2		2
GİH	MEMUR	5	15		15
GİH	MEMUR	7	4		4
GİH	ŞOFÖR	10	3		3
TH	MÜHENDİS	1	2		2
TH	TEKNIKER	1	3		3
TH	FEN MEMURU	3	2		2
TH	TEKNİSYEN	4	1		1
TH	TEKNİSYEN	7	1		1
SH	SAĞLIK TEKNİSYENİ	9	5		5
SH	SAĞLIK MEMURU	9	5		5
SH	HEMŞİRE	9	41		41
SH	HEMŞİRE YARDIMCISI	5	2		2
SH	EBE	5	1		1
SH	EBE	9	4		4
YH	HİZMETLİ	10	1		1
YH	BEKÇİ	6	1		1
TOPLAM			<u>110</u>		<u>110</u>
GENEL TOPLAM			4286		4286

**ANAYASANIN 89 ÜNCÜ VE 104 ÜNCÜ MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK
ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUNA EKLİ CETVELLER**

I SAYILI CETVEL

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLATI

<u>Genel Müdür</u>	<u>Vakıflar Meclisi (15)</u>	<u>Genel Müdür Yardımcısı</u>	<u>Ana Hizmet Birimleri</u>	<u>Danışma ve Denetim Birimleri</u>	<u>Yardımcı Hizmet Birimleri</u>
Genel Müdür		Genel Müdür Yardımcısı	1- Vakıf Hizmetleri Daire Başkanlığı	1- Hukuk Müşavirliği	1- İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı
		Genel Müdür Yardımcısı	2- Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığı	2- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	2- Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
		Genel Müdür Yardımcısı	3- Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı	3- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	
			4- Yatırım ve Emlak Daire Başkanlığı	4- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	
			5- Sağlık Hizmetleri Daire Başkanlığı		
			6- Kültür ve Tescil Daire Başkanlığı		
			7- Dış İlişkiler Daire Başkanlığı		

(II) SAYILI CETVEL

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(TAŞRA TEŞKİLATI)

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ

SIRA NO.	BÖLGE ADI	BAĞLI İLLER
1	ADANA	Adana, Mersin, Osmaniye
2	ANKARA	Ankara, Bolu, Çankırı, Düzce, Kırıkkale
3	ANTALYA	Antalya, Burdur, Isparta
4	AYDIN	Aydın, Denizli, Muğla
5	BALIKESİR	Balıkesir, Çanakkale
6	BİTLİS	Bitlis, Hakkâri, Muş, Şırnak, Siirt, Van
7	BURSA	Bursa, Bilecik, Sakarya, Yalova
8	DIYARBAKIR	Diyarbakır, Batman, Bingöl, Mardin
9	EDİRNE	Edirne, Kırklareli
10	ERZURUM	Erzurum, Kars, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Iğdır, Ağrı
11	GAZİANTEP	Gaziantep, Kilis
12	HATAY	Hatay, Kahramanmaraş
13	İSTANBUL I. BÖLGE	Avrupa Yakası, Tekirdağ
14	İSTANBUL II. BÖLGE	Anadolu Yakası, Kocaeli
15	İZMİR	İzmir, Manisa
16	KASTAMONU	Kastamonu, Bartın, Karabük, Zonguldak
17	KAYSERİ	Kayseri, Niğde, Nevşehir, Kırşehir
18	KONYA	Konya, Aksaray, Karaman
19	KÜTAHYA	Kütahya, Afyonkarahisar, Eskişehir, Uşak
20	MALATYA	Malatya, Elazığ, Tunceli
21	SAMSUN	Samsun, Ordu, Sinop
22	SİVAS	Sivas, Yozgat
23	ŞANLIURFA	Şanlıurfa, Adıyaman
24	TOKAT	Tokat, Amasya, Çorum
25	TRABZON	Trabzon, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize

(III) SAYILI CETVEL

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SÖZLEŞMELİ PERSONELİNE İLİŞKİN AYLIK ÜCRET SINIRLARI (BRÜT YTL)

GÖREV UNVANI	TABAN ÜCRETİ	TAVAN ÜCRETİ
Genel Müdür	980.00	1.726.00
Vakıflar Meclisi Üyesi, Genel Müdür Yrd., I. Hukuk Müşaviri, Rehberlik ve Teftiş Başkanı	920.00	1.651.00
Başmüfettiş, Daire Başkanı, Hukuk Müşaviri, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Bölge Müdürü	650.00	1.602.00
Müdür, Şube Müdürü	520.00	1.377.00
Müfettiş, Vakıf Uzmanı		
Kadro Derecesi 1	895.00	1.377.00
Kadro Derecesi 2	890.00	1.350.00
Kadro Derecesi 3	860.00	1.320.00
Kadro Derecesi 4	830.00	1.290.00
Kadro Derecesi 5	805.00	1.265.00
Kadro Derecesi 6	780.00	1.240.00
Kadro Derecesi 7	760.00	1.200.00
Avukat, Mimar, Mühendis, Şehir Plancısı, Kurum Tabibi, Müze Araştırmacısı		
Kadro Derecesi 1	890.00	1.350.00
Kadro Derecesi 2	860.00	1.320.00
Kadro Derecesi 3	830.00	1.290.00
Kadro Derecesi 4	805.00	1.265.00
Kadro Derecesi 5	780.00	1.240.00
Kadro Derecesi 6	760.00	1.200.00

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
VAKIFLAR KANUNU

MADDE 5- Kanunun 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11- Kanununun 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12- Kanununun 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14- Kanununun 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16- Kanununun 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25- Kanununun 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26- Kanununun 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 41- Kanununun 41 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 68- Kanununun 68 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

